CONSTANTIN MUNTEANU

LACRIMILE TĂCERII

sau

CRĂCIUN ÎN TEXAS

ROMAN

Coperta:

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MUNTEANU, CONSTANTIN
/ Constantin Munteanu;

© CONTANTIN MUNTEANU
PROTEJAT: PROTECTRITE

CONSTANTIN MUNTEANU

LACRIMILE TĂCERII

sau

CRĂCIUN ÎN TEXAS

ROMAN

– Crăciunul îl fac în Texas! – am răspuns mult prea sigur pe mine întrebării puse de fiica mea.

În telefon s-a lăsat o tăcere apăsătoare – credeam că gluma o va supăra pe Cristina. În ultima vreme ne cam certasem – cu flerul ei de procuror, nu-i venea la îndemână să creadă că i-am trimis patru mii de euro pentru că vândusem câteva subiecte de film unor samsari de la Hollywood; „asta s-o spui prietenilor tăi, pe care-i mai ai, dacă vrei să te lauzi. Eu ştiu ce junglă-i aici"; „iar eu ştiu cât talent am. Nu te-am întrebat ce cazuri grave ai rezolvat tu acolo ca învăţăcel, sau ai privit de pe tuşă, un fel de muscă la arat, că doar nu te-or pune pe tine în linia întâi – aşa că fă bine şi nu te băga în bucătăria mea literară; nu călca pe urmele mamei tale, că abia am scăpat definitiv de aerul ei cazon"; „să-ţi fie ruşine!" – a venit replica fiicei mele; era pentru prima dată când îşi apărat mama. Acum, voiam s-o dreg, să nu terminăm convorbirea certaţi. În telefon, însă, am auzit o şoşoteală aprinsă – vorbea cu prietenul ei Giuseppe *Macarone*, că-i uitasem numele celălalt şi-l numisem aşa într-o discuţie. „*Se dice maccherone, signore Mamaliga*" – mi-a replicat Giuseppe. Acum spunea ceva Cristinei – vorbea repede, cu entuziasm.

– Tăticule! Tăticule!... – am auzit strigătul de bucurie al fiicei mele. Eşti cel mai grozav tătic!... Mâine facem rost de chemare, să obţii viză pentru Statele Unite...

Voiam să-mi iau vorbele înapoi, că nu aveam chef să plec din Sânzieni – visasem să fac sărbătorile de iarnă în casa părintească, după mai bine de 40 de ani; să-l ajut pe naşul Ion să taie porcul, din care mi-ar fi vândut şi mei o parte; să muncesc 3-4 zile la rând şi să pregătesc cum ştiam doar eu

prăjitura tradiţională de Ajun – turtele cu julfă – chit că dădusem deja reţeta unei cofetării din Iaşi; să merg de Crăciun la biserică dis-de-dimineaţă şi să ascult deschiderea slujbei cu neasemuitele colinde cântate de bătrânul preot Mihai Constantin – două colinde aflasem că erau pe textele unor poeţi cu care stătuse în închisoare la Gherla; a început să le cânte după Revoluţie –; iar de Anul Nou – o!, marea mea plăcere – să fi primit urătorii cu colaci, nuci şi câte un ban, cum eram primit şi eu în copilărie. Şi mai ştiam că de Crăciun Olguţa va veni la mama ei, pentru că-şi trimitea puştoaica împreună cu cei doi băieţi adolescenţi la schi („ori toţi trei, ori nici unul!" – îmi povestise) şi rămânea singură – aş fi lăsat portiţa de la fântână descuiată şi, imediat ce s-ar fi înserat, aş fi auzit-o intrând prin camera din spate. Într-o seară, ştiam că va petrece cu Cătălin în camera de curat a casei mele părinteşti – zău dacă mă deranja! Parcă era ceva normal, ceva ce, cu ani în urmă, aş fi dezavuat şi-aş fi stat la masa de scris nopţi în şir să-mi aştern pe hârtie indignarea. Odată terminată convorbirea cu fiica mea, două zile n-am fost bun de nimic; nici perele tomnatece, rămase pe crengi, n-am fost în stare să le culeg, să le bag în beci, iar când naşul Ion a venit cu multifuncţionalul agricol să-mi are grădina, am pretextat că mi-i rău şi am stat mai mult prin casă, rotindu-mă ca într-o cuşcă. Doar peste alte câteva zile de nelinişte, mi-am amintit de *Grasa de Cotnari* şi am tras-o în câteva damigene; o cumpărasem din producţia unui cotnărean de încredere – se limpezise deja. Acelaşi lucru l-am făcut şi cu *Busuioaca de Bohotin* adusă de Olguţa de la Vaslui, pe unde controlase magazinele din reţeaua de magazine săteşti a lui Cătălin Andrei Păduraru. Terminând cu vinul, am continuat să mă învârt prin beci ca un om beat. Cred c-am umblat de câteva ori la nişa în care ţineam putinelele cu brânză de oi, dulceaţa de cireşe amare şi borcanele cu miere de albine. Apoi am mers în cameră şi m-am întins pe pat, cu laptop-ul pe braţe. „Crăciun în Texas! Idiot mai sunt!" – m-am certat în

gând. Un timp am ascultat melodia *Lacrimile tăcerii* a lui Ren Chang – întotdeauna mă relaxa şi-mi dădea o stare de visare învăluită într-o tristeţe dulce, al cărei motiv izvora de dincolo de raţional. Când am simţit că deja melodia mă obsedează, am renunţat la ea şi am rămas cu ochii în tavan – tavanul atât de drag al copilăriei mele!, în semnele căruia, date de cioturile lemnului de brad, închipuiam figurile tuturor voinicilor din poveştile spuse de părinţi pe vremea când eram copil. Priveam fascinat, lăsând să încolţească în capul meu ideile pentru o piesă de teatru care să aibă ca leit-motiv turtele cu julfă, că tot începusem afacerea cu cofetarul din Iaşi, din reţeaua de patiserii a lui Cătălin. Pe *HotNews*, un articol atacase de curând pe revoluţionarii care făceau greva foamei, pentru că nu le asculta nimeni revendicările. „Voi scrie despre revoluţionari, despre idealurile lor şi-am să arăt cine a confiscat revolta spontană din decembrie" – mi-am ordonat în gând. Laptop-ul căzuse lângă mine pe pat, iar eu am continuat să las ideile să se cristalizeze. „Cofetăria va fi locul de întâlnire a tinerilor plini de entuziasm, în actul întâi; actul doi va fi în noaptea Revoluţiei iar actul trei, la 10-20 de ani după... Tutele cu julfă sau julfa ca umplutură a bomboanelor fondante, făcută din cânepă nebună, va fi drogul cu care, în actul trei, vor fi amăgiţi şi adormiţi revoluţionarii de către cei ce-au confiscat ţara." Îmi plăcea la nebunie ideea!... Am adormit fericit. Dimineaţă, aveam deja conturate câteva personaje. Lângă pat, laptop-ul căzuse cât m-am rotit eu prin somn, dar era tot deschis. Mi-am dat seama că am un e-mail. Era de la Georgiana: „Sunt supărată că nu ai grijă de Ina – tocmai a plecat ieri din Oslo; m-a implorat să n-o părăsesc. Te rog, ai grijă de ea! Eu n-o mai suport, că mă sufocă. Şi mai scrie-mi, că-s tare singură aici. Îmi place când îţi închei scrisorile cu *te sărut aspru* – e ceea ce caracterizează sărutul unui bărbat." Ina încă nu-mi dăduse de înţeles că o doare despărţirea de Georgiana. Am lenevit în pat, gândind la minciuna cu care să-mi anulez plecarea în Statele

Unite – n-aveam nici un chef. Amiaza m-a prins dormitând întins pe pat. Ca prin vis am auzit lătratul furios al Chiorului – intrase cineva în curte; era poştaşul; ţinea în mână un plic şi o hârtie pe care trebuia să semnez de primire. „Tot mă duc eu la Viena şi-o strâng de gât pe nesătula aceea! Ce naiba mai vrea?! Nu-i ajunge cât a supt din România?" Dar nu era ceea ce crezusem – partajul cu fosta soţie se terminase în primăvară. Poştaşul îmi adusese chemarea în Statele Unite. Până seara, eram la cotul şoselei, să fac autostopul spre Roman. Dimineaţă eram la coadă la Ambasada SUA. Când am ajuns la un ghişeu, mi-am dat seama că ceva nu-i în ordine – mi s-a spus să aştept. Am fost chemat la un alt ghişeu. Era consulul. Voia să ştie pe cine am în America. I-am spus adevărul. „Doar atât? (Vorbea bine româneşte.) Ştiţi cine-i guvernator în Texas?" „Ştiu cine a fost" – i-am răspuns. A zâmbit. „Ce specializare face fiica dumneavoastră?" „Crimă organizată… transfrontalieră… trafic de persoane – de-astea!" – am conchis eu. „A! Vă spune ceva numele Margherita Donbario?" – m-a întrebat curios. „Nu. Cine-i?" „Fiica nu v-a spus ce face acolo, cu cine lucrează?" „Nu. Ştiu că se specializează în combaterea… – cum v-am spus; doar eu i-am plătit cursurile. N-o întreb, să nu-i fie interceptate convorbirile. Eu nu-s curios de dosarele ei în lucru, tot aşa cum şi pe ea am învăţat-o să nu-şi bage nasul în manuscrisele mele." Am discutat un timp despre soarta literaturii contemporane. „Şi la noi este o inflaţie de subproduse literare" – a conchis consulul şi mi-a făcut semn să mai aştept pe unul dintre scaunele din sala înţesată de lume. Seara, înainte de-a se înnopta, eram din nou la cotul şoselei, cu viza pe paşaport. Acasă, am stat până spre ziuă pe internet, să-mi planific ceea ce voi face acolo. Plecam spre Austin cu *Lufthansa*; escală la München, la plecare; întoarcerea de la New York era prin Frankfurt. De la Austin la New York reţinusem on-line o cuşetă la *Amtrak,* celebrul tren american, cu schimbare în Chicago. Visam să reeditez excursia făcută cu

un sfert de secol în urmă cu transsiberianul de la Moscova la Beijing şi retur.

– Crăciunul îl petreci cu mine în Austin, tăticule, că Giuseppe merge la New York; vine familia lui la profesorul Montealbo, care-i verişorul lui taică-său. Nu-s mulţi; doar vreo douăzeci şi ceva de persoane; o mică Italie – a râs fiica mea. De Anul Nou, cred că pe 30 decembrie, vin şi eu la New York. Mai repede nu pot, că-n jurul Crăciunului am câteva *acţiuni* urgente aici. Îmi pare rău c-ai reţinut o cuşetă întreagă, dar poţi renunţa la un loc.

– N-am nici un chef să stau cu încă cineva atâtea ore – mai bine singur! – că doar am bani.

– Tăticule, de-ai şti cu cât drag te aştept! Să nu-mi aduci nimic; aici găsesc de toate. Doar câteva din cărţile tale, să le arăt colegilor – toţi ştiu că tatăl meu este scriitor. În primul rând, pune de pe acum în geamantan *Întroienirea*, că vreau să citesc colegilor scena când eroul principal i-o trage Mariei Săteanu; americanii ăştia cred că scenele *hard* de amor sunt invenţia lor.

– Ba uite că *Întroienirea* n-am s-o aduc, dacă atât ai reuşit să vezi tu în momentul acela de iubire, poate cel mai frumos şi mai bine ancorat în structura vreunui roman scris de mine.

– Dacă ţi-am cerut anume acest roman, sigur că ştiu valoarea scenei – iar tu o ştii c-o ştiu! Zi mai bine că te-a înfuriat limbajul meu, deprins aici. Scuze! Voi citi colegilor mei, tineri ca şi mine, frumosul moment de *iubire ce dezgheaţă sufletul unei femei încărcate de ură şi răutate – adevărat comisar bolşevic.*

Faptul că fiica mea reţinuse formularea unui mare critic literar la adresa personajului meu îmi înmuiase sufletul – cum s-o mai cert pentru limbajul american, în care cei ce se iubesc *şi-o trag* sau *şi-o pun*?! Continuam s-o ascult; vorba ei alintată şi bucuria că ne vom revedea au făcut să-mi doresc de

adevăratelea să plec în Statele Unite. Nici nu ştiu când a trecut timpul – doar ce m-am trezit, cu o zi înainte de plecare, cu lada mare de carton cărată cu greu prin zăpadă de Pinocchio până în casă:

– Domn' Mihai, aici îs nişte *second hand;* abia ieri am ajuns la cutiile aduse împreună în septembrie din Germania. Ştiu că-i cald tot timpul în Texas, dar dacă mergi şi la New York, am găsit ceva bun pentru dumneavoastră: o haină cu mesadă detaşabilă, marca *Versace*; vedeţi că are două găuri sub braţe, cred că-s de glonte; pe unde a intrat, materialul e pârlit un pic; cealaltă gaură e mică de tot, da' le rezolvi matale... Şi ceva pentru domnişoara Cristina; o să-i placă; blană marca *Fendi;* cum să nu v-o aduc?! Era murdară de vopsea, dar am rezolvat-o. În Târguşor, nici două-trei sute de lei nu luam pe astea – cine să le aprecieze?

Avea gusturi Pinocchio! Arătam superb în jacheta *Versace*. I-am desfăcut cu grijă dosul, am tras un fir de pe marginea de jos şi am stopat cele două găuri. Haina fusese dată la curăţătoria ecologică din Târguşor – am găsit numărul de identificare cusut pe dos, lângă buzunar; arăta ca nouă; poate chiar a fost nouă când a îmbrăcat-o „răposatul". Am stat şi am stopat materialul până noaptea târziu; viaţa de elev intern la cel mai mare liceu din Iaşi mă învăţase cum să mă gospodăresc; uneori mă luam la întrecere cu prietenul meu Cătălin Andrei Păduraru, să vedem cine coase mai repede un nasture ori festonează dosul desprins al uniformei de elev. El a rămas în Iaşi, voia să intre la Filologie, „dar e îngrozitor de mult de tocit", aşa că a dat examen la Mecanică; eu, ţintind departe, m-am înscris la Facultatea de Fizică, în Bucureşti – mă visam atomist. Ne-am revăzut la aniversarea a 100 de ani de la întemeierea liceului, era după Revoluţie; Cătălin ajunsese un prosper om de afaceri. I-am propus să deschidem o editură – încă se mai căuta literatura română de calitate; librăriile nu se transformaseră în societăţi comerciale, să vândă de toate,

inclusiv cărţi aduse de peste ocean odată cu *Mc Donald's*–ul ori cu *fast-food*-ul. Cătălin m-a privit de sus: „Editură?! Eşti prost? Ce bani poţi scoate din cărţi?!" „Ştiu! – i-am răspuns iritat; cel mai bun prieten al adolescenţei mele mă privise cu un aer superior; trebuia să-i dau un răspuns pe măsură, mai ales că tocmai ieşiserăm din sala de festivităţi, unde profesorul de Română, critic literar el însuşi, mă lăudase ca pe cel care <<*a adus şcolii Marele Premiu la Olimpiada de Fizică, pe când era elev, iar acum ne mândrim cu romanele şi piesele sale de teatru*>>. Avere se face doar dacă eşti în PPD" – am conchis ferm. „Ce partid e acesta?" – s-a uitat nedumerit spre mine fostul meu prieten. „Prostituţie, petrol, droguri" – i-am răspuns calm. Cred că mi-a aruncat o privire tăioasă, dar n-am mai putut continua dialogul, că se băgase în vorbă unul care ajunsese senator; înainte de '89, fusese secretar cu Agricultura la judeţ, iar acum „pun bazele unei agriculturi cu adevărat moderne. Ce zici, Pădurarule, te bagi cu mine într-o chestie bănoasă? Import de cereale." Peste alţi ani, l-am căutat la telefon pe Cătălin; voiam să-l rog să-mi sponsorizeze apariţia unui roman – la averea pe care o afişa, ar fi fost un mizilic pentru el. Dar nu asta îmi îndreptase paşii spre acel telefon, ci pasiunea cu care îmi vorbise în liceu, seară de seară, prevăzând cum el va ajunge mare scriitor (citea toată ziua), parcă şi vedea cum cărţile lui vor sta în vitrinele librăriilor, „iar după ce trec de 50 de ani, sigur voi lua Premiul Nobel pentru Literartură; poate şi tu vei lua pentru Fizică. Dar eu îl voi lua înaintea ta!" Când l-am căutat, eram amândoi aproape de vârsta aceea. „Vă va căuta dumnealui" – m-a asigurat secretara cu vocea ei mieroasă – şi prima dată, şi la a doua mea încercare. Poate m-o fi căutat mai apoi, pe vechiul meu număr de telefon fix, dar eu a trebuit să părăsesc apartamentul din Valea Brânduşelor – partajul cu fosta mea soţie, plecată după Revoluţie în Viena, să-şi caute originile, îmi luase totul; fosta Ana Vlădeanu redevenise Anna de Viena – îşi luase cu ea şi băiatul, pe

Adrian, ajuns medic rezident. După căsătorie, Ana, o tânără doamnă graţioasă, pe care o încântase cererea mea în căsătorie, ameţită de câteva pahare cu *Stolicinaia vodca* – nelipsita sticlă din arsenalul unui tânăr scriitor la vremea aceea –, mi-a mărturisit că are un băiat, „un păcat al tinereţii mele, la un bal pe malul Dunării, într-un castel, mai jos de Budapesta; acum este într-un orfelinat prin Ardeal”. A doua zi am urcat-o în tren. La destinaţie – un copil ca un animal hăituit, care mi-a luat ciocolata din mână şi a fugit într-un colţ, s-o savureze în voie, timorat că ar putea veni un copil mai mare să i-o smulgă. După un timp, Ana a rămas gravidă; a născut-o pe Cristina şi n-a mai vrut alţi copii oricât aş fi insistat – şi nici n-ar fi putut rămâne gravidă, că-ntotdeauna o durea capul, sau „tocmai acum ţi-ai găsit, când sunt la...” Aflasem că-i de origine nobilă – mi-o spusese chiar securistul care voise să mă racoleze; „ne facem şi noi că nu ştim originea nobilă a soţiei tale şi poţi ajunge şef de secţie, poate chiar inginer şef; la câte invenţii ai făcut…” „Sunt deja director – am răspuns mult prea sigur pe mine, ceea ce l-a descumpănit pe ofiţer. Acum scriu capitolul despre directorul unui mare combinat chimic; romanul va apărea anul viitor la *Cartea Românească*; însuşi marele Marin Preda mi l-a inclus în plan.” Fusesem deja primit în Uniunea Scriitorilor iar asta suna ciudat într-un combinat chimic, în care mulţi erau ingineri tehnologi fără să fi făcut liceul. „Dacă am ceva de spus, de ce să aştern pe-o coală de hârtie, care să rămână în dosarele Securităţii, când pot umple sute de pagini, ce vor fi citite de toţi? Citiţi-mi cărţile; în ele spun tot ce ştiu despre dedesubturile din viaţa de zi cu zi” – am răspuns semeţ. Am fost lăsat în pace – este un fel de-a spune… La începutul anilor ’90, când Ana a plecat să-şi restabilească onoarea, după ce ani în şir împărţise pâinea amară a lagărului socialist cu mine, mi-a hotărât: „rămâi cu fata – şi-aşa e drăcoasă ca tot neamul tău de haiduci… Băiatul este problema mea!” Tocmai îi cumpărasem lui Adrian post de rezident la Chirurgie Plastică şi Reparatorie;

toţi banii ce-i avusesem strânşi pentru o *Dacie* îi transformasem în dolari şi am ajuns la decan. Acesta auzise de mine – „Vlădene, de când te aştept! Ţi-am citit *Întroienirea* şi te-am înjurat două zile la rând. Păi aşa vezi tu ginecologii?! Ca pe curva aceea de Maria Săteanu, fără inimă, ce-şi lăsa pacientele să moară pe masă dacă nu spuneau cine şi cum le-a învăţat să-şi provoace avortul? Ce, crezi că noi tremuram în faţa procurorilor ori miliţienilor, pe care i-am fi aşteptat, după cum zici tu în roman, să ne dea voie să ne facem meseria?! Te bag în p… mă-ti, scriitorule!” „Mama-i moartă, domnule profesor” – i-am răspuns calm, aruncând o privire scurtă spre panglica de doliu cusută pe reverul hainei sale. S-a uitat lung la mine, a roşit, apoi a şoptit: „Scuză-mă!” „O fac, dacă bem o bere împreună.” A fost de acord. „Mare curaj trebuie să fi avut să spui aşa ceva într-un roman – a oftat el la un moment dat, după ce golisem câteva sticle de bere şi dădusem gata un platou cu mici. Mi-a fost ciudă pe tine că ai avut curaj. Aşa-i cum spui tu: asistentele de la noi erau toate soţii de securişti, miliţieni, ori procurori; n-o puteam chiureta clandestin nici pe nevastă-mea, că mă turnau. La noi în clinică, eu eram singurul fiu de ţărani – rămăsesem în clinică pentru că fusesem cel mai bun; mai trebuia şi un prost ca mine care să rezolve cazurile cele mai grele. Toţi ceilalţi – fii de granguri de-ai Securităţii, ori ai PCR-ului. Maria Săteanu era peste tot… Bine i-ai făcut c-ai omorât-o în final!” A fost de acord să mă ajute. „Opresc doar o mie de dolari; restul, cui trebuie.” Adrian a prins loc de rezident la Chirugie Plastică şi Reparatorie. Acum, aflasem că fostul meu fiu adoptiv operează în străinătate; pune silicoane, umflă buze şi lungeşte penisuri. Nici nu ştiu dacă îl mai cheamă Adrian Vlădeanu, că nu l-am găsit pe internet. Am dat, în schimb, de un Ady Attila Esterhazy; din poza făcută la un congres, mi s-a părut că-l recunosc pe Adrian. *Pusti silnee*

greanet burea![1] – am exclamat eu, cum făceam de obicei când voiam să ies dintr-un impas şi să merg mai departe. În primăvară a trebuit, totuşi, să mă mut la Sânzieni, în casa părintească, veche de peste 80 de ani; *Casa de Avocatură ABM* reuşise să obţină pentru fosta soţie atât cât a pretins ea. N-am suferit pe cât ar fi trebuit – deja o ştiam pe Cristina mea la specializare în America, iar aici, în ţară, în toamna trecută, când am mers la Iaşi s-o văd pe Cristinica, nepoata naşului Ion, de creşterea căreia mă îngrijeam după ce mama ei, frumoasa doamnă Violeta fusese tăiată de tren, i-am cunoscut fosta colegă de cameră: „nepoata dumneavoastră tocmai s-a transferat la Bucureşti, la Genetică, domnule Vlădeanu, că eu vă ştiu de la Cristinica, v-am citit doar şi cărţile" – mi-a spus fata aceea subţire ca o trestie, cu ochi vii, pătrunzători – Ina Răzeşu-Zugravu, studentă la Arte, îngropată într-un maldăr de rochii de mireasă; „visez să-mi pot deschide un atelier, să am clientelă mai multă". Când i-am privit schiţele de costume risipite pe sute de pagini, am hotărât: „Ba vei scoate un album: *Anotimpuri cu Ina"*; eu îţi voi scrie textele. Înainte de Crăciun, a fost lansarea albumului în sala de festivităţi a Palatului Culturii din Iaşi – succes deplin! În primăvară, când hotărârea de partaj a rămas definitivă şi executorie, n-aveam timp să mă gândesc la împărţirea sărăciei mele cu fosta soţie; mă preocupa plecarea Inei la Milano, chemată de o casă de modă de acolo – reuşisem să fac din ea ceea ce întrezărisem din prima clipă: o mare stilistă, „deşi acesta-i doar începutul; nu accept să rămâi toată viaţa la periferia Artei, făcând ţoale". Când am însoţit-o la Milano, relaţia mea cu ea murise; de revelion, cunoscuse o muziciană, pe Georgiana, flautistă, cu care se mutase în vila acesteia. Oraşul întreg şuşotea: „În casa cu două splendori de fete, singurul bărbat este flautul" – dar nu-mi păsa; viitorul Inei

[1] *N-are decât să vină furtuna!* (rus.) – versul final din poemul *Cântecul vestitorului furtunii* de Gorki.

era mai presus. După ce vânduse copyright-ul albumului la Milano, prinsese un contract în Londra pentru *London Fashion Week*. Georgiana fusese admisă la *London's Royal Philharmonic Orchestra;* toţi erau de acord că-i o mare flautistă. Rămas singur, m-am descoperit mult prea tolerant pentru cel care mă ştiam: „şi ce dacă Ina, cunoscând-o pe Georgiana, şi-a dat seama că este lesbiană?!" – oricum, era mai mică decât fiică-mea; vedeam în ea un copil, pe care trebuia să-l cert pentru vreo boacănă, dar să-l şi ocrotesc. De-aceea, înainte de a pleca în America, am şi adus-o în ţară şi am ţinut-o la Sânzieni câteva zile, când am înţeles că făcuse o depresie gravă – avusese, în sfârşit, certitudinea că fusese părăsită de Georgiana; „plec, Mihai, la Oslo, la filarmonica de acolo; nu pot rămâne în Londra; gelozia Inei mă sufocă" – îmi spusese Georgiana la telefon. Ajunsă la mine acasă, Ina avea momente de depresie când se gândea la sinucidere – o obseda fântâna de la poartă. Aştepta mereu telefon de la Georgiana, dar eu eram sigur că nu va veni – şi plângea. „Las' că scot eu untul din tine!" – o ameninţam în gând, luând-o zilnic la treabă prin grădină: să acoperim pomii tineri cu tulpini de floarea soarelui, să nu-i roadă iepurii, ori să scoatem morcovii şi să-i punem în beci, prilej cu care ea s-a amuzat, făcându-ne reciproc poze, sfârşind prin a pune aparatul pe o creangă, să apărem amândoi într-o fotografie, „corp delict; poate te îmbogăţeşti vânzând morcovii şi nu vrei să-mi plăteşti munca" – s-a alintat ea. Era docilă – „sunt crescută la ţară, Mihai; abia uit de…" – şi începea să plângă. Când încercam un gest de tandreţe, sărea ca arsă şi-mi arăta pielea ca de găină: „Cum te-ai simţi tu dacă te-ar mângâia un bărbat?" Într-o seară, mi-a strigat cu ură: „Lasă-mă! Ce ştii tu?! Nu vedeţi în noi, lesbienele, decât un vagin mai puţin, în care să vă revărsaţi preaplinul. Când o să-i mai simt palmele ei atât de moi şi s-o ştiu cuibărită lângă mine, fără gesturi brutale de a-mi desface picioarele?!" Doar în câteva nopţi, după „ora strigoilor", cum îi plăcea ei să spună, am

simţit-o venind lângă mine, sub aceeaşi plapumă, tocmai pentru ceea ce-i displăcea mai mult ziua, când nici nu suporta s-o ating. Eram derutat; nu mai ştiam cum s-o scot din depresie; fiecare lucru care îi amintea de Georgiana o făcea să plângă în hohote. Salvarea a venit de la şefa ei, Giselda, patroana casei de modă din Londra; „e arhitectă, dar are un fix: şi-a propus să se afirme în modă. Ce vrei? Fiică de bancheri; o savarină frumuşică şi introvertită; are şi acum bonă – pe bătrânul şofer care-i stă la dispoziţie" – mi-a bârfit-o Ina în primele zile. Dar Gisel, cum îi spunea Ina, a început să-i telefoneze, îngrijorată de soarta angajatei sale, dar şi cu teama în suflet că *Giselda's Fashion House* nu va participa la săptămâna modei londoneze, din februarie. Pe Ina am vrut s-o duc acasă la mama ei, în Valea Mare, la câţiva kilometri de Sânzieni – începuse deja să-mi încurce planurile: plecarea mea în America însemna să las în urmă destule probleme rezolvate. Pe la începutul verii, când fusese numit vicepremier, fostul meu coleg şi prietenul cel mai bun al adolescenţei, cel care nici nu voise să-mi răspundă măcar la telefon, Cătălin Andrei Păduraru, poreclit *CAP-one,* sau *micul Don Corleone al Iaşilor*, se lăsase antrenat într-un interviu la TV, care avea drept scop linşarea lui în direct; aflasem din presă că deja propusese în Guvern proiecte care deranjau afacerile multora. Cineva intervenise telefonic şi-l acuzase că-n ultimul an de liceu vandalizase camera cu fişete metalice a şcolii, „în care se ţineau acte mult prea importante; desigur, şi un angajament al tău că acceptaseşi să fii colaboratorul Securităţii". Cel de la telefon nu şi-a spus numele. Am cerut să intru in emisiune, „că ştiu mai multe". Moderatorul a fost de acord; credea că-l dau în gât pe Păduraru – un scriitor *proletar* ca mine nu putea fi decât împotriva unuia dintre cei mai bogaţi oameni ai României. Am spus adevărul: cel ce vandalizase camera cu fişete metalice fusesem eu. Tata mă anunţase că preşedintele Sfatului Popular din Sânzieni îl ameninţase că-l bagă la închisoare. Pe

adeverinţa de venit, cerută anual de şcoală, preşedintele punea mereu pe secretar să scrie în încheiere: *Numitul Neculai Vlădeanu este potrivnic agriculturii socialiste.* Seara, cu o sticlă de ţuică în faţă şi cu o picătură de var clorurat, din acela care se turna în veceuri şi în fântâni, tata şi secretarul comunei schimbau *potrivnic* în *favorabil*. Ieşit la pensie, secretarul, ajuns beţiv notoriu, s-a lăudat la crâşmă cum a ajutat el ani în şir „ca băietul lui Neculai să nu fie dat afară din şcoală". Preşedintele – să turbeze; tuna şi fulgera că va cere un control, „şi-ai să putrezeşti la Gherlă, Vlădene!" Tata a venit la Iaşi, la mine: „Tu să-ţi vezi de viitorul tău. Oi ieşi eu din închisoare… ori poate-i iau gâtul cu barda…" – că, de când miliţianul comunei îl chemase pe tata în sediul Miliţei şi vruse să-l bată pentru că refuza ostentativ să se înscrie la colectivă, purta mereu la cingătoare, la spate, securea. Tot atunci, în emisiune, am mai spus ceva ce ştiam doar eu şi Margareta, fosta femeie de serviciu de la liceu – o tinerică venită de la ţară, la care dormeam când directorul primea sarcină să-i trimită acasă sâmbăta pe cei ai căror părinţi nu semnaseră încă intrarea în colectivă. Ştiam că luni nu va mai avea nimeni grija noastră, până la venirea altui activist de partid – unul dintre ei, ajuns acum mare om politic. Margareta ne lua mereu, pe mine şi pe Cătălin, să dormim la ea, în căsuţa mică şi albă de pe Sărărie, mai jos de Bojdeuca lui Creangă; până înnopta, ne dădeam cu săniuţa cu cei doi ţânci ai ei. Seara, primeam de mâncare cartofi fierţi sau colivă şi alte bunătăţi aduse de la bisericile prin care ea făcea curăţenie. Într-o noapte, i-am simţit palma apăsată pe gura mea, să nu-i sperii pe copii şi pe Cătălin, care dormeau pe patul lat de lângă sobă. Trecusem de 18 ani; eram în anul ultim al liceului; tocmai mă pregăteam pentru Olimpiada Naţională de Fizică – într-un fel, eram protejatul şcolii; primisem o cameră separată, în care stăteam toată ziua şi rezolvam probleme la Fizică; doar la culcare mă duceam în patul meu din fier, din dormitorul cât o hală, mirosind greu, a

şosete nespălate şi cu copii care tresăreau prin somn. Aveam noroc de Cătălin, că-mi era vecin de pat şi mi se părea că mă simt mai în siguranţă; când somnul nu voia să vină, repetam împreună verbele la Rusă, ori formulele la Chimie Organică. În ziua în care tata mă informase că va intra la închisoare dacă se vor găsi actele modificate de el şi de fostul secretar al Sfatului Popular, am crezut că turbez – uitasem de Olimpiadă, de tot! După miezul nopţii, am intrat fără nici o greutate în camera secretă şi am aruncat în veceu o mulţime de acte, nu numai cele aduse de mine de la Sfatul Popular, să nu bată la ochi. Lacătele şi alte încuietori nu aveau secrete pentru mine – doar luasem punctajul cel mai bun când au venit câţiva bărbaţi în haine de piele şi ne-au pus pe cei mai buni elevi să refacem un mecanism dintr-un morman de piese. Eu l-am făcut în 4 minute; Cătălin, în 6. „Vezi că ăştia vor să vă recruteze pentru şcoala de spionaj – mi-a şoptit a doua zi dirigintele, care-mi era şi profesor de Fizică. Adio Fizică Atomică!" „Şi ce fac?!" – am întrebat. „Mâine faci totul pe dos" – aşa că m-au eliminat şi m-am întors la pregătirea mea pentru Olimpiadă. Când am venit de la Bucureşti încununat cu lauri, voiam să-mi iau adevăratul premiu de la Margareta, singurul care, la vârsta aceea, conta cel mai mult pentru un urmaş al haiducului Vlad, cel care, şcolit pe la curţile mari ale Europei, se iubise cu toate cele 5 fete ale boierului Caraiorgu. În căsuţa ei, am găsit-o pe Margareta legată cu cătuşele de capătul patului – ofiţerul, care conducea ancheta vandalizării camerei în care ei depuseseră rezultatele testelor şi angajamentele celor care fuseseră de acord să fie turnători, venise s-o ancheteze pe fosta femeie de serviciu. De vreun an, Margareta plecase de la liceu, dată afară, că făcuse scandal soţia unui profesor, care aflase că soţul ei ar fi iubit-o pe o masă din laboratorul de Chimie. Ofiţerul credea că ea mai avea o cheie şi ar fi dat-o cuiva. Margareta nici nu ştia despre ce-i vorba. Înfuriat, ori poate răscolit de ochii frumoşi ai femeii şi de gura ei senzuală, ofiţerul se dăduse la ea şi, pentru că

fusese refuzat, o legase cu cătuşele de capătul patului din fier şi îşi bătuse joc de ea, sodomizând-o. Margareta l-a muşcat puternic de sex, iar ofiţerul a fugit la spital să mai repare ce se putea. În jur, totul era numai sânge; de peste 24 de ore, femeia zăcea legată de pat – ţâncii tocmai şi-i trimisese la mama ei la ţară, să ne putem întâlni mai des. Am deschis cătuşele cu un ac şi am ajutat-o pe Margareta să se spele. Ofiţerul s-a întors după cătuşe. Eu m-am ascuns sub pat. Între el şi Margareta a început un schimb dur de replici, culminând cu un şir lung de bocanci daţi femeii unde se nimerea. Stăteam ghemuit sub pat, gata să fac pe mine de frică. Mâna dreaptă a Margaretei căzuse în lateral, zvâcnind uneori, la vreo lovitură mai tare a cizmei. Am luat un lemn din stiva pregătită pentru foc şi l-am pus în mâna femeii. L-a lovit pe ofiţer cu toată puterea peste picior. Apoi, alte lovituri, date mai cu sete – până l-am auzit pe ofiţer fugind înjurând. Am însoţit-o pe Margareta la Spitalul *Sfântul Spiridon*. I-au putut salva doar un ochi. Ultima imagine a ei este trupul acela pansat peste tot, chiar şi pe gură, că abia i-am auzit şoapta: „Du-te, Mihăiţă; fugi şi nu te mai uita înapoi…” La internat, toată noaptea am sărit din pat, începând să plâng. Cătălin a stat numai pe marginea patului meu, ştergându-mi mereu fruntea de sudoare, şoptindu-mi că n-am de ce mă teme, „doar sunt eu, prietenul tău; stau cu tine”. La examenele de sfârşit de liceu am avut noroc tot de Cătălin, că mi-a dat să copiez, altfel nu ştiu dacă mai intram la oral. Am spus toate acestea în direct la TV. Cel care dăduse telefon a amuţit. „De ce nu ai curajul să te arăţi cine eşti? – am întrebat eu. Sunt sigur că-ţi lipseşte bucăţica muşcată de Margareta.” Cătălin fusese salvat de la o linşare mediatică în direct. I-au trebuit săptămâni până să-mi ia inima în dinţi şi să-mi dea un telefon, să-şi anunţe vizita la mine acasă, la Sânzieni, „să-ţi mulţumesc pentru intervenţie şi să mai stăm de vorbă, ca pe vremuri, când eram tineri...” În ziua aceea, stând cu fostul meu prieten din adolescenţă sub bolta de viţă, eu – sărac lipit; el – unul dintre

cei mai bogaţi oameni ai ţării, viaţa mea a luat-o pe un alt făgaş. Din vorbă-n vorbă, Cătălin a aflat că tocmai finisasem un roman – povestea unui bărbat care, după Revoluţie, încearcă tot felul de activităţi, visând să-şi găsească un echilibru; ajunge chiar şi în Siberia cu un transport de ajutoare umanitare duse de un prieten al său din Germania. Acolo cunoaşte o asistentă medicală la un cabinet dintr-un sat uitat de Dumnezeu, cu care are o frumoasă şi tristă poveste de dragoste – ea, fostă deportată din cauza vederile mult prea progresiste; el, scârbit de cele trăite; „după 200 de ani de la eliberarea Europei prin revoluţionarul *Liberté, egalité, fraternité, ou la mort*[2], sângele nostru îngroşându-se, am ascultat cuminţi lozinca foştilor comunişti din linia a doua: *fără violenţă!*, arătând cu toţii într-o singură direcţie, în care s-ar fi aflat unicul vinovat, Nicolae Ceauşescu, fără să luăm aminte ce discipoli bine instruiţi ieşeau din anonimatul dictaturii, făcând-o pe Danton-ii victorioşi în faţa unor Robespierre, care nici n-au mai apucat să-şi facă auzită vocea, necum să instaleze ghilotine, ducând România într-un *second hand* al Europei, răscolindu-i cu abilitate, periodic, pornirile cele mai de jos prin invazii repetate asupra *inteligheţiei* cu vederea dureros de clară, drapând ţara în lozinci ţipătoare şi oferind-o ca pe o midinetă din Place Pigalle, pe care au regulat-o cei ce-au cotizat mai mult la partidul aflat la guvernare” – cu un aşa discurs al existenţei sale îşi încheia personajul central, Cristian, gândurile lui despre viaţa sa *la second hand*. Două săptămâni la rând am recitit manuscrisul, detaşându-mă după fiecare lectură, să-l privesc de departe, asemenea pictorului care se depărtează de şevalet să-şi privească opera din toate unghiurile posibile. Abia când am simţit romanul *rotund*, mi-am permis să mă bucur.

– Şi ce fac cu el?! – m-am trezit vorbind cu glas tare.

---

[2] *Libertate, egalitate, fraternitate, sau moarte* (fr.) – deviza Revoluţiei Franceze de la 1789

Primul gând a fost să plec la Iaşi, la editură, să li-l propun; discuţia a fost cumplită: „veniţi cu o sponsorizare de câteva mii de euro şi-l publicăm; hârtie de cea mai bună calitate, copertă color, din carton de 250 de grame pe metru pătrat, lăcuită sau plastifiată, după preferinţe. Vă luaţi numărul de exemplare comandate şi faceţi ce vreţi cu ele”. Ameţisem. Nici nu mi-au spus dacă cineva s-ar fi ostenit să-mi citească romanul înainte de editare; fusese primul meu contact serios cu *economia de piaţă*. Mai purtam în amintire discuţiile lungi şi repetate cu redactorii cărţilor publicate înainte de ’89, în special la prestigioasa editură *Cartea Românească* – ei tăiau, ici-acolo, din neajunsurile exprimate la adresa vieţii sub dictatură, acele *şopârle* care făceau deliciul lecturii; eu strecuram la loc vorbe similare, poate chiar mai acide, dar cumpătam îndelung împreună cu redactorul şi acceptam în final când erau observaţii vizând articulaţiile acţiunii, ori greşelile de topică. Acum, eram debusolat: aş fi putut publica orice, chiar şi o carte cu mizeriile scrise pe pereţii veceurilor publice – important era să am bani să achit costurile editării. De câteva zile, priveam la *Viaţa le second hand* ca un părinte grijuliu la copilul abia născut, pe care ştie că nu are cu ce-l creşte, să-l dea la şcoli serioase – să facă om din el. Dialogul cu prietenul meu, ajuns vicepremierul României, despre roman, a început când l-am invitat să-mi viziteze casa, în care dormise de câteva ori în adolescenţă, când trecea Coama Cailor, direct prin pădure, să pescuim împreună în iazul Broscoi, din fundul grădinii mele.

– Ce-i asta? – a arătat Cătălin cu palma spre teancul înalt de coli de pe masa împinsă către fereastră, să am lumină suficientă ziua, iar noaptea să simt aerul curat.

– Manuscrisul unui roman.

– *Unui*?! – a făcut el ochii mari, începând să răsfoiască paginile puse cu faţa în jos una peste alta. Vrei să zici că toată... piramida asta este o singură carte?!

– Da, romanul pe care tocmai l-am terminat.

Ochii lui Cătălin cercetau avizi paginile scrise cu creionul. Degetele lui prindeau cu evlavie câte o coală de hârtie scrisă pe o parte, cu mici trimiteri pe verso, şi o răsuceau, încercând să descifreze câte ceva din cele scrise.

– Cum îl vei numi?

– *Viaţa la second hand*.

– Îmi place! Şi... despre ce-i?

– Despre viaţă, evident.

Am început să râdem amândoi.

– În cât timp l-ai scris?

– Vreo patru ani.

– Zi de zi?

– Şi noaptea. Mai ales.

– Şi-ţi iese ceva?

– Ochii.

S-a făcut linişte. Mi s-a părut că n-a înţeles gluma mea.

– Scuze! – l-am auzit şoptind. Omul de afaceri din mine trebuia să-l las la poartă. O-le! – a început el să fluture o pagină scrisă mărunt pe ambele feţe, chiar şi pe manşetă. Cum te descurci când reciteşti?

– Urmăresc semnele – i-am arătat. Ai nimerit una foarte încărcată; are plombe ce însumează vreo zece pagini.

Cătălin s-a aplecat asupra paginii, a citit un timp stând aşa încovoiat, apoi a tras fotoliul şi, aşezat comod, a parcurs toate cele zece pagini.

– Scuză-mă! Nici măcar nu ţi-am cerut voie...

– La cât de bun erai la Română în liceu, îmi face plăcere să fii primul meu cititor – i-am răspuns, dar el părea preocupat de paginile următoare.

– Siberia?! Vorbeşti de Siberia în carte? – s-a uitat o clipă spre mine.

– Da, şi despre Siberia. Personajul meu ajunge până dincolo de Irkutsk, pe malul râului Angara…

Parcă nici nu mi-ar fi auzit vorbele; a continuat să răsfoiască manuscrisul cu atenţia cu care, desigur, cercetează vreun proiect în care urmează să investească milioane. Luam aminte la privirea lui şi-mi ziceam că de puţine ori mi-a fost dat să văd pe cineva interesat într-atât de cele scrise de mine.

– Mda... – l-am auzit oftând apăsat, iar eu am înţeles că a dat glas durerii că n-a apucat să scrie romane, cum visase în ultimii ani de liceu, când fugea mereu din internat ca să participe la şedinţele săptămânale ale cenaclului literar de la Palatul Culturii, unde l-am însoţit şi eu de câteva ori, având bucuria să-l ascult pe George Lesnea citind versuri proprii ori traduceri din Esenin.

Dialogul dintre noi a luat aerul unei piese de teatru în două personaje – un duel puternic a două săbii de calitate. În final, eu am rămas cu un plic mare, plin cu bancnote de 100 de euro; Cătălin a plecat cu manuscrisul romanului meu; „dacă-mi place, mai primeşti" – a arătat el spre bani. Era pe cale să-şi vadă visul adolescenţei îndeplinit: numele lui pe un roman. Mai întâi, m-am dus la magazinul sătesc, să scap de condica datornicilor. „Păcat! – mi-a surâs Olguţa. Cu cât aţi fi luat mai mult pe datorie, domnule Vlădeanu, camăta ar fi fost mai mare..." „Şi-aşa am destulă camătă de plătit – i-am răspuns, privind-o prima oară cu interes: era o femeie trecută de 40 de ani; ştiam că-i mamă a trei copii lăsaţi soacrei în Iaşi. Ajunsă şomeră când uzina în care lucra s-a închis, Olguţa îşi vânduse apartamentul, să poată deschide o afacere în satul natal; soţul, plecat la muncă în Italia, se încurcase cu una pe acolo, o contesă scăpătată, şi nu mai dădea semne că vrea să se întoarcă. Eşti de acord să-mi încep stingerea datoriei cu o cafea?" – am continuat s-o privesc blând, că nici ea nu-şi luase ochii din ai mei. Seara, odată cu întunericul, a intrat pe lângă fântâna în curtea casei mele; descopeream o femeie mândră, frumoasă la trup şi sănătoasă la minte; ştia ce vrea de la mine şi nu se sfiia să-şi ia, răsplătindu-mă cu aceeaşi măsură – Sânzieniul

căpătase altă dimensiune pentru mine. A doua zi, am mers în Târguşor şi am încărcat cardul fiicei mele cu patru mii de euro; „am vândut mişte subiecte de scenarii de film cuiva din America – m-am justificat eu. Te înscrii şi la cursul de trafic de fiinţe umane şi să-ţi iei o maşină, să nu mai fii la bunăvoinţa lui Macarone, care se oferă mereu să te ducă la serviciu." „Tăticule, îl cheamă Giuseppe" – s-a alintat fiica mea, iar eu am înţeles că-i ceva serios între ei. „Bine, Giuseppe Macarone" – am conchis eu mult prea morocănos. Fiica mea a refuzat să-mi mai dea apă la moară – asta îmi convenea, că n-aş fi suportat să mă tot întrebe cum de-am vândut un subiect de scenariu de film celor de la Hollywood, când eu nici la Televiziunea Română nu mai aveam succes. Iar romanul mi-l dădusem spre adopţie – „asta va fi, Cătăline; să-ţi intre bine în cap! Nu-l cumperi – îl adopţi! Şi nu mi-l dai la o şcoală de cartier, ci direct la Harward, clar!? Eu ştiu precis cum să faci ca să intri cu fruntea sus în literatură; nimeni nu trebuie să se îndoiască de faptul că tu eşti autorul. Ai să mă asculţi şi-ai să faci cum îţi spun. Mai întâi, îl copiezi, aşa cum este scris de mine – cât mai *muncit*; copiezi toate ştersăturile mele, toate acoladele – tot!" „Eşti nebun! Crezi ca am timp?!" „Atunci, îmi dai manuscrisul înapoi!" – am hotărât, deşi cheltuisem mai bine de jumătate din bani. Dar lui Cătălin îi plăcuse prea mult *Viaţa la second hand;* înţelesesem că-n drumurile lui prin Ucraina după metal, la combinatele siderurgice de acolo, trăise o poveste de dragoste asemănătoare aceleia din romanul meu. Probabil că femeia era doctoriţă şi o chema Tamara. Cătălin avea mereu câte ceva de completat: „Mi-ar plăcea o scenă cu ei doi stând pe malul Niprului şi pescuind, iar Tamara îi leagă firul de nylon de picior când el a adormit, apoi încep să se drăgostească. În momentul intim dintre ei, Cristian se simte tras zdravăn de picior de peştele mare prins în pripon." „În roman, e vorba de Angara, mai sus de Irkutsk, iar pe femeie o cheamă Tania. Dacă ţii neapărat, mut ceva din acţiune pe

Nipru, dar cred c-ai observat că nu cu Ucraina este *dialogul* din roman, ci cu Rusia." Altădată m-a pus să-i plimb pe cei doi, Cristian şi Tania, prin Piaţa Roşie, „noaptea, după ce s-au sărutat îndelung sub zidurile Kremlinului şi, neapărat, vreau ca Tamara să înceapă să cânte *Înserările Moscovei*. Bine, scuze!, Tania, am uitat…" Mi-au trebuit câteva zile să găsesc pe internet *Podmoscovskie vecera*. Am adus pe masă, la îndemână, dicţionarele ruseşti, am tradus versurile şi am inserat cântecul în structura romanului, făcându-l parte integrantă a acţiunii. „Şi unde a dispărut casa aceea tipic rusească, frumoasă prin modestia ei? – a venit altădată nervos la mine Cătălin în trecerea lui spre Iaşi. La ora 17 am şedinţă la partid; vor să-mi retragă sprijinul, să nu mai fiu vicepremier, dacă nu mă lupt să treacă ordonanţa de urgenţă privind terenurile intravilane, care ar da mână liberă celor care vor să strice centrul Iaşiului." „Unu! – i-am făcut un semn categoric. Dacă aud că le-ai făcut jocul, nu mai calci pe aici – te duci dracului cu tot cu banii tăi! – m-am înfuriat brusc, să-l pot domina. Doi, – mi-am domolit tonul – Tania ajunge în Siberia ca exilată, pentru volumul ei de poezii *samizdat*. De la Soljeniţin ştim că una frumoasă ca ea, ajunsă în Siberia, ori se dă celui mai puternic, ori devine a tuturor. Tania s-a dat politrucului şef al orăşelului în care este trimisă doctoriţă, că aşa ai vrut tu, neapărat doctoriţă. Ori, politrucul şef, căruia i-a murit baba şi voia una tânără, nu putea locui într-o izbă. Acum, Tania a rămas văduvă, dar mai locuieşte încă în vila soţului, pe malul celui mai frumos lac." În altă zi, Cătălin a venit la mine cu o expresie pe care s-o bag în roman: „Esenţa sexului poate fi şi numai plăcerea, dacă aceasta alungă diavolii din noi şi ne descătuşează energiile pozitive, pe care le credeam pierdute definitiv." Era o replică la ceea ce scrisesem eu în *Anotimpuri cu Ina*, ca moto pentru secţiunea dedicată copiilor: „Esenţa sexului nu-i plăcerea, atât de efemeră, ci sunt copiii, care fac să ne simţim eterni". Mi-a plăcut replica lui Cătălin – deşi descoperisem că-i o cizelare a

alteia scrisă de mine în *Noaptea de acid cianhidric*, dar m-am făcut că nu observ, „cărţile din cărţi se scriu” m-am consolat – şi i-am găsit un loc în structura romanului. Între timp, Olguţa, care începuse să-mi facă tot mai des vizite seara, intrând pe portiţa de lângă fântână iar dimineaţa plecând tot pe acolo, dar cu găleata plină cu apă, să nu dea de bănuit, m-a rugat să intervin pe lângă „marele Păduraru”, s-o angajeze, „dar cu carte de muncă; anii trec repede, Mihai, şi mă trezesc fără pensie; că Georgică al meu, bată-l ciuma, s-a încurcat cu o babă prin Italia; cică-i şoferul *donnei contesa*, una care trage la măsea, sau fumează cânepă nebună”. Cătălin i-a dat Olguţei în subordine toate magazinele săteşti pe care le avea deschise în câteva judeţe; „ăştia-s escroci rău, Mihăiţă; îmi bagă marfă proastă şi expirată uneori; asta-mi mai trebuie, sa ajung în gura presei”. Olguţa a făcut ordine în numai o lună, dar i-a pus gând rău şi lui Păduraru; „nu fi prost, Mihăiţă; dragostea mea nu-i o bucată de brânză, să se împartă – e ca lumina, se distribuie. Omul acesta e sub papucul nevestei – otravă iese din madam Păduraru când vine în control, că, în acte, ea este patroană acum. Măcar dă-mi prilejul să-i spun *domnului Andrei* că-i mulţumesc pentru cât a făcut pentru mine.” Rostea cu mult drag, aproape cu evlavie, numele prietenului meu. „Tu ai făcut pentru el – i-am răspuns. Are cea mai bună reţea de magazine săteşti. Asta e ceva, Olguţa! La anul, când va candida pentru Senat, Cătălin va avea de partea lui toate satele unde are magazine ce dau pe datorie şi nu pun adausuri comerciale decât simbolic, să-şi scoată cheltuiala cu personalul şi transportul mărfii. Bani face din petrolul adus.”

Romanul meu era pe calea cea bună – ajunsese în forma finală; urma ca eu, după Anul Nou, să-l îndrum pe Cătălin ce are de făcut. „Vei merge la doi critici literari în vogă, la fel cum te duci la un mare clinician să-ţi pună un diagnostic corect şi să-ţi dea o reţetă, nicidecum să-ţi spună că eşti tânăr, sănătos şi potent. <<Domnule profesor, – vei spune fiecărui critic în

parte – un chirurg de talia dumneavoastră, în trei-patru zile, cât vă va lua lectura romanului meu, câştigă pe puţin cinci mii de euro. Aici aveţi dublu – dar: diagnostic corect! Nu vreau să mă menajaţi.>> Cătăline, eu ştiu ce roman am scris; important este să fie citit cu ochiul omului interesat să pună un diagnostic corect; restul va veni de la sine – pot să jur că va fi un mare succes!" Cătălin a fost de acord. N-am putut rezista şi, din vorbă-n vorbă, am înţeles că şi lui îi plăcea la nebunie de Olguţa, căreia îi găsise un nume „să fie diferit de cum îi zici tu; o voi numi Olena, că-n acte o cheamă Olga-Elena". Cum să-l las să rişte să o întâlnească undeva, aiurea, în vreun motel, când el, de fiecare dată când venea la mine, primul lucru pe care îl făcea, era să-şi ducă sacoul şi tot ce scotea de prin buzunare în altă cameră, să nu aibă pe undeva vreun microfon ascuns – era terorizat de gândul că este mult prea vânat. În serile când cei doi se întâlneau, eu îmi luam o carte şi mă retrăgeam în camera din spatele casei să citesc. „Păcat că nu eşti acasă de Crăciun! – îmi zisese zilele trecute Cătălin. Olena mea merită nişte cadouri; le am deja pregătite. Pentru băiatul ei cel mare am găsit în Frankfurt un flaut de cea mai bună calitate." I-am lăsat o cheie. „Vii fără nici o reţinere, doar ai fost de atâtea ori la mine. Bagi maşina în garaj şi intri în casă. Voi lăsa un CD cu textul unui scenariu tradus în engleză. Îl iei să mi-l trimiţi printr-un e-mail. Acesta-i pretextul. Olguţa va fi aici; are cheia de la uşa din spate." „Poate vrei să spui Olena" – a zâmbit Cătălin, ocolindu-mi privirea – era prima dată când discutam despre întâlnirile lor.

Acum, prezenţa Inei îmi dăduse peste cap planurile. Şi dacă tot era la mine şi nu avea curajul să se ducă acasă la mama ei, de teamă să n-o întrebe de ce a locuit împreună cu Georgiana, am hotărât s-o iau cu mine în America. *Lufthansa* mai avea locuri; şi la dus, şi la întors, iar eu cumpărasem deja o cuşetă cu două locuri pentru trenul Austin-New York. Dar mama Inei făcuse pneumonie; soţul îi era în Maramureş,

termina de zugrăvit o biserică; trebuia să stea acolo până a treia zi de Crăciun, când se sfinţea lăcaşul, al cărui patron era Sfântul Ştefan. Am apelat urgent la Pinocchio să vină cu microbuzul, să ne ducă la Valea Mare, la mama Inei. Până seara, doamna Teodora era internată în spitalul de boli infecţioase din Iaşi. „Tocmai voiam să-ţi fac o surpriză, mămico. Venisem în ţară şi ţi-am telefonat de pe aeroportul din Iaşi; te-aş fi întrebat ce cadou ţi-ar plăcea de Crăciun" – a minţit Ina, să-şi justifice prezenţa în ţară. Cât medicul a consultat-o pe doamna Teodora, Ina, ieşită împreună cu mine pe sală, mi-a şoptit: „Oricum, nu mergeam cu tine în America. Am stabilit deja aseară cu Gisel că plecăm împreună la schi în Alpii elveţieni; reţinusem şi bilet de avion pentru Londra, dar îl voi anula. Îţi poţi închipui că fata aceasta nu s-a bătut niciodată cu zăpadă? Mi-i aşa dor de ea!... Mi-a mărturisit că şi ea credea despre mine că-s o îngâmfată, pentru că mi s-a publicat albumul în Italia. De-ai şti ce voce dulce are când ne spunem nimicuri la telefon!... Abia aştept să se facă mămica bine şi să fug la Londra!" Eram fericit – Ina scăpase de depresie; o uitase definitiv pe Georgiana. A trebuit să plece în oraş, să cumpere doamnei Teodora pijama şi papuci. Pe bătrână o ştiam de la lansarea albumului, anul trecut, în decembrie. Când s-a încheiat festivitatea, soţul ei, un bătrân tăcut, mare pictor de biserici, m-a invitat de Crăciun la ei la masă. De revelion, pentru că bătrânii s-au dus în Ardeal la fiul lor, să-şi vadă nepoţii, Ina, pretextând că se întoarce la cămin, să facă revelionul cu colegii, a venit la mine, la Valea Brânduşelor. Atunci, pe pârtia de schi din Poiana Brânduşelor, a cunoscut-o pe Georgiana.

– Spuneţi-mi, domnule Vlădeanu, – a început doamna Teodora imediat ce m-am aşezat pe marginea patului, lângă ea – credeţi că e bine că fetiţa mea s-a dus la Londra?

– Şi fiica mea este în America, doamnă. Puilor le-au crescut aripi – să-i lăsăm să zboare liberi.

– Cât de liberi? – mi-a prins bătrâna mâna dreaptă, să mă oblige să-i înfrunt privirea; avea ochii roşii de febră, dar tot vii, răscolitori, ca ai fiicei, doar mai obosiţi de ani.

– Domnişoara Ina este mult mai matură decât ne închipuim. Ştiu, pentru că stau mereu de vorbă cu ea la telefon; noi doi ne consultăm adesea în probleme de artă. V-a informat doar că ea, acum, lucrează pentru o casă de modă; are contract, i-au dat şi un avans...

– Da, mi-a spus că are bani destui acum; aţi avut mână bună. De ce nu v-aţi dus cu ea, domnule Vlădeanu?

Întrebarea bătrânei a căzut ca un trăsnet. Ce să-i fi răspuns?! Adevărul i-ar fi readus febra de care tocmai începuse să scape.

– Doamnă, sunt lucruri pe care nu mi le puteţi cere să vi le spun fără să simt că fac febră...

Buzele femeii au schiţat un surâs.

– Vă închipuiţi că trece o zi fără să ştiu cum se simte şi ce face Inuş? – am întrebat-o retoric, pe un ton grav. Poimâine trebuia să meargă cu mine în America, până pe 5 ianuarie, să se plimbe, s-o cunoască pe fiica mea...

– Dumnezeule! – a oftat femeia. Din cauza mea...

– Nu, doamnă! – am spus eu ferm, observând-o pe Ina că intrase deja în rezerva ce-o obţinusem pentru doamna Teodora. Inuş nu merge din cauze mult mai… nobile. Tocmai îi spuneam mamei că trebuia să mă însoţeşti în America – am ridicat privirea spre Ina, care a făcut ochii mari, dar privirea mea încruntată i-a dat de înţeles că nu trebuie să intervină. Din cauza serviciului, doamnă, – m-am întors către bătrână – a pasiunii ei pentru pictură, pentru creaţia vestimentară. *Săptămâna modei londoneze* trebuie s-o propulseze. Inuş a venit să facă sărbătorile acasă în căutare de idei. De Crăciun şi de Anul Nou, în satele noastre, mai ales în Valea Mare, încă se mai poartă haine tradiţionale, care-şi au farmecul lor. Lăsaţi,

dacă reuşeşte să fie apreciată, va avea timp să ajungă în America – se va sătura de călătorit.

Şi ca să trezesc în bătrână un licăr de speranţă, am adăugat, surâzând uşor maliţios:

– Mai greu va fi pentru mine, că n-am s-o pot însoţi de fiecare dată; locul unui scriitor este la masa de scris. Uitaţi-vă la ea, doamnă, – am arătat-o afişând un zâmbet larg – cum să nu laşi să zboare în voia ei o aşa pasăre măiastră?!...

– Şi dacă o răpeşte un uliu, domnule Vlădeanu? – mi-a întors vorba doamna Teodora, dezgolind un spirit ascuţit, cu un acut simţ al replicii.

– Un uliu?! – am pufnit eu ironic. O pajură, ori un condor – poate; uliu – în nici un caz, e mult prea măiastră. Şi-apoi, mai este şi un Vlădeanu prin apropiere...

Ina s-a lipit de mine şi mi-a strâns braţul cu putere, într-un gest de logodnică îndrăgostită. La ieşirea din spital, a devenit nervoasă:

– Pe mine m-ai întrebat înainte de-a vorbi?

– Las-o aşa, în coadă de peşte. N-ai văzut cum îi luceau ochii de fericire?

– Eşti supărat că nu te-am însoţit în America?

– Eşti supărată că nu rămân, să-ţi fiu alături?

– Fii serios! În câteva zile, o duc pe mămica acasă. Ce să faci aici?

– Păi... nu-s logodnicul tău?

– O, Doamne! – a surâs trist Ina. Mihai, m-am tot gândit, e mai bine aşa: în coadă de peşte. Uneori chiar o să-ţi dau, alteori mă voi preface că-ţi telefonez în America, să-i alung mamei orice bănuială, să nu mai dea crezare vorbelor c-am stat cu o femeie. Ai dreptate: vreau să domnească spiritul sărbătorilor în familia mea. Mâine vine la Iaşi şi deşteptul de Lazăr; am cu cine sta la mama.

– Lazăr? – m-am mirat fără să vreau; gândul îmi fugise la prietenul din Valea Brânduşelor, Lazăr, plecat redactor la o

revistă literară, după închiderea Teatrului de Stat, din lipsă de fonduri, că Primăria, în subordinea căreia trecuse teatrul, avea de întreţinut două echipe de fotbal (una, în C şi alta, care tot trăgea nădejde să intre în A), un ansamblu folcloric pentru zilele când veneau delegaţii străine ce trebuiau distrate, o herghelie pentru întreceri pe hipodrom şi ore de echitaţie pentru ţoapele oraşului cu soţi milionari din defrişarea pădurilor ori exportul granitului din muntele învecinat; un festival al berii în august şi *Serbările zăpezii* în ianuarie; „om *dăşchide* teatrul mai încolo, poate-l unim cu dansurile şi facem un *variăteu*, cum am văzut în străinătate – femei frumoase, costume sumare şi muzică *dă* antren” – a spus primarul într-o emisiune la un post local de televiziune.

– Da, – a confirmat Ina – vine Lazăr, frăţiorul meu mai mare, mult mai mare ca mine, că are copii la şcoală. Ai mei l-au botezat Lazăr, că-i născut pe 17 noiembrie, de Sfântul Cuvios Lazăr Zugravul. Aoleu! – am văzut-o cum îşi duce degetul arătător la gură, muşcându-l într-un gest care mă fascina mereu când i-l observam; „ce naiba îmi trebuie mie Texas, când aş fi putut s-o mai aduc pe Ina la mine, s-o ţin şi peste noapte, poate prin iar o „oră a stigoiilor?!” Iar am uitat să-i iau cadou de ziua lui şi doar i-am promis... Da’ las’ că-i cumpăr ceva din Iaşi...

La despărţire, Ina m-a condus până la microbuzul tras chiar în faţa secţiei de Contagioase; Dumitru, poreclit Pinocchio pentru nasul lui lung, aştepta citind ziarul.

– Te rog s-o săruţi pe Cristina din partea mea! Şi te mai rog ceva! – m-a reţinut Ina.

M-am uitat la ea blând, gata să-i accept rugămintea înainte de a fi fost exprimată.

– Vreau să vezi în mine pe sora Cristinei.

– Eşti deja a treia fiică a mea; am trei prinţese: Cristina, Cristinica, fosta ta colegă de cameră, şi tu; marele meu triunghi al bucuriei.

S-a agăţat de gâtul meu, şoptindu-mi în ureche:

– Mulţumesc pentru tot!

– Chiar şi pentru „orele strigoilor”? – am întrebat-o în şoaptă, apoi am sărutat-o părinteşte pe frunte: Să-ţi crească mai mare cornul acesta de inorog – iar ea a izbucnit în râs, furându-mi un sărut scurt.

– Ăsta, ca să-ţi meargă bine – mi-a şoptit.

Pinocchio m-a dus până în Sânzieni, minunându-se mereu ce bine trage maşina lui, cumpărată de curând din banii făcuţi pe hainele *second hand* aduse împreună cu mine din Germania şi Elveţia. La despărţire, mi-a dus în casă cutia de carton cu hainele găsite în ultimul transport: blana *Fendi*, pentru fiica mea şi jacheta *Versace*, la care am muncit toată noaptea de-am festonat, amintindu-mi cele întâmplate în ultimul an, poate cel mai bogat în neprevăzut an din viaţa mea. Abia aşteptam să ajung în Austin, la Cristina, s-o las cât îi ziua de lungă să-şi vadă de specializarea ei în prinderea infractorilor, dar mai ales a interogării acestora, iar eu să mă odihnesc, ori să mă plimb – să-mi tihnească sărbătoarea Crăciunului. Odată terminată festonarea, abia am mai avut timp să-mi ordonez bagajul în geamantanul imens, luat tot din depozitul cu lucruri vechi al lui Pinocchio. Spre seară, l-am auzit pe fostul meu operator chimist de la Valea Brânduşelor intrând pe poartă.

– Dumitre, mi-ai făcut un cadou foarte frumos, mulţumesc încă o dată! – i-am arătat ce bine stătea *Versace* pe mine. Şi fiică-mea va fi încântată să îmbrace o blană *Fendi*.

Venise pregătit de drum lung, cu lanţuri la toate patru cauciucurile, să nu ne împotmolim în sulurile de zăpadă de pe şosea. La Otopeni am ajuns cu mult timp înaintea decolării avionului. Cele două ore, până la München, am dormit, refuzând micul dejun. Zborul până la Washington a fost mult mai interesant; găsisem loc la fereastră şi priveam norii de dedesubt şi cerul incredibil de albastru deasupra. După un timp,

obosit de atâta lumină, simţind că mă dor ochii, am căutat un program de muzică pe ecranul televizorului încadrat în spatele scaunului din faţa mea. Când a trebuit să ne punem centurile de siguranţă, că se anunţase aterizarea pe *Dulles*, în Washington, dormeam profund, cu căştile la urechi; m-am trezit scuturat serios de bătrânul de alături. Orele până să iau avionul către Austin le-am petrecut plimbându-mă agitat prin aeroport. Telefonul Inei a venit ca o boare într-o zi toridă, „mămica e mult mai bine; eu nu pot dormi, că frate-meu sforăie; toată seara mi-a bârfit-o pe ministra de Finanţe, o ştie din facultate, că i-a fost asistentă; zice că-i frumoasă, dar face multe greşeli ca ministră, plus că-i plac bărbaţii; şi mai e băgată în tot felul de afaceri; tunul cel mare al ei vrea să fie vânzarea la fier vechi a Combinatului Chimic *Valea Brânduşelor*"; „de ce mi-o spui?" – am întrebat-o; „pentru că nu pot dormi; a trecut şi *ora fantomelor*, că-i 3 dimineaţa la noi, şi mie tot mi-e ciudă pe tine"; „ce ţi-am mai făcut?"; „trecând oceanul, tu ai schimbat şi cerul[3]; cred că priveşti detaşat cele întâmplate; o simt din glasul tău – încă un vagin câştigat pentru două-trei partide" – făcea aluzie la orele de după miezul nopţii, „orele strigoilor", când a intrat sub plapuma mea, plină de dorinţă; „Inuş! – am ţipat eu. Ce-i cu tine?! Vorbeşti ca..." – m-am abţinut cu greu să rostesc numele Georgianei; „ca cine?"; „ca o femeie... blazată"; „mai degrabă, ca una dezgustată de ea – cum voi da ochii cu Gisel?! Toţi ştiu că nu s-a atins nici un bărbat de ea. Gata, Mihai, te sărut, că s-a oprit din sforăit frate-meu; cred că vrea să vină la baie"; „ce faci, vorbeşti singură în baie?" – am auzit în telefon întrebarea unui bărbat; „da, vorbesc cu o fantomă, să vină să te strângă de gât, că sforăi. Hai, intră... – am auzit-o pe Ina conversând cu fratele său, apoi mi s-a adresat: Drum bun, scumpule! Sărut-o pe Cristina din partea

[3] Aluzie la maxima latină: *Cine trece marea nu schimbă şi cerul*, prin care erau vizaţi bogaţii Romei ce plecau în nordul Africii, cu speranţa că vor scăpa de angoasele din capitala imperiului.

mea"; „şi tu pe Giselda din partea mea"; „eşti un măgar – măgarul meu scump. Totuşi, să ştii că m-am trezit nu pentru că sforăia Lazăr – i-am auzit şoapta –; am tot căutat pe cineva lângă mine, să mă încălzesc, şi am căzut din pat..."; „chiar şi un măgar e mai bun decât jumătate de pat gol" – i-am răspuns, iar în telefon am auzit râsul alintat al Inei. L-am purtat în urechi tot timpul – trei ore! – până la îmbarcarea spre Austin. Cele patru ore de zbor, Washington-Austin, mi s-au părut patru ani, mai ales că avionul avea mereu căderi în golurile de aer. Ca să mă liniştesc, am chemat în gând crâmpeie din întâlnirile cu Olguţa, dar au fost imediat alungate de amintirea vorbelor alintate ale Inei. Aş fi vrut să mă cred măgulit, dar simţeam cum starea de neliniște mă cuprinde iar, în ciuda fiorilor ce mă treceau rememorând clipele de iubire cu trestioara mea dragă; amintiri venite vertiginos peste Olguţa – pur şi simplu nu mă puteam gândi la Olguţa, că-mi aminteam fie palmele Inei lovindu-mă când o necăjeam ziua, fie muşcătura ei urmată de trimiterea la scene erotice din romanele mele noaptea, când mi se furişa sub plapumă, ori aerul sobru, de tânără doamnă elegantă, distantă şi inabordabilă ziua, când stătea în camera cu cărţi a casei mele răsfoind colecţia *Biblioteca de artă*; chiar şi aşa îmi era dragă şi-mi răpea gândurile; avea un joc superior al feminităţii; episodul povestit de ea cu blana marca Pinocchio, pe care a prezentat-o colegilor din Londra simplu: *second hand,* mi-a dat măsura unei priviri senine, superioare şi uşor ironice la adresa existenţei noastre într-un *second hand,* pe care i-l simţeam doar ca un ambalaj din care ştiam că-n orice clipă ea poate scoate la iveală caratele unei femei venite din Est – „Maria, din scenariul cu care te-ai luptat atâta vreme, este personajul meu preferat din tot ce-ai scris tu." „Nu, Inuş, Maria mea este mult prea tragică…" Nu voiam s-o ştiu pe Ina o a doua Maria – Maria mea, din scenariu, rămasă un timp în Paris după simpozionul la care a participat, fără un ban în buzunar, refuzată de toţi colaboratorii marilor publicaţii ştiinţifice cărora

le trimisese, înainte de ’89, articole ce dădeau consistenţa revistelor, ajunge pe cheiul Senei şi priveşte cu jind la cei ce petrec la bordul unui vas de agrement. Lângă ea vine o cerşitoare cu un copil agăţat de gât. Maria îi dă ultima monedă din poşetă. *Mulţam, da puteai să dai mai mult, cucoană* – o aude Maria pe cerşitoare bombănind în româneşte când se depărtează. „Auzi, – îi strigă Maria tot în româneşte – cam cât aduni pe zi?” „Cel puţin patru sute de franci” – răspunde cerşitoarea mândră şi pleacă vânturându-şi poalele fustelor largi. „Mie mi-au dat 82 de franci pentru cel mai bun articol şi s-au făcut că nu înţeleg ce vreau când i-am rugat să mă angajeze o lună-două, în laboratoarele lor, ori măcar referent la revistă, să adun şi eu câţiva franci” – a oftat Maria, hotărâtă să se întoarcă în Place Pigalle, să accepte oferta vreunui bărbat, că nu mai avea cu ce se întoarce acasă. „Nu la drama Mariei m-am referit, Mihai, ci la virtuţile ei; la caracterul acestei femei ce-l simt ca fiind şi al meu şi-aş vrea să te pot asigura cândva că sunt a ta în măsura în care este şi Maria”, mi-a spus anul trecut, pe când pregăteam masa de revelion. Fiecare scuturătură a avionului spre Austin făcea să-mi bată inima puternic şi mai des: „mă aşteaptă Cristina mea la aeroport?! Voi regăsi, măcar puţin!, din ceea ce-am urcat în avionul de America? Un an şi jumătate departe de mine, copila mea o fi rezistat atâtor tentaţii?! Poate m-a minţit şi a apucat-o pe căi greşite...” Ştiam că sunt deja paranoic şi mă înspăimântam că voi cădea în „groapa de potenţial”, cum numise cineva depresia. Mi-am chemat în gând orele primei nopţi a Revoluţiei, când a trebuit să stingem lumina în sediul judeţenei de partid; se zvonise deja că vom fi atacaţi de trupele de securitate din garnizoana oraşului. *Pusti silnee greanet burea!* – i-am strigat lui Vic şi celorlalţi din birou după ce am aprins lumina. Dacă vor simţi că ne este frică, suntem pierduţi. Avem 24 de *kalaşnikov* şi 5 lăzi cu încărcătoarele pline...” Fuseseră găsite de revoluţionari la subsolul judeţenei de partid – prevăzători, cei din

conducerea judeţului adunaseră, cu o zi înainte, toate armele de la Gărzile Patriotice. În căderile în gol de deasupra râului Mississippi, am închis ochii strâns şi am retrăit momente din noaptea aceea, momente pe care le plasasem deja în sala unei cofetării, în actul doi, unde erau aduşi cei răniţii în confruntările din oraş. Când am trecut de Mississippi, scăpasem deja de groaza depresiei; trăiam în actul doi din viitoarea mea piesă de teatru: *Cofetăria speranţelor*. Eram printre revoluţionari, într-o noapte de iarnă ca o toamnă mult prea târzie, cu vânt slab, uneori, cu ploaie. Puţin îmi păsa că, de fapt, aterizam în Austin; până anul trecut nici nu auzisem de oraşul acesta, necum că ar fi capitala Texasului, iar despre Texas ştiam ce văzusem în filme şi mai ţineam minte că în alt oraş, Dallas, fusese împuşcat Kennedy. „Şi?!" – mi-am zis. Eu aveam împuşcaţii mei... Trăiam cu sufletul alături de ei, în cofetărie, deşi, fizic, intrasem în cârd: mi-am pus centura de siguranţă odată cu ceilalţi pasageri, mi-am desfăcut-o imediat ce avionul a oprit şi m-am lăsat dus de şuvoi către autobuzul care m-a transportat circa 100 de metri, până la intrarea în clădirea aeroportului. În capul meu, doi băieţi transportă un student împuşcat în umăr. Când revin, aducând un bătrân lovit de glonte în genunchi, îl găsesc pe student împuşcat în gură, iar revoluţionarul, care trebuia să păzească răniţii, a dispărut. „Va apărea în actul trei, în persoana omului de afaceri care sponsorizează costurile reîntâlnirii revoluţionarilor" – mi-am hotărât eu, târând geamantanul mare, cu rotile, pe culoarul către sala de aşteptare.

– Tăticule, tăticule! A venit tăticul... – am auzit o voce, pe care o ţineam minte din zilele când mă întorceam acasă din vreo delegaţie; lipsea doar acel iscoditor: „ce mi-ai adus bun?"

O doamnă tânără şi fermecătoare mi se agăţase deja de gât, sărutându-mă frenetic pe obraji.

– El este prietenul meu... – mi-a arătat către tânărul de alături, ce pusese deja mâna pe geamantan. Giuseppe – l-a prezentat fiica mea.

– *Io sono Giuseppe Maccherone, come voi siete Michelle Mamaliga*[4] – mi-a strâns mâna cu putere tânărul înalt, atletic şi cu ochi negri, plini de zâmbet.

Scăpat din braţele fiicei mele – îmbrăcată sobru, dar extrem de elegant –, i-am întins cu drag mâna lui Giuseppe, replicându-i în româneşte:

– Mă bucur să te cunosc; pari mai degrabă gondolier decât procuror.

– Iar dumneavoastră, mai mult un gentleman venit în misiune diplomatică, îmbrăcat de Versace, decât scriitorul rebel prezentat de Cristina – mi-a tradus Cristina pe măsură ce tânărul vorbea –, *signore Mamaliga* – şi-a sfârşit el gestul de admiraţie.

– Giuseppe, nu ştiu dacă la voi a fost spânzurat cineva cu o macaroană, dar la noi să ştii că mămăliga a explodat, şi nu o dată... – i-am răspuns, iar Cristina, deşi iritată de schimbul acela de replici, s-a grăbit să-i traducă, explicându-i ce-i cu explozia mămăligii.

– Oricum, – am conchis eu, arătându-ne pe toţi trei – încă puţin, şi întemeiem Imperiul Roman pe Colorado.

– Oricum, în New York este de mult Mica Italie – mi-a răspuns Giuseppe. Nu ştiu cât sânge de roman că curge în vene, că prea aveţi amândoi ochii albaştri – ne-a privit lung Giuseppe când ne-am apropiat de maşina în portbagajul căruia fusese deja pus geamantanul meu de voiaj mare şi greu.

– Ce zici, merită două mii? – a mângâiat Cristina maşina, invitându-mă să iau loc în faţă, lângă Giuseppe, care îmi deschisese portiera ceremonios. Vei vedea, tăticule, o parte din centrul oraşului, că stau pe *Lavaca street*, aproape de

[4] *Eu sunt Giuseppe Maccherone, cum dv. sunteţi Mihai Mămăligă* (it.)

reşedinţa guvernatorului Texasului – îmi şoptea din spatele meu, unde se aşezase. Pune hârtia asta în buzunar, lângă paşaport; dacă ieşi singur, s-ar putea să te legitimeze vreun poliţist.

– La noi, pe vremea lui Ceauşescu, nici nu puteai intra în Cartierul Primăverii.

– Tăticule... – m-a certat Cristina. Credeam c-ai uitat ironiile acasă...

Luminile oraşului mi-au distras atenţia. Giuseppe a intrat cu botul maşinii până aproape de uşa garajului de lângă o casă înaltă, din cărămidă roşie, cu ferestrele luminate, mai puţin una.

– Acolo locuiesc eu – a apucat fiica mea să-mi arate, că uşa garajului, acţionată prin telecomanda de pe bord, s-a ridicat, iar Giuseppe a băgat maşina lângă alte trei, mult mai luxoase.

– Un medic dentist, un avocat şi o familie de funcţionari la Primărie – mi-a şoptit Cristina.

Giuseppe a dus geamantanul pe scări, până în apartament, cu dezinvoltura atletului care se antrenează.

– *Signore Michelle*, vă las să vă bucuraţi de revederea fiicei voastre. Mâine, Cristina vă va prezenta oraşul, iar mâine seară sunteţi invitaţii mei la restaurantul de pe Mount Bonnell, să privim Colorado de sus. Păcat că cei de acolo nu ştiu să prepare *tochitora con mamaliga* – mâncarea mea preferată.

– Spune-i – am intervenit eu înainte ca fiica mea să termine traducerea – că eu, la vârsta lui, preferam porumbiţele, uneori şi lebedele, metaforic vorbind, nu tochitură cu mămăligă.

– Tăticule! – s-a uitat Cristina spre mine cu căutătura aceea severă, a maică-si, dar imediat a zâmbit, înainte ca eu să-i şoptesc „iaca prusacul din tine”; i-a tradus ceva lui Giuseppe, care a început să râdă.

– Acum sunt sigur că avem strămoşi comuni – m-a luat Giuseppe de braţ. Câte sabine or fi răpit braţele astea!... – a făcut el un gest de elogiere către mâinile mele.

Am scos din geamantan o sticlă cu *Busuioacă* şi i-am pus-o în mână.

– Tăticule, – s-a speriat fiica mea – te-am rugat să nu introduci în State nici un aliment, că nu-i voie.

– Nu-i aliment; este ambră. Spune-i că din asta beau domnitorii Moldovei şi la bucurie, şi la tristeţe.

Prevăzător, pusesem pe sticle etichete luate de pe sticlele goale din *Olga's Market*, mă căznisem să le astup cu plute de la vreun vin nobil, trăsesem peste gâtul sticlelor capace din plastic manevrate cu grijă la căldura flăcării aragazului şi lipisem timbre de pe sticlele cu *Murfatlar*.

După plecarea lui Giuseppe, am scos şi batoanele de salam uscat, camuflate în cutii de tablă rotunde, în care fuseseră biscuiţi cu cremă de vanilie. Cristina a cercetat îndelung o sticlă, apoi o cutie din tablă nedesfăcută.

– Mai am de învăţat... Puteam jura că-s ambalate de fabrică. Acum te cred ce-ai spus în emisiunea aceea TV, c-ai dat spargerea la liceu... Procuroarea, fiică de infractor... – s-a amuzat ea. Dacă te prindeau vameşii, plecai cu primul avion înapoi.

– Să nu exagerăm. Cel mult, mi le confiscau – m-am interesat.

Locuinţa închiriată de fiica mea era modestă: o cameră, baie cu duş, un hol mic şi un ungher pe post de bucătărie.

– Cât ar costa o locuinţă ca lumea?

– Tăticule, aici sunt în centru, este un cartier select şi sigur. Eu am venit în State să învăţ, nu să mă răsfăţ.

După ce-am stat la masă, Cristina a desfăcut un fotoliu pe care am stabilit că voi dormi eu.

– Te superi dacă dau un telefon? Am lăsat pe cineva bolnav în ţară – i-am spus când am revenit de sub duş îmbrăcat în pijamaua de mătase cumpărată de Olguţa de Moş Neculai.

– Tăticule, de când te cenzurez eu?! Oricum, intru să fac un duş.

În ţară, totul era bine, „peste două zile mi-o dă pe mămica acasă" – mi-a şoptit Ina fericită, după ce a ascultat ca un copil curios toate răspunsurile mele la întrebările ei despre călătoria atât de lungă.

– Cineva vrea să te salute – i-am spus eu în încheiere, luând aminte la şoapta fiicei mele: „dacă-i Ina, dă-mi voie s-o salut".

Descopeream cu plăcere o faţetă a Cristinei, pe care nu i-o cunoscusem încă. Vorbea întâia oară unei necunoscute, despre care putea bănui că-i o *relaţie* a mea: vorbe frumoase, rostite elegant.

– Cât de înalt este teancul de coli scrise cu creionul de tăticul meu la noul roman? – a întrebat-o pe Ina firesc, fără vreo nouă inflexiune a tonului.

– Masa lui de scris este goală. Nici în bibliotecă n-am văzut urmă de manuscris nou – am auzit vocea Inei în telefon.

Ce să mă mai scuz în faţa fiicei mele? – aflase că Ina fusese de curând pe la mine. A avut bunul simţ să schimbe urgent subiectul. Înainte de-a se culca, s-a cuibărit puţin lângă mine, cum făcea în copilărie.

– Mai lipseşte pick-up-ul şi placa de vinilin, să ascultăm partea a treia din *Pontica* şi-aş adormi imediat, să te poţi ridica tu şi să te aşezi la masa de scris – mi-a spus pe un ton în care simţeam bucuria că-i din nou lângă mine.

– *Pun o povete*? *Capa cu tei ezi*, ori *Usul păcăit de vupe*? – am întrebat-o eu peltic, imitând-o cum vorbea când nu scăpam fără să-i spun una-două poveşti la culcare.

Mi-a cuprins pieptul cu braţul şi şi-a culcat tâmpla pe umărul meu:

– Mă simt aşa de bine! Şi în siguranţă... De-ai şti în ce lume brutală am intrat, tăticule...

– A fost opţiunea ta să fii procuror. Vino în ţară, tăticule, şi-ţi găsesc un post de jurist; poate vrei avocatură ori alegi să fii notar. Am bani, Cristinel, am destui ca să-ţi cumpăr intrarea ca ucenic pe lângă un avocat ori notar, apoi să plătesc titularizarea. Să-ţi deschid birou de notar într-un oraş mai mare, nu cred că am, dar ai putea veni, pentru un timp, în Târguşor.

– Să nu-mi spui c-ai vândut alte scenarii de film fără să le semnezi; asta înseamnă să fii un „negru”.

– Am muncit, Cristina. Mult. Foarte mult! Prietenul meu Păduraru a vrut să acceseze nişte fonduri europene şi-i trebuiau proiecte. Am învăţat repede să le fac – barbologie, plus ceva date tehnice. Nu-i greu deloc de făcut un astfel de proiect; imposibil este să-ţi faci loc printre cei cu bani, să-ţi încredinţeze ţie proiectul, că-şi au clienţii lor, în special aplaudaci politici. Am avut noroc mare cu fostul meu coleg, Păduraru; mi-a dat proiecte mari, de sute de mii de euro. I-am cerut zece la sută din suma nerambursabilă obţinută; ăsta-i tariful. Îţi dai seama? Cred că am în cont peste o sută de mii de euro; îţi pot cumpăra un loc de ucenic imediat; ca avocat ori ca notar.

– Şi ţie ce-ţi mai rămâne, tăticule?

– Am pornit o afacere cu turte cu julfă la Iaşi, cu un mare cofetar...

– Aşteptam să-mi spui c-ai mai scris ceva, tăticule. Sigur m-ai fi minţit c-ai scris dacă n-o întrebam pe Ina. Oare... – am simţit-o lângă mine râzând uşor, iar eu am înţeles că va spune ceva frumos – oare, dacă zici că ai atâţia bani, că eu, oricum, nu renunţ la meseria aleasă, deci nu trebuie să-mi cumperi nici un alt post... Te-ai fi supărat dacă-ţi propuneam s-o iei şi pe Ina cu tine? Încăpeam toţi trei în cămăruţa asta... Albumul vostru a făcut furori printre cei cu care lucrez. Nici nu mai ştiu pe la cine este acum. Bine că mi l-ai trimis şi-n formă

digitală; îl am în calculator. Păcat c-aţi fost înşelaţi de cei din Milano, că le-aţi vândut *copyright*-ul; procuroarea cu care lucrez, cea mai a dracului din tot departamentul; nimeni nu vrea să lucreze cu ea... O, de-ai şti, tăticule, ce-a fost în primele săptămâni!... Îmi aminteam mereu de Adrian; l-am căutat, lua-l-ar naiba de mocofan!, că simţeam nevoia să vorbesc cu cineva, dar n-am dat de el... L-am căutat, pentru că el trecuse prin asta; ştii cum ne-a povestit de prima lecţie din sala de disecţii, la morga clinicii? – jumătate dintre ei au leşinat sau au început să vomite. Mi-am amintit cum ne povestea râzând că la finele cursului ajunseseră cu toţii să-şi mănânce sandvişurile acolo, lângă cadavre.

– Bine, prinţeso, dar ce-i aşa rău în...?

– Barbar, tăticule – a încercat Cristina un început de râs. Acum mă amuz, dar… Chiar din prima zi, după ce i-am fost repartizată, şefa m-a luat la o anchetă – un proxenet care era acuzat de răpirea unei fetiţe. Nu putea scoate nimic de la el; ba, tipul îi tot măsura coapsele şi sânii cu privirea, făcând aluzii cu conotaţii porno. Şi numai ce văd palma şefei mele pe ceafa individului – un alb voinic, de 45 de ani –; credeam că-l alintă. În clipa următoare, bărbatul era trântit cu obrazul de masă şi se zbătea. Am înţeles cu greu că mâna cealaltă a şefei îl prinsese de sex şi-i zdrobea testiculele. „Adresa!” – atât o auzeam şoptind, stând aplecată mult peste el. Bietul om nu putea vorbi, că era îndesat cu gura în placa mesei. L-a lăsat să poată vorbi abia peste 5-6 minute. Bărbatul, sugrumat de durere, a îngânat o adresă. „Repetă!” – i-a strigat şefa mea. Bărbatul a repetat. Când a fost lăsat să-şi ridice faţa, era o baltă de sânge. „Un avocat...” – a încercat să spună proxenetul. „Ba un scaun electric!” – i-a întors şefa mea vorba. Roagă-te lui Dumnezeu, dacă ai vreunul, ca fata să fie în viaţă, altfel, în câteva luni, mă jur că eşti scrum! Ce zici, mai vrei avocat până revin să-ţi spun dacă am găsit fata în viaţă?” Proxenetul s-a uitat umil în ochii ei. „Ca de obicei!” – a ordonat şefa mea poliţiştilor ce aşteptau

afară, lângă uşă – probabil să-l spele şi să-l îngrijească. Ea n-a mai zis nimic. A dat din cap s-o urmez. Fata era în viaţă – o copilă, care va rămâne traumatizată toată viaţa; să nu-mi spună mie cineva că va mai ieşi om normal din creatura aceea găsită ca un animal uitat într-o cuşcă. Seara, în cămăruţa din campus, m-am încuiat şi-am plâns toată noaptea; dacă aveam bani, fugeam înapoi în România cu primul avion. A doua zi dimineaţă, m-am trezit cu şefa la uşa mea. „Cum ai dormit?" – m-a întrebat pe un ton grijuliu, ca al mamei înainte de Revoluţie, când era bucuroasă că are ce ne da de mâncare. Mi-a fost ruşine să-i dau de înţeles – am pozat. Acasă erai tu, hărţuit de-un proces lung de partaj – trebuia să fiu tare. Cred că i-am plăcut – nimeni n-a rezistat cu ea mai mult de 6-8 luni. Pe proxenet l-a lăsat să fiarbă în suc propriu câteva zile; de câte ori era adus la anchetă, întreba dacă a fost găsită fata; se şi vedea pe scaunul electric – a spus tot ce ştia sau bănuia… Mulţi nu rezistă cu Rita. Eu am împlinit deja un an şi jumătate. Ce spuneam?! – a încercat fiica mea să-şi amintească. A, da! *Copyright*-ul. Şefa mi-a spus c-ar fi putut vorbi la o revistă să vă publice albumul şi aici – o revistă serioasă, pe care ea a prins-o că scotea clandestin calendare mult prea sexy. I-a lăsat în *stand-by*, „nici nu ştii când mai am nevoie de ei; au relaţii în toată mass-media". Şefei mele i-au plăcut foarte mult pozele. La cea de pe salcia-pat m-a întrebat doar atât: „Ştii cine-i fotograful?" „Nu, de ce?" – am întrebat eu. „Nu-i *gay*, ca mai toţi marii fotografi. Mai degrabă..."

– Mai degrabă ce? – mi-am întrebat fiica, simţind un nod în gât.

– Nu mi-a spus, că ajunsese la paginile cu copii; văzuse cuvântul *sex* în motto şi m-a rugat să-i traduc toată fraza. I-am mai tradus o dată, iar ea şi-a notat-o fără să spună de ce. Pozele cu copii i-au plăcut foarte mult, mai ales acelea cu şirul indian de prichindei ieşind prin gard, sau eu şi Cristinica vopsite cu cireşe amare – la vederea acestei poze, mi s-a părut că

zâmbeşte. Mi-i aşa dor de Sânzieni, de pomii din grădină care-s mari acum, de via la care ai muncit atât...

Nici nu ştiu când am adormit. După câteva ore, când să mă întorc pe o parte, am crezut o clipă că-s din nou la Sânzieni, pe patul îngust din camera din spate, dar luminile reclamelor luminoase de la magazinul de peste drum şi becurile pâlpâind în pomii din faţa casei împodobiţi pentru Crăciun m-au adus la realitate. Am lăsat-o pe Cristina să-şi continue somnul pe fotoliul transformat în pat, am acoperit-o mai bine cu pătura subţire, că vremea în Austin era ca în octombrie la noi, şi m-am culcat în patul ei. Până la ziuă am stat într-o stare de zbucium, fără urmă de somn. „De-ai şti în ce lume brutală am intrat, tăticule...” – nu-mi putea ieşi din minte vocea stinsă a fetiţei mele. O credeam mai puternică. Dar cui să semene?! În 200 de ani, sângele haiducului Vlad s-o fi îngroşat de atâta sudoare scursă de pe fruntea urmaşilor pe ogoarele Sânzienilor, sub birurile tuturor vremurilor şi jugul atâtor ocârmuiri care n-au văzut în ţăranul român decât o vită de povară. Chiar şi tata, ţintuit de boală într-un pat murdar de azil, a oftat odată: „S-a dus vlaga noastră. Dacă ştiam că ajung aici, muream la Cotul Donului, numai să nu mai fi ajuns jugul comunist pe grumazul mamei tale, care s-a stins, săraca!, muncind. Sau trebuia să fi murit în vreo temniţă după ce scăpam lumea de Toma, preşedintele Sfatului Popular din Sânzieni, care s-a ţinut de capul meu, ori să fi luat gâtul cu securea preceptorilor care ne intrau în ogradă şi scoteau covoarele din casă şi căruţa din şură, că nu mai aveam de unde da impozitele puse de ei. Se zice că înainte de a muri îţi ceri iertare de la cei pe care i-ai lovit, dar eu regret că nu l-am dat mai tare cu capul de stâlpul cerdacului pe cel de la partid, venit cu colectivizarea, când m-a ameninţat că te dă afară din şcoală dacă nu semnez cererea...”

– Bună dimineaţa, tăticule! Văd că stai treaz. Dar ce-i cu tine?! De ce ai ochii umezi?

– De bucurie. Mi-a fost tare dor de ciripelul meu drag.

– Ciripelul tău e vultur acum, tăticule. De-ai şti ce grozav mă simt când suntem în vreo *acţiune* şi-s lăsată să-i pun eu cătuşele vreunui infractor şi să-i recit drepturile ce le are!... Pe primul, cât pe ce să-l las să-şi lovească fruntea de capota maşinii când l-am băgat pe bancheta din spate; mă puteam alege cu un proces de daune. Să vezi ce putere am acum în mâna stângă; cred c-aş apleca şi capul unui taur, nu numai a unui infractor încătuşat care trebuie dus la arest. Săptămânal, merg la antrenament...

– Chiar îţi place ce faci?!

– Tăticule! Mai ai îndoieli?

– Aseară...

– Oi fi fost ameţită de *Busuioaca* ta. Uneori, e drept, mi-e dor să fiu iar copilă, să te ştiu lângă mine... dar nu la Sânzieni cu oala plină cu apă pe creştet – a început Cristina să râdă. Chiar zilele trecute am vorbit la telefon cu Cristinica şi ne-am amuzat amintindu-ne cum ne puneam reciproc piedică, să spargem oalele, crezând că nu mai ai altele.

Ziua se anunţase mult prea senină. Am fost plimbat prin centru, Cristina mi-a explicat cum pot ajunge singur la muzeu, la Biblioteca Statului Texas sau în parcul central al oraşului. Clădirile nu m-au impresionat în nici un fel – poate nici eu nu mai eram interesat; văzusem de câteva ori oraşul pe internet. Seara, la restaurantul de pe Mount Bonnell – un fel de colină pe malul râului Colorado – am avut bucuria să constat că Giuseppe e pe măsura dragostei cu care mi-l descrisese de câteva ori Cristina. Mâncarea servită nu mai avea nici o noutate pentru mine – eram prea bătrân să mă mai entuziasmeze biftecul uriaş ori delicatesele servite; alta fusese situaţia în urmă cu vreun sfert de secol când gustam cu aviditate din produsele ieftine din pieţele populare ale Beijingului sau impresia covârşitoare a mesei luate cu Viorica la ultimul etaj al Hotelului *Sheraton*, stând faţă în faţă la masa de lângă fereastră, să putem admira întreaga panoramă a capitalei

chineze de-a lungul timpului cât a durat masa – exact atât cât i-a trebuit restaurantului să se rotească o dată. Fusese altceva: sosisem dintr-o Românie bântuită de cei trei f – foame, frig şi frică –; eram şi eu tânăr, în compania unei tinere doamne frumoase, căreia îi sorbeam fiecare cuvânt şi mă îmbătau gesturile ei alese, pregătind clipa când avea să-mi ia mâna, s-o însoţesc în camera de hotel. N-am avut curajul să trec în Hong Kong ori în Macao şi să mă opresc la ferma ei din Montana. Ştiam că şi Teona, recăsătorită între timp cu un bărbat de prin Cluj, avusese tăria să se rupă de ţară, să-l lase pe domnul acela sobru şi impunător – tot activist de partid, ca şi Iftimie Trifon, primul soţ – şi să se stabilească în New York. „Ştiu de ea, Mihai, – mi-a spus la un moment dat Viorica –, doar ţi-am citit *Noaptea de acid cianhidric*, când eram în Iaşi. Te pot ajuta s-o găseşti. Dacă-i o economistă bună, poate lucra la filiala mea din New York, sau o pot trimite pe ea să încheie contracte în lumea întreagă. Am stofă de savant, iubitule! Am suportat lângă mine – adică... n-am luat aminte la ce se întâmplă – un *gay* şi crezi că voi suferi mai mult dacă aş şti că urci iar vreo scară în urma Teonei?...” – făcea aluzie la scena când i-am băgat Teonei mâna pe sub poala halatului în timp ce urcam în urma ei spre tabloul de comandă al instalaţiei de fosgenare. Viorica a râs un timp, apoi, brusc, şi-a înfipt degetele în părul meu, la ceafă: „S-o crezi tu! Pe Ana, dacă vine cu copiii, o voi accepta şi, cum ţi-am mai spus, aş îndura să trăiesc în păcat cu tine, dar să nu dea dracul... O putem găsi pe Teona, să o revezi, s-o întrebi dacă a meritat să fugă de tine – atât! Cânt te-a avut, trebuia să te păstreze! La cea mai neînsemnată bănuială că vrei să mă înşeli cu ea, te fac pachet şi te trimit nemţoaicei tale acasă!” „Şi dacă te voi înşela după ce Ana va fi venit cu copiii în America?” „N-am să te spun Anei, să-ţi aplice o corecţie prusacă; pot s-o fac şi eu. Soţia va trebui să te oblojească, de dragul copiilor – că şi eu îmi suport lângă mine soţul *gay* la câte o recepţie, *de dragul familiei*...”

– Tăticule, văd că eşti cel mai relaxat din tot restaurantul şi surâzi atât de fericit!... Şi eu şi Giuseppe credem că-ţi place foarte mult la noi.

– Îmi place *cu voi* – am precizat eu, iar Cristina, întoarsă de pe ringul de dans la braţul prietenului, a tradus imediat în italiană vorbele mele.

Drept mulţumire, Giuseppe a comandat o sticlă de *Tequilla,* din care mi-a turnat puţin în pahar, „pentru digestie, cum zic francezii, care beau tăria la urmă", iar sticla a cerut să-i fie ambalată şi mi-a dat-o acasă.

– Eu cred că tatăl tău a minţit – am înţeles destul de bine vorbele lui Giuseppe adresate Cristinei, că învăţasem mai demult ceva italiană. Poate că-i place cu noi, dar zâmbetul acela era adresat unui personaj literar de-al său. Pariez că-i o femeie frumoasă, *signore Mihai Vlădeanu*!

Îmi rostise numele clar şi sonor – mă simţeam flatat; nu-mi păsa că fusesem descoperit.

– Spune-i că are fler, nu glumă – i-am făcut un semn Cristinei. Va ajunge un mare copoi.

Fiicei mele i-au trebuit câteva minute să-i explice în engleză, pe larg, ceea ce spusesem.

– Giuseppe îţi mulţumeşte pentru apreciere, tăticule, şi se simte măgulit că un romancier îi admiră tocmai ceea ce crede el că are mai de valoare: flerul. Deja este curtat să rămână aici. Şi mie mi-a dat de înţeles şefa că ar putea face demersuri să rămân aici, mai ales când vede cum abordez problema traficului de persoane.

M-am uitat lung în ochii ei. A roşit ca o copilă şi mi-a şoptit:

– Doar nu-ţi închipui!

Două zile m-am plimbat singur prin oraş. Umblam în sacou şi cu capul descoperit.

– La noi ninge mereu, Mihai – mi-a spus la telefon Ina. Dacă nu era maşina lui Pinocchio, nu cred că răzbăteam prin

troienele aşternute pe şosea; a mers mai mult pe câmp, făcând slalom printre troienele mari. Acum, mămica este mult mai bine; eu am grijă să-şi ia tratamentul, iar frate-meu face treburile de pe lângă casă. Deseară, vin şi copiii însoţiţi de cumnăţica mea, tot mare finanţistă – să-mi plângi de milă, că-mi vor pune mintea pe bigudiuri cu discuţiile lor despre finanţele ţării. Mâine tăiem şi purcelul. Tăticul nu poate veni, că trebuie să stea până de Crăciun, la sfinţirea bisericii.

– Cum merge munca la costume?

– Nu-mi aminti! Mapa a rămas nedesfăcută. În schimb...

– De ce te-ai oprit?

– Nu te superi?

– Jur!

– Stau şi câte două ore de vorbă cu Gisel... Dacă nu era zăpadă aşa mare, o chemam la mine; ba chiar am invitat-o, apoi am lămurit-o că nu poate veni; toate aeroporturile sunt închise.

– I-ai spus mamei tale...?

– Sigur! I-am spus că-i şefa mea. Doar ştie acum că am un ibovnic... – i-am auzit râsul atât de plăcut mie, că m-am instalat în colţul cel mai îndepărtat al unei cafenele s-o pot asculta în voie. Sforăilă m-a dat de gol mamei: „cu ce avion ai venit la Iaşi când aeroportul stă închis de-atâtea zile?!” Nu ştiam că-i în reparaţii. Şi cum o invitasem deja pe Gisel, ca să nu trezesc bănuieli, i-am arătat mamei pozele făcute la scos morcovi... Ţi le trimit pe e-mail. Să vezi ce frumoase sunt!... Mamei i-au dat lacrimile de bucurie; numai nu m-a întrebat cum eşti la pat – voia să ştie că-s, într-adevăr, fericită. Dacă pozele erau pe hârtie şi nu pe ecranul laptop-ului, ar fi luat drumul focului – aşa mi-a picat de rău bucuria mamei. Şi-acum, când îţi vorbesc, mi se face pielea ca de găină... Nu mă gândesc decât la Gisel. Niciodată n-am blestemat ninsoarea ca anul acesta. Mâine m-aş fi dus cu Pinocchio la Otopeni, s-o aştept...

– Scuză-mă, Inuş, dar cred că mă sună Cristina; vrea să mă recupereze, că-s în oraş – m-am scuzat auzind bip-ul, semn că cineva mă căuta de zor.

– Ai ajuns cu bine. Mihăiţă? – am auzit tonul grijuliu al lui Cătălin. Eram îngrijorat. Aşa prieten eşti?, să nu-mi dai un telefon... Te pedepsesc: îmi aduci şase vederi cu ceea ce-i mai exotic în Texas.

Numărul vederilor solicitate indica ziua săptămânii când putea veni la Sânzieni, s-o întâlnească pe Olena.

– Sigur că-ţi voi aduce, Cătăline. Deja sunt în oraş, prin centru şi voi căuta ceva suveniruri – poate o pălărie de cowboy, că-n week-end, mă duce fiică-mea să vizitez Fort Worth şi Dallas-ul. Scuză-mă că închid acum, dar trebuie să urc într-un autobuz.

Minciună. În Austin, toţi merg cu maşina proprie. Am telefonat Olguţei; mai discutasem cu ea şi-n seara precedentă, „dacă tot zici că duci tratative cu cofetarul şef, să-i dai reţeta de colivă, spune-i să-ţi prepare un castron cu turte cu julfă să le duci copiilor şi mamei tale; poate pui ceva şi în congelatorul meu”.

– Mi-a promis că-mi face un castron mare – s-a entuziasmat Olguţa când am început discuţia.

– Foarte bine! Sâmbătă... – am tărăgănat eu vorba – aş vrea să... pui turtele la congelator. Se poate? M-a rugat *el*.

A înţeles şi mi-a mulţumită fericită.

– Te deranjez? – l-am întrebat pe Cătălin, când mi-a răspuns. Autobuzul m-a lăsat în faţa unei librării. Gata, ţi-am cumpărat vederile – şase, cum ai cerut, să ai ce admira. Îţi iau şi pălărie de cowboy...

– O, nu! Aş fi ridicol.

– ...dacă-mi faci un serviciu – am continuat eu nestingherit. Pe calculator, am un scenariu de film tradus în engleză. Cred că de Crăciun mergem la un bairam la care vor veni şi nişte producători de film. Poate c-aş avea şanse dacă le

strecor în buzunar CD-ul cu textul scenariului. Vreau să te duci la mine acasă şi să-l iei, să mi-l poţi trimite pe e-amil.

– Promite-le că îl trimiţi imediat ce revii în ţară – a intrat Cătălin în joc.

– Şi vor arunca plicul la coşul de gunoi, mai ales când vor vedea că vine dintr-o ţară a Europei de Est. Iartă-mă, ştiu că eşti vicepremier, dar mulţi de pe aici nici n-au auzit de România. Faci tu efortul ăsta pentru mine? Te rog!

– Să văd. Întâi să-l rog pe preşedintele Consiliului Judeţean să dea ordin să destroienească şoseaua spre Sânzieni, că-i prăpăd pe la noi... Bine, până în Crăciun, promit să ai scenariul pe e-mail.

Am răsuflat uşurat. „De ce naiba n-oi fi scris eu romane poliţiste?!”

A doua zi, Cristina m-a luat cu maşina ei – o *Mazda* veche de 5 ani –, să-mi arate unde îşi are biroul.

– A, în nici un caz cu *Versace* – se vede de la o poştă; or crede toţi că eşti vreunul din miliardarii României, despre care se mai aude când şi când, şi numai de rău. Risc una din două: să-mi întoarcă spatele colegii, ori, pentru că sunt ciripitori şi la noi, să fiu răpită pentru o răscumpărare grasă.

– Bine! – am conchis bucuros; abia aşteptam să îmbrac hainele făcute cadou de Ina şi Georgiana de Paşte.

– Tăticule! – a făcut fiica mea ochii mari când am îmbrăcat costumul şi pardesiul. Aha... – a dat ea din cap ameninţător. Păi cum să nu mergi la morcovi cu un aşa bărbat!...

N-am înţeles ce vrea să spună cu morcovii; eram sigur că-i o glumă deocheată folosită în lumea lor „brutală”.

– Ţi-am spus doar, de Paşte, că Ina m-a înnoit...

– Ce frumos lucrează!... Aşa da! Voi fi mândră să merg prin birou la braţul tău.

Clădirea era impunătoare; de fapt, un colţ al Curţii Supreme a Statului Texas, chiar în apropierea Capitoliului şi a

Biliotecii Statului Texas. Când am trecut la braţ prin faţa unei tinere aşezate la un birou, Cristina i-a spus ceva, din care am înţeles că vrea să ştie când o poate vedea pe o anume doamnă Margherita. În biroul ei, după ce a adus de la automatul de pe sală o tavă plină cu mai multe pahare de unică folosinţă cu cafea ori cu suc de portocale, a început să-mi prezinte cu patos fişetele încuiate printr-un sistem anume de siguranţă – „aşa ceva tu nu vei descuia în veci"; „pune-mă la încercare"; „tăticule, vrei să mă elimine?!, pierd specializarea"; „bine, rămâne cum zici tu; noi, românii, suntem mult mai proşti"; „vezi cum eşti? Îţi place să...", dar dialogul nostru a fost întrerupt de o bătaie în uşă, urmată de invitaţia sobră a fiicei mele. Şi-a făcut apariţia o mulatră superbă: un trup mai împlinit ca al Cristinei, sânii mult mai proeminenţi şi un păr negru, bogat, adunat într-un inel la spate. Ochii ei negri, pătrunzători, m-au secerat o clipă şi s-au oprit spre Cristina. Am auzit-o spunându-i ceva înainte ca fiica mea să apuce să mă prezinte.

– Doamna procuror Margherita Donbario mi-a spus că-i pare rău că nu te-a întâlnit mai întâi pe stradă; te-ar fi întrebat dacă nu eşti tatăl meu; rar i-a fost dat să vadă trăsăturile esenţiale ale feţei atât de asemănătoare.

Femeia a întins mâna spre mine, declinându-şi numele, cu un protocolar:

– *Je m'appele Margherita Donbario, la copaine de votre tres sérieuse fille*[5].

Nu ştiu dacă franceza fluentă a femeii ori privirea încruntată o fracţiune de secundă cât m-a secerat, urmată de un surâs ironic abia perceput în colţul stâng al gurii mi-a insuflat un curaj nebun; „în fond, n-am ce pierde; Cristina Vlădeanu are un tată cam zurliu" – se va zice în urma mea, aşa că am uitat

[5] *Mă numesc Margherita Donbario, colega foartei serioase dumneavostră fiice* (fr.)

că-s în America şi i-am luat mâna cu eleganţă într-a mea, spunând pe un ton jovial, în franceza pe care o mai ţineam minte din liceu:

– Şi eu regret. V-aş fi spus că sigur sunteţi un procuror ce are printre strămoşi vreun mare viteaz din Africa, pe linia paternă şi, pe linia maternă, pe Afrodita, dar şi pe Nemesis[6], deopotrivă. Şi-s sigur că rezolvaţi cazurile urgent şi bine, dovadă hainele acestea superbe. Dacă n-aţi rezolva un caz major, sigur aţi îmbrăca o rochie albă, asemeni reginei Spaniei şi n-aţi dezbrăca-o decât în ziua victoriei.

– Din păcate, domnule Vlădeanu, eu sunt, deopotrivă, şi regină, şi Cidul, ori alt viteaz al Spaniei; *maurii* mi-i învinge singură. Uneori, cu ajutorul asistenţilor – a arătat către fiica mea.

Şi-a lăsat mâna cu graţie să i-o ridic, s-o pot săruta abia când şi-a terminat vorbele.

– Oare, – s-a întors către Cristina – o asemenea comportare am putea-o încadra la hărţuire sexuală?

– Încadraţi-o şi veţi bate pământul în lung şi lat să adoptaţi copii făcuţi de alţii – i-am răspuns eu, ştiind de la Cristina că ea s-a implicat în soluţionarea unei adopţii a unui copil din Asia, adopţie mediatizată părtinitor de presă, ca să lovească în adaptatori, un cuplu de militanţi antiglobalizare.

– Domnule Vlădeanu, ştiam că doar francezii excelează în curtoazie.

– Am un strămoş, celebru în ţara mea, care a făcut ucenicie la curtea regelui Franţei.

– Tăticule, ce-o să creadă doamna Margherita?

– Cristina, este o onoare pentru mine ca, neavând flori să ofer doamnei, am apelat la cuvinte, să pot aduce un omagiu *maestrului* fiicei mele – am răspuns zâmbitor, tot în franceză, înţelegând subit că femeia a cărei mână tocmai o sărutasem

[6] Nemesis – zeiţa dreptăţii şi a pedepsirii duşmanilor, la grecii antici.

este una şi aceeaşi cu procuroarea care a zdrobit faţa proxenetului de tăblia mesei.

Lângă mine, Cristina stătea stingheră, aproape speriată.

– Nu pot pleca aşa repede – a hotărât doamna Margherita –, ar fi nepoliticos – şi s-a aşezat, invitându-ne să luăm loc.

M-a întrebat cum a fost călătoria cu avionul, dacă îmi place oraşul şi mi-a elogiat priceperea alegerii unor texte, „*multum in parvo*[7], care au dat strălucire fiecărei fotografii, ridicând albumul *Anotimpuri cu Ina* mult peste media celor ce prezintă moda; mi-am permis să-i cer Cristinei forma digitală, să pot admira fotografiile, mai ales acelea cu copii; mă amuz uneori împreună cu fiicele mele. Cristina mi-a vorbit mult de cireşele negre şi amare, cu a căror suc s-au deghizat fetiţele din fotografii; recunosc: n-am avut prilejul să gust vreodată astfel de cireşe"; „veţi primi mâine, de la fiica mea, un borcan cu dulceaţă de cireşe amare. Fiţi fără grijă! Este conservat şi ambalat corespunzător, aşa că n-am încălcat legea introducându-l pe teritoriul american". Doamna din faţa mea ar fi vrut să-mi mulţumească, dar uşa s-a deschis vijelios. Când am ridicat privirea, intrase deja un bărbat înalt, cu capul alb, mult prea sigur pe el, care s-a adresat doamnei Margherita:

– Ai întârziat! – am înţeles că i-a spus în timp ce i-a făcut un semn autoritar, apoi şi-a aruncat privirea spre fiica mea; obrazul i s-a destins o clipă, numai bine să poată Cristina să mă prezinte:

– Tatăl meu, domnul Preston, şeful departamentului.

M-am ridicat să-i întind mâna. Am simţit că-l domin: bărbatul cu capul alb s-a fâstâcit o clipă, a atins umărul doamnei Margherita în semn că poate rămâne să continue discuţia, apoi s-a grăbit să-mi strângă mâna.

---

[7] *Mult în puţin* (lat.) - Pitagora

– Domnul Preston îţi spune bun venit şi îţi urează un sejur plăcut într-un oraş atât de frumos ca Austin – mi-a tradus Cristina vorbele bărbatului, care s-a mai înclinat o dată, retrăgându-se ca din faţa unui adversar periculos.

În urma lui, a plecat şi doamna Margherita; „mulţumesc pentru delicatesa de cireşe promisă!" Rămaşi doar noi doi, Cristina a început să-şi facă de lucru, trântind dosarele pe care voia să le ordoneze în seif. Îmi venea şi mie să fac la fel – poate c-aş fi răsturnat chiar biroul şi mi-aş fi plesnit fiica peste obraz înainte de-a o întreba, să aflu adevărul despre ceea ce-mi stătea pe suflet. Dar am hotărât să mă abţin.

– Ce gafă! – i-am auzit exclamaţia odată cu uşa fişetului trântită. M-ai pus în situaţia cea mai proastă ce mi-aş fi putut-o închipui. Să te duci naibii acasă!

– Vlădeanco, ia-o uşurel – i-am şoptit eu, ca de multe alte ori când nu voiam să-i dau apă la moară.

– Tocmai cu Rita ţi-ai găsit s-o faci pe cocoşul! Toate dosarele de hărţuire sexuală instrumentate de ea se termină cu verdict *vinovat*. Asta-i spaima Texasului.

– În Sânzieni, n-am auzit de ea – am încercat eu o glumă, să mă pot ridica, să ies la aer, că simţeam cum îmi crapă capul; mă temeam să nu întreb unde-i biroul şefului departamentului, să-i fac o vizită...

– Ironiile tale şi glumele proaste – în cărţile tale, nu aici! Eu sunt aici ca să învăţ, nu să...

– Nu să... – am imitat-o eu, dar fiica mea s-a abţinut să mai continue.

– Hai să te scot în stradă, tăticule – şi-a înmuiat glasul Cristina. Oi vedea eu ce-mi face şefa. Pe Giuseppe, care i-a adresat cuvinte frumoase când l-am adus pe aici, că el este ucenic la alt procuror, numai nu l-a luat în unghii. Toţi se tem de ea. Deja e curtată de cei din Los Angeles, să preia un departament întreg. Asta-i...

– O fi... – am murmurat, când m-am ridicat de pe scaun. Se vede de la poştă.

– Ce?

– Că-i rea.

– Credeam că spui vreo măgărie, cum ţi-e felul.

– Ăştia n-au măgari pe aici? – am întrebat pe un ton apatic, fără să iau aminte la privirea dojenitoare aruncată mereu spre mine de Cristina.

– Scuză-mă! – a şoptit încet, spăşită, înainte de-a ne despărţi în stradă. Mai am de stat aici măcar un an...

– Ţi-ar fi mai bine să mă ştii plecând imediat la aeroport? Nimic nou pentru mine. Am scris deja anul trecut o piesă de teatru pentru televiziune, *A venit aseară tata*, cu un bătrân care îndrăzneşte să facă o vizită fiului său, ajuns „domn cu multă carte”[8], ce-i dă mereu de înţeles că-l deranjează şi-l tratează ca pe o rudă săracă, iar bătrânul se vede un intrus în casa propriului fiu şi pleacă; moare înainte de-a urca în avion, pe pistă, în zona internaţională; din ţara unde este fiul, a plecat; în ţara lui, figurează doar ca ieşit, nu şi reîntors – un cadavru al nimănui.

– Tăticule, cum poţi spune aşa ceva?!

– Dar tu cum eşti atât de ofuscată? Ai văzut doar reacţia şefei tale. Este mult mai deşteaptă decât crezi; pentru că nu i s-au mai spus vorbe frumoase de-un secol. Peste un secol va fi prea târziu. Pentru ea, evident – că lumea nu se îndreaptă spre ceea ce credeţi voi, cei de aici: totul, consum! Ia spune-mi: şefa ta este căsătorită?

– De două ori. Câte o fetiţă de la fiecare soţ.

– Doar sita nouă stă în cui.

– Nu-mi vorbi în parabole.

– Această femeie are un cui şubred, pentru care sita căsniciei este prea grea.

---

[8] *Mama* de V. Militaru

– Mda... Şi noi o suspectăm că-i... Care-i femininul de la *misogin*?

– Oricum, nu lesbiană.

– O, nu! – a zâmbit Cristina. S-ar fi aflat. Altceva e...

– Eu cred că, dimpotrivă, *nu e*...

– Ce?! – am văzut privirea severă a Cristinei.

Eram pe punctul de-a spune o vulgaritate, ce *nu e* şefa fiicei mele – şi-aş fi rostit-o, dar nu în faţa Cristinei; am ştiut s-o ţin departe de limbajul grosolan al bărbaţilor; nici să înjur în prezenţa ei n-am făcut-o decât fără să vreau, când n-o observam că-i pe aproape. De dragul ei, nici măcar maică-si nu i-am aplicat vreo corecţie, binemeritată.

– Nu este lesbiană – am răspuns ferm. Asta am vrut să spun.

Cristina s-a apropiat şi m-a sărutat pe obraz. Până seara m-am plimbat singur aiurea, fără să iau aminte la cele din jur. Îmi veneau în minte vorbele unui prieten despre New York – nici o maşină a poliţiei gonind cu sirena pornită, nici măcar poliţiştii la vedere. Doar când familia de bătrâni ce-şi plimbau căţelul înaintea mea pe un trotuar s-a retras lângă un pom ca animalul să-şi facă nevoile, a oprit pe partea cealaltă a străzii, în dreptul meu, mult în urma bătrânilor, o maşină cu doi poliţişti care au privit scena. Soţul a trecut lesa soţiei, iar el a scos din sacoşa de plastic ce-i flutura în mână o măturică, o pungă din material biodegradabil şi un făraş. Mizeria lăsată de câine a fost adunată cu grijă în pungă, punga a fost legată la gură şi aruncată la primul coş de gunoi. Abia atunci maşina cu cei doi poliţişti a cotit la dreapta pe o străduţă.

– Erau amendaţi dacă nu strângeau mizeria – mi-a explicat Cristina când i-am povestit. Poate că erau daţi şi la ora de ştiri a canalului metropolitan de televiziune. Dar ce ai? Ţi-e rău?

– Nu... – am făcut eu un gest evaziv.

Am fost întrebat dacă am mâncat. Răspunsul meu a însemnat un mormăit de om cu gândul aiurea. De altfel, toată după-amiază n-am fost bun de nimic. Am refuzat un apel al Inei şi două la rând ale Olguţei – nu mă simţeam în stare să le ascult. Să le vorbesc – nici atât! Şi nici să iau vreun tranchilizant nu îndrăznisem, că mă pusese naiba să beau o bere într-un bar, la intrarea în parc.

– Hai, tăticule, să-ţi pun ceva, să mănânci. Eu am luat masa în oraş.

– Cu cine?

– Cu Giuseppe, *of course*[9]! – mi-a răspuns râzând şi i-am simţit bucuria cu care şi-a mărturisit „secretul". Cu cine voiai s-o iau?

– Cu vreun infractor, *of course* – i-am replicat eu, impunându-mi să mă abţin. Aşa se obişnuieşte în România, trebuie să te antrenezi de pe acum.

– Ţi-am spus: aş fi preferat să-ţi fi lăsat ironia acasă. Scuză-mă, dar să nu uit! – a exclamat şi s-a dus la raftul cu borcane, luând unul cu dulceaţă de cireşe amare, să-l pună în geanta diplomat cu care mergea la serviciu. Rita va fi încântată. Credeam că se va uita urât la mine, dar nu, a fost ca de obicei. Păcat că la primăvară va pleca în Los Angeles!

– Şi cine va veni în locul ei? Cel cu capul alb?

– Cine, Nick Preston? El e mai mare ca Rita, e şeful departamentului.

– Giuseppe ştie că eşti amanta lui?

Cristina a scăpat geanta diplomat din mână. S-a uitat lung la mine, m-a văzut calm şi a ridicat cu vârful pantofului capacul genţii – borcanul nu se spărsese.

– Slavă Domnului! – a oftat fiica mea, iar eu am continuat s-o fixez cu privirea. Ce vrei să insinuezi? – m-a întrebat.

---

[9] *Bineînţeles* (engl.)

– Ai uitat limba română? Întrebarea mea a fost clară.

– De unde ştii? Cine ţi-a spus?

– Uiţi că sunt scriitor? Nu cred că acest Nick Preston a pus sub acuzare scriitori ca mine; eu, bărbaţi ca el, am pus destui în pagină – mi-s pline romanele.

– O, da! Sunt pline de indivizi care şi-o trag.

– Pardon! – am făcut un gest categoric prin care ştiam că-i potolesc fiicei mele pornirile spre ceartă. Personajele mele *se iubesc,* nu *şi-o trag*. Vreau să ştiu un lucru: te-a hărţuit şi i-ai cedat? Dacă-i aşa, – am arătat spre suportul cuţitelor de bucătărie – mâine merg din nou şi-i iau gâtul. Decât într-un azil în România, ca tata, mai bine sfârşesc într-o închisoare americană.

– Câte femei ai avut tu, tăticule, hidră să fi fost şi rămâneai fără nici un cap.

– N-am *avut* nici o femeie, să-ţi fie clar! Sunt romancier – am creat personaje feminine.

– Şi Ina, care-i mai mică decât mine, tot personaj?! Dar aceea pe care o săruţi aspru şi-i urezi succes la concertul de Crăciun?!

– Mi-ai spart codul la adresa de e-mail! – am sărit eu în picioare, timp în care fiica mea a făcut un salt bine calculat, de adevărat atlet, până dincolo de pat, să nu o pot lovi.

– Nu, tăticule. Laptop-ul meu ţi-a reţinut parola când ţi-ai verificat poşta electronică. Am fost doar curioasă. Vezi că Ina ţi-a trimis pozele făcute la scos morcovii – foarte frumoasă fata asta, păcat că mămica ei a făcut pneumonie; regretă în câteva rânduri că a returnat biletul de avion şi trebuie să stea singură, cu părinţii, la Valea Mare. A! „Şi cu Sforăilă, care-mi mănâncă sufletul cu prelegerile lui despre finanţele ţării."

– Mda... – am dat eu mult din cap, amintindu-mi caii, în zilele de vară, când se apărau de muşte.

Am început să mă plimb pe lângă masa de bucătărie cercetând pe rând gura fiecărui cuţit din suportul de lemn.

– Tăticule... – am auzit glasul rugător al Cristinei mele – ai uitat câţi ani am? Tu, la 19 ani, ţi-ai tras-o cu una mai mare, poate, decât bunica.

– Să nu te legi de Doamna Ana! A fost o iubire, nu o *tragere* sau o *punere* – că degrabă le-ai învăţat limbajul ăstora de aici. Femeile din universul meu – real ori fictiv – fac dragoste, nu stau să *le-o tragă* ori să *le-o pună* vreun dobitoc. Iar dacă o fac, dobitocul plăteşte! Clar?! – am rămas cu cuţitul cel mai mare întins către pieptul ei. Răspunde-mi: a abuzat de tine?

– Poate eu de el – a izbucnit Cristina într-un râs scurt.

– Paştele mă-ti! Te plesnesc de nu te vezi! Îndrăzneşti să mă iei peste picior?!

Am văzut-o pe fiica mea apropiindu-se cu paşi mici şi hotărâţi. Mi-a luat încet cuţitul din mână, l-a pus la locul lui şi mi-a făcut un semn domol către fotoliul încă nedesfăcut. S-a aşezat şi ea în scaunul de la biroul de lucru.

– Când am ajuns aici, mi s-a oferit un loc de cazare într-un campus. Nu chiar ca la noi, dar pe aproape. Şi mizerie, şi drogaţi, şi puştani care mă sorbeau din ochi. Dacă nu era Nick...

– Ştiu. Pe asta am scris-o deja.

– Poftim?! – s-a uitat fiica mea contrariată către mine.

– Tania... „Trebuie să fii a celui mai puternic, dacă nu vrei să fii a tuturor.”

– Tăticule, mă insulţi...

M-am lăsat adânc în fotoliu, cu ochii în tavan şi am început să răsuflu rar şi apăsat. Fiica mea tăcea, neştiind cum să mai reacţioneze; eu – am oftat adânc:

– Siberia e peste tot...

– Nu înţeleg, tăticule.

– Mâine dimineaţă chem un taxi să mă ducă la aeroport. Voi lua primul avion spre Europa. Dacă aş fi un tată adevărat,

te-aş lua de-o aripă şi te-ai întoarce acasă. Măcar Maria mea ştie să le dea clasă...

– Nu înţeleg despre ce vorbeşti.

– Când ai citit ultima oară un roman ori o nuvelă?

– Tăticule... – am auzit glasul uşor alintat al fetiţei mele şi m-am înmuiat dintr-o dată; dar, ridicând privirea, am văzut că în faţa mea stătea o tânără doamnă – ţinuta ei avea ceva de ofiţer prusac; ochii, însă, vii, senini şi pătrunzători, erau ai noştri, ai Vlădenilor.

Îmi venea s-o mănânc de dragă. Plecase de acasă o copilă entuziastă, hotărâtă să înveţe să prindă „toţi hoţii care fură peştişorii copiilor" – acum aveam în faţă o tânără doamnă sigură pe ea, atât de sigură că mă simţeam singurul în stare s-o înfrunt cu succes, pentru că eu o crescusem.

– Te-ai liniştit? – i-am auzit întrebarea. Cine crezi că a intervenit să pot locui într-o zonă rezidenţială în care pot dormi fără grijă, cu uşile şi ferestrele deschise? Da, m-am iubit cu el, dacă asta aştepţi de la mine. Eram într-o misiune şi a trebuit să înnoptăm la un motel. Nu el a venit în camera mea, fii sigur! Şi n-am făcut-o din obligaţie. Apoi a apărut Giuseppe. Asta *este* tot! – a accentuat ea pe *este*. Vezi că mai ţin minte sfatul tău? – a zâmbit fiica mea. „În vorbirea corectă şi elegantă se foloseşte forma lungă a verbului *a fi* la persoana a treia singular indicativ prezent." Nu te mai întreb cine te-a învăţat, c-ai spus-o singur într-un roman: Doamna Ana, personajul acela straniu, despre care n-ai scris încă *romanul ei* – aşa mi-ai spus cândva.

După o pauză, Cristina a continuat pe un ton mai voalat, ca o confesiune:

– A fost ghinionul nostru că Nick a intrat în birou; nu ţi-aş fi făcut cunoştinţă vreodată cu el. În e-mailul de ieri, Ina îţi scrie că „tăticul meu i-a spus mamei încă de la Crăciun că-i ceva între noi doi, dar ea n-a vrut să creadă. <<Tăticul vede altfel oamenii, pentru că el a creat sute: unii, sfinţi; alţii, diavoli, ori păcătoşi în drum către Iad ori spre mântuire. Acum,

că mi-ai arătat poza făcută la scos morcovi, nu mai am nici o îndoială>>. Vezi, Mihai, – spune în e-mail tot Ina, – dacă nu mă dădea de gol Sforăilă că aeroportul din Iaşi este închis, poate că n-aş fi recunoscut că am stat la tine atâtea zile...” Dacă vrei, – a arătat fiica mea spre biroul ei de lucru – poţi intra pe internet. Stai cât vrei; o să-mi închipui că-s iar copil, iar tu scrii la biroul tău lung şi lat – bine că l-ai vândut; mereu era ceartă în casă că mămica nu-l putea mişca, să mătură pe sub el...

– Cristina! – i-am strigat furios. *Ajunge zilei răutatea ei*![10] Numai amintirea maică-ti îmi mai lipsea acum!

– Dar când erai ca mine şi-ţi clocotea sângele de haiduc în vene, ţi-a plăcut, nu? Tânără, frumoasă… poate cea mai frumoasă din oraş… – chit că lăsase în Ardeal un copil făcut din flori, despre care tu i-ai strigat odată că-i făcut în boscheţi, ori în tufe, ce, crezi c-am uitat?

– Şi-am greşit?

– Nu trebuia să aud eu. Iar acum vii aici şi vrei să bagi cuţitul în Nick, dar te bucuri că părinţii unei copile mai mică decât mine au aprobat relaţia ta cu fiica lor. Mulţumesc pentru lecţia dată! Promit s-o uit! Când judec oamenii, am învăţat să nu folosesc dubla măsură. Judecă-mă pentru altceva, tăticule, dar nu-mi ţine socoteala bărbaţilor cu care mă iubesc – sunt mult prea mare şi destul de inteligentă să ştiu cu cine s-o fac. Nick a fost ce-a fost; este destul de domn să înţeleagă că am un prieten. Oi fi eu Vlădeancă, dar nu-mi voi înşela partenerul... ca alţii. Somn uşor, tăticule! – a făcut Cristina un gest către patul care rămăsese dimineaţă aşternut.

– Sărbători fericite! – am oftat eu, ridicându-mă să merg în baie, să-mi iau pijamaua.

– Vezi cum eşti? Ţin minte că şi mămica se plângea că-i strici sărbătorile. Întotdeauna ai dat cu mucii în fasole – că tot stai în Sânzieni acum; să vorbim ca acolo.

[10)] Evanghelia lui Matei, 6/34

– De ce nu te-a luat mă-ta la Viena, să n-ai parte nici măcar de fasole?! Sau, cine ştie?!... Dacă veneai ca austriacă, de la Viena, nu ajungeai în campusul acela. Aşa, iată încă o *petite Marie de Place Pigalle*... Ori o Tanie exilată în oraşul uitat de Dumnezeu în mijlocul Siberiei...

– Nu te supăra: nu-ţi înţeleg parabolele şi nici nu mă interesează. Eu mă culc.

Nici măcar nu ne-am mai urat noapte bună. Dimineaţă, deşi m-am trezit înaintea ei, nu m-am mai dus în ungherul-bucătărie să-i fac o cafea aşa cum ştiam că-i place, s-o văd bucurându-se c-o răsfăţ. Şi-a făcut-o singură, lăsându-mă să dorm. La plecare, a venit la patul meu, s-a aplecat şi m-a sărutat pe obraz. Mi-au dat lacrimile de ciudă. Nici Cristina mea, trecând marea, n-a schimbat cerul. „Suntem blestemaţi la un veşnic *second hand*" – m-am trezit că-mi repetam obsesiv în gând. Când am ieşit să mă plimb, o maşină a frânat brusc lângă mine. Poliţistul de la volan a vrut să coboare, să mă legitimeze. Cel de alături i-a spus ceva şi m-a salutat – mă văzuse zilele trecute la braţul Cristinei. M-am gândit să merg în sens invers, să admir reşedinţa guvernatorului, dar am renunţat – din orgoliu! În centru, am căutat un magazin mai pe gustul meu. Am găsit unul care avea un raion de papetărie şi un aparat de printat pe hârtie fotografică pozele făcute cu aparatul digital. Vânzătorul vorbea puţină italiană. L-am întrebat dacă laptop-ul din faţa sa are şi internet. „*Of course*!" – a fost răspunsul; măcar atât înţelegeam şi eu în engleză. Am tras din buzunar bancnota de 20 de dolari pregătită anume şi i-am explicat tânărului, mai mult prin semne decât în italiană, că-s venit din Europa şi vreau să-mi citesc poşta electronică. A primit bucuros bancnota şi m-a invitat să iau loc în faţa laptop-ului, dându-mi de înţeles că pot sta cât vreau. Primul lucru a fost să schimb parola căsuţei mele de e-mail. Aveam trei mesaje de la Ina, unul de la Georgiana şi încă unul de la Cristinica. N-am fost în stare să deschid nici unul. M-am dus în parcul cel mai

apropiat şi m-am aşezat pe o bancă la soare. Pentru prima dată trăiam – de-adevăratelea! – drama „încornoratului”. Cred că era fals termenul, dar aşa gândeam atunci. Dacă Giuseppe mi se păruse ca fiind ceva firesc, ba chiar o bucurie intimă a mea, că se iubeşte cu Cristina, amintirea acelui domn impunător, sobru şi autoritar, care a pierdut teren văzând cu ochii când m-a avut în faţa lui, îmi învenina tot mai mult sufletul. Oraşul nu mai avea nici un farmec pentru mine. Aici trăia un bărbat, poate mai în vârstă decât mine, care-mi pângărise fiica.

– Ce-i cu tine, Mihai? Fetiţa ta nu-i bine? Ai găsit-o bolnavă, sau ce? Te simt mult prea căzut...

– Ţi se pare, Olguţa – am răspuns femeii, bucurându-mă că mă hotărâsem, totuşi, să-i primesc apelul; pe-al Inei îl respinsesem de două ori în ziua aceea.

– Să ştii, Mihai, că-s în Sânzieni. Am putut veni cu maşina, că a fost deszăpezită şoseaua. La prânz, viscolea şi m-am putut furişa în casă la tine să văd dacă totul este în ordine; am pornit şi centrala, să încălzesc casa. Ţi-am pus în congelator un platou cu turte cu julfă. Ai uitat să-mi laşi vin, dar am intrat eu în beci şi am scos două sticle: una cu *Busuioacă* şi una cu *Grasă*. Când s-a înserat, am luat o lopată şi-am făcut pârtie de la poară până la uşa garajului, să poată intra *Jeep*-ul. Dacă *el* nu stă toată noaptea, eu rămân să dorm la tine, să pot pleca în zori – e mai bine aşa. Ţi-am pus pe masa de la fereastră o ramură de brad şi câteva podoabe în crengi, să fie Crăciun şi-n casa ta. Sub ramură – cadoul de la mine. Sigur e totul în ordine acolo?

– De ce crezi că n-ar fi?

– Mă laşi să vorbesc numai eu, n-ai spus nici o glumă, nici o aluzie la… ştii tu, şi-mi era aşa dor de glasul tău – şi nu numai, lua-te-ar toţi dracii!

– Cam greu. Dracii tăi nu pot ajunge până aici.

– Bine... Te întorci tu acasă! Doar nu s-o găsi vreo babă bogată să-şi pună poalele în capul tău, că n-au ele poale pentru

alde tine. Numai armăsarul meu s-a lăsat să-i fie pus ţuhalul pe ochi de-o contesă scăpătată...

Vorbele Olguţei m-au aruncat vertiginos în copilărie: mă şi vedeam pe islaz încercând să pun un sac din cânepă, ţuhal, cum zicea Olguţa, peste ochii mânzului de trei ani, să-l pot dresa, că nu stătea deloc să fie încălcat. Eram cu Costică – „unde-o mai fi? Ultima oară lucra pe un şantier, conducea lucrările executate din fier" –, încercam pe rând să-l încălecăm şi nu ne-am ales decât cu vânătăi de la copite ori de la căzături. A doua zi, tata ne-a arătat cum se face; „hrăniţi-l bine cu ovăz din sac şi, când mănâncă mai cu spor, trageţi-i sacul pe cap; frânghia cu care îl ţineţi legat de gât să fie cât mai lungă, să se poată zbate în voie, până oboseşte, apoi..."

– Mă auzi, Mihai? Îl dresez eu pe cofetarul şef, că-i place ideea cu coliva; nici o cofetărie nu vinde aşa ceva. N-are încotro; şi *el* m-a sfătuit să fac aşa; vom fi toţi trei coproprietarii viitoarei cofetării: eu, tu şi cofetarul şef. Gata piesa de teatru?

– Ce piesă?!

– Te-ai prostit?! Ziceai că scrii o piesă de teatru despre turtele cu julfă şi-ai să dai turte cu julfă spectatorilor în pauză, ori la sfârşit. *El* – că i-am povestit ideea ta – zice că-i mai bine în pauză, să fie ca un bufet suedez. Va pune el oamenii lui să organizeze totul.

Iarăşi – Olguţa! Vitalitatea ei mă scosese din nou din groapa în care simţisem cum alunec – mai că nu-mi venea să mă mai întorc pe *Lavaca street*. Începuse să se însereze în Austin. Am scos telefonul din buzunarul jachetei *Versace* – că ziua se anunţase rece; nu mai puteam merge doar în sacou – şi i-am telefonat Inei.

– Bună dimineaţa, dragul meu! Nu, nu m-ai trezit; abia am venit din bucătărie că am frământat cozonacul; până diseară trebuie să-l coacem. Cumnată-mea este pe afară, copiii dorm. Tu? Bine? Sigur?

– De ce insişti?

– Toată noaptea te-am visat. Şi nu de bine. Cât am frământat, i-am povestit mămicii visul avut. Mi-a spus că nu-i a bine. Chiar voiam să-ţi telefonez.

Am închis înainte de-a trebui să-i spun că n-am avut chef să deschid poşta electronică. Mergeam agale, ca un om beat. Deja se înnoptase de tot. Prin ferestrele vilelor din jur se vedea atmosfera tihnită din casele locuitorilor de pe *Lavaca street*. Mă amuza să repet în gând numele străzii. Mergeam spre cămăruţa fiicei mele, dar gândul îmi zbura la copilărie, la vremea când Grigore ţinea şi vaca mea de funie, s-o pot mulge în gură, să-mi treacă de foame. Când au aflat părinţii mei ce fac, au râs cu hohote. Apoi, drept „pedeapsă", când ei veneau de la câmp, vaca trebuia să fie mulsă, „măi Mihăiţă, dar azi nu ţi-a fost foame" – râdea mama privind ceaunul plin cu laptele fiert deja. Seara, imediat după masă, cât părinţii mei stăteau de vorbă, adormeam în bucătărie, pe patul improvizat din câteva scânduri pe patru ţăruşi înfipţi în pământ. Dimineaţa mă trezeam întotdeauna în camera mea, între cearşafurile mirosind a levănţică. Acum, în camera aceea, pe masa de lângă geam mă aşteaptă o ramură de brad şi un cadou. Sâmbătă, către seară, în curtea mea va intra un *Jeep* argintiu. „Ce naiba caut eu în Texas?!" Îmi era dor de Olguţa. M-aş fi gândit la Ina, cu care mă iubisem atâta anul trecut şi de curând, noaptea târziu, când s-a furişat lângă mine şi care, ziua, nici nu mai suporta s-o ating, dar amintirea Olguţei era mai puternică – „femeie sănătoasă la cap şi la trup, care ştie ce vrea! Oare ce-aş alege între cele două?!"

– Pe Olguţa, evident! – am exclamat eu, ca o eliberare.

– Ce faci, tăticule, stai pe stradă ca să poţi vorbi singur?

Cristina ieşise înaintea mea. N-aş fi recunoscut-o: purta un trening, adidaşi mari şi albi şi un fes sub care îşi ascunsese părul.

– Nu m-am mai schimbat, că vin de la antrenament şi m-am speriat că nu eşti acasă, iar telefonul tău – mereu ocupat. Ce mai nou prin ţară?

– Zăpadă multă – am răspuns fără nici un chef.

– Mama Inei?

– Nu ştiu, că eu am vorbit cu alţii, despre cofetărie.

– Să-mi dai şi mie poza unde sunteţi în grădină; colegii se tot întreabă cum o fi arătând la faţă cele două manechine din *Anotimpuri cu Ina*. Am văzut că prima grijă a ta, azi, a fost să schimbi parola. Voiam să mai privesc pozele...

Am lăsat-o să vorbească. Eu mă gândeam la casa copilăriei. Aflasem de la Ina că viscolul a stat. Dacă eram acasă, aş fi prins păsări cu covata şi mi-aş fi făcut o tochitură din vrăbii şi grauri. Sâmbătă seara aş fi dormit în camera din spate fericit – pervers mai sunt!, mi-am zis – că-n odaie, camera de curat a unei case ţărăneşti, Olguţa mea, devenită Olena *lui*, petrece cu o treime din bărbatul ideal ce şi-l doreşte. „Tare m-aş bucura să pot face un singur bărbat din voi trei: Georgică al meu, tu şi el" – mi-a spus într-o noapte după câteva pahare cu *Grasă de Cotnari* abia limpezită. „Şi ce-ai lua de la fiecare?" – am insistat eu, dar Olguţa s-a mulţumit să chicotească. De Crăciun, l-aş fi rugat pe Dumitru să vină cu microbuzul şi să mergem pentru o oră-două la familia Inei. Le-aş fi cumpărat cadouri – că am bani! – şi m-aş fi bucurat să rămânem la masa de prânz; totul, de dragul Inei, să alunge bănuiala părinţilor că-n Londra, fiica lor va sta cu o femeie. Auzeam lângă mine paşii uşori, de gazelă, ai fiicei mele, care deprinsese de minune mersul cu capul sus, drept şi... „Nu, nu mândru! Ce mândrie să mai ai când te-ai culcat cu şeful tău, un boşorog?!"

– De ce oftezi, tăticule?

– De-ale mele.

– Mama Inei e bine? Dă-le telefon şi întreabă, poate au nevoie de-un medicament anume, vreun antibiotic puternic, de

ultimă generaţie. Îl trimitem cu poşta rapidă. Cred că mămica Inei ţine mult la tine; ai un suflet mare. Mi-nchipui că Ina te iubeşte într-un mod ciudat – mi-am dat seama din ce-am citit ieri. Uneori, mi se părea că-ţi vorbeşte ca unui tată. Oricum, în poza unde sunteţi amândoi, tare îi mai lucesc ochii. Te rog să mi-o dai, vrei? – am simţit cum fiica mea m-a luat de braţ, lăsându-şi tâmpla pe umărul meu. Le-am arătat colegilor romanele tale. Am şi câteva colege tinere – toate s-au uitat lung la poza ta de pe *Întroienirea*; „cum poţi gândi că un tânăr cu o figură atât de candidă e în stare să descrie o scenă de dragoste *hard*?!" – s-a mirat o prietenă de-a mea. Îţi spun ceva – mi-a şoptit Cristina, strângându-mă mai tare de braţ –, dar promite că nu te superi.

– Bine... promit...

– Am căutat scena de dragoste cu Maria Săteanu şi le-am tradus-o. Cine crezi că a stat la spatele meu cât am citit eu, de fapt traduceam în engleză cele câteva pagini? Şefa... Nu înţelegeam de ce nu scotea nici un coleg vreun cuvânt. Când am terminat, mi-a luat cartea din mână, s-a uitat la poză, a privit şi pozele de pe celelalte cărţi, apoi a ieşit fără să spună un cuvânt. Bine că apucasem să-i dau borcanul cu dulceaţă la prima oră – n-aş mai fi avut curaj să intru la ea în birou; „de orice poate fi suspectată madam Rita – spun colegii –, dar că ar gusta o scenă de sex, exclus!"

Îmi stătea pe limbă s-o întreb: „De ce n-ai dus un borcan cu dulceaţă şi bătrânului Nick?", dar îmi era jenă să deschid gura – ştiam că sunt rău, în stare să lovesc fără discernământ.

– Lumea mea nu-i aici – m-am trezit murmurând, agăţat cu gândul de Olguţa destroienind intrarea în garaj şi Ina încovoiată ca o ramură de salcie asupra coveţii mari, frământând aluatul cozonacului.

– Nici a mea, tăticule. Dar trebuie să stau, să învăţ...

Intrasem deja în garsoniera închiriată de fiica mea, „cu ajutorul unui bătrân cu capul alb” – mi-am zis, muşcându-mi puternic buza de jos. Pe biroul de lucru al fiicei mele stătea pregătită masa de seară.

– Să ştii că am o foame de lup, tăticule. Dacă venea la antrenament şi Giuseppe, te-am fi recuperat de undeva din oraş, de pe unde erai, şi mergeam toţi trei la un restaurant rusesc; iubitului meu îi place borşul rusesc. Poftă mare!

Într-adevăr, poftă aveam, că-mi era foame. După primul pahar cu *Tequilla,* am uitat de toate – rămăsese doar bucuria că sunt cu fiica mea.

– *Pusti silnee greanat burea*! – am exclamat, turnându-mi singur încă un pahar.

– Iar cu... asta? Niciodată nu mi-ai spus exact ce înseamnă.

I-am explicat pe îndelete.

– Şi-atunci, de ce se supăra mămica de fiecare dată când declamai versul acesta?

– S-o întrebi când te vei hotărî s-o cauţi.

– Păi... am...

– Nu mă interesează! – i-am tăiat vorba. Naşul Ion a spus un mare adevăr: ăştia n-au venit decât să ia.

– Cred că eşti nedrept.

– Vezi că-ţi sună telefonul...

Era „şefa”. Cristina asculta cu smerenie ce i se spunea. Apoi a început să zâmbească şi a sfârşit vorbind în franceză: „Cred c-o să-i facă plăcere să i-o spuneţi dumneavoastră” – şi mi-a întins telefonul.

– *Bonsoir chère madame*![11] – am început eu, îndreptându-mi dintr-o dată spatele, ca un actor ieşit la rampă.

Mi s-a mulţumit pentru dulceaţa de cireşe amare.

---

[11] *Bună seara, scumpă doamnă!* (fr.)

– Fetiţele mele au terminat deja borcanul – am auzit-o pe doamna Margherita intrată, poate fără să vrea, în atmosfera discuţiei. Deşi... m-am cam supărat; nu le las să se îndoape cu dulciuri. Azi am făcut o excepţie.

– *Chère madame Margueritte*, – am pronunţat eu numele ei în franceză – nici n-aţi ajuns în Los Angeles că v-aţi şi molipsit de la stelele de cinema: Niciodată nu eşti îndeajuns de slabă şi pe cât ai vrea de lăudată de criticii de film.

– Ştiam altceva: Că tot ce-i bun ori e interzis, ori îngraşă – am auzit-o pe doamna Margherita rostind pe un ton uşor amuzat, aşa că am forţat nota:

– Un procuror mare ca dumneavoastră, chiar dacă nu investighează crimele financiare, ar trebui să ştie ceea ce-am spus eu, un biet scriitor român, despre Wall Street într-un roman: Niciodată nu eşti suficient de bogat şi îndeajuns de puternic şi influent.

– Frumos! Dar astăzi mi-am auzit asistenta traducând prietenilor dintr-un roman al dumneavoastră şi m-am simţit lezată. Refuz să cred că un procuror ascultă de o doctoriţă, fie ea şi cea mai bună din spital.

– Doctoriţa era soţia unui om politic.

– Noi am anchetat şi preşedinţi. În numele justiţiei.

– Da, dar nu în România anilor ’80. Pentru că nu veţi ajunge niciodată să-mi citiţi cărţile, dar pentru că simt o mare dorinţă a dumneavoastră de-a cunoaşte unele adevăruri din Europa de Est – ştiţi, asta începe de la Berlin către Vladivostok...

– Mulţumesc, ştiam...

– Ar fi o plăcere pentru mine să vă povestesc întâmplări dintr-o altă lume. Fiica mea era prea mică, să le mai ţină minte...

– O, ştiu! Războiul rece...

– Nu, doamnă. A fost un război mult mai mare.

– Cel pornit de Hitler.

– Unul mai devastator: războiul nostru cu noi înşine.

– Mda... – am auzit vocea stinsă a femeii după o clipă lungă de tăcere. Recunosc, e o plăcere să stai de vorbă cu un scriitor. Auziţi? Fetiţa mea mai mare, şapte ani, mă roagă să vă... da... e rugămintea ei... cred că măcar cuvântul *kiss* înţelegeţi ce înseamnă.

– Şi dacă nu vreau să înţeleg şi aştept traducerea? Minunata dumneavoastră fiică v-a împuternicit să fiţi mesagerul ei. Mesajul nu-i unul rău, să vi se taie capul dacă îl duceţi la destinaţie, dimpotrivă! Oricum, – am şarjat eu din nou – vă rog să spuneţi fetiţei că-i mai trimit două borcane de dulceaţă, pentru sărutul dat, care s-a rătăcit pe drum; o fi obosit mesagerul. Bucuria unor copii este întotdeauna un lucru înălţător, iar dacă noi suntem cei ce-i bucurăm, urcăm încă o treaptă din infernul cotidian spre paradisul fascinant al lui Dante. V-a spus cineva vreodată că aveţi cei mai luminoşi ochi negri? Cred... – am accelerat eu ritmul vorbirii să nu fiu întrerupt, dar şi prefăcându-mă că nu observ gesturile disperate ale fiicei mele – cred, stimată doamnă Margueritte, că ruşii, când au compus cântecul *Ochi negri*, ei având prin excelenţă ochi albaştri ori verzi, au văzut o doamnă ca dumneavoastră. Ascultaţi, vă rog, cântecul; se găseşte pe internet, *Ocii ciornâi*; frumos, armonios şi misterios – veţi constata că vi se potriveşte.

Obosisem şi m-am oprit. Parcă eram cu mulţi-mulţi ani în urmă, la telefonul de la blocul din spatele Spitalului Colţea, adesea stricat, în care introduceam 25 de bani, îi dădeam un pumn şi vorbeam ore în şir cu doamna Mia. „În fond, – m-a fulgerat un gând – ce deosebire?! Aceea era şefă de cadre la o mare fabrică de încălţăminte, asta-i procuror într-un oraş, poate mai mic decât Bucureştiul la vremea aceea...”

În faţa mea, Cristina rămăsese cu gura căscată şi ochii măriţi, gata să mă înghită.

– Domnule Vlădeanu, – am auzit în telefon vocea sobră a doamnei Margherita – vă rog să mi-o daţi pe domnişoara Cristina la telefon.

– Cu plăcere, doamnă. Iar dacă nu vă mai aud seara aceasta, vă urez o noapte plăcută, alături de cele două prinţese ale dumneavoastră. Sper că v-a rămas puţină dulceaţă să le deghizaţi în piraţi. Şi dacă nu vă revăd până de Crăciun, vă urez ca Moşul să vă aducă tot ce doriţi, plus sănătate şi să vă dea putere să vă păstraţi acelaşi simţ al datoriei de onoare cu care vă faceţi meseria, spre binele celor din jur, şi să vă aprindeţi mai tare lumina aceea tainică din ochi pentru cei dragi. *À bientôt, chère madame Margueritte! Ou, peut-être, une veritable reine Margot*[12] – am încheiat eu şi abia când am pus telefonul în palma tremurândă a fiicei mele, mi-am dat seama că se rupseseră zăgazurile în mine; nu vorbisem acelei femei dure, care-i mutila pe răufăcătorii anchetaţi de ea; simţisem nevoia să mă mai adresez Taniei, în care încarnasem trei femei iubite de mine în timp ce-o „năşteam"; Georgiana, Ina şi Olguţa. Rita-procuror fusese doar urechea pe care o găsisem să mă asculte. Dădusem totul – eram gol. Lângă mine, pe masă, paharul stătea şi el gol. *Tequilla* dăruită de tânărul care inflamase inima celei mai dragi fiinţe de pe pământ, fiica mea, arsese în întregime în mine, făurind cuvintele pe care tocmai le rostisem.

– Da, doamnă, desigur – am auzit-o pe fiica mea spunând în telefon înainte de a-l închide cu zgomot, pentru ca imediat să-l arunce nervoasă pe pat. Acum chiar că regret entuziasmul meu şi-al lui Giuseppe de-a te fi chemat aici. Tot n-ai înţeles pentru ce am venit aici?! – să învăţ, să fiu cea mai bună. Unul mai mare decât tine, cu care mi-o trag, găseam şi-n România.

---

[12] *Pe curând, scumpă doamnă Margueritte ! Sau, poate, o veritabilă regină Margot* (fr.)

Am sărit ca ars de pe scaun şi-am despicat aerul cu palma în direcţia obrazului fiicei mele. Mâna, însă, mi-a fost prinsă din zbor. Simţeam cum braţul îmi este îndoit, până am căzut la loc pe scaun.

– Tăticule, dacă n-aş fi ştiut că merg la serviciu mâine cu un ochi vânăt, ţi-aş fi primit palma – poate c-o merit! Amândoi suntem iuţi la mânie, neam afurisit de haiduc degenerat!, doar că eu, acolo unde lucrez, sunt obligată să lovesc numai cu vorba; nu-mi permit duritatea Ritei – n-am palmaresul ei, că şi primarul îşi scoate pălăria când o vede.

– Îmi pare rău, ciripelul meu drag! Nu-s în toate apele...

– Am văzut... – i-am auzit glasul ironic; n-am fost în stare să-i înfrunt privirea; stăteam cu ochii în jos, ruşinat de ieşirea mea violentă şi jenat de vorbele propriei mele fiice, da! – trăia şi se adaptase lumii brutale. Am văzut foarte bine; în sfârşit, am văzut ce-ţi poate pielea. Ba nu, limba! – am auzit-o pe Cristina râzând. Credeam că numai la masa de scris eşti... Hm!... Dacă mâine Rita nu mă sfâşie, mâine după-amiază suntem invitaţi la ea; zice că fetiţele vor să-l cunoască pe nenea cofetarul care a făcut „dulcele acela negru şi bun”. Fii sigur că gestul Ritei de-a ne invita este un cadou făcut fetiţelor. N-am auzit să mai fi fost cineva din departament invitat în curtea vilei sale. Se bârfeşte că are o proprietate ca un buncăr, cu senzori la gard şi cu casa blindată – paranoia, ce să-i faci! De asta aveam eu nevoie, acum, tăticule? Să mi-o ridic pe Rita în cap? Tu pleci – eu rămân.

– Îmi pare rău!

– Treaba ta! Mâine te descurci. Dregi busuiocul cum ştii! Oricum, din ianuarie, Nick este trimis în Haiti. Până pleacă în Los Angeles, Rita s-ar putea să-i ţină locul şi să-mi mănânce ficaţii. Deja ai insultat-o, denigrând meseria de procuror.

– Procuror comunist.

– Spune-i ei! Te crezi în stare s-o înfrunţi? Ori poate vrei să renunţi... Aş putea spune că ai făcut gripă... Sigur ne va interzice s-o vizităm, de dragul fetiţelor.

– Cristinel... – m-am uitat galeş spre fiica mea – există o armă imbatabilă în faţa oricărei femei, oricât de paranoică ori de frustrată ar fi: cuvântul frumos, însoţit de gestul elegant şi respectuos plasat unde şi când trebuie. Până şi cei mai răi şi mai puternici oameni au avut punctele lor vulnerabile.

– Nu şi Rita! Dar las'! Măcar somnul să ne tihnească. Mâine pe vremea asta, dacă revenim acasă întregi, e bine – şi-a terminat ceea ce avea de spus fiica mea, zâmbind şăgalnic, să împrăştie aerul de ceartă din cămăruţa în care eram.

Dimineaţă m-am trezit înaintea ei şi am făcut cafeaua cum ştiam că-i place: amară şi cu puţin lapte.

– La ce oră mergem la şefa ta?

– Mă va anunţa ea; sper să nu avem vreo *acţiune*, că m-ar extenua; pe ea, nu; parcă merge la bal.

Am coborât la magazinul de peste drum şi m-am rotit prin raionul de jucării. Am văzut un urs de pluş, cam posac, şi o vulpe, tot din pluş. Le-am cumpărat. Mai jos, către bulevard, ştiam că este o florărie. Am rugat florăreasa, prin semne, să mă lase să-mi fac singur buchetul: nici prea mare, să părem grandomani, şi nici prea mic, să fie meschin – un buchet vesel, ca o zi de primăvară.

– Tăticule, ce buchet frumos! – m-a lăudat Cristina când m-a văzut intrând pe uşă încărcat cu flori şi sacoşe.

Stătusem mult în oraş, că i-am căutat şi ei un cadou pentru Crăciun, apoi am pierdut jumătate de oră la ghişeul unei bănci să mă fac înţeles că vreau să-i încarc cardul cu cinci mii de euro, pe care îi purtam la brâu, într-o pungă anume. Mă gândeam că până la Ajun mai sunt câteva zile, care le vom petrece împreună: mâine, sâmbătă, un drum cu maşina la Fort Worth şi în Dallas – poate vom vizita şi ferma unde s-au filmat exterioarele din serialul care ne ţintuia în faţa televizoarelor cu

ani în urmă –; săptămâna viitoare, luni sau marţi, Cristina va mai avea o *acţiune,* apoi – Crăciunul. Voiam să-i cumpăr un brad, care să-i încapă lângă birou, să i-l împodobesc ca pe vremuri, acasă, în apartamentul din Valea Brânduşelor.

– Astăzi mi s-a spus să plecăm mai repede acasă – şi-a explicat fiica mea prezenţa atât de devreme. Rita mi-a spus că ne aşteaptă la ea la ora unu post meridian.

Am lăsat-o pe Cristina să se pregătească întâi.

– Nu aşa, că nu mergi la serviciu! – am făcut un semn categoric spre ţinuta ei.

– Tăticule! Aici...

– Este treaba lor. Vreau să merg însoţit de o tânără cu adevărat fermecătoare. Vremea-i destul de rece, aşa că vei îmbrăca scurta de blană adusă de mine.

– Nu pot. Cum să merg într-o blană *Fendi*?! Este prea scumpă.

I-am ţinut-o s-o îmbrace. N-a avut încotro – afişasem un aer mult prea grav. Am întors-o cu faţa spre oglinda mare de pe spatele uşii:

– Abia acum este scumpă. Dac-o punea pe umeraş, în magazinul lui, Dumitru primea pe ea, cel mult, două sute de lei; cine s-o preţuiască în Târguşor?

Am intrat în baie şi m-am pregătit şi eu, la fel de mult ca fiica mea: pantofi *Clujana,* pantaloni *Big Raman Paris,* cămaşa dăruită de Olguţa şi cravata *Lord John,* adusă din Londra de Ina, pălărie cumpărată cât am stat cu Ina în Milano astă-vară, călcată de mine să stea asemenea aceleia purtate de Alain Delon în *Samuraiul,* şi, peste toate, *Versace*-le dat de Pinocchio, căruia îi stopasem perfect cele două găuri făcute de glontele care a bifurcat drumul: stăpânul, la cimitir; haina, la *second hand.*

– Viaţă la *second hand* – m-am trezit vorbind, admirându-mă în oglindă.

– Ce-ai spus? – m-a întrebat Cristina preocupată să aleagă două borcane cu dulceaţă de cireşe amare din mulţimea de bunătăţi aduse în geamantanul cât un portbagaj.

– Titlul unui roman – am răspuns, preocupat să scriu o dedicaţie în franceză: „Excelenţei sale, doamnei procuror Margherita Donbario" pe romanul meu *Toamna cu struguri acri*, care se păstrase cel mai bine dintre toate câte le adusesem în geamantan; tipografii din Bacău îmi făcuseră câteva exemplare lăcuite şi cu hârtie de calitate, într-o perioadă în care scriitorii erau bucuroşi să li se tipărească opera şi pe-o hârtie mai proastă decât aceea folosită la ziarele judeţene.

– Romanul tău?! – s-a bucurat Cristina. De ce nu mi-ai spus? Frumos titlu: viaţă la *second hand* – ştiam eu dinainte de a veni în State că ai ceva obsesii cu *second hand*-ul.

Am murmurat nişte vorbe fără înţeles, aşa, aiurea, că iar mă apucase ameţeala şi nu-mi aminteam decât de Tania, de peştele legat de picior şi de plimbarea pe lângă zidurile Kremlinului, sfârşită cu acele inegalabile *Înserări ale Moscovei,* cu care Tania, ajunsă în Piaţa Roşie, îndulcea aerul rece venit dinspre Siberia.

– Tăticule, nu-i bine; suntem prea eleganţi – a încercat Cristina să mă reţină.

– Păcat! Aveam pe acasă o pereche de blugi cu care leg via primăvara; cred că-s nespălaţi de doi ani.

– Mersi! Ce-o să creadă Rita?

– Că-i aducem un respectuos omagiu intrând în casa ei îmbrăcaţi curat şi cu ceea ce avem mai bun. O haină frumoasă, dacă-i şi nouă, impune o ţinută pe măsură. Cum ar fi fost să intru în blugi şi cu buchetul acesta de flori în mână?

– Se obişnuieşte, tăticule.

– În universul meu, nu. Îmbrăcându-mă curat şi frumos, m-am respectat întâi pe mine şi m-am oglindit cu demnitate în ochii interlocutorului.

La ieşirea din casă, Cristina a întors faţa spre icoana din colţ şi a făcut trei cruci. Am făcut şi eu, să-i meargă ei bine – eu începusem deja să fiu la Sânzieni; prindeam vrăbii şi grauri cu covata; „voi lăsa câteva păsări rumenite bine în tochitura din ceaunul de aluminiu pentru când va veni Olguţa" – deja mă durea capul. Pentru prima dată, îmi era ciudă pe Cătălin: mâine seară, Olguţa mea, Olena lui, îl va aştepta cu două sticle din cel mai bun vin al podgoriilor din Moldova.

– „Moldova cu stejari şi cetini/ Ascunde inimi mari de domn" – am spus privind visător în jur, fără să iau aminte la mulţimea caselor pe lângă care gonea *Mazda* fiicei mele: case cu un singur nivel, înconjurate de spaţii verzi generoase şi, ici-colo, copaci mari, care ţin umbră vara.

– „Să bem în cinstea lor, prieteni,/ Să le vărsăm şi lor în somn[13]" – m-a completat Cristina. Aici – a arătat ea gardul înalt din scândură de brad, peste care se vedea coroana unor copaci şi vârful acoperişului unei case.

Am tras cu ochiul la ceas: era ora treisprezece. Maşina a ocolit colţul gardului până pe străduţa vecină şi a oprit în capătul casei mari, în stil colonial, în faţa unui garaj cu uşa glisantă ridicată deja. În garaj, aproape de uşă, am văzut-o pe doamna Margherita: sobră şi impunătoare. Ne-a făcut semn să intrăm în garaj.

– Se zice că-i blindată, rezistă şi la arma automată – mi-a făcut Cristina un semn discret către maşina de culoare neagră, marca *VW-Tuareg*, aflată în garaj.

Am salutat-o din privire pe doamna Margherita, ne-am luat pachetele şi buchetul cu flori şi am pornit către uşa metalică lângă care se oprise gazda. În spatele nostru, oblonul garajului căzuse deja, auzindu-se clicul unor zăvoare automate. Femeia a pus un deget pe un ochi din sticlă încastrat în zid, s-a auzit alt clic şi ne-a deschis uşa, invitându-ne să intrăm. Mi-am

[13] Eminescu

lăsat fiica să intre, apoi am arătat ceremonios doamnei să treacă ea pragul întâi.

– Oh, Europa! – mi s-a părut că şopteşte pentru sine.

În faţa cuierului de pe un hol, mi-am ajutat fiica să-şi dezbrace haina pe care doamna Margherita s-a grăbit să mi-o ia, s-o pună pe un umeraş.

– *Fendi*, Italia – a admirat cu sinceritate doamna Margherita, oferindu-mi un umeraş să-mi pun şi eu jacheta, căreia îi scosesem mesada înainte de a pleca. Şi *Versace* – mi-a aruncat o privire severă femeia, preocupându-se imediat să găsească un loc pentru haina mea.

– Ba amândouă sunt marca *Pinocchio*.

– A, firma care le comercializează.

– Da, din Târguşor-city – i-am răspuns eu, arborând un aer grav, dar uşor abordabil, de diplomat ajuns la o reuniune de vârf. Asta, o sută; iar asta, maxim o sută cincizeci... – i-am arătat pe rând cele două haine.

– ...mii de dolari?! – a întins gâtul spre mine femeia, vrând parcă să mă privească de aproape.

– Nu, doamnă. Dolari simpli. *Pinocchio* este un market micuţ unde un prieten vinde haine *second hand* aduse din Germania şi Elveţia. Veniţi – i-am atins uşor braţul, s-o apropii de haina mea, căreia i-am ridicat o mânecă: Aici a fost o gaură de glonte. A ieşit pe dincoace – am ridicat cealaltă mânecă, arătându-i locul stopat cu multă grijă. *Second hand*! – am făcut eu un gest elegant cu braţele, schiţând un surâs. Prefer ca ambalajul să fie *second hand*, iar conţinutul *first hand*[14].

Reuşisem să smulg un surâs de pe buzele gazdei. Fiica mea ajunsese deja în capătul holului; tocmai îşi aranja rochia în faţa oglinzii. Doamna Margherita a aruncat o privire scurtă şi iscoditoare către sacoşele din mâinile noastre, a observat că nu i le oferim şi s-a grăbit să deschidă o uşă. Am intrat într-un

[14] *Mâna întâi* (engl.)

salon mobilat clasic: oglindă de Veneţia, pian, o pendulă foarte veche, punctând fiecare secundă cu un sunet înfundat, tablouri originale pe pereţi, dar de pictori americani – eram sigur că-s texani, că nu lipsea calul cambrat ori vaca păscând cuminte, cam post-impresioniste, cu puternice accente pariziene – câteva fotolii şi o canapea, pe care stăteau într-o aşteptare de animale mici de circ, dresate bine, două fetiţe: cea mai mare avea faţa creolă şi ochii verzi; părul castaniu închis îl purta legat în două codiţe; cea mică arăta superb: o negresă de 3-4 anişori, cu părul scurt şi cârlionţat, iar ochii mari, că păreau să ne soarbă. Am lăsat sacoşele în seama Cristinei şi m-am întors către gazdă:

– Scumpă doamnă Margueritte, aici, în acest palat cu două prinţese – am făcut un semn cu privirea către fetiţele care continuau să stea nemişcate –, am argumente să mă adresez cu *maiestatea voastră regina Margot*, primiţi aceste flori al căror spirit să lumineze casa dumneavoastră în timpul sărbătorii sfinte a Crăciunului – mi-am rostit vorbele pe un ton egal, ca un mesaj, dar cu zâmbetul pe buze, bucuros că văzusem într-un colţ un crucifix catolic şi mi-am permis să includ cuvintele despre sărbătoarea sfântă a Crăciunului, că, ignorant, dar şi indiferent, nu mă informasem dacă celelalte culte religioase de prin America pun atât preţ ca ortodocşii şi catolicii pe cuvinte ca *sărbătoare sfântă*. Iar cartea aceasta, – i-am spus mult mai jovial, oferindu-i *Toamna cu struguri acri* – este unul dintre cele mai bune romane ale mele.

– Promit să încerc să învăţ limba română – mi-a replicat femeia, deschizând cartea, să citească dedicaţia. Chiar *excelenţă* mi se pare prea mult; îmi ajunge *doamnă*. Mulţumesc şi fiţi bineveniţi.

Am văzut mâna ei dreaptă schiţând un gest, căruia m-am grăbit să-i răspund cu unul asemănător. A înţeles că-şi poate oferi mâna. I-am luat-o graţios, cum mă învăţase („cu un secol în urmă” – am simţit eu că mă trece un fior) Doamna Ana şi i-am sărutat-o. Imediat ce şi-a retras mâna, mi-a mulţumit

pentru carte, pe care a aşezat-o cu grijă pe pian, iar buchetul de flori l-a pus cu grijă într-o vază de abanos, pe şemineul în care ardeau butuci pe jumătate ajunşi jăratec – măcar asta o ştiam: era butaforie; butucii erau făcuţi anume să ia culoarea aceasta sub flacăra slabă a unui firicel de butan aprins.

– Fetiţele mele – ne-a arătat femeia, cu mâna întinsă drăgăstos către cele două copile. Jeane – iar cea mai mare s-a ridicat şi s-a înclinat – şi Sara – iar cea mică a coborât cu greu de pe canapea şi a făcut o reverenţă.

Mâna doamnei Margherita s-a rotit spre mine, dar ochii i-au rămas către fetiţele ei, cărora le-a spus ceva în engleză; tonul îi era la fel de serios, doar zâmbetul se aşternuse pe buzele devenite mult prea senzuale; abia acum le remarcasem – superbe!

– Doamna Rita spune fetiţelor că tu eşti domnul care face dulcele acela negru şi bun – am auzit traducerea în şoaptă a fiicei mele.

– Şi cum vouă vă place dulcele meu negru, v-am mai adus două borcane – m-am grăbit să pun pe masa joasă din vecinătatea fotoliilor borcanele cu dulceaţă scoase din punga elegantă de hârtie, cu însemne ale Crăciunului.

În timpul acesta, Cristina se apropiase şi ea de fetiţe şi le traducea vorbele mele.

– Şi pentru că eu am venit cu avionul şi m-am întâlnit acolo sus, în aer, cu săniuţa lui Moş Crăciun, am luat din sacul lui doi prieteni pentru voi: pentru Jeane, acest ursuleţ cam supărat că a rămas fără codiţă, iar pentru Sara, vulpiţa cea şireată.

Fetele şi-au ridicat ochii spre mama lor, abia apoi au coborât de pe canapea, să-şi ia în braţe cadourile.

– Kiss! – am auzit şoapta doamnei Margherita şi, imediat, fetiţele au venit, m-au luat amândouă cu braţele pe după gât şi m-au sărutat lung şi umed, fiecare pe câte un obraz.

Mi-au dat lacrimile. Fetiţele erau prea ocupate să-şi admire jucăriile, iar fiica mea îşi spunea şi ea, în sfârşit!, că nu mai avusese loc de mine, vorbele de bun găsit gazdei. Doamna Margherita, însă, mi-a observat gestul de a-mi tampona ochii cu batista. A mai spus ceva în engleză, fetiţele au urcat la loc pe canapea şi am văzut-o întorcându-se spre noi, oprindu-şi câte o clipă ochii – tot reci şi severi – pe fiica mea, apoi pe mine.

– La ora aceasta, obişnuiţi cafea normală sau fără cofeină? – a întrebat în franceză.

– Cum obişnuiţi şi dumneavoastră – am răspuns eu.

– Cu cofeină – a răspuns. De obicei, lucrez până la miezul nopţii.

– De obicei, – am continuat eu ideea ei – pentru un scriitor, la miezul nopţii, muza abia îi bate la uşă.

– Şi scriitorii când dorm? – s-a uitat fix în ochii mei.

– *Sur le pouce*[15], cum zic francezii.

– După cum arătaţi, nu s-ar zice că dormiţi pe apucate; dimpotrivă!, mult şi profund – m-a măsurat gazda cu aceeaşi privire rece.

– Da, doamnă, dorm. Muza mea a fugit şi nu-i dau de urmă. Dacă ar fi fost cu mine, credeţi că m-ar fi lăsat să vin atâtea zile în Texas?

– Dumneavoastră aţi făcut fotografiile din albumul *Anotimpuri*...? – a venit întrebarea pusă prompt, ca la anchetă.

– Da – am răspuns scurt.

– Înseamnă că muza nu v-a părăsit de mult. Un an, pentru un scriitor, nu este mult.

– În schimb, o secundă poate însemna imens, dacă îi vine o idee genială.

---

15) *Pe apucate* (fr.)

– Permiteţi-mi să vă las singuri preţ de mai multe idei geniale, să pot prepara cafeaua. Astăzi, am dat drumul doamnei Clara, care mă ajută în gospodărie.

Eu şi Cristina am rămas cu fetiţele. Ele, stând cuminţi pe canapea; eu şi fiica mea, pe câte un fotoliu.

– Spune-le că-s cele mai frumoase fetiţe pe care le-am văzut – i-am şoptit Cristinei.

Fiica mea s-a apropiat de ele, s-a lăsat pe călcâie şi le-a tradus ce-am spus. Jeane a zâmbit, dar Sara a râs zgomotos, făcând ochii şi mai mari. Cristina mea le-a mai spus ceva, să le înveselească, dar între două explozii de râs, ochii copilelor căutau spre măsuţa joasă, unde stăteau cele două borcane. M-am ridicat în picioare şi am pus mâna pe un borcan, apropiindu-mă de canapea:

– *Do you like fish*?[16] – le-am întrebat, dându-mi imediat seama de greşeală, că nu trebuia să mai rostesc *fish*.

– Nooo!... – a răspuns sonor Sara, scuturând vehement căpuşorul cârlionţat.

– Tăticule, ce te-a apucat cu peştele?! – s-a ridicat Cristina în picioare, privindu-mă perplexă.

– Este singura propoziţie pe care o mai ţin minte de pe vremea când mă apucase amocul să învăţ engleză. *Do you like*...? – am arătat din nou borcanul celor două copile.

S-au uitat una la alta, apoi m-au privit câteva secunde şi au clătinat afirmativ din cap, cu oarecare reţinere.

– Aoleu, astea-s timorate rău... – i-am şoptit Cristinei. O.K.! – le-am făcut cu ochiul fetiţelor.

Am desfăcut capacul, l-am dat Cristinei să-l pună pe masă şi am plimbat borcanul pe sub nasul copilelor. M-am lăsat pe călcâie în faţa lor şi am întins puţin borcanul spre Sara, care părea mai voluntară. I-am luat mânuţa dreaptă, i-am strâns pumnul, desfăcându-i apoi degetul arătător. Am dus borcanul

[16] *Vă place peştele?* (engl.)

chiar sub vârful degetului. Ochii mari şi negri ai fetiţei mă înghiţeau de-a binelea. După cum strângea buzele, mi-am dat seama că saliva din belşug. I-am înmuiat vârful degetului în dulceaţă şi i l-am dus la buze. A deschis guriţa şi a gustat. Am vrut să fac la fel şi cu Jeane, dar degetul Sarei s-a înmuiat din nou şi mai mult în borcan. Jeane a întins şi ea mâna şi a înmuiat degetul în borcan. După câteva secunde, îşi intraseră în ritm; se priveau, îşi dădeau rând la gura borcanului, gustau, apoi îşi surâdeau. La un moment dat, Jeane a încremenit cu degetul deasupra borcanului. Sara a ridicat şi ea privirea. Eu am simţit un parfum ciudat, foarte scump, dar cam aspru. Cu coada ochiului am zărit un pantof al doamnei Margherita. Am ridicat şi eu privirea: stătea la spatele meu cu o tavă de cristal încastrat în argint ţinută cu palmele amândouă. Prin cristal am observat serviciul de cafea. M-am ridicat încet, rămânând în faţa doamnei Margherita. Ne priveam ca doi duşmani.

– Cristina, ia, te rog, tava şi pune-o pe masă – m-am adresat în franceză fiicei mele. Doamna trebuie să aibă mâinile libere – am spus calm, continuând să înfrunt ochii reci ai femeii.

Am mişcat mâna stângă, aducând borcanul cu dulceaţă între mine şi aceea care mă privea descumpănită. Ştiam că, dacă nu mi-a tras o palmă în primele secunde, n-o va mai face, puteam să jur. Am întins mâna liberă şi am atins stânga femeii. N-a opus rezistenţă. I-am strâns pumnul şi i-am desfăcut arătătorul, apropiind borcanul până ce degetul femeii a intrat în dulceaţă.

– Vorbele frumoase sunt pentru urechi, culorile pentru ochi, parfumul florilor pentru nas... Guriţa merită şi ea ceva pe măsură... Evanghelia după Matei, dar şi cea după Marcu ne spune că nu ne spurcă ceea ce băgăm în gură, ci ceea ce ne iese din gură...

Femeia a schiţat un zâmbet, atentă la degetul ei de pe care se scursese deja o picătură de dulceaţă înapoi în borcan. A

ridicat mâna cu grijă, cuprinzând cu buzele ei deformate de surâs degetul plin de dulceaţă. Apoi, atentă la borcan, a repetat gestul – de data aceasta sugându-l cu oarecare voluptate.

– *Thank you, my lord!* – a înclinat uşor capul, dându-mi de înţeles că-i ajunge.

N-am apucat să schiţez gestul de-a mă întoarce spre măsuţă, să pun borcanul, că cele două fetiţe au sărit de pe canapea cu braţele desfăcute larg. Fiecare a cuprins câte o coapsă a femeii, îndesându-şi obrazul – cea mică, în şoldul ei; cea mare, în burtă. Doamna Margherita s-a lăsat îmbrăţişată, apoi, sărutându-le pe rând, le-a rugat să se aşeze la loc pe canapea. De data aceasta, copilele stăteau lejer, aruncându-şi când şi când priviri complice, după care chicoteau. Doamna Margherita ne-a făcut un semn elegant, de gazdă ospitalieră, să ocupăm locurile în fotoliile noastre. S-a aşezat şi ea în unul, cu genunchii alăturaţi şi picioarele de la genunchi în jos lipite strâns, puţin înclinate – o poziţie mult prea sobră, când rochia îmbrăcată i-ar fi permis o atitudine relaxată, picior peste picior, cu poala acoperindu-i genunchii până la jumătate, invitându-ne astfel să stăm şi noi mai comod. Sara a venit până lângă măsuţă şi s-a adresat mamei cu un suav *mami*, după care a urmat o rugăminte. „Sigur, scumpele mele” – am înţeles răspunsul dat, iar fetiţele au luat din mers cele două jucării de pluş, aruncându-se pe burtă în faţa şemineului faţă în faţă, să-şi poată pune ursul şi vulpea bot în bot, ca într-o încăierare. Chicoteala lor era ca un fond sonor pentru momentul de *ospeţie,* cum spun basarabenii, în care savuram cafeaua.

– Îmi permiteţi să vă ofer un coniac, whisky, vodcă...? – ne-a privit pe rând doamna Margherita.

– Doar tăticul; eu conduc... – a răspuns fiica mea.

– Vodcă – am precizat eu.

Gazda a venit cu o sticlă şi două pahare.

– *Mascavscaia nastaiaşcia ruscaia vodca* – am citit eu cu glas tare eticheta, când mi-a fost prezentată sticla, să-mi dau

acordul să mi se toarne în pahar. Vodcă rusească adevărată, tipul *mascavscaia* – am tradus în franceză doamnei Margherita.

Discuţia s-a înfiripat uşor după primul pahar. Foarte atentă la protocolul prezenţei noastre în locuinţa sa, doamna Margherita m-a întrebat îndelung cum am călătorit, dacă am mai fost în State, ce mi-a plăcut îndeosebi în Austin şi dacă am remarcat salonul de pictură flamandă şi italiană în *O'Henry Museum*.

– Giuseppe mi-a spus că mâine mergeţi la Fort Worth – s-a uitat gazda spre fiica mea. Îl solicitasem să plece cu *băieţii,* mâine... – i-a dat de înţeles Cristinei că era vorba de o *acţiune*. L-am sfătuit să staţi peste noapte acolo; este păcat să vedeţi totul în fugă. Europenii, toţi, când vin, vor să vadă ferma familiei Ewing. Cred c-aţi văzut serialul?

Am discutat un timp despre filme.

– Şi? – s-a uitat prompt în ochii Cristnei doamna Margherita. Ai cumpărat biletele de avion pentru New York?

– Doar pentru mine. Tăticul pleacă pe 27 cu *Amtrak*.

– Să călătoreşti cu trenul peste 48 de ore! – a făcut un gest categoric de respingere doamna Margherita.

Parcă se mai dezgheţase; uneori arunca privirea spre fetiţe şi zâmbea. „Eşti chiar fermecătoare – las' că te dezgheţ eu; şiroaie or să curgă din tine…" Simţeam că-s pe drumul cel bun. Poate că ea, un scriitor ca mine nu rezolvase în nici o *acţiune*; eu – „născusem" destule ca ea; o şi vedeam reîncarnată pe Maria Săteanu când a venit pusă pe scandal la mine în garsonieră, să-i las fiica în pace.

– Dacă tot ne delectăm cu *nastaiaşcia ruscaia vodca,* – am făcut eu un gest spre paharele din faţa noastră – de ce să ne speriem de 48 de ore?! Ce-aţi zice de 7 zile într-un tren care traversează Siberia, de la Moscova la Beijing.

A trebuit să-i povestesc excursia făcută, insistând pe plăcerea de-a călători cu trenul.

– Jumătate din farmecul excursiei a fost călătoria. Închipuiţi-vă, doamnă, câte caractere umane am putut întâlni în tren: ruşi adevăraţi, ca-n romanele marilor scriitori ruşi, nu ceea ce se prezintă la ştiri. Era în perioada prohibiţiei de după venirea lui Gorbaciov la putere şi toţi salivau de plăcere când le dădeam să guste din coniacul românesc.

– Să-i spui de chinezoaică – mi-a şoptit fiica mea.

– Ajung şi la ea – am făcut un semn părintesc, lovind uşor braţul Cristinei cu palma. Altceva mi-a rămas în amintire: după Omsk, acesta-i un oraş la intrarea în Siberia, a urcat o tânără; mai era un loc în cuşeta noastră; eram la un loc eu, prietenul meu criticul de artă plastică, un finlandez şi tânăra din Omsk.

– Toţi patru într-o cuşetă? – s-a mirat doamna Margherita.

– De ce nu? Eram în tren, un tren civilizat, nu în... sălbăticie. Ca scriitor, m-a impresionat povestea fetei. Lucra într-o fabrică de haine militare şi fusese dată la ziar ca fruntaşă în muncă. A primit felicitări de la mulţi cititori ai ziarului *Pravda*, ziarul lor central. Cu unul dintre cititori a făcut schimb de scrisori. Acum, se ducea să-l cunoască personal, poate chiar să se mărite cu el. Nu-l ştia cum arată; avea doar o poză mică a lui, ca de paşaport. A călătorit trei zile cu trenul. Era frumoasă: blondă, ochi albaştri, zveltă... La destinaţie ne-am uitat pe geam să vedem cine o aşteaptă. Semnul de recunoaştere era ziarul *Pravda*, purtat sub braţul stâng. Avusese noroc; şi eu şi prietenul meu, criticul de artă plastică, ne-am bucurat. A aşteptat-o un tânăr înalt, părul negru, bogat, cu un obraz creol şi ochii migdalaţi, semn că strămoşii lui fuseseră veniţi din nord, dintre crescătorii de reni. El era tractorist la o exploatare forestieră; ne spusese fata; salariul lui, acolo, în Siberia, era de trei ori mai mare ca al unui profesor universitar în Moscova.

– V-aţi plimbat şi prin Moscova?

– De câteva ori. Înainte de ’89, era singura ţară în care obţineai aprobare să faci o excursie, o dată la doi ani.

– La doi ani?! De ce nu şi când voiai sau când aveai bani?

– Din acelaşi motiv din care procurorii români tremurau în faţa celor care aveau funcţii în conducerea de partid. Iar cei din partid se temeau de procurori ori de poliţia politică, iar aceasta făcea drepţi în faţa oamenilor politici. Aceste trei categorii, care se spionau reciproc, făceau jocurile în România. Poporul ducea cu ei un veşnic război de guerilă.

– Ciudat. Cristina nu mi s-a plâns niciodată.

„Când dracul, dacă ţie îţi place numai să ordoni?!” – m-am uitat cu seninătate în ochii ei.

– Fiica mea a venit aici să înveţe. Oamenii răi se aseamănă, fac aceeaşi teroare între oamenii de rând. Nu-i va fi uşor când se va întoarce...

– Tăticule, – m-a luat Cristina de braţ pentru un moment – ai promis că vorbeşti de chinezoaică.

– Ce chinezoaică?! – m-am mirat.

– Aceea... Te-ai şi certat odată cu mama, că te tachina mereu – mi-a şoptit Cristina în româneşte.

– Da, – m-am adresat gazdei – la întoarcere am cunoscut o tânără din China; mergea cu trenul până la Moscova, iar de acolo, cu alt tren, la Berlin, să studieze limbile europene. Vorbea bine franceza. M-am întreţinut cu ea câteva zile; ieşeam fiecare din cuşeta noastră şi stăteam pe culoar de vorbă, privind nesfârşirea Siberiei. Avusese o copilărie cumplită.

Mâna doamnei Margherita a scăpat sticla de vodcă şi a lovit uşor tava de argint.

– *Sorry*! – a şoptit şi a continuat să toarne în pahare. Te rog, continuă!

Pentru prima dată mi se adresa la persoana întâi, pe un ton cald, prietenesc aproape. „Aşa, doamnă! E mai fierbinte sângele meu latin decât gheaţa ta de procuror american.”

– Îmi place mult cum povesteşti, domnule Vlădeanu, şi mă amuză, că faceţi destule greşeli în franceză, dar înţeleg perfect totul. Spuneaţi de chinezoaică... a avut, în copilărie...

– Era copil când s-a dezlănţuit Revoluţia Culturală a lui Mao. Intelectualii erau trimişi la munca de jos. Părinţii ei, profesori universitari, au fost trimişi să muncească într-un sat, să cultive orez, la câteva sute, poate chiar peste o mie de kilometri distanţă. Ea a stat singură, cu frăţiorul ei mai mic, timp de doi ani. Când s-au întors părinţii, nu se mai recunoşteau.

– Nu pot să cred!

„Nici atrocităţile din fosta Iugoslavie nu le-aţi crede dacă vi le-ar povesti cineva; suferiţi doar pentru ceea ce păţesc soldaţii voştri.”

– *Audiatur et altera pars*[17] – i-am spus privind-o în ochi.

– Văd că fiica dumneavoastră v-a vorbit îndelung despre mine. Încă de când am început profesia de procuror, ţin pe birou aceste vorbe gravate într-o plăcuţă aurită. Este primul sfat pe care îl dau celor care vin să lucreze cu mine.

– Şi nu v-a tentat niciodată Biblia? – am continuat să-i înfrunt privirea.

– Să întorc şi celălalt obraz când sunt lovită?

– Nu. Să culeagă furtună cei ce seamănă vânt.

– Cam exagerat. Mai corect, *cine scoate sabia, de sabie să moară*.

– Evanghelia lui Matei – am completat eu.

– Sunteţi credincios?

– Sunt un om cu Dumnezeu, doamnă.

---

[17] *Ascultă şi partea adversă* (lat.)

– Regret! Nu înţeleg expresia.

– Dostoievski spunea că dacă nu-l avem pe Dumnezeu în sufletul nostru, credem că ne este permis orice.

– Am citit literatură franceză multă; din Dostoievski, doar câteva pagini. N-am avut suflet şi pentru „subteranele" altora. Şi-apoi, – şi-a schimbat doamna Margherita poziţia, să poată sta mai comod, picior peste picior, ca o mare actriţă la vreun interviu televizat – eu trăiesc zilnic în „subterană". V-a spus Cristina ceva din munca noastră?

– Nu i-am cerut, tot aşa cum nici eu nu i-aş permite să se uite într-un manuscris al meu înainte de a-l finisa într-o carte publicată. Pentru noi, publicul, activitatea dumneavoastră trebuie să se regăsească în sentinţa dată de judecător: vinovat sau nu.

– Acum înţeleg, domnule Vlădeanu, de ce am o asistentă aşa de bună. Jeane! – a schimbat doamna Margherita brusc tonul, adresându-i câteva cuvinte în engleză fetiţei cele mari, care trăgea cu disperare de coada vulpii din pluş.

– Jeane e supărată că sora ei se laudă cu un animal cu coadă mai frumoasă – mi-a şoptit fiica mea în româneşte.

– Cheamă-le aici pe fetiţe, te rog! Vreau să trec la ceea ce mă pricep mai bine – i-am şoptit Cristinei. Şi să traduci tot ce spun.

Am luat cele două jucării şi le-am arătat fetiţelor:

– Voi ştiţi de ce ursul acesta este supărat?

Au dat din cap în semn că nu, imediat ce au auzit traducerea.

– Pentru că a rămas fără codiţă. Şi ştiţi cum a pierdut codiţa? Eu vă spun, dacă staţi aici, amândouă alături – le-am arătat fotoliul în care stătusem.

Nu m-a interesat reacţia mamei lor, care părea contrariată că am preluat controlul asupra fetiţelor. M-am aşezat pe parchet, lângă fotoliu şi am început să le spun *Ursul păcălit de vulpe*. Ochii fetiţelor mă sorbeau. Când şi când, cea

mică izbucnea în râs. Puţin mai încolo, mama lor devenise atentă. O vedeam, cu coada ochiului, cum îşi plimbă picioarele superbe prin aer, să le schimbe poziţia: cel dedesubt, deasupra. Eram sigur că povestea mea şi felul în care aşezam cele două animale din pluş pe parchet, să-mi exemplific spusele, o captivaseră.

– Şi uite-aşa a rămas bietul urs bătrân, puternic, dar cam prost şi urâcios fără codiţă...

Fetiţele au mai stat câteva secunde locului, până şi-au dat seama că povestea s-a terminat, iar din dreapta lor, au auzit şoapta mamei: „kiss". Au tăbărât amândouă pe mine să mă sărute. Jeane s-a ridicat în picioare şi mi-a întins mânuţa.

– Vrea să-ţi arate locul lor de joacă – mi-a tradus Cristina.

Doamna Margherita s-a ridicat şi ea din fotoliu. A ajuns prima la o uşă, a deschis-o prin aceeaşi manevră a degetului pus pe ochiul de sticlă, am trecut printr-un hol şi ne-a fost deschisă o altă uşă. În faţa mea se desfăşura o grădină plină cu ronduri de flori ofilite deja, doi stejari bătrâni lângă gard, o fântână arteziană cu apa oprită şi un scuar cu nisip în care erau un leagăn, un tobogan şi câteva jocuri din metal, pe care fetiţele să se poată agăţa cu mâinile.

– Tăticule, parcă suntem lângă bloc la noi, în copilărie – m-a luat Cristina de braţ, îndesându-şi tâmpla pe umărul meu. Mai ţii minte când veneai frânt de la uzină şi te scoteam să mă dai huţa? Uneori adormeai în leagăn lângă mine.

Pentru că doamna Margherita ne-a aruncat o privire curioasă, Cristina i-a povestit în engleză ceea ce-mi spusese. Femeia s-a uitat scurt către mine, un fel de *zău*?!, şi i-a zâmbit Cristinei, exclamând un *minunat*! în engleză.

– Fetiţele vor să-ţi arate ce tare pot ele să se dea în leagăn – mi-a spus Cristina, apoi s-a dus la leagăn să-i facă vânt.

Afară era frumos – o după-amiază târzie, cu soarele aproape de asfinţit.

– La noi, în Texas, este o vorbă – am auzit glasul doamnei Margherita, care venise lângă mine, în spatele unei balustrade ce mărginea toboganul –, dacă e vreme rea, aşteaptă o oră-două şi-ţi va surâde soarele.

– Numai soarele? – am întrebat-o, aruncându-i o privire.

Deja avea altă căutătură a ochilor; îi dispăruse şi cuta dintre sprâncene. Stăteam amândoi rezemaţi de balustradă şi ne priveam fiicele; a mea, radiind fericire, făcea vânt leagănului în care cele două copile exclamau când şi când, în semn de victorie, că leagănul balansa tot mai mult. Deodată, tot fluturând mâna stângă în semn că-s atent la bucuria fetiţelor, mi-am simţit degetul mic de la mâna dreaptă atins – mâna doamnei Margherita se aşezase pe balustradă lângă a mea. Aşteptam să se retragă, dar ea făcea semne prieteneşti fiicelor cu cealaltă mână. Căldura atingerii a devenit mai evidentă. Am riscat, apropiindu-mi mâna mai mult. Degetul mic şi inelar ale femeii s-au ridicat puţin. M-am speriat că voi fi certat. Dar degetele doamnei Margherita au coborât peste ale mele. Am aşteptat mai mult de un minut – nu puteam să mă înşel: deja apăsarea era evidentă. Mi-am mişcat mâna, sperând că şi-o va retrage. Când mi-am aşezat jumătate de palmă peste mâna ei, şi-a lunecat-o încet, aşezând-o încet alături, dar tot în atingere. Fetiţele deja se opriseră – trebuia să le aplaudăm. Am vrut să mă apropii de ele, dar m-am întors şi am atins cotul doamnei Margherita, ca o invitaţie să mergem împreună. Între *mami* şi fetiţe au urmat câteva replici; Sara o invita să se dea singură în leagăn, Jeane spunea că „mami poate şi singură; ştiu, c-am văzut-o de multe ori” – mi-a şoptit traducerea fiica mea.

– Sigur că *mami* poate, doar este şi ea un copil mai mare – am spus fetiţelor care s-au depărtat de leagăn când au înţeles traducerea făcută de Cristina. Vă rog! – am arătat

doamnei Margherita leagănul. Copiii se bucură mai mult când îşi văd părinţii bucuroşi – i-am atins uşor braţul, conducând-o spre leagăn.

Cristina s-a retras ţinându-le pe fetiţe de mână. Eu am început să fac vânt leagănului stând în faţă, puţin lateral, să las loc balansului tot mai mare. Deja când leagănul revenea, aerul umfla poala rochiei, dezgolind picioarele femeii până mai sus de genunchi. Îşi încleştase mâinile în barele laterale, indiferentă la rochie – trăia bucuria unei balansări puternice. În două rânduri, mi s-a părut că râde, lăsându-şi capul pe spate, îmbătată de viteza leagănului.

– Te rog să mă opreşti! – i-am auzit glasul – altfel decât sever, ca de obicei.

Am lăsat două balansări fără să mai impulsionez leagănul şi am trecut chiar în faţa lui, să-l opresc; o făceam întotdeauna cu fetiţa mea la leagănul de lângă bloc, mult mai mare şi mai grosolan, confecţionat din ţevi sudate şi cu scaun din scândură de brad geluită; la plecarea mea din apartament, astă-primăvară, leagănul încă mai bucura inimile nepoţilor colegilor mei din bloc. Doamna Margherita venea cu viteză spre mine. Desfăcusem braţele să prind leagănul de cele două bare metalice din faţă. Poala rochiei a fâlfâit un pic. Genunchii femeii veneau cu viteză spre ai mei. Înainte de-a se opri în genunchii mei, picioarele doamnei Margherita au făcut un gest scurt, depărtându-se. Scaunul leagănului nu m-a lovit, că l-am oprit la timp. Dar, pentru câteva secunde, am simţit o durere scurtă în genunchi – ai doamnei Margherita îi strânseseră cu putere pe ai mei. Apoi s-a retras cu leagănul, coborând, să-i poată fi iar îmbrăţişate coapsele de cele două copile, fericite că-şi văzuseră mama bucuroasă. A spus ceva fetiţelor, apoi a repetat în franceză:

– Mai avem aici un copil – şi a arătat-o pe Cristina. Încăpeţi toate trei pe leagăn. Domnul Vlădeanu mi-a vorbit la telefon de un cântec rusesc. Vreau să mă ajute să-l caut pe net.

A!, Cristina... – a arătat ea spre gard. Nu te apropia prea mult, să nu declanşezi alarma. Dacă vreţi să intraţi în casă, dă-mi un bip pe telefon: am suspendat amprentele fetiţelor din memoria uşii, că altfel stau numai pe afară. Vă rog, domnule Vlădeanu! – a făcut un semn spre intrare, iar eu, apropiindu-mă de ea, am simţit damful plăcut de vodcă.

Am pornit în urma ei. La uşă, mi-a făcut semn să intru primul, s-o poată ţine deschisă. În urma noastră, s-a auzit clicul puternic al zăvoarelor acţionate electronic. Doamna Margherita a trecut înaintea mea – un mers sigur, cu capul lăsat pe spate, trădând femeia mândră, sigură pe ea. „Pe asta n-o pui jos nici cu tunul" – mi-a venit în minte o vorbă de-a lui Lie, un prieten din vremea studenţiei, mult mai în vârstă, la care mergeam adesea, să-l ajut să-şi dea liceul la fără frecvenţă. Am înghiţit în sec. Uitasem despre ce melodie i-am vorbit.

– Era vorba de ochi negri – mi-a reamintit ea când a văzut că ezit în faţa calculatorului lăsat deschis.

Intrasem în biroul ei de lucru: un perete întreg, plin cu cărţi („cam un sfert din câte am eu") aşezate ordonat, pe rafturi din plastic de culoare albă. Peretele alăturat găzduia trei picturi în ulei – toate cu scene din Paris; acelaşi stil postimpresionist. Opus bibliotecii, era biroul: alb, cu câte un teanc de dosare de o parte şi de alta a calculatorului – pe birou era doar tastatura şi mausul, iar ecranul plat stătea agăţat pe perete. O perdea din mătase albă, cu flori de toate culorile, acoperea o fereastră. Mi s-a părut că are oblonul tras şi am întârziat mai mult cu privirea.

– Camera nu are ferestre. Mă simt mai protejată aşa – i-am auzit vocea.

De altfel, când am intrat, acelaşi zgomot de zăvor s-a auzit în urma noastră.

– Vă rog, luaţi loc.

Era singurul scaun din încăpere; un scaun simplu, auster, care te obligă să stai drept şi cât mai treaz la birou. Am

dat căutare pe *Google* pentru *Ocii ciornâi*. Am deschis link-ul cu muzică. Nimerisem Corul Armatei Roşii. I-am spus cine cântă. Mi s-a părut că-i place. Am pus cântecul din nou şi am încercat să-i traduc imediat ce cânta solistul.

– Melodia este foarte frumoasă – a apreciat ea.

„Stai, că nu scapi aşa uşor" – i-am zis văzând-o ascultând a treia oară, cu reală plăcere, cântecul. „N-oi fi muncit toată vara de pomană la romanul lui Cătălin, lua-l-ar naiba! La ora asta e dimineaţă în România – sigur se pregăteşte de drum spre Olena lui."

– Vă rog să ascultaţi şi melodia aceasta – i-am spus doamnei de lângă mine deschizând link-ul cu cea mai plăcută variantă a *Înserărilor Moscovei*.

În camera ca un buncăr, se simţea legănatul valurilor râului Moscova.

– Ştii traducerea?

Mi se adresase direct, la persoana întâi. Am deschis o altă pagină, unde ştiam că-i textul în ruseşte al cântecului. Pe măsură ce se auzea un vers ori două, le traduceam în franceză, insistând pe acea incertitudine a întregii înserări, „dar în final, iubitul spune iubitei sale, ca o certitudine, că nu va uita niciodată minunatele înserări de pe Moscova".

– Este şi o traducere în engleză a textului – i-am arătat eu –, dar nu cred că redă frumuseţea exprimării sentimentelor ca în limba originală. Vă rog, luaţi loc! – am făcut un semn, să se aşeze în locul meu, dar palma ei stângă continua să-mi apese umărul; se aplecase să citească textul în engleză.

– Este mai sec – a arătat spre textul de pe ecran. Tu mi-ai povestit mult mai frumos. Mulţumesc! Nu ştiu dacă am vodcă aici – a spus cu părere de rău deschizând uşa unui dulap. La cafea, uneori, folosesc acest lichior foarte amar – mi-a arătat sticla din mâna sa.

N-a mai aşteptat să-i confirm. S-a întors, a turnat în două pahare şi a venit cu amândouă în faţa mea, să-mi aleg – ştia protocolul: gazda ia ultimul pahar rămas pe tavă.

– În sănătatea dumneavoastră, doamnă, şi spre fericirea celor două prinţese! – am ridicat eu puţin paharul.

– În curte sunt trei prinţese – m-a corectat ea, atingând uşor paharul de al meu. Cum ţi se pare? – m-a întrebat după ce am băut jumătate de pahar şi, pentru că am făcut din privire un gest de apreciere, mi-a spus înainte de-a deschide eu gura: Dacă ar fi fost vodcă, se impunea să spargem paharele când le-am fi golit, nu?

– Depinde câte am fi băut. Ar fi fost păcat să le spargem după primul.

– Oricum, acest lichior este mai potrivit pentru melodia aceasta – a arătat în direcţia calculatorului, care derula în repetiţie automată *Înserările Moscovei*.

Ar fi vrut să mai spună ceva, dar nu-şi găsea cuvintele. Avea faţa relaxată, iar ochii ei negri se plimbau între calculator şi ochii mei. „Vlădene, acum sau niciodată!" Ştiam din tinereţe un truc; îl folosisem cu mult succes în ocazii similare.

– Nu ştiu dacă băutura aceasta este foarte scumpă, dar, sigur, este de valoare.

– Mă bucur că-ţi place – mi-a zâmbit cu tot obrazul, ceea ce nu mai făcuse.

Legăna capul în ritmul melodiei. S-a oprit să golească paharul.

– Nu! – i-am strigat când a vrut să-şi tamponeze cu vârful degetelor buza de jos umezită de băutură.

M-a privit întrebătoare.

– Aveţi aici o picătură din băutura aceasta de o mare valoare. Ar fi păcat să se piardă...

M-am apropiat de ea. Aproape că-i simţeam răsuflarea – trebuia să şarjez! Mi-am desprins cu greu ochii din ai ei, am aplecat puţin capul spre dreapta şi mi-am lipit buzele de locul

umed. „Niciodată n-am fost pălmuit – de ce-ar face-o tocmai ea?” – m-am întrebat după o clipă-două de atingere. Am întredeschis buzele şi mi le-am lipit cu mai multă putere de-ale ei. N-a reacţionat. M-am retras, privind-o fix.

– Ar fi fost păcat să se piardă...

N-a spus nimic. A întins mâna, mi-a luat paharul şi le-a pus pe amândouă în dulap. Aşteptam – „fie ce-o fi!” S-a întors în acelaşi loc.

– Cred c-ai luat mai mult decât trebuia – mi-a spus încet, pe un ton scăzut, dar grav. Nu accept să fiu păgubită.

Braţul ei drept s-a ridicat, a lunecat pe lângă urechea mea şi s-a îndoit la ceafă. M-a apropiat încet, dar apăsându-şi tot mai puternic mâna pe spatele meu, după cap, între omoplaţi. M-a sărutat de prima dată cu toată gura. Ne lipisem deja trupurile. Coapsele ei strângeau în disperare piciorul meu drept. Eu nu îndrăzneam decât să-mi plimb palmele pe spatele ei în jos, până la mijloc, apăsându-l. Nu ne mai opream din sărut. Aş fi putut s-o aplec spre covorul din mijlocul camerei, să ne întindem amândoi, dar n-am avut curaj. Mâna ei stângă a căutat nervoasă dreapta mea şi mi-a apăsat palma de-a lungul coapsei până la poala rochiei, unde s-a oprit o clipă, apoi, apăsând mai tare, a făcut semn s-o ridic pe sub rochie. Înţelegeam nu numai din gestul mâinii, cât mai ales din violenţa sărutului, că mi se ordonă. Am ajuns cu ambele mâini pe sub poala rochiei, pe mijlocul ei, în atingerea pielii. Am întârziat o clipă, dar sărutul ei m-a îndemnat să nu mă opresc. I-am tras încet, în jos, lenjeria intimă, pe care a aruncat-o nervoasă într-o parte cu vârful pantofului, apoi s-a retras câte puţin, până s-a lipit de marginea biroului. Până să-mi arunc sacoul şi să-mi desfac cureaua, ea se desprinsese din sărut, lăsându-se pe spate peste maldărul de dosare, care s-a împrăştiat. Când să mă apropii, să mă aplec peste ea, m-a prins cu picioarele pe după gât, obligându-mă să-i sărut interiorul coapselor. Apoi, mâna ei dreaptă, apăsată pe ceafa mea, a

condus sărutul meu unde i-a făcut plăcere mai mare. Parcă nu mă mai săturam când i-am simţit degetele înfipte puternic în părul meu la ceafă, trăgându-mă în sus. M-a sărutat în clipa în care mâna ei tocmai îmi adusese cu precizie falusul erect în atingerea trupului ei. Am simţit-o caldă şi primitoare. Nu se compara cu nimic din ceea ce mi se întâmplase până atunci! Violenţa sărutului ei îmi dădea de înţeles că-i răscoleam trupul tot mai mult, cu fiecare atingere. Piciorul drept al doamnei Margherita s-a ridicat brusc, îndesând puternic tocul pantofului între omoplaţii mei; cel stâng se încolăcise deja pe şalele mele. Nu reuşeam decât să mă zbat puţin, tot mai puţin, în liniştea punctată de unduirile cântecului despre nişte înserări; „pe care nu le vei uita vreodată" – de data aceasta, pe malul râului Colorado. „Am să rescriu scena Taniei cu Cristian!" – m-a fulgerat un gând pervers. Trupul femeii a simţit că se întâmplase ceva plăcut cu mine şi a reacţionat printr-o încleştare totală. Până şi sărutul încremenise. A urmat o zbatere scurtă a trupului ei, ca o zvârcolire, urmată de desprinderea din sărut, să poată expira din tot sufletul – o adevărată eliberare. M-a mai ţinut în menghina picioarelor două-trei secunde, apoi i le-am simţit lăsându-se molatece pe lângă trupul meu. Am vrut s-o iau în braţe, s-o depun pe covor, s-o mai iubesc un minut-două, după care să-i ofer clipa de relaxare totală, cu capul ei culcat pe pieptul meu, lăsându-şi părul răvăşit într-un alint ca o adiere. Dar palmele ei m-au împins cu violenţă.

– Uşa aceea este de la baie – mi-a arătat. Stai cât vrei.

M-am trezit abia în faţa oglinzii – eram desfigurat, parcă scăpasem dintr-o încăierare. M-am spălat îndelung cu apă rece, să mă răcoresc. Eram transpirat tot pe sub cămaşă. M-am şters îndelung cu un prosop, pe care l-am lăsat jos, pe marginea căzii de duş. În cameră, doamna Margherita mă aştepta calmă. Ţinea într-o mâna sacoul meu marca *Pinocchio,* deşi pe interior, întregul dos din atlas avea înscris în material, uşor în relief, Yves *Sain-Laurent*. Când m-am apropiat,

doamna Margherita mi-a ţinut sacoul să pot băga mâinile – o făcuse cu precizia şi indiferenţa garderobierelor de la teatru, care se oferă să-ţi ţină paltonul. I-am şoptit un *mersi*. Cântecul fusese oprit. A trecut pe lângă mine spre uşă, deschizând-o – sunetul zăvoarelor m-au învins definitiv.

– Copilele noastre încă se distrează – i-am auzit glasul când a ajuns la uşa de ieşire spre curtea din spate a vilei.

Fetiţele s-au repezit în coapsele mamei, povestind ceva frumos despre Cristina mea.

– M-au pus să mă dau pe tobogan împreună cu ele... – mi-am auzit fiica vorbind în franceză.

– Tatăl tău, Cristina, a avut dreptate – s-a întors doamna Margherita către noi –; foarte frumoasă melodia despre ochii negri. Dar cred că cealaltă, despre înserările din Moscova e mai populară; mi se pare c-am auzit-o cântată şi pe la noi – studenţii, în special.

Ne-am întors în salon. Doamna Margherita a adus un platou încărcat cu fursecuri şi un altul, cu pahare şi câteva cutii cu sucuri de fructe. Am băut din cel de lămâie, sub privirea curioasă a fetiţelor.

– Ele spun că nu pot bea, că-i prea acru – mi-a tradus Cristina.

– Mie îmi place – am surâs către cele două copile.

– Sper că-n vizită la Fort Worth, îl vei plimba pe tăticul tău cu *Tarantula*. Unde veţi dormi?

– Cred că-n Dallas. Giuseppe a promis că va reţine camere la un hotel.

– Da, e bine – a confirmat doamna Margherita. Veţi lăsa maşina în parcarea de lângă gara *Grapevine* şi veţi face drumul la Fort Worth cu trenul, dus-întors.

Pe hol, la plecare, doamna Margherita s-a oferit să ne ţină hainele cu acelaşi aer distant.

– Sper c-o să aveţi bani să mergeţi să vedeţi cât mai mult. Vă recomand să luaţi cina în *Păpădie*, înainte de-a se

însera, să admire domnul Vlădeanu frumuseţea oraşului – fiecare ţară, cu farmecul ei!

A deschis uşa către garaj şi a făcut semn Cristinei să iasă întâi, urmată de cele două fetiţe. Mie mi-a atins braţul să fiu atent. S-a uitat în jos, către poala scurtei *Versace* şi a dus pentru o secundă arătătorul la buze în semn să păstrez tăcerea. „Ori eşti proastă, ori te faci! – a explodat mârlanul din mine. Cum aş putea să dau de bănuit fiicei mele că m-ai avut cum ai vrut?!" Noroc de pupăturile lungi ale fetiţelor înainte de-a urca în maşină, că mi-am mai descreţit fruntea. M-am abţinut şi am salutat respectuos printr-o înclinare uşoară a capului când am ieşit din garaj. Femeia a rămas chiar lângă uşa garajului cu cele două fetiţe lipite de poala ei. Doar copilele şi-au fluturat palmele în semn de rămas bun.

– Tăticule, îţi mulţumesc! – a început fiica mea să râdă când maşina a intrat în autostradă, să ajungem în centru. Ai dres busuiocul mai ceva ca în romanele tale. Dacă n-are cum să-mi facă favoruri, că nu-mi place să lipsesc de la *acţiuni*, ca alţi cursanţi, măcar ştiu că n-o să-mi mănânce ficaţii, să mă trimită să însoţesc poliţişti ori prea proşti, ori obraznici. Dar ce ai?! Te văd... Sper că n-ai venit în State cu idei de european căruia îi pute totul. Am mai auzit şi pe colegii mei de curs: cică totul e butaforie. Ce să-ţi spun! Casele şi castelele noastre de sute de ani...

– Lasă-mă să privesc oraşul...

Era fascinant – peste tot, copaci îmbrăcaţi în lumini multicolore şi casele toate cu şiruri de beculeţe conturând acoperişul, ferestrele şi uşa dinspre stradă. Nu-mi doream decât să ajung în cămăruţa fiicei mele, să stau două ore sub duş cu sticla de *Tequilla* în mână, să mă simt curat.

– Lasă-mă, te rog, pe mine întâi, un minut! – s-a precipitat Cristina când am intrat în cameră, aruncându-şi din mers blana, să poată merge la baie.

Mi-am dezbrăcat şi eu încet *Versace*-le, pipăindu-mi buzunarele din reflex, cum făceam mereu, să nu-mi uit telefonul mobil în haina cu care fusesem prin curte. Mi s-a părut că am ceva în stângul. Am scos un plic; în el, erau cinci bancnote de câte 100 de dolari.

– Dumnezeii mă-ti! – am exclamat, strângând plicul în pumnul încleştat la refuz.

– Ce-i, tăticule, ce s-a întâmplat? – am auzit întrebarea fiicei mele.

– Scuze! M-am lovit cu genunchiul de pat...

Ameţisem şi m-am lăsat pe marginea patului, cu haina *Versace* atârnându-mi aiurea. Când am auzit apa de la veceu trasă, am băgat imediat plicul cu bancnote în buzunarul de la piept al sacoului. M-am repezit la sticla de *Tequilla* şi mi-am turnat un pahar mare.

– Şi mie un pic, tăticule – s-a lipit Cristina de braţul meu. Pentru ziua asta! – a ciocnit ea paharul de al meu. Ba nu! Pentru tine. Tăticule, dacă te-ai fi văzut ce minunat erai când spuneai fetiţelor povestea cu ursul şi vulpea!... Mie – a făcut ea pe supărata – mi-o spuneai mereu plictisit. Uneori adormeai înainte de-a o termina...

– Iar tu mă ghionteai – am intrat eu în joc, răcorit de *Tequilla* –; „tăticule, faci ca *usu*", îmi spuneai, pentru că începeam să sforăi.

– Abia aştept să fac doi-trei copii; ţi-i aduc aşa, încolonaţi, ca răţuştele, să stea cu tine, să le spui poveşti – s-a alintat fiica mea, oprindu-se în faţa frigiderului. Ce papi, tăticule? Hai, c-ai avut o zi grea. Ai reuşit să captezi atenţia Ritei cu povestirea ta despre transsiberian, iar cu fetiţele, ai fost ca un mare actor. Vino tu, tăticule, şi ia-ţi din frigider ce vrei. Nu te supăra că nu-ţi ţin companie, dar pe la 10 am mâncat bine la bufetul de la noi, de la parter, iar fursecurile Ritei, mai ales cele cu migdale, au fost delicioase – nu vreau să pun kilograme prea multe pe mine...

– Nici eu, te asigur! – i-am spus intrând în baie să-mi iau pijamaua.

Când am ieşit, fiica mea stătea în genunchi, cu faţa ridicată spre icoană. Mi-am făcut de lucru la frigider, bând un pahar cu suc.

– De când sunt în State, mă închin în fiecare seară – mă simt mai protejată. Uneori mă tem să nu fie ultima închinăciune... Dar să nu-ţi închipui că-s eu în linia întâi. E treaba poliţiştilor. Doar Rita se mai bagă câteodată – e foarte puternică şi trage la sigur cu pistolul. Scăpase odată un traficant din încercuirea poliţiştilor, fugind cu spatele, să poată trage cu automatul. Rita i-a ţintit genunchiul drept. Următorul foc a fost pentru încheietura mâinii care ţinea arma. Poate că ne-ar fi lovit şi pe noi vreun glonte dacă nu-l dobora Rita.

– Somn uşor, prinţeso! – m-am aplecat s-o sărut pe frunte, să n-o mai aud vorbind despre aceea care mă...

– Mulţumesc, tăticule! Sunt aşa mândră de tine!... Ai fost... Cum zici tu? A! *Nec plus ultra*[18]. Mâine dormim până mai târziu. Giuseppe mi-a trimis un mesaj pe telefon: vine cu maşina lui la ora nouă. A reţinut şi camere la un hotel în Dallas... Mi se închid ochii. Somn uşor, tăticule!

Am băut restul de *Tequilla* direct din sticlă şi m-am băgat în pat. Voiam să uit palmele femeii împingându-mă violent de pe ea şi gestul cu care mi-a arătat baia. Chiar ameţit de *Tequilla* tot aş fi vrut să mă ridic din pat şi să rup deasupra veceului bancnotele, apoi să trag apa. Am adormit gândindu-mă la Olguţa; deja în România trecuse de ora prânzului; Olena stătea în casa mea, la căldură, şi-l aştepta pe cel ce mi-o cumpărase pe Tania. La câţiva kilometri distanţă, Ina visa la şefa ei din Londra, iar Georgiana locuia împreună cu Inge, „într-o vilă pe malul unui fiord, că noaptea mi se pare că văd umbra vikingilor coborând spre corăbiile lor lungi”. Nu mă

18) *Neîntrecut* (lat.)

aştepta nimic bun în ţară. Aici – fusesem plătit cu 500 de dolari... Aşa trebuie să se fi simţit bătrânul din piesa mea *A venit aseară tata*, murind pe un teritoriu al nimănui. Nu mai puteam nici să înjur în gând. Să mă înfurii – nici atât! Şi cred că, într-un târziu, am adormit plângând.

– Scularea, tăticul meu leneş! – am auzit prin somn. Rita a avut dreptate: nu se pare că dormi pe apucate...

Cristina se lăsase pe călcâie lângă pat şi-mi ţinea cana cu cafea aburindă aproape de nas.

– Azi te răsfăţ eu. Meriţi! M-am trezit aşa fericită!... Dacă nu te-aş fi văzut că dormi aşa profund şi încruntat, mă băgam în pat lângă tine să mă pisicesc puţin. Uite cafeaua, că eu am treabă, vreau să fac sandvişuri pentru drum, să nu mai pierdem vremea la vreun *fast-food*.

Am sorbit mult din cafeaua fierbinte, să-mi ard gâtul, să nu mă mai apuce iar ameţeala, că deja îmi amintisem ziua de ieri.

– Un pahar de suc rece! – am sărit în sus de usturime.

– Tăticule, pentru aşa ceva, aici, în State, ai fi avut câştig de cauză, trebuia să te informez că-i fierbinte, deşi din cafea ieşeau aburi – a început Cristina să râdă.

Când a sosit Giuseppe, eram gata de plecare. A sărutat-o pe obraz pe Cristina, apoi m-a salutat, strângându-mi mâna cu putere, ca o felicitare.

– Ia să văd! – a devenit el grav, începând să se învârtă în jurul meu de mai multe ori, cercetându-mă cu atenţie.

– Giuseppe! – s-a uitat către el fiica mea contrariată de ceea ce făcea tânărul.

– Mda, *signore Mamaliga* este întreg. Întreg şi nevătămat.

– Ce vrei să spui?! – i-a prins Cristina braţul să se oprească din rotirea lui în jurul meu.

– Ultimul bărbat care a ieşit din casa Ritei a stat trei săptămâni în spital. Evident că nu ştii; nu-ţi spune nimeni, că-i şefa ta... eşti protejata ei...

– Cum aşa?! – m-am mirat eu.

– Bătut, nu glumă. Cum ziceţi voi în România? A, ca pe hoţii de cai.

– De ce? – am întrebat.

– În nici un caz pentru că nu a aşteptat-o cu masa pusă. Şi ţineţi cont! – m-a avertizat Giuseppe. Acela era un negru frumos, atletic, profesor de sport la o şcoală. A declarat mereu că s-a bătut cu un prieten. Caz clasat. Ceva nu se leagă: salvarea l-a luat din casa Ritei. Înainte de-a ieşi din spital, profesorul a fost de acord cu divorţul. Lucrurile personale i-au fost trimise de Rita prin curier. Când s-a vindecat, profesorul a plecat imediat în Detroit.

Presimţisem de la început că ceva este în neordine cu femeia aceea. În loc să mai fiu supărat pe ce mi se întâmplase, mă încerca un sentiment plăcut de victorie – scăpasem teafăr.

– Giuseppe! – l-am reţinut înainte de a ieşi cu toţii din cameră. Tu conduci expediţia noastră, eu o finanţez – am spus pe un ton hotărât şi, până să traducă fiica mea, am scos cele 5 bancnote de câte 100 şi i le-am pus în mână. Fără comentarii! Sunteţi tineri şi, cât mai staţi aici, veţi avea mereu nevoie de bani.

– *Signore Michelle*... – a încercat tânărul să refuze, dar ochii Cristinei i-au făcut semn să accepte.

– Săru' mâna, tăticule! – m-a sărutat ea pe obraz.

Giuseppe avea tot o *Mazda* ca a Cristinei, dar mai veche.

– Am luat aceeaşi marcă, să aibă cine mi-o repara – mi-a şoptit Cristina.

Am insistat să stau pe bancheta din spate, să admir în voie ţinutul. De fapt, voiam să fiu lăsat în pace, să pot dormita dacă aveam chef. Ţinutul era cel pe care mi-l aminteam din

filmele cu cowboys: câmpii cât vezi cu ochii deranjate ici-colo de câte o colină, vreun pâlc de arbori ori un ochi de apă. Vegetaţia era uscată; se simţea şi aici, din plin, că a venit toamna – o toamnă în plin decembrie. Aşezările omeneşti erau rare; autostrada le ocolea, ori, numai în puţine cazuri, le despica în două, fără semne de micşorarea vitezei, fără traversări de nivel; toate erau pe deasupra autostrăzii. Cunoşteam această civilizaţie a călătoriei cu automobilul din drumurile mele cu Pinocchio în Germania ori în Elveţia, după haine *second hand*. Staţiile de benzină erau dese şi, întotdeauna, însoţite de un *fast-food;* mai rar, câte un restaurant, deasupra căruia se ridicau cele două-trei nivele ale motelului. În câteva rânduri, Giuseppe a oprit, ba să alimenteze cu benzină, ba câte un cola şi, de fiecare dată, gumă de mestecat.

– Vreau să vă simţiţi ca-n Texas – mi-a spus el râzând. Să ştiţi că am şi CD-uri cu Vivaldi, Celentano – a arătat spre CD-player-ul maşinii.

– Chiar şi Ren Chang – a intervenit fiica mea.

– *Lacrimile tăcerii?* – am întrebat.

– *Subito, signore Michelle*! – s-a entuziasmat Giuseppe căutând între CD-urile din bord.

– Nu, dragule, te rog! – l-a oprit fiica mea. E prea trist; mi-ar aminti de copilărie şi mi-ar fi dor de acasă.

Apoi i-a povestit prietenului de serile de dinaintea Crăciunului, când coceam turtele pentru prăjitura tradiţională cu julfă, „iar eu şi frate-meu, pe rând, pretextând că vrem să bem apă, intram în bucătărie şi ieşeam întotdeauna cu câte o turtă; uneori, frate-meu mă trimitea numai pe mine să fur".

Vorbea frumos, cu patos, iar tânărul de la volan părea să-i soarbă cuvintele. Când şi când, îşi aruncau vreo vorbă în engleză, după care schimbam priviri complice. „Ăştia doi, dacă n-aş fi eu, ar opri la fiecare motel" – m-a fulgerat un gând şi am simţit că mă crispez de jenă – tânăra de pe bancheta din faţă

era fiica mea! –, apoi am simţit un val plăcut de căldură invadându-mă: „Ce-şi poate dori un tată mai mult decât fericirea copilului?!”

– Tăticule, dacă insişti, putem pune Ren Chang – s-a întors către mine Cristina. Cred că mi-ar plăcea şi mie, pentru că te ştiu aici.

– Cristinel, suntem în Texas – am arătat cu privirea în jur. Giuseppe, cu flerul lui de invidiat, a înţeles că cea mai potrivită este muzica *country*.

Imediat după ora prânzului, am intrat în Dallas – intrare maiestuoasă; şoseaua, căci ieşisem de pe autostradă, coborâse mult pe o vale de-a lungul căreia se vedeau ferme răzleţe, iar acum urcase la nivelul oraşului, care m-a izbit cu imaginea centrului înţesat de blocuri gigantice – printre ele, mi s-a părut că văd strălucind în soarele aflat în spatele meu celebrul bloc-emblemă din serialul *Dallas*, construcţia aceea acoperită doar de ferestre din sticlă, cu pereţi în formă de triunghi, închipuind un cristal imens plantat printre celelalte construcţii. Nu mai avea grandoarea din film – celelalte construcţii, mai înalte, masive şi colţuroase păreau s-o strivească.

– Tăticule, ţi-o aminteşti? – s-a întors către mine Cristina, arătându-mi clădirea.

Giuseppe trecuse pe banda de rezervă şi mergea încet, cu lumina de avarie aprinsă, tocmai ca să pot eu admira în voie. Un motociclist s-a apropiat de portiera şoferului şi s-a aplecat spre Giuseppe:

– Domnule, aveţi probleme?

Era un poliţist. Giuseppe i-a răspuns ceva, iar poliţistul a zâmbit ironic şi s-a depărtat.

– I-a spus adevărul – mi-a tradus Cristina –; că însoţim un european îndrăgostit de serialul *Dallas-Ewing Oil Company*, că aşa e mai cunoscut aici filmul.

Am intrat în parcarea unui hotel, de unde ne-am oprit la recepţie. Giuseppe a scos coala de hârtie pe care printase răspunsul pe e-mail de confirmare a rezervării.

– *Cash or card?* – a întrebat fata de la recepţie.

– Card – am răspuns eu prompt, ducând mâna la portmoneu.

Giuseppe m-a prins de braţ, în semn să renunţ.

– Calm, dragule, – i s-a adresat fiica mea în italiană – tăticul a câştigat în România mai bine decât noi aici.

– Ziceai că la voi... literatura...

– Tăticul a dat consultaţii şi a făcut proiecte pentru fonduri europene dezvoltate de un mare om de afaceri.

– A! – mi s-a părut că dă din cap Giuseppe. *Signore Mamaliga* e-n graţia mafiei financiare.

– Spune-i ce ştii despre colegul meu – am întors eu capul pentru o clipă, impunându-mi să rămân jovial, deşi exclamaţia tânărului dezgolise în mine o rană mai veche, de dinainte de a reînnoda prietenia cu Cătălin.

– A, domnul Păduraru! Scuze! Ştiu, mi-ai vorbit de el – s-a bucurat Giuseppe când a aflat despre ce discutasem. Peste noi de ce nu dă norocul să ne ceară sfaturi de bună purtare vreun miliardar american? – l-am auzit întrebând-o cu părere de rău pe Cristina.

– Pentru că voi trebuie să-i vânaţi! – m-am adresat în româneşte fiicei mele; înţelesesem tot ce spusese Giuseppe, dar nu credeam că-i pot răspunde în italiană.

M-am preocupat de semnarea actelor de cazare. În lift, Giuseppe m-a tachinat pentru cele spuse, „noi nu suntem vânători de cowboy rătăciţi, ca-n Texas; noi investigăm”.

– Astăzi, trebuia să fiu tot aici, în Dallas, – am înţeles că-i spunea fiicei mele. Rita voia să mă coopteze în ancheta de la *Hotel Tulip*.

– O reţea de narcomani – mi-a tradus Cristina succint.

Liftul oprise la un etaj superior; mai era unul singur deasupra noastră, c-am văzut pe becurile indicatoare din lift.

– Am vrut să vă delectaţi privirea – mi-a explicat Giuseppe, apoi s-a înclinat în faţa Cristinei: Dă-mi un bip când eşti gata.

Cristina a descuiat camera şi mi-a făcut semn să intru. M-a urmat şi ea, privind cu interes, ca o recunoaştere rapidă a locului. Părea să-i convină camera.

– Mulţumesc, tăticule! – s-a ridicat pe vârfuri să mă sărute pe obraz. Ar fi fost un efort prea mare pentru Giuseppe să dea trei sute de dolari pe cazare. Promit să te recompensăm, cu mai multe zerouri, când terminăm studiile.

– Tamara să trăiască! – am exclamat eu, fascinat de priveliştea oferită de fereastra mare, cât tot peretele; se vedea până în zare, poate mai mult de 20 de kilometri – şi totul numai case; doar ici-colo, printre ele, câte un bloc foarte înalt, sediul vreunei firme.

– Cine-i Tamara, tăticule?

– Un personaj... de-al meu... – am zâmbit. Am eu ceva în cap... o idee...

N-a mai insistat, preocupându-se de bagaj. Eu continuam să admir jumătatea de Dallas din partea dinspre apus – în depărtare se vedeau avioane decolând sau aterizând, câte unul la mai puţin de un minut. Priveam şi mă gândeam la Tamara – fără femeia aceea misterioasă (pentru mine), din Ucraina, de pe Nipru, care sucise capul colegului meu, poate că romanul *Viaţa la second hand* nu i-ar fi plăcut aşa mult lui Cătălin; sigur nu l-ar mai fi cumpărat dacă nu regăsea în el povestea lui de iubire; acum aş fi tras mâţa de coadă în Sânzieni, înmulţind paginile cu datorie în caietul Olguţei; „la ora asta, în România, este sfârşitul nopţii de sâmbătă; cred că cei doi mai stau încă în patul lat din camera mea de curat; ori poate Cătălin s-a trezit şi-i face cafeaua Olenei...”

– De ce surâzi, tăticule? Pariez că-i o femeie! Chiar! Când ai de gând să termini romanul?

– Promit să-mi dau toată silinţa!

– Ce pat alegi?

M-am întors mirat către fiica mea.

– Da, tăticule, dormim împreună, tată şi fiică – a făcut ea un gest simplu, de întărire a celor spuse. Ce-ţi închipuiai? Giuseppe are trei surori; este un tradiţionalist italian; în casa lor a venit un prieten al surorii mai mari; amândoi sunt doctori în Sardinia. Părinţii lui Giuseppe i-au oferit doctorului camera cea mai mare şi mai elegantă; a dormit singur. „Tata ştia că cei doi stau împreună de doi ani – mi-a povestit Giuseppe –, <<dar nu sub acoperişul meu înainte de căsătorie>> au decretat părinţii mei". Giuseppe s-ar simţi stingher să... Pentru el, familia este sfântă.

Am continuat s-o privesc mirat; capacul cutiei Pandorei fusese sfărâmat când i-am spus cu brutalitate (încă mă mai înfior) că ştiu de relaţia ei cu bătrânul Nick Preston.

– Tăticule, – a zâmbit Cristina – oi fi eu Vlădeancă, sânge năvalnic de haiduc, dar mai am în mine şi ceva de la mămica.

– Sper că nu frigiditatea – am aruncat eu vorbele cu ciudă, fără să gândesc prea mult; plecarea soţiei îmi dăduse viaţa peste cap, mă lăsase falit în ultimul an – noroc de Cătălin!

– Aaa... – mi-am văzut fiica dând încet din cap afirmativ, privindu-mă pe sub sprâncene – deci şi asta era, nu numai totala ei indiferenţă la ceea ce-ţi era mai drag – scrisul.

– *Mai drag* mi-ai fost tu, şi nu a fost indiferentă, dovadă că te-a crescut foarte bine – am răspuns pe un ton aspru, să-mi derutez fiica, să uite măgăria spusă mai înainte.

– Până au căzut zidurile lagărului în care a trebuit să supravieţuiască o mare parte din viaţă. Nici măcar nu s-a împăcat cu soarta, unindu-se cu locurile unde a suferit şi s-a bucurat, cum au făcut atâţia basarabeni de-ai noştri, deportaţi,

rămaşi în Siberia şi după ce s-a destrămat imperiul sovietic. La ea, glasul sângelui...

– Te rog!

– Ba trebuie să ţi-o spun! Şi nu ca să-ţi stric ziua asta minunată. Ai pozat tot timpul. Şi tot pozând, ai rămas captiv pozei tale. Ai fost superb ieri, în casă la Rita, amestec de gentleman englez şi trubadur italian, totul bine dozat. Dar mie mi-e mai dor de tăticul meu ironic, exuberant, sever până la intransigenţă cu cele două fetiţe obligate să meargă ore în şir cu oalele pline cu apă pe creştet, pe care noi îl aşteptam să-şi iasă din pielea aceea scorţoasă, „de porc, ca a lui bunicu' Ion", spunea Cristinica, şi să te bucuri, în final, de progresele făcute de noi, răsplătindu-ne cu gumiţe, pe care aveam voie să le lipim unde ne plăcea, nu ca acasă, în apartament, că mămica nici nu mă lăsa să intru cu ea în casă, „dacă-mi murdăreşti covorul ori vreun mileu?!" – trebuia să mă mişc încet, să nu fiu „elefantul intrat în magazinul de porţelanuri" cum mi-a spus mămica odată, când m-a fugărit frate-meu şi-am spart nişte ceşti puse frumos pe masa din sufragerie, „c-aşa trebuie!" – bine c-ai vândut apartamentul! Nu mi-l închipui decât ca pe un muzeu în care, dacă era mămica acasă, trebuia să umblu cu grijă, să n-am parte de „corecţia prusacă", aşa cum spuneai tu, ca s-o enervezi pe mama când era rigid de severă cu mine.

– Şi ţi-a prins rău? – am întrebat-o calm, dar fiica mea s-a mulţumit doar să ofteze, aruncând privirea pe fereastră.

Într-un târziu, am auzit-o oftând:

– Ar fi trebuit să-ţi spun toate acestea mai de mult. Poate că n-ai mai fi suferit atât că a trebuit să vinzi apartamentul. Ducă-se! Locul copilăriei noastre este Sânzieniul. Îmi pare rău că nu ţi-am mărturisit-o mai demult; sigur ţi-ar fi fost mai uşor. Şi nu cred că verişoara mea – oare de ce grad este?, cred că de gradul 8-9 – mi-i soră, cum aş fi tentată să cred acum, pentru că nu faci deosebire între noi amândouă, dar sunt sigură că mama ei şi cu tine... Te rog! – a

întins Cristina degetul arătător spre mine într-un gest autoritar – n-am terminat şi-o să mă înţelegi greşit. Ţin minte cum ţi se lumina obrazul când doamna Violeta venea – foarte rar, e drept – să-şi ia acasă fiica. Dar eu ţin minte că stăteai şi singur la Sânzieni, să scrii... N-am înţeles niciodată ce era cu lumina aceea de pe obrazul tău când o vedeai pe doamna Violeta; n-am înţeles până a-l cunoaşte pe Giuseppe, dar nu oricum, că-l ştiam mai de mult, ci în mijlocul deşertului din New Mexico; a oprit maşina şi a rupt, dintr-o rezervaţie, cea mai frumoasă floare de cactus, să mi-o ofere. De-atunci, îi văd obrazul luminat la fel de fiecare dată când ne revedem. Cum ţi-ai putut închipui c-aş putea să-l înşel, chit că existase o... întâmplare – plăcută, de ce să n-o recunosc; altfel ţi-aş roti în suflet cuţitul şi mai tare – cu şeful departamentului? Cred că aici, tăticule, – şi-a îndulcit glasul fiica mea – aici, în Dallas, am stabilit că eu ies de sub grija ta excesivă, iar tu vei vedea în mine fiica matură, care nu vrea să te dezamăgească. Şi te mai rog ceva: ştiu că te îngrijeşti de Cristinica; te admir imens pentru asta, dar n-o sufoca, te rog! Are 25 de ani, tăticule! Am înţeles că şi-a luat soarta în mâini, dovadă că s-a transferat în Bucureşti, la Genetică şi are chiar şi bursă de merit. Nu-s prea de acord că face proiecte pentru alţii; ce-ai vrea să facă? Servicii sexuale?!

– Nu trebuia să vândă bijuteriile de la mama ei! – am replicat eu nervos.

– Ce bijuterii? Doamna Violeta a avut bijuterii scumpe?

Riscam să mă dau de gol. Cum să spun fiicei mele că, însurat fiind, pozând (are dreptate!, am pozat tot timpul) în soţ şi tată grijuliu, aveam o amantă (asta a fost Violeta: amantă, în sensul frumos, european, franţuzesc, desigur, al cuvântului acesta mult prea vulgarizat), căreia îi oferisem setul de bijuterii dat de Viorica la despărţirea în gara din Beijing; „în fond, chiar aşa îmi hotărâse Viorica: <<să-l dai aceleia care aduce un strop de căldură în sufletul tău; în nici un caz nemţoaicei tale corcite>> – nu ştiu dacă s-a exprimat chiar aşa, dar eu am

reţinut spiritul vorbelor ei... Ce-ar fi s-o rog pe Cristina să dea de urma ei?!" – am tresărit eu.

– Tăticule, vino înapoi! – am simţit palma fiicei mele pe obraz. Priveai fix în depărtare, parcă erai în transă. Te-am întrebat despre ce bijuterii este vorba? Să cred că-i adevărat ce scrie în sentinţa de partaj, că ai dat doamnei Violeta, înainte de '89, câteva sute de mii de lei? I-ai dat să-şi ia bijuterii?

– Am jurat cu mâna pe Biblie că nu i-am împrumutat nici un leu! – m-am apărat cu vehemenţă. N-am avut niciodată mai mult de zece mii în mână; şi-apoi, ştii că toţi banii s-au dus pe pregătirea lui Adrian…

– Tocmai! – mi-a zâmbit fiica mea, iar zâmbetul ei a topit orice împotrivire în mine; „cu zâmbetul ăsta poate scoate orice adevăr de la interlocutor – face cât un butoi cu vin de Cotnari..." Îmi place că zâmbeşti, tăticule. Te asigur că n-ai jurat strâmb dacă te-ai exprimat că nu i-ai dat împrumut.

– Dar nici cadou, Cristinel – i-am răspuns cu glasul blând, pe măsura privirii – mă învinsese! Pentru câtă mâncare ne-a dat, – sper că-ţi aminteşti cum mergeam la ea la gostat şi mă întorceam cu portbagajul plin cu bunătăţi, într-o vreme în care ne săturasem de stat la cozi pentru un sfert de pâine sau un litru de lapte – i-am adus din China un cadou, ceva ieftin dar care îi stătea bine, i se potrivea: un set de bijuterii din chihlimbar, dădusem câţiva yani pe el. M-a durut să înţeleg de la Cristinica, anul acesta, de Paşte, când am stat de vorbă mai mult cu ea, că, din banii luaţi pe bijuterii, s-a ambiţionat şi a cumpărat un teanc de bilete la loto; „ştiam că de-acolo, de sus, mămica mă va ajuta" şi a câştigat – destul de mult.

– Eşti gelos pe norocul ei?

– Sunt furios că nu mai ţinem la ceea ce avem mai sfânt! – am înfruntat cu severitate privirea candidă a fiicei mele. Știi cât aş fi luat pe *Ţiganiada*, ori pe icoana lui Grigorescu?

– În schimb ai vândut *Broscoiul*. Dacă o să am, bani, promit să-l recuperăm! Vreau să-mi duci copiii la pescuit acolo... Gata, să mergem! Giusé cred că ne aşteaptă la lift, că i-am dat bip... Dacă nu ţi-o face altcineva mai repede un copil… – am auzit-o pufnind în râs. Iartă-mă, sunt rea cu tine – m-a luat de braţ. În fond, – mi-a şoptit pe hol, aplecându-se către urechea mea – eşti un bărbat singur, arăţi mult prea bine pentru unul care doarme pe apucate...

– Le vezi? – i-am arătat degetele cu care o înţepam între coaste, în copilărie.

– Tăticule, doar ştii că te iubesc!... Uite, eu promit să nu te cenzurez, dacă promiţi şi tu.

– Stai că nu înţeleg: cine pe cine a crescut?

– Şi păsărelele, tăticule, când prind aripi devin independente... Vezi, e la lift deja – a arătat spre Giuseppe. Condorul meu drag – mi-a şoptit.

Parcă pluteam. Nici câteva sticle cu *Tequilla* nu mi-ar fi dat starea aceea de bine, creată de discuţia purtată, mai ales că fiica mea nu suferea pentru locuinţa în care a copilărit, iar tânărul cu care se împrietenise era „condorul meu drag”. Giuseppe m-a plimbat de câteva ori prin centru; m-a dus într-un parc mic, înconjurat de clădiri imense, să-mi arate grupul statuar din bronz reproducând o scenă din viaţa crescătorilor de vite. Cristina îmi făcea poze mereu. La grupul acela statuar am întârziat mult. Îmi plăcea: vaci în toate poziţiile într-o turmă în mişcare: bând apă, unele; grăbindu-se să treacă prin vadul unui râu, câteva; o vacă mai mare, cu capul întors către viţelul care abia putea ţine pasul, doi tauri impunători şi cei câţiva cowboys care mânau turma. Am perceput totul ca pe un omagiu plin de respect adus celor care au început să transforme Texasul – „câţi europeni îşi venerează astfel înaintaşii?!” – mi-am zis, amintindu-mi ce greutăţi am întâmpinat până am reuşit să înalţ *Crucea Vlădeanului* pe deal, lângă releul de transmisiuni, unde se zice c-ar fi fost ucis de arnăuţii trimişi de Vodă. În centrul

oraşului, într-un parc, Giuseppe mi-a arătat o casă din bârne, conservată cu atenţie, „se zice că-i prima locuinţă din Dallas”, şi chiar de nu e aşa, gestul este frumos. Pe locul unde a fost împuşcat Kennedy, mi-a arătat o plăcuţă comemorativă încastrată în zona verde, lângă trotuar, iar mai departe puţin, în faţa unui magazin cu suveniruri legate de viaţa lui Kennedy, stătea limuzina cu care călătorise atunci perechea prezidenţială. Etajul clădirii din cărămidă roşie, în stil victorian, de unde s-a tras cu arma, este muzeu. Două încăperi se păstrează aidoma ca atunci, cu câteva cutii de carton în dezordine, dintre care ar fi tras pe fereastră ucigaşul. Vedeam deja cu alţi ochi America; mă simţeam măgulit de atenţia care mi se dădea şi de civilizaţia din jur. Am intrat să vizităm biblioteca lor centrală – nu fastuoasă ca cele celebre din Europa, dar pe sufletul cititorului modern. La ieşire, Cristina m-a luat de braţ să mă ducă în jumătatea stângă a holului, unde era o expoziţie vastă, fără vreo tematică anume:

– Sunt creaţiile oamenilor fără adăpost – homleşii –, cărora banca le-a luat casă, maşină – tot!, iar acum trăiesc în locuinţe-container puse la dispoziţie de municipalitate; confortabile, să ştii. Ar fi şi păcat să nu se întâmple aşa; este oraşul cu cel mai ridicat nivel de trai, ca medie, pentru populaţie, nu vorbesc de magnaţii petrolului, ai electronicii – doar aici s-au dezvoltat calculatoarele; mai ţii minte, tăticule, ce mândră eram la şcoală că aveam calculatorul acela micuţ, pe care scris *Texas instruments*, cumpărat de tine din China? Mă lăudam la colegi că pot face orice înmulţire; ei îmi spuneau, eu mă întorceam cu spatele, cică să mă concentrez, şi calculam.

– Cei mai buni şerifi în vechiul Texas proveneau dintre cei mai necruţători pistolari; de ce n-ar proveni şi la noi procurorii dintre foştii infractori?!

La întrebarea mea, Cristina mi-a răspuns prompt înfigându-şi arătătoarele între coastele mele.

– Au! – am sărit ca ars.

– Vezi? Să te înveţi minte.

– Aşa îmi face şi mie... „uneori” – a intervenit Giuseppe, iar eu am înţeles cu câtă voluptate a rostit acel „uneori”.

– El m-a învăţat – m-a arătat Cristina. Era pedeapsa lui când făceam vreo boacănă ori nu mai voiam să duc oala cu apă pe creştet.

– Felicitări, *signore Michelle!* – s-a entuziasmat Giuseppe. Puţine artiste de la Hollywood au mersul fiicei voastre.

Mi-am amintit-o pe Mia – frumoasa doamnă prezentată de Lie, s-o ajut să-şi dea bacalaureatul, cu care n-am ajuns vreodată să fac măcar o oră de pregătire. Ea voia de la mine vorbe frumoase la telefon, parcă m-ar fi pus la teste de tot felul, de la cuvintele elegante de curtoazie, până la convorbiri în limba franceză. Ba, într-o zi, i-a dat lui Lie să-i traduc un text din rusă, care nu avea nimic de-a face cu examenul de sfârşit de liceu. Şi din toate cele discutate cu ea, mi-a rămas în amintire tonul visător cu care îmi spusese odată cum „tăticul mă punea să port pe creştet cea mai scumpă vază de argint aurit din casă; o operă adusă din Gruzia”. Pe lângă *Mazda* lui Giuseppe treceau alte şi alte *bilding*-uri importante ale Dallas-ului, dar gândurile mele erau la doamna Mia, la docilitatea cu care m-a însoţit la Hotel *Tranzit* şi la cele câteva ore în care ne-am iubit nebuneşte. „Cinci ani pierduţi...” – a murmurat ea la un moment dat, arătându-mi sticla cu lichiorul de cireşe, să-i umplu iarăşi paharul. „Te-am invitat de atâtea ori să mergi cu mine...” „La Lie?! Prostule! – mi-a şoptit. Oriunde, în parc, în pădure la Băneasa, la Cernica, în cimitir – dar nu la Lie!”

– De ce?! – am tresărit eu răscolit la gândul că putusem, zilele trecute, să fac o asemănare între Mia cea docilă şi Rita, care m-a împins aproape brutal de pe ea, după ce s-a simţit satisfăcută.

– Ai spus ceva, tăticule?

– De ce-o fi fost lăsată aşa clădirea aceea? – am arătat în stânga, să-mi justific întrebarea mea intimă, rostită cu glas tare.

Giuseppe a înţeles din gestul meu despre ce este vorba. I-a spus Cristinei ceva în engleză, iar ea mi-a tradus:

– O investiţie de un miliard de dolari a lui *Texas instruments*; când a fost gata, şi-au dat seama că tehnologia era depăşită.

Altă lume! La mine în sat, inginerul agronom, care a înfiinţat asociaţia agricolă, nici măcar la intervenţia lui Cătălin n-a putut obţine o *investiţie* pentru un tractor performant, cu 5 brăzdare şi o combină nouă, cu care să facă rentabilă munca pământului.

– Acum, tăticule, mergem la masă. Giuseppe ştie un restaurant şic, dar i-am spus că şefa ne-a recomandat „Păpădia" – a arătat spre clădirea din faţa noastră semănând cu o păpădie imensă. În globul de sus, erau restaurantul şi barul. Am putut admira pe îndelete imensitatea oraşului. Cristina cunoştea locul; „am fost cu şefa mea după *acţiunea* cu cei trei băieţi" – i-a spus lui Giuseppe. N-am îndrăznit să întreb în ce a constat *acţiunea*.

– A fost o audiere a trei minori care acuzau că au fost violaţi de patronul lor, la care munceau cu ora. Cred că băieţii au fost impresionaţi de felul în care le-am vorbit – m-au văzut şi mai tânără; le zâmbeam mereu – şi au recunoscut, în final, c-au vrut să scoată bani de la patron. Ca un bonus, Rita m-a invitat aici la masă.

A fost o cină plăcută, prelungită până târziu în noapte.

– Mâine dimineaţă, la ora nouă şi jumătate trebuie să fim la *Grapevine,* asta-i gara de unde pleacă *Tarantula* spre Fort Worth – mi-a tradus Cristina cele discutate cu Giuseppe. Eu n-am fost; el a avut două *acţiuni* în Fort Worth. Trenul face o singură cursă pe zi, dar Giuseppe spune că s-a interesat, prin prietenii lui de aici, şi mâine dimineaţă este o cursă specială cu

un grup mare venit din Suedia. Cred că-s pensionari bătrâni porniţi să vadă lumea.

– Spre deosebire de mine, care-s pensionar tânăr – am replicat râzând.

– Tăticule, – s-a alintat Cristina – să nu mai spui asta, că or să creadă cei de pe aici c-ai lucrat în poliţie sau în serviciile speciale ale lui Ceauşescu; numai aceia ies la pensie aşa tineri.

– Eşti tu o scumpete, puiul tatii, dar, din când în când, mă mai uit şi-n buletin...

Când a auzit traducerea, Giuseppe a început să râdă – râsul sănătos al meridionalilor.

– Păi dacă sunteţi bătrân, *signore Michelle,* nu-i nici un pericol să vă duc pe strada aceasta – mi-a arătat în jur. Oricum, un romancier trebuie să vadă aşa ceva...

Pe trotuar, în faţa cafenelelor, stăteau fete singure sau câte două-trei – ca-n Place Pigalle, dar nu ostentativ ca acolo.

– Giusé, – am auzit-o pe fiica mea alintându-se, euforizată probabil şi de paharul cu coniac băut la finele mesei din *Păpădie* – de ce l-ai adus pe aici să privească?! Uiţi că tăticul meu este singur?...

– Şi şefa ta este singură, şi dacă ziceţi că aţi ieşit întregi din casa aceea, poate asistăm la o cununie. Noi doi – cavaleri de onoare!

– Giusé! – s-a pornit Cristina să-l lovească în glumă cu pumnii în umăr, apoi a adăugat ceva în engleză, un fel de *las' că-ţi arăt eu*!

– Abia aştept! – am înţeles reacţia tânărului. Aici este cel mai mare bar pentru *gay* – mi-a arătat Giuseppe. Uite şi cofetăria lesbienelor – nimeni n-are nimic cu ele; la mine în oraş le-ar linşa. *Signore Michelle,* – a întors Giuseppe capul o clipă către mine – am făcut o glumă răutăcioasă, apropo de căsătoria cu Rita. Noi avem în Europa femei cu mult mai

grozave ca *signora Margarita*; în latină *margarita* înseamnă mărgăritar, perlă...

– Perlele negre sunt foarte scumpe – i-am replicat, impresionat de tot ce vedeam în jur – oraşul pregătit cu fast pentru Crăciun – şi bine dispus de coniacul băut în *Păpădie*.

– Perlă?! – s-a mirat Giuseppe. Cianură, mai precis.

– Giusé... – l-a apostrofat în şoaptă fiica mea. Eu aşa zic – s-a mândrit ea –, că Rita este o perlă veritabilă; o perlă nici albă, nici neagră – mai valoroasă: mulatră. E drept, nu este un înger, dar nici diavol.

Giuseppe i-a dat dreptate zâmbind îngăduitor. Eu am continuat să privesc în jur. „Dacă aţi şti voi câţi diavoli ascunde între coapsele ei mulatra aceasta superbă!..." – îmi stătea pe limbă să le spun şi poate c-aş fi făcut-o dacă n-ar fi fost prezentă fiica mea – în fond, sunt şi eu un bărbat, grobian şi mitocan uneori, care poate spune măgării, măcar la general, că niciodată n-am insultat amintirea vreunei femei cu care... „Cu care, pe dracu'! – m-am trezit certându-mă singur. Cu Rita n-am făcut dragoste – m-a violat! Poate nici nu m-a violat; m-a luat drept un gigolo preţuit la 500 de dolari partida."

– Te văd frământat, tăticule – s-a uitat către mine Cristina prin oglinda de pe parasolar. Vrei să oprim să mergem la o toaletă?

– Nu, Cristinel. Mi-am amintit că n-am umplut vasul câinelui cu apă. Dar cum l-am lăsat slobod, o găsi el apă, că hrană are destulă.

Se apropia miezul nopţii şi noi tot mai hoinăream prin Dallas.

– Acolo sunt studiourile *Las Colinas* – a arătat Giuseppe către o colină. Creierul cinematografiei americane este la Hollywood; ăsta-i aşa, un fel de atelier; amestecătură: TV, producţie de filme, companie de telecomunicaţii – doar suntem în Texas. Dar sufletul cinematografiei bate tot la noi! – l-am auzit pentru prima oară pe Giuseppe dând un verdict pe

un ton ferm, de mare magistrat. Pot să se dea ei de-a rostogolul că nu vor egala *Rocco şi fraţii săi*, *La dolce vitta*, ori *Hoţii de biciclete*. Sunteţi scenarist, *signor Michelle*, completaţi lista...

– *Mamma Roma* – am spus.

– ...O, da!...

– *Ciociara*, *Nopţile Cabiriei* şi, dacă nu-ţi rănesc prea tare orgoliul de italian, aş urca mai sus un pic, enumerând măcar zece filme franţuzeşti, câteva englezeşti din care nu trebuie să lipsească *Singurătatea alegătorului de cursă lungă*, ori *Viaţă sportivă;* din Scandinavia, măcar *Fragii sălbatici*; *Sărmanii flăcăi* din Ungaria; Wajda, Zanussi şi Polanski în Polonia şi, sper că n-ai alergie la ruşi, că aş enumera destule producţii *Mosfilm*, începând cu *Crucişătorul Potiomkin*, neomiţând *Doamna cu căţelul*, fragilitatea sufletească din *Zboară cocorii*, sinceritatea prezentării societăţii sovietice în *Moscova nu crede în lacrimi*...

– ...*Gară pentru doi*, tăticule, că m-ai luat de trei ori să-l vedem. Spunea mamei că ieşim la plimbare – s-a adresat Cristina lui Giuseppe – şi mă băga în sala de cinema; şi-acum am în urechi tema principală a muzicii filmului, cântată de fanfara puşcăriaşilor...

– Şi, cu voia dumneavoastră, – am continuat eu – măcar două filme româneşti: *Pădurea spânzuraţilor* şi recent premiatul la Cannes: *432*.

– Ce păcat că activitatea noastră nu-i publică, să putem vorbi cu atât aplomb despre ea – a conchis Cristina.

– Singura care ar face-o cu plăcere, dar şi cu autoritate, ar fi Rita – a intervenit Giuseppe grav. Să trimiţi atâţia criminali după gratii pe viaţă şi trei, pe *grill* – e ceva. Ştii că al patrulea, cel cu crima din Waco, are cererea în discuţie, la guvernator, pentru comutarea pedepsei? – s-a adresat Giuseppe Cristinei, pe un ton colegial, parcă şi-ar fi împărtăşit un fapt oarecare de la locul lor de muncă. Mi-au spus colegii. Rita s-a

făcut foc; a zis că a mai adunat între timp câteva capete de acuzare – îl vrea prăjit bine.

– Ea hotărăşte? – am intervenit eu.

– Nu hotărâm noi, tăticule; sistemul este acelaşi în toată lumea. Noi furnizăm judecătorului probele şi contextul.

– V-a povestit Cristina că am asistat la o execuţie? – am auzit întrebarea lui Giuseppe.

– Giuseppe! – s-a enervat fiica mea. Tăticul meu este scriitor – lasă-l în universul lui de...

– ...de ce, mai năbădache? – mi-am mângâiat uşor fiica pe umăr.

– De femei frumoase – mi-a replicat Cristina. Lasă, nu-ţi fie jenă, a ascultat şi Giuseppe când am citit fragmentul cu Maria Săteanu.

– I-ai spus că l-a ascultat şi „perla”? – a întrebat Giuseppe.

– Da. Uite c-am ajuns şi la hotel – a schimbat brusc subiectul fiica mea.

Cât Giuseppe a verificat portierele şi pneurile, lovindu-le cu pantoful, Cristina m-a luat de braţ, şoptindu-mi:

– Credeam că te inflamezi şi ne întrebi când am citit ultimul roman? Ţi-a plăcut ziua de azi? Să nu-mi spui că mai mult decât aceea de ieri. Ai fost în elementul tău în casa Ritei...

„Mai ales între coapsele ei” – aş fi răspuns dacă aş fi fost la masa de scris.

– ...nu-mi iese din cap imaginea ta lângă cele două copile, pe care le-ai fermecat...

– Chiar şi un tată surogat, *second hand*, că tot îmi place termenul, face mai mult decât nici unul – i-am răspuns, impunându-mi să nu mă las dominat de tristeţe; îmi venise brusc în amintire imaginea celor două copile timorate, aşteptând cuminţi pe canapeaua din salonul fastuos; „mai bine copiii de ţigan, claie peste grămadă, mereu de gâtul părinţilor” – am gândit cu tristeţe.

În holul de la recepţie, Giuseppe a arătat spre barul din dreapta.

– Un somnifer, *signore Michelle*!

– Mulţumesc, am băut destul. Dar voi – vă rog! – am făcut un gest de îndemn spre bar, gândind să-i las un timp singuri. Mai ales tu, Giuseppe, n-ai băut deloc astăzi. Eu vreau să urc în cameră, să-mi citesc poşta electronică.

– Mergem toţi sus! – a hotărât Cristina. Mâine avem o zi grea. Tu vei bea mâine, pentru c-am să conduc eu – s-a adresat prietenului.

– *Ja, mein Führer*![19] – i-a şoptit Giuseppe, iar Cristina i-a dat un ghiont şi-am auzit cum îl ameninţă: „vai de macaroana ta!", „poate mă şi spânzuri cu o macaroană, să-l contrazicem pe tăticul tău" – i-a întors vorba Giuseppe, aplecându-se către urechea ei.

Pe palierul penultimului etaj, ne-am urat odihnă plăcută.

– Nu te întreb ce părere ai despre prietenul meu, că am remarcat o mare plăcere pentru tine compania lui – mi-a spus Cristina când am început să ne pregătim de culcare.

– Plăcerea mea a fost că voi vă împăcaţi frumos – am răspuns.

– Tăticule, – m-a făcut Cristina atent, arătând cu privirea spre colţul în care era biroul cu laptop-ul din dotarea camerei de hotel. Stai cât vrei, nu mă deranjează. Promit să adorm fără să-mi spui *Usu păcăit de vupe*.

Am râs amândoi.

– Şi eu sunt obosit. Cât te dezbraci, ies puţin pe sală – i-am arătat telefonul mobil.

– Am uitat; vrei veşti de la singurătatea ta cu ochi căprui... Salut-o din partea mea şi întreab-o cum se simte mămica ei.

---

[19] *Da, şeful meu!* (germ.)

Mi-a plăcut exprimarea Cristinei; „poate mă voi gândi la un viitor roman: *Singurătatea mea cu ochi căprui* – mi-am zis. În faţa liftului era o sală cu câteva fotolii mari, din piele.

– Mihai, ce mă bucur că te aud! – m-a umplut de fericire vocea Inei. N-am îndrăznit să te sun... Am o rugăminte: las-o şi tu în coadă de peşte faţă de fiica ta; sunt mai mică decât ea – mi-e jenă... A, apropo: ştii ce cozonaci pufoşi mi-au ieşit? I-am dat clasă cumnată-mi. Ai mei încă n-au terminat cu porcul; au muncit până noaptea târziu. Eu mă căznesc să termin de dat prin râşniţa de cafea sămânţa de cânepă – le-am promis ălor mei turte cu julfă.

– Mămica?

– Excelent! Sămânţă de răzeş, zice că s-a înzdrăvenit. Este prin bucătărie; am rugat-o să-mi facă o felie de mămăliguţă rece, pe care să stea o bucată de slănină prăjită pe jăratec.

– Mai lipsesc dracii, cărora să le dai cu slănina fierbinte peste ochi...

– ...apoi să-i pun la jug...[20]

– Ba nu. Să te lipească ei cu smoală de scaun, să lucrezi la costume pentru *London Fashion Week.*

– Mi-ai stricat buna dispoziţie...

– Păcat că nu-s acolo – am un chef grozav să-ţi stric şi pielea...

– Nu înţeleg...

– Să ţi-o fac de găină – ori îmi spargi capul, să stau trei săptămâni în spital, că se poartă; ori să cazi frântă şi lac de transpiraţie lângă mine...

– Vezi cum eşti? Ai jurat că mă laşi în pace.

– Nici măcar cu vorba n-am voie să te mai ating?

– Nici! Te sărut. Te sărut dulceeee!... – a schimbat ea brusc tonul, devenind alintată. A venit mămica mea cu

[20] Aluzie la *Moara dracilor* de Petre Dulfu

mâncarea promisă! Vai ce bunătăţi! Auzi, Mihai? Sunt două porţii pe farfurie: cu slăninuţă şi cu carne macră. Pe care o vrei tu, ca s-o mănânc la urmă... Uite, mămica vrea să-ţi spună două-trei cuvinte. Eu te sărut duuuulce.

Vorbele bătrânei m-au umplut de bucurie; parcă eram din nou copil, iar mama îmi spunea să am grijă pe unde merg şi cu cine am de-a face. Le-am urat sărbători fericite şi i-am promis Inei că mâine seară mă ocup de poşta electronică. Pe Cătălin aş fi vrut să-l sun, să-i spun că-i mulţumesc pentru tot, dar mi-a fost teamă – chiar el m-a rugat să nu-l sun decât în caz de urgenţă. „Nici o deosebire între el şi *madame Margueritte*; el, obsedat că-i sunt ascultate telefoanele; ea, cu maşină blindată şi casa plină de senzori...” Parcă mi se făcuse milă de femeia acea; dar mila pentru mulatra care m-a umilit a glisat uşor într-o dorinţă tainică de-a strânge, măcar cu vorba, în braţe o femeie plină de patimă, o romăncă de-a mea, sănătoasă, care să mă lase şi pe mine să mă simt bărbat, nu să mă împingă violent de pe ea la două-trei secunde după ce s-a simţit bine.

– Cum să mă deranjezi?! – s-a mirat Olguţa. Este aşa frumos în sat la noi!... Mâine, mama a chemat nişte săteni să-i taie porcul. Eu merg la Iaşi, să-mi pregătesc feţii frumoşi de plecare la schi. De-ai şti ce cadou am... am cumpărat pentru Ştefan!... Un flaut cum a visat el mereu, cel mai scump, dar şi mai bun. La tine, totul e bine, Mihai? Am mai dat mâncare la câine şi ţi-am luat ligheanul albastru; i l-am pus lângă cuşcă plin cu apă.

– Era ligheanul în care făceam turtele cu julfă – i-am spus râzând.

– Ai în congelator destule. Toate zilele acestea, oamenii cofetarului şef au lucrat doar la turte cu julfă, pentru somităţile oraşului. Vino mai repede să stabilim cu cofetăria.

– Numai pentru aşa ceva?... – am părut eu dezumflat.

– Lua-te-ar naiba! Las' că te aghesmuiesc eu de Bobotează, c-am înţeles de la *el* că vei fi acasă...

Am intrat în cameră iradiind fericire; socoteam în gând câte zile mai am până ajung să fiu „aghesmuit”.

– După cum zâmbeşti, cred că mama Inei e sănătoasă – m-a privit Cristina scoţând puţin capul de sub cearşaf. Ascultă, tăticule, – m-a făcut ea atent, dar pe un ton blând, plin de căldură – eşti sigur că nu încurci viitorul acestei copile?

M-am uitat lung spre ea – îmi stătea pe limbă să-i spun că Ina este lesbiană.

– Bine, tăticule, îmi retrag întrebarea. Ştiu că tu judeci şi ca bărbat şi ca tătic. De altfel, – a chicotit ea – mă aşteptam să-mi dai o replică dintr-o nuvelă a ta; consideră c-ai dat-o.

Ştiam replica; mi-o citase Cristina când era studentă şi am întrebat-o cam nervos ce-i între ea şi asistentul acela universitar, cu care (aveam să aflu mai târziu) elaborase un studiu despre infracţionalitatea transfrontalieră, ceea ce i-a deschis drumul spre obţinerea acceptării la cei doi ani de specializare în Texas. „Între un bărbat şi o femeie – mi-a replicat ea atunci – poate fi şi altceva, mai important şi mai onorant decât lungimea unui penis; citat din Mihai Vlădeanu” – a conchis ironică, punându-mă la punct. Corect, replica se termina cu „un penis în erecţie”, şi o spunea plângând eroina unei nuvele scrise mai de mult; plângea pentru că fiică-sa îi reproşase că prea se duce pe teren cu şeful ei. Femeia era mare cercetătoare geofiziciană şi-şi dedicase viaţa evaluării zăcământului de uraniu, „combustibilul viitorului”, pe valea unui munte; o vale, pe care regimul comunist hotărăşte să construiască un lac de acumulare, loc de agrement pentru vilele „tovarăşilor, că au dreptul şi ei la odihnă, să poată reveni cu forţe noi, să le pună în slujba construcţiei măreţei noastre societăţi”. Iniţial, nuvela mi-a fost publicată cu multe fraze ciuntite. Abia după Revoluţie am putut s-o public integral, incluzând şi expresia cu „sexul în erecţie”, care fusese prima tăiată de redactorul editurii. M-am aplecat şi mi-am sărutat fiica pe frunte.

– Mulţumesc, tăticule! Când sunt tristă, ori în impas, mă mângâi pe frunte şi-mi spun că un inorog nu trebuie să fie aşa...

Am adormit visând frumos. Ne-a trezit sunetul telefonului Cristinei – suna de zor.

– Tăticule, repede, că întârziem. Giuseppe era neliniştit; m-a căutat prin sala restaurantului, credea că suntem la micul dejun.

– Dacă renunţăm la micul dejun, avem timp – am liniştit-o eu pe Cristina, privindu-mi ceasul.

Ne-am strâns bagajul şi am coborât. Giuseppe ţinea în mână câteva pacheţele:

– Micul dejun, doar e plătit – a făcut el un gest şăgalnic spre Cristina, sărutând-o afectuos pe obraz, cât mai aproape de colţul gurii.

Am observat mâna stângă a fiicei mele încleştându-şi o clipă degetele în braţul lui, într-un gest intim de consolare.

– Uite cum facem – îmi traducea Cristina în maşină, pe măsură ce tânărul îi vorbea –; Giuseppe ne urcă în tren, iar el pleacă înainte cu maşina la Fort Worth, să putem vizita şi oraşul nou, să ne întoarcem şi mai repede, că trenul face cale întoarsă abia spre seară. „Pensionarii au timp şi nu ştiu cu ce să-l umple; evident, cei care nu-s scriitori" – mi-a zis Giuseppe să-ţi traduc exact.

Începuse bine şi ziua aceea. N-a trebuit să aşteptăm o oră-două, ca să avem o vreme frumoasă, cum spusese Rita („şi totuşi, când m-a sărutat, a făcut-o cu toată gura, parcă ar fi vrut să mă devoreze; nimeni n-a mai făcut-o aşa, din prima clipă") – vremea frumoasă era deja: un soare blând pe un cer senin, luminat de un albastru stins, ca o privire de copil inocent învăluia Texas-ul – cum să nu se stabilească aici atâţia europeni plecaţi spre zări mai primitoare, decât „bătrâna Europă"?!, dominată de cei avuţi, nu pentru că ar fi muncit ei, ci pentru că aşa se născuseră, în castele şi palate ridicate de

înaintaşi, iar ei, în virtutea inerţiei, priveau cum le sporeşte averea – însăşi Biblia, născută în coasta Europei, stabilea că „cine are va mai primi”...

– Am ajuns la timp! – s-a bucurat Giuseppe, arătând spre un grup numeros de bătrâni („ăştia chiar că-s bătrâni” – am constatat eu) aşteptând cuminţi lângă o cale ferată – „parcă-s undeva, spre Hârlău” – am gândit, privind calea ferată, fără să iau aminte la oraşul modern din jur.

Giuseppe l-a căutat pe ghidul american. Acesta ştia că venim şi ne-a făcut semn să ne integrăm în grup.

– Călătorie plăcută! – ne-a urat Giuseppe, când s-a zărit apropiindu-se, ca un melc, botul unei locomotive de pe la sfârşitul secolului 19. Dacă vă atacă bandiţii, nici o problemă: ori explodează *mamaliga*, ori vine procurorul Giuseppe şi vă scapă.

Fiica mea nu s-a mai putut abţine: i-a sărit de gât şi l-a sărutat scurt dar apăsat.

– Mămăliga cea mai bună, după cum ştii, este cea moale, cu tochitură – i-a şoptit. Aceea nu explodează.

– Frige şi te face tare – mi s-a părut că înţeleg vorbele lui Giuseppe şoptite în spatele meu, că stăteam cu faţa spre trenul ce oprise chiar pe trecerea de nivel. Au! – s-a auzit ţipătul scurt al lui Giuseppe.

Şi eu, şi mulţi excursionişti am întors privirea spre el – se pipăia cu palmele sub braţe, unde îl înţepase Cristina.

– Ca să-mi treacă... – a spus el ferm şi a cuprins-o cu braţul stâng, s-o poată săruta.

Câţiva bătrâni au început să aplaude; cei mai mulţi urcau deja în tren. *Tarantula* („e numele unui păianjen otrăvitor” – îmi spusese Cristina) arăta ca pe vremea cowboy-lor; am înţeles că şi trenul era de pe vremea aceea, sau pe aproape, nu numai locomotiva. În capătul fiecărui vagon era şi câte un pian. O doamnă s-a aşezat şi a început să cânte ceva săltăreţ, cum văzuse prin filmele despre Vestul sălbatic.

– Fort Worth – a început Cristina să-mi spună – era oraşul de graniţă între Vest şi Est; un fel de centru comercial; aici erau aduse turmele crescute în Vest şi vândute celor din Est.

Fumul gros al locomotivei, care-mi lovea din plin capul scos pe fereastră, îmi crease o stare de visare vecină cu beţia – parcă eram din nou copil, mama mă ducea la Iaşi cu trenul, să vadă de ce şchiopăt, iar eu stăteam aplecat pe fereastră, amuzându-mă cum vântul şi fumul locomotivei îmi fluturau balonul cumpărat de tata din Târguşor; ne adusese el cu căruţa trasă de cei doi boi plăvani; plecaserăm devreme – era încă noapte –; până la oraş am dormit în fânul din coşul căruţei, învelit cu şuba tatii.

– Îţi place?

Fiica mea se agăţase de braţul meu şi privea fascinată înspre locomotivă, s-o lovească şi pe ea fumul în faţă, să simtă mirosul de lemne arse. Mie îmi amintise de soba Margaretei – „Dumnezeule! Margareta şi Margherita... – am oftat. Câtă fineţe în femeia aceea simplă, care s-a băgat în patul meu – un puşti trecut de 18 ani –, într-o noapte geroasă de ianuarie, într-o cameră în care mai dormeau ţâncii ei – băieţi de 4-5 ani, veniţi de la bunica lor, care-i creştea într-un sat de pe lângă Vaslui – şi colegul meu Cătălin, şi Margherita, femeia care, îmbrăţişându-mă cu disperare, mi-a apăsat mâna pe coapsa ei, pentru ca ajunsă la extaz, să mă respingă violent, arătându-mi baia. Ce caut eu în Texas? Acum trebuia să fiu alături de Ina, că mama ei este bolnavă, ori să aştept în camera mea de la ţară pe Olguţa – să mă molipsesc de vitalitatea ei...”

– Ce-i tăticule? Fii sincer, n-ar fi fost grozav să fi venit cu Ina? Ia stai! – m-a luat ea la rost, făcând pe autoritara. Dacă zici că ai atâţia bani, de ce nu mi-ai adus verişoara-soră?, zi-i cum vrei...

– Cristinica a plecat într-un tur al Europei; de revelion va fi în Paris.

– Atunci, te iert – s-a agăţat din nou Cristina de braţul meu.

Ici-colo, pe câmpia întinsă, câte un copac-doi şi, mult mai departe, vreo fermă rătăcită. La un moment dat, s-a auzit larmă.

– Suntem atacaţi? – m-a privit Cristina râzând. Tăticule, Giuseppe a avut dreptate...

Pe lângă tren începuseră deja să gonească un grup de călăreţi. De partea cealaltă, alt grup. Toţi – îmbrăcaţi ca pe vremuri. Unii trăgeau în aer cu pistoalele, alţii cu armele. Trenul îşi continua nestingherit mersul de melc, circa 30 de kilometri pe oră. Doar când şi când se auzea sirena locomotivei. Grupul de călăreţi a fost întâmpinat de un şerif însoţit de câţiva fermieri. A avut loc un schimb violent de focuri cu cartuşe oarbe. Câţiva cowboys s-au prăbuşit de pe cal. Cei mai mulţi au rupt-o la fugă înapoi. Înainte, se vedea oraşul: măreţ, ca un alt Dallas. În gară, ne aştepta Giuseppe. Avea în mână o floare pe care i-a oferit-o Cristinei după ce a ajutat-o cu un gest elegant să coboare cele două trepte ale scării vagonului.

– Bine ai venit, draga mea, în West! La ferma ce-o am, ridicată cu greu din munca mea, că eu nu-s bandit, va fi soare mereu de-acum.

S-au îmbrăţişat, iar eu le-am făcut poze cu aparatul digital.

– *Signore Mamaliga*, pentru curajul nebun cu care ţi-ai apărat fiica de bandiţi, te declar şerif – şi mi-a agăţat în piept o stea de şerif pe care scria: sus, TEXAS; jos, RANGER, iar la mijloc MICKY.

Gara era cea de pe vremuri. Alături de calea ferată, de partea cealaltă, erau ţarcurile, în care coborau vitele din vagoanele ce le aduceau de departe; grinzile din lemn fuseseră împodobite cu ghirlande de brad şi becuri colorate. În faţa gării

– o clădire impunătoare, pe care scria *Stockyards*[21]. În curtea mare, chiar în faţa clădirii, trona un brad înalt, împodobit în aşteptarea Crăciunului. Pe strada care cobora dinspre o colină golaşă, trecând prin faţa gării spre oraş, stăteau doi cowboys, fiecare cu câte o vacă de funie; vaci din acelea cu coarnele desfăcute larg, cât braţele unui om voinic.

– N-am trăsură, că-s încă sărac – l-am auzit pe Giuseppe spunând fiicei mele –, dar te asigur că vei călători foarte confortabil.

Până să înţeleagă Cristina despre ce este vorba, Giuseppe a luat-o în braţe şi a depus-o, călare, pe spinarea unei vaci, care stătea liniştită. Aparatul meu şi al lui Giuseppe au început să ţăcăne, făcând poze. A venit rândul meu să încalec. Stăpânul vacii mi-a întins pălăria lui de cowboy şi mi-a pus în mână pistolul – era unul adevărat, dar fără gloanţe. La urmă, s-a pozat şi Giuseppe. N-a coborât de pe vacă până n-a convins-o pe Cristina să urce în braţele lui, apoi la spate, făcându-mi semne să-i fotografiez. Am ajutat-o pe Cristina să coboare, iar Giuseppe a plătit stăpânului vacii. Peste drum, în faţa noastră, se auzeau focuri de armă. Excursioniştii făcuseră cerc în jurul celor doi cowboys ieşiţi să se dueleze cu pistoalele. Când li s-a terminat muniţia, s-au încăierat într-o luptă corp la corp. La un moment dat a apărut o fată îmbrăcată ca şi cei doi. A tras un foc în aer şi a pus un picior pe cel care era deasupra şi lovea în adversar. Bărbaţii s-au liniştit, s-au ridicat sub ameninţarea pistolului fetei, şi-au dat mâna, apoi s-au înclinat către cei din jur, savurându-le aplauzele. Fata şi-a scos pălăria şi a făcut ocolul cercului, umplând-o cu bancnote, majoritatea de câte un dolar. În interiorul clădirii am stat puţin – un grajd imens, cu despărţituri pentru grupuri de vite mai mari ori mai mici. La fel, grinzile erau împodobite festiv. Am luat pliantul oferit

[21] *Ocol de vite* (engl.)

odată cu biletul de intrare şi ne-am întors în stradă. Casele, cam 15-20 de fiecare parte, erau cele de pe vremuri.

– Tăticule, ca-n *Cei şapte magnifici*! – s-a entuziasmat Cristina, privind etajele clădirilor din jur şi, din clipă în clipă, te aşteptai să apară ţeava unei arme, să tragă în cowboys-i care avuseseră curajul să îngroape în cimitirul satului un mort. Am văzut filmul de nu ştiu câte ori, că-i plăcea şi lui tăticu'; mereu era programat în cinematografe, din lipsă de altele noi, că regimul de dinainte de '89 nu voia să mai achiziţioneze decât filme socialiste.

Am lăsat-o pe Cristina să-i explice cum stătea chestiunea cu reducerea oricărui import, ca regimul lui Ceauşescu să-şi poată finisa construcţiile faraonice, şi am început să iau aminte la frumuseţea oraşului împodobit pentru întâmpinarea Crăciunului. Din loc în loc, stătea câte un Moş Crăciun însoţit de două fete frumoase, îmbrăcate şi ele în roşu. Ferestrele şi intrările în toate casele erau împodobite cu ghirlande de lumini şi crengi de brad. Pe strada principală, pavată cu piatră cubică, trecea o trăsură din secolul 19 cu Moş Crăciun în ea. Într-un ţarc, mai mulţi copii călăreau câţiva ponei, sub privirile admirative ale părinţilor. La parterele clădirilor – tot felul de magazine, în special cu suveniruri. M-am oprit lângă un raft plin cu pălăriuţe fistichii pentru fetiţe. „Să cumpăr una pentru puştoaica Olguţei..." – mi-am zis bucuros, căutându-mi portmoneul în buzunarul de la piept.

– Tăticule!... – m-a luat Cristina cu braţul pe după gât şi m-a sărutat apăsat pe obraz. Vezi? Mie nu mi-a trecut prin cap. Asta, pentru Jeane, iar asta se potriveşte de minune ochilor mari ai Sarei... Le împachetez frumos şi le duc mâine Ritei; spun că-s de la Moş Crăciun.

Simţeam că turbez. M-am abţinut cu greu şi am plătit pălăriile, care ne-au fost date ambalate elegant, în două cutii mari de carton, cu însemnele Crăciunului. Se învârtea deja lumea cu mine – mi-era ciudă pe Giuseppe că mi-o lăsase pe

cap pe Cristina, iar el intrase în restaurantul de alături să întrebe ce meniu au.

– Biftec de vită! – am văzut că-i luceau ochii de poftă. Şi bere nemţească...

Ne-am aşezat toţi trei la o masă. Restaurantul se păstrase foarte bine; chiar şi pianistul îşi intrase în rol. Pe tejghea, lângă cel ce umplea halbele înalte, cu spumă groasă, trona la vedere o armă de vânătoare, cu ţeava scurtă, să poată fi manevrată uşor. Câte un turist curios se apropia, cerceta arma, apoi o punea la loc.

– Veniţi! – ne-a invitat Giuseppe în sala vecină să ne arate tablourile de pe pereţi, panoplia cu un trofeu uriaş de bizon, iar undeva, în mozaicul de pe jos, portretul unui cowboy ridat, bătrân, dar cu o privire mândră, în ciuda hainei jerpelite de pe el. Sub portret scris ceva în engleză.

– *Calul mi-a fugit, fetele mă alungă* – mi-a tradus Cristina.

Pe masa noastră, apăruseră deja trei farfurii cu câte un biftec enorm – aproape un kilogram de carne. Salata şi toate celelalte păreau normale.

– *Signore Michelle*, – mi s-a adresat Giuseppe, arătând spre biftec într-un gest elegant, făcut cu furculiţa – cine-l mănâncă în cinci minute primeşte pe-al doilea gratis. Vă încumetaţi?

Am început să râd. Şi eu şi Giuseppe am băut cu sete câte o halbă. Voiam s-o cer şi pe a doua, însoţită de un whisky, să-mi treacă dracii. „În fond, ce, trebuie să-i dau socoteală fiică-mi?!”

– Cristinel, stai şi ţine-i, te rog, companie lui Giuseppe. Revin imediat – m-am adresat fiicei mele, care tot trăgea cu ochiul, să admire pachetele aşezate pe scaunul gol de alături.

M-am întors cu un pachet mai mare: pălăriuţă, puştoaicei; eşarfă şi bluză de vară pentru Olguţa şi câte o

cămaşă de vară, din bumbac, foarte elegante, dar şi tinereşti în acelaşi timp, pentru băieţii ei. Eram fericit.

– Vecina, o bătrână de peste drum, care dă mâncare câinelui în lipsa mea, are nişte nepoţi de la băieţii ei, care lucrează în Târguşor; nepoţii stau mai mult pe la ea – m-am justificat Cristinei, arătând spre pachetul cu care m-am întors.

Am acceptat cu bucurie încă o halbă şi am dat gata, cam în jumătate de oră, aproape tot biftecul. Cristina, doar un sfert; singurul, Giuseppe l-a terminat cu greu, bând la urmă încă o bere. Am ieşit în stradă şi ne-am plimbat până în capătul oraşului, de unde începea câmpul pustiu până spre colina din zare; lipsea doar cimitirul din *Cei şapte magnifici*. Ne-am întors pe celălalt trotuar.

– Vă rog să intraţi! – a insistat Giuseppe când am ajuns în faţa unei uşi; credeam că-i hotel, dar el a plătit 3 bilete.

Înăuntru, după ce urcai o scară din lemn, ajungeai într-un hol mărginit de vreo 6 uşi. Am vizitat camerele: pat de metal, cu lenjerie scumpă, elegantă, cu volănaşe, ca pe vremuri; oglindă, un dulap de haine, perdele tot de pe vremuri la fereastră, draperii de pluş strânse în câte un şnur gros de o parte şi de alta, iar undeva, pe o măsuţă, nelipsitul lighean în care stătea cana mare, din porţelan alb. Vizitam, de fapt, un bordel din secolul 19.

– *Signore Michelle*, credeţi în fantome? – s-a uitat către mine Giuseppe afişând privirea severă a unui anchetator.

– Nu, nu cred.

– Păcat! Vorbeam cu patronul, să dormiţi o noapte aici. Mâine, când v-aş fi recuperat, v-aş fi întrebat cum erau fetele în urmă cu un secol şi jumătate.

Am gustat gluma cu toţii – un râset nestăvilit, gălăgios, care i-a derutat pe cei câţiva bătrâni suedezi veniţi şi ei „la fete”.

– Cam atât, din secolul nouăsprezece – a concluzionat Giuseppe când am coborât în stradă. Acum, să vedem oraşul nou.

Maşina lui stătea în parcarea de dincolo de gară. Cristina a urcat la volan.

– Ai luat ceva şi pentru Ina? – m-a întrebat ea.

Am minţit, dând afirmativ din cap. Oricum, pe Ina nu ştiam când o s-o mai revăd, că-şi reţinuse bilet de avion pentru 3 ianuarie. Îi luasem totuşi, zilele trecute, câteva albume din holul Muzeului de Artă Mexicană, apoi de la Muzeul de Artă din Austin şi de la *South Austin Museum of Populare Culture*, pe unde m-a plimbat Cristina în primele zile; „acest album, neapărat pentru Ina; uite ce costume mexicane populare superbe" – mi-a arătat ea.

În oraşul nou Fort Worth ne-am rotit de câteva ori cu maşina prin centru. La început, eram atent doar la fiica mea – îmi plăcea cum conducea în aglomeraţia de maşini de pe străzi. Când şi când, îl întreba pe Giuseppe în ce direcţie s-o ia ca să ajungă unde ne propusesem. Am stat foarte puţin în *Sid Richardson Museum* – predominau tablourile cu scene din viaţa cowboy-lor secolului 19, picturi de valoare certă, cu cai cambraţi şi călăreţi stăpâni pe ei, prinşi în diferite ipostaze. Mi-au reţinut atenţia operele lui Frederic Remington; statuile din bronz aveau vigoarea unui talent autentic, în special cai şi călăreţi, cele mai reuşite fiind cele care surprindeau virtuozitatea călăreţilor şi încordarea calului strunit cu pricepere. Picturile variau de la peisaj, până la scena unui ritual dintr-un cort al indienilor, ale căror trăsături m-au dus cu gândul la Goya; calul alb, din alt tablou, purtând un indian ce tocmai îşi înfige suliţa în spatele unui bizon, mi-a amintit de calul *Ofiţerului din Garda Imperială Călare* a lui Géricault – cambrat, cu picioarele din faţă în aer, purtând în şa luptătorul în poziţia de dinaintea loviturii decisive; la Géricault, era ofiţerul napoleonian mânuind sabia; aici, un indian cu arcul încordat

către bizonul care se apropie înfuriat. Ne-am continuat plimbarea prin oraş – era, desigur, mult mai „adunat" şi indiscutabil mai prietenos decât Dallas-ul. N-am avut timp şi de alte muzee, că Giuseppe a ţinut să ne arate fântâna din centrul unui parc – o construcţie ingenioasă, ca o groapă, în care puteai coborî pe nişte trepte din piatră roşie, printre şuvoaiele de apă, adevărate cascade.

– Ei, şi-acum, – şi-a umplut plămânii cu aer fiica mea când a urcat la volan – ia să vedem noi cum trăia familia Ewing de la *Oil Company*. Să nu-mi arăţi înainte de-a te întreba eu – l-a rugat pe Giuseppe, care, grijuliu, îi tot dăduse indicaţii. Vreau să văd dacă ajung şi singură.

Şi am ajuns. Intrarea în fermă era aceea din film: arcul pe care stătea scris *Southfork*. Vila – de asemenea; doar piscina, „ca să pară mai mare când Boby făcea baie, avea montată o oglindă în partea aceea" – mi-a povestit Cristina.

– După masa din *Păpădie,* Rita m-a adus să văd ferma; ştia că serialul fusese cel mai vizionat în ţara noastră, înainte de '89.

– Te pomeneşti c-o fi auzit şi despre Revoluţia română! – am pufnit eu ironic.

– Ştie chiar că şi tu ai luat parte şi că ai condus oraşul imediat după – mi-a răspuns Cristina.

– Puteai, naibii, să treci sub tăcere asta! Cei ce-am fost aleşi atunci preşedinţi de CPUN am rămas stigmatizaţi – oamenii lui Iliescu! Structurile locale CPUN, care erau forme ale puterii administrative, acum stau sub semnul infam al CPUN-ului central, devenit partid, rezervor nesecat de lichele şi şacali – pentru alde ei te-am trimis aici, la specializare.

– Tăticule, dar eu ştiu că tu... – mi-a şoptit Cristina, încercând să mă îmbuneze, că prea mă aprinsesem.

– A, se cunoaşte c-am ajuns la *Southfork*[22]! – a început să râdă Giuseppe. Au şi început certurile în familie...

– Nu, Giusé, tăticul mă contrazice în privinţa soţiei lui J.R.; zicea c-a fost Victoria Principal. Asta era a lui Bobby.

– Ba eu cred c-a fost şi-a lui J.R., că prea s-au combinat în serialul ăla; era teroare la mine în casă; aveam un singur televizor, iar serialul era la o oră când pe alt canal se transmiteau meciuri de fotbal – a început să râdă Giuseppe. Luam mereu bătaie de la surorile mele, că eu voiam doar fotbal...

Un trenuleţ ca la bâlci, ne-a plimbat pe alei, pe lângă o sondă de petrol în mărime naturală construită anume pentru filmări; am vizitat muzeul în care mi-a reţinut atenţia fotografia lui J.R. foarte interesant făcută, având pe ea o mulţime de găuri, de la cât fusese împuşcat, şi ne-am oprit în sala unde erau suveniruri înşirate pe foarte multe rafturi, în jurul maşinii luxoase (la vremea aceea), care fusese a familiei Ewing. Întorşi spre parcare, am mai intrat o dată în vilă. Dormitoarele erau micuţe, dar foarte elegante – singura deosebire, că-n film păreau mai mari. Ne-am fotografiat pe terasă, prin dormitoare; „stai aşa – mi-a zis Giuseppe când a vrut să mă pozeze pe marginea unui pat –, o chem imediat şi pe Sue Ellen, ori poate o preferi pe Pamela?"

– Pe Miss Ellie – am completat eu gluma –, că-i scorpion ca şi mine, doar cu 20-30 de ani mai mare, şi-i şi bogată, că a rămas capul familiei.

– Nu pot, e moartă – s-a întristat Giuseppe –; actriţa a murit în urmă cu câţiva ani.

M-am scuzat pentru glumă. Am ieşit pe balconul din spate, să facem alte poze, apoi pe frumosul balcon din faţă, atât de mediatizat în film. Jos, lângă piscină, am stat toţi trei la una din mesele albe cu scaune din metal, iar un vizitator ne-a făcut

[22] Denumirea fermei din Dallas, în film şi în realitate.

mai multe fotografii la toţi trei. Nu mai ţin minte dacă, pe vremea serialului, visasem vreodată să ajung să stau pe scaunul unde lenevea frumoasa şi fascinanta Sue Ellen, cu privirea ei atât de ciudată şi cu o ţinută de invidiat – acum o făceam...

– Tamara să trăiască! – am surâs, gândind la Tania mea, în care zidisem cele trei iubiri recente ale mele: Ina, Georgiana şi Olguţa; trei „zâne" de-ale mele; mă simţeam în pielea unui spărgător din *Gluga pe ochi* a lui Iosif Naghiu (cenzurată odată cu declanşarea revoluţiei culturale la noi, în 1971), care, ajuns în casa unui om cu stare, în braţele fiicei acestuia, spune mereu: „Vreau înapoi, la fetele mele de cartier"; da!, şi eu voiam înapoi, la „fetele mele", dintre care mai puteam „conta" doar pe una matură, sănătoasă la trup şi cu mintea „odihnită" – Olguţa; când intra ea în casa mea ştiam că va urma o noapte ca o masă copioasă într-o zi în care te întorci flămând de la prăşit şi nimereşti la un praznic făcut cuiva drag de cel mai gospodar om din sat; prea mă lăsase „în mijlocul drumului" *perla mulatră* că, de-ar fi fost numai după mine, zburam cu primul avion înapoi; „să mă ia naiba", cum ştia să mi-o spună doar Olguţa... – încă mai clocotea sângele în mine de la cât fusesem fiert în biroul fără fereastră, blindat cu zăvoare acţionate electronic; „iar fiică-mea ia pălăriuţe pentru odraslele ei..."

Mi s-a făcut ruşine de ultimul gând. Prea îmi era vie amintirea acelor două fetiţe încremenite pe canapeaua luxoasă, dintr-un salon ce fusese cândva al unei familii de mari actori de teatru, „care au plecat la Hollywood" – îmi spusese fiica mea în drum spre casa doamnei Margherita. „Audiatur et altera pars" – m-a fulgerat un gând, stând îndesat cu tâmpla în fereastra portierei din dreapta, în *Mazda* care gonea cu 105 mile pe oră spre Austin. Dar *altera pars* nu-mi dăduse nici un element. Păstram doar amintirea sărutului total din prima clipă, precizia mâinii ei ferme pe sexul meu, când a adus în atingere trupurile noastre şi, mai ales, fulgerul privirii negre care părea să fi aprins buncărul în clipa în care am lunecat uşor până în

adâncul trupului relaxat în prima clipă, inert şi fierbinte, pentru ca în clipa următoare să mă devoreze, ca un animal mitic ce-şi mestecă prada, ca să-l respingă imediat ce i-a gustat savoarea. „De fapt – m-am întrebat retoric – ce-mi trebuie mai mult?!" Până şi duelul dintre mine şi ea, început când mi-a prezentat-o Cristina şi sfârşit odată cu privirea aceea care începuse să mă chinuiască, stăruind în amintirea mea, îmi spuneam că fusese de ajuns – ca să mă consolez! Dar orgoliul meu de mascul respins în ultima clipă nu voia să cedeze.

– Tăticule, dacă tot zici că ai bani, de ce nu-ţi cumperi o maşinuţă? – am auzit întrebarea fiicei mele, printre acordurile unui cântec despre farmecul dimineţilor liniştite din Texas; era al treilea CD pe care îl ascultam.

– La vară – am răspuns sec.

Doream să n-o pierd pe Rita din gândul meu; încă mai simţeam nevoia să mă războiesc cu ea. Acasă de-aş fi fost, aş fi zidit-o într-un personaj – poate o a treia femeie „cardinală" din *Viaţa la second hand*. „Sau, mai degrabă, în tânăra care aduce în sala cofetăriei răniţii din stradă... Da, da! În actul trei, va fi printre puţinii supravieţuitori, care vin la întâlnirea fixată în aceeaşi sală a *Cofetăriei speranţelor*. Tânăra de demult, din noaptea Revoluţiei, este acum femeie matură, mult prea sobră, amânând politicos să guste din bunătăţile oferite de patronul cofetăriei, unul dintre cei mai bogaţi oameni ai ţării."

– Da, ea va fi! – am hotărât cu glas tare.

– Ai spus ceva, tăticule? – a întrebat Cristina fără să întoarcă privirea.

Lângă ea, Giuseppe adormise.

– Nimic... – am murmurat.

„Da, ea va fi! – mi-am repetat în gând. Femeia aceea va descoperi, în finalul piesei, că fostul ucigaş de revoluţionari, ajuns mare politician şi afacerist de top, a strecurat droguri în turtele cu julfe, să adoarmă vigilenţa revoluţionarilor rămaşi în viaţă." Jubilam! Aş fi preferat să fiu lăsat la primul motel, să

cer un teanc de coli albe şi să scriu. Tânăra fragilă din actul întâi, ocolită de băieţi pentru că-i prea slabă, este în actul doi sufletul celor care fac naveta între luptele de afară şi sala unde sunt aduşi să fie trataţi revoluţionarii răniţi. Pe prietenul ei, împuşcat în umăr, îl găseşte cu capul găurit de un glonte, iar cel ce trebuia să păzească răniţii dispăruse. În actul trei, ea va fi o altă Rita; o femeie rece, cu privirea de gheaţă, amuşinând mereu pericolul din jur.

– Să coborâm – a hotărât Cristina.

Ajunseserăm deja în faţa garajului. Giuseppe m-a îmbrăţişat afectuos, urându-mi de mai multe ori *Buono Natale*!

– Mâine seară trebuie să plec la New York, se întruneşte toată familia; nu-s mulţi, doar vreo 28 – a zâmbit el. Ne revedem – a făcut semn spre mine – imediat ce vine şi Cristina; abia scap şi eu de ai mei, care vor să facă revelionul în Florida, la sora mijlocie. Noi trei – a făcut un gest rotund – îl vom face în Times Square.

Gândurile mele nu erau decât la *Cofetăria speranţelor*. Femeia aceea, din actul trei, pierduse tot, mai puţin speranţa şi spiritul revoluţionar. „Ba nu! – mi-am zis. Nu putem trăi într-o revoluţie perpetuă. Va fi vorba de spiritul justiţiar – un fel Rita; chiar va trebui, la un moment dat, foştii colegi de revoluţie s-o lege la ochi şi va arăta ca însăşi Justiţia.” M-am aşezat la calculator, indiferent la pregătirile pentru a doua zi ale Cristinei. Primul e-mail deschis a fost de la Cătălin: „Îţi trimit ce mi-ai cerut, sper ca scenariul să aibă succes. Ţi-o doresc prieteneşte. Crăciun fericit!” Am descărcat textul scenariului în calculatorul Cristinei, apoi l-am copiat pe un CD, care a luat drumul coşului de gunoi. „De unde ştiu eu dacă serviciile de urmărire n-au ajuns la performanţa de a-şi da seama dacă am avut nevoie ori ba de scenariu?!” „Mulţumesc! Apreciez efortul. Ieri am fost la păscut vacile, azi am călărit una. Din Texas, cu prietenie!” – am răspuns prietenului Cătălin. I-am trimis două fotografii: pe aceea făcută în mijlocul turmei din

bronz şi alta, când călăream vaca. E-mailurile Georgianei erau lungi; îmi povestea ce progrese a făcut şi ce mândră este de repetiţia generală a concertului de Crăciun. „Îţi dai seama? Cânt în *Andante pentru flaut şi orchestră* de Mozart şi în *Concert pentru flaut şi orchestră* de Boccherini. Îţi mulţumesc pentru ajutorul dat; cred că i-ai vorbit tu Inei de s-a liniştit. Inge te salută şi ea. Ştie de noi. Într-o zi eram prea fericită şi i-am vorbit de tine. I-a părut rău că n-am simţit niciodată plăcerea deplină cu un bărbat. Ea – da, dar îi place mai mult cu mine. Să ştii că aici nu mă simt deloc *minoritară*. Mulţumesc pentru sărutările tale aspre!" I-am trimis şi ei 5 fotografii, însoţite de texte ironice. Doar aceea în care eram eu şi Cristina am însoţit-o de „împreună cu una dintre prinţesele mele. Sunt un om norocos. Te-aş săruta dulce, prinţesa mea, dar ştiu că-ţi place aspru". Scrisorile Inei începeau cu reproşuri voalate – cum va putea ea da ochii cu Gisel?! Continua cu bucuria că mama ei n-a trebuit să stea prea mult în spital şi sfârşea cu e-mailul trimis în urmă cu câteva ore: „E deja luni aici şi treaba nu se mai sfârşeşte. Dacă erai acasă, fugeam la tine. Te-am visat şi ast' noapte. Nu, nu e vorba de *ora strigoilor*; pur şi simplu te-am visat, dar nu i-am mai povestit mamei, că-mi spune tot felul de bazaconii. Eu vreau să cred că eşti bine. Am schiţat ceva costume, dar e-o hărmălaie în casă!; băieţii lui frate-meu îs ca nişte vandali; au mâncat deja jumătate din şoriciul porcului; mereu vin la mine şi nu scap de ei până nu le fac măcar o caricatură, dacă nu un portret. Regret că nu ţi-am cerut cheia; fugeam la tine cu maşina lui frate-meu să pot gândi în linişte la costume. Ieri dimineaţă (că a fost duminică; ştiu că acolo e duminică seara acum) m-am dus cu mămica la biserică. Am tras cu ochiul la toate frescele lui tăticu' şi la costumele ţărăneşti. M-am rugat lui Dumnezeu să găsesc ceva inspiraţie. Evident, am aprins o lumânare şi pentru tine şi Cristina ta, să vă meargă bine. Sper că ai ţinut seamă de rugămintea mea: coadă de peşte!; nu vreau să-mi crape obrazul de ruşine dacă s-

o întâmpla s-o cunosc pe fiica ta vreodată." Cristina mea dormea dusă când am întors capul – stătusem deja trei ore la calculator. M-am băgat şi eu tiptil între cearşafuri pe canapeaua pregătită de Cristina. A doua zi, am adus de la magazinul de peste drum un brad natural, cu coroana perfectă, provenit din pepiniere anume. Am început să-l împodobesc. Cristinei i-am cumpărat pantofi închişi, pentru sezonul rece. Am muncit la împodobirea bradului până după-amiază. Poşta electronică am deschis-o de mai multe ori – degeaba! Asta mă făcea să mă simt singur. Doar cu Olguţa ce-am putut sta de vorbă pe îndelete – banalităţi. Dar ce bine mi-au făcut! O simţeam plină de-o vitalitate molipsitoare – „încă nici o fustă pe capul tău? Ai grijă! Te mănânc! Văd eu de unde încep..."

– Tăticule, iartă-mă că am întârziat atât! A trebuit să-l duc pe Giuseppe la aeroport... – s-a scuzat fiica mea de cum a deschis uşa. Tati! Tati!... – s-a repezit ea spre brad să-l sărute. L-ai împodobit ca pe vremuri; ia uite, ai pus vată pe ramuri; e mai frumos aşa; nu-mi place cu spumă albă, că-i... urât! Chiar m-am gândit la un moment dat să te rog să cumperi brad, dar am zis că luăm mâine – sunt liberă. Şefa mi-a dat drumul de dimineaţă; „vă rog, n-am nevoie de voi că-s foarte ocupată" – ştiu de la colegi, că eu am ajuns mai târziu; ea plecase. Mi-au spus colegii că s-a certat la telefon cu guvernatorul. Vezi, – a dat ea din cap cu tristeţe, arătând spre pachetele lăsate lângă uşă – n-am putut să-i dau cadoul de Crăciun pentru fetiţe. Oricum, mâine trecem amândoi pe la serviciu. Ar fi grozav să ne primească o clipă, să-i oferim cadourile.

– De ce nu le-ai lăsat secretarei?

– Exclus! Tot ce intră în biroul ei este controlat, să nu-i trimită cineva vreo bombă. A avut deja două ameninţări. Unul a fost reperat, acum stă la arest.

– Să-ţi pun masa?

– Tăticule! – s-a uitat Cristina lung spre mine. Doar ţi-am spus... A! Scuze, nu ţi-am spus... Ei, na! Doar nu-i crimă. Am fost cu Giuseppe, am serbat Crăciunul...

Roşise puţin şi m-am prefăcut că mai am ceva urgent de aranjat în vârful bradului. Când am aprins luminile, încăperea părea de basm; lipisem tot felul de figurine pe geamuri, pe frigider, pe uşă, chiar şi pe pereţi, printre nişte tablouri ieftine ori litografii uzate de vreme, rămase de la alţi chiriaşi.

– Vezi că-ţi sună telefonul – i-am strigat, ştiind că intrase în baie.

– Dă-mi-l, te rog! – a scos capul pe uşă; tocmai se spăla pe faţă.

„Rita" – am citit pe display. Din baie am auzit doar *yes, yes-yes!* şi *of course!*

– Repede, tăticule, c-am încurcat-o. Şefa este jos, în faţa casei, a intrat cu maşina pe peluză. M-a rugat să cobor.

Peste câteva minute, am auzit o bătaie în uşă, apoi am simţit răcoarea cuiva care venea de afară. Fiica mea a intrat după doamna Margherita.

– *Bonsoir!* – am fost salutat cu distanţa pe care i-o ştiam deja.

Arăta superb; pardesiul stătea ca turnat pe ea. Ochii ei mari şi negri, ca doi gândaci, au măsurat o clipă interiorul.

– Frumos! – a întors privirea la fel de rece spre fiica mea. Îmi aminteşte de camera închiriată în Paris, când am fost în schimb de experienţă. Eram mai tânără ca tine – şi imediat a revenit cu privirea asupra mea, care continuam să stau cocoţat pe scaun, că nu-mi plăcea cum pusesem steluţa din vârful bradului.

– Fiţi binevenită, *chère madame Margueritte*! – am devenit brusc degajat, curtenitor chiar; mă fascinaseră ochii ei reci, „aşa vreau să fie personajul meu în actul trei".

Am coborât de pe scaun. Rita n-a schiţat vreun gest de a-mi oferi mâna, aşa că am aşteptat în linişte.

– Vin de la guvernator, c-am avut discuţii aprinse cu el şi consilierii lui. Ştiam adresa Cristinei şi m-am gândit să mă opresc pentru un minut-două; la telefon mi-ar fi fost mai greu... Şi dacă tot eram în zonă...

Pierdea teren văzând cu ochii.

– O cafea, un whisky, un suc... – am arătat eu în direcţia bucătăriei; pentru prima oară mă felicitam că deprinsesem de la soţia mea („fosta!" – m-a fulgerat un gând rău) cum se pun toate în ordine, să dea o notă de bun gust – casa arăta îngrijit.

– Mulţumesc, nu.

– La noi în Est – estul Europei, evident...

– ...care începe de la Berlin spre Vladivostok – m-a completat Rita.

– Exact! Când îţi intră cineva în casă, se zice că a venit în ospeţie. N-o să-mi refuzaţi acest vin – am venit spre ea cu o sticlă de *Grasă de Cotnari*, ambalată ca pentru export, pe vremuri – în urmă cu 24 de ani –, cu tricolor pe ea.

– Domnule Vlădeanu! – păreau să mă devoreze cei doi gândaci negri, aţintiţi spre mine. Sunt cu maşina... – a scăzut musafira tonul.

– V-o ofer acasă, vă rog!

Ochii femeii au mai stat un timp aţintiţi în ai mei. A cedat prima.

– Vă mulţumesc, deşi nu obişnuiesc să... primesc...

– A! Da... – am confirmat eu, retrăgându-mă să iau tirbuşonul din sertar. *Chére madame Margueritte*, la mine în ţară, cu sute de ani în urmă, domnitorii noştri, mari ctitori de ţară, aveau în schema lor de personal un post de paharnic.

Am tras cu greu dopul de plută afară.

– Datoria acestuia era să guste din paharul cu băutură înainte de-a o face domnitorul.

Am turnat puţin în pahar, am schiţat un gest de ridicare a paharului, apoi am băut. Pluta am fixat-o cu grijă, lovind-o scurt şi puternic cu podul palmei, să intre la loc.

– Vinul are 24 de ani. Dacă nu mor până plecaţi dumneavoastră, înseamnă că nu-i otrăvit. Vă rog!

Femeia a întins mâna, a luat sticla şi a rotit-o, admirând panglica tricolor, care fusese lipită sub acoperişul de plastic al plutei şi sub eticheta aurită.

– Mulţumesc!

A deschis cu o mişcare sigură poşeta, dar şi-a dat seama că nu încape.

– Vă rog! – i-am întins o sacoşă. E mai bine aşa. În poşetă, v-ar fi încurcat să scoateţi la timp pistolul.

Femeia a avut un recul; ochii ei au clipit des, nevenindu-i să creadă că cel din faţa sa a dat-o de gol.

– Sper că aveţi permis de port-armă...

– Domnule Vlădeanu! – a strigat scurt şi apăsat.

Puţin mai în spatele ei, fiica mea rămăsese cu gura deschisă. „Las' că-ţi arăt eu ţie!" – i-am zis în gând Ritei şi m-am apropiat, luându-i curtenitor mâna, să i-o sărut:

– V-am spus doar că un strămoş de-al meu a stat un timp la curtea regelui Franţei; a fost şi oaspetele dogelui Veneţiei; se spune că ar fi încercat şi la curtea Vienei, dar nu s-a împăcat cu răceala nemţească. S-a întors în ţară şi s-a făcut haiduc, mutatis mutandis, ceea ce dumneavoastră numiţi *Texan ranger*, dar nu cred că-i corect.

Îşi lăsase mâna cu eleganţă într-a mea. I-am arătat fotoliul:

– Vă rog să luaţi loc!

– Nu, că nu vreau să stau. Am venit să vă arăt ceva.

A scos din poşetă un plic şi mi l-a întins. Înăuntru erau mai multe fotografii color.

– Cristina! – am exclamat eu, chemându-mi fiica alături.

Priveam amândoi extaziaţi fotografiile. Cele două fetiţe, îmbrăcate în pijamale, se deghizaseră cu cireşe amare: mustăţi, barbă, puncte pe obraji, ba chiar Sara avea o cireaşă pe vârful

nasului. În câteva locuri, atinseseră pijamalele cu degetele. Pe ultima poză, erau amprentele a două palme de mărimi diferite pe peretele dintre cele două paturi.

– Vă ascult, domnule Vlădeanu.

– Extraordinar!

– Altceva vreau de la dumneavoastră. Într-un fel, sunteţi autorul moral al acestei... – şi a spus ceva în engleză.

– Păţanii... întâmplări... aşa ceva – mi-a tradus Cristina.

– Şi? – m-am uitat în ochii femeii.

Deja se încălzise şi-şi descheiase pardesiul. Poala rochiei luase forma coapselor – înnebuneam! „Sigur vrei să mă violezi din nou, dar nu ştii cum s-o faci. Cucoană... – am vrut să-i mai spun ceva, dar gândul meu s-a oprit; altceva îmi aprinsese creierul: era acea expresie celebră a lui Rebreanu: *cucoană, necucoană*... Ia să văd ce vrei!" – am privit-o zâmbind. Cred că ochii mei plimbaţi pe acolo unde cu trei zile în urmă sărutasem cu patimă, au descumpănit-o. Şi-a aruncat pardesiul pe capătul patului şi s-a aşezat în fotoliu. Picior peste picior! – se cunoştea că stătuse în tinereţe la Paris.

– Cristina, – i-a făcut un semn fiicei mele să se aşeze undeva – nu te simţi parte a discuţiei noastre. Domnule Vlădeanu, – şi-a mutat privirea spre mine – eu v-am prezentat faptele. Aţi mai avut un caz asemănător, din care s-au inspirat fetiţele mele. Ce sentinţă aţi dat atunci?

– Acum ar trebui să ascult şi *altera pars*.

– A, da, uitasem... – gata, se înmuiase; parcă eram din nou alături la balustrada de lângă tobogan şi se topea de dragul fetiţelor. „Crezi că nenea care face dulcele negru şi bun a pedepsit-o pe fiica lui? Şi fiica lui e mai mare" – mi-a spus Jeane, iar Sara a susţinut-o vehement.

– Deci, eu trebuie să pronunţ sentinţa – m-am uitat lung spre doamna Margherita, clătinând mereu din cap; pe obrazul femeii înflorise deja un zâmbet. Cele două fetiţe, Jeane şi Sara, – am început eu pe un ton grav – vor fi pedepsite la câte un

sărut pe năsuc şi două pe obraz. Jeane, care-i mai mare, va trebui să-şi ajute surioara să se spele. Doriţi să faceţi recurs, doamnă procuror?

– Tăticule, se spune *appeal* – mi-a şoptit Cristina care stătea descumpănită, neştiind ce să creadă, gata-gata s-o pufnească râsul.

– Nu, domnule Vlădeanu. Sentinţa mă mulţumeşte. Numai că practica impune s-o daţi în faţa inculpatelor...

N-am înţeles ce vrea. Cristina a săltat din umeri când m-am uitat la ea întrebător.

– V-aş ruga respectuos s-o faceţi în Ajun. La ce oră doriţi. Vă aştept pe amândoi. Fetiţele m-au ameninţat că nu mă ajută să împodobesc bradul dacă nu veniţi să ne ajutaţi.

– Rita, vorbeşti serios?! – am înţeles că a exclamat Cristina în engleză, lăsându-se pe călcâie în faţa ei, să-şi poată pune palmele peste mâna femeii, care se odihnea pe braţul fotoliului; aveam în faţă două americance, care îşi spuneau pe nume, fără a fi timorate de locurile lor în societate.

– Da, draga mea – i-a şoptit Rita, tot în engleză şi tot fără să renunţe la aerul ei sever. Sunteţi invitaţii fetiţelor mele.

„Ca să mă violezi tu" – i-ar fi răspuns bădăranul din mine, dar m-am mulţumit să schiţez un surâs. Nu mai eram la anii tinereţii, când clocotea sângele în venele mele la cel mai mic semn că-s ofensat. Avusese dreptate tata: sângele se îngroaşă, neamul Vlădenilor e pe ducă...

– Văd că tăticul tău... – a făcut Rita semn Cristinei să mă privească. Nu mă supăr dacă aveţi alt program, dar...

– Nu avem! – a replicat scurt Cristina, mângâind mâna femeii, cum era obişnuită s-o mângâie pe a mea în zilele în care aveam febră şi stăteam în pat, cu cana de ceai cald pe noptieră, într-o cameră mirosind a oţet pentru frecţii, ori a alte leacuri băbeşti iar fiica mea făcea pe infirmiera.

Doamna Margherita s-a ridicat în picioare, dar ochii ei încă mai stăteau agăţaţi de ai mei – „proasto!, măcar un zâmbet, de dragul fetiţelor...”

– Mulţumesc pentru sentinţă, domnule Vlădeanu! Scriitorii dau întotdeauna sentinţe care pot fi atacate, dar rămân, totuşi, cele mai corecte în faţa Istoriei.

M-am grăbit să-i ţin pardesiul. După ce l-a îmbrăcat, palmele mele au mai întârziat o secundă pe umerii ei, strângându-i. N-a reacţionat în nici un fel. S-a întors încet către mine. Aceiaşi ochi pătrunzători, fără vreun sentiment anume.

– Apropo, domnule Vlădeanu, ca scriitor, ce piesă de teatru din literatura noastră vă place cel mai mult?

– La vârsta mea, *Regele Lear*.

– Tăticule, este englezească...

– Şi care din fiice este Cristina? – şi-a continuat doamna din faţa mea interogatoriul.

Simţeam că vrea să se joace; era ca un copil obraznic lăsat în drum, în ziua de Paşte, îmbrăcat în hainele noi, ce-l încorsetează. Apoi mi-am amintit palmele ei împingându-mă violent de pe ea şi semnul ferm, arătându-mi baia.

– M-aş fi bucurat să vă cunosc gusturile... literare.

„A, doamna trece la aluzii...” – am inspirat eu prelung, umflându-mi pieptul, ca să pot expira ca o eliberare – „din cele erotice a gustat un pic...”

– Dacă aş fi avut norocul să cunosc o femeie bogată, îndrăgostită de opera mea, care să-mi ofere un trai de lux, omorându-mă ca scriitor, aş spune că *Pădurea împietrită* şi cred că mi-ar fi plăcut să-mi fi găsit sfârşitul într-un ţinut ca Texas-ul, deşi nu cred că aş mai fi fost împuşcat, pentru că şeful bandiţilor urmăriţi ar fi fost prins de mult de oamenii legii, ca dumneavoastră.

– Noi nu prindem hoţi, venim după ce i-a prins poliţia.

– Şi carabinierii lui Offenbach[23]... – am început eu zâmbindu-i.

– Te rog! – am văzut degetul ei făcându-mi un semn ferm să tac. *Ne sutor ultra crepidam!*[24]. Şi să ştiţi, domnule Vlădeanu, s-ar mai fi găsit bandiţi să vă împuşte – şi-a înmuiat ea tonul, însoţindu-şi vorbele („în sfârşit!") de un zâmbet.

– Dar eu nu-s în situaţia acelui scriitor; nici o doamnă bogată nu mi-a oferit un trai de om fără ocupaţie, să pot scrie în voie – o fac abia acum, la... („să nu mai spui, tăticule, că eşti pensionar" – îmi amintisem vorbele Cristinei). O fac acum, când uzina în care lucram s-a închis. Ajung lumii coloşi ca americanul *Du Pont* ori francezul *Rhône-Poulenc*; o citadelă a petrochimiei ca *Valea Brânduşelor*, cu armata ei de mari specialişti, ar fi încurcat planurile multora.

S-a uitat fix în ochii mei. A simţit că mă inflamasem şi a rămas calmă:

– Un roman cu scene ca aceea citită de Cristina v-ar fi adus bani mulţi.

– Librăriile româneşti au fost invadate de siropul american. Cărţile noastre de literatură nu se mai cumpără. În plus, populaţia, molipsită de *time is money*[25], preferă să adoarmă la glume deşănţate ori să se îmbete cu „visul american" al unui trai de lux; tonul l-a dat *Dallas-Ewing Oil Company*.

– Deci răul Europei vine din State?

– N-am spus asta.

– O spuneţi voi, toţi europenii.

---

[23] În operetele lui Offenbach, carabinierii ajungeau „la spartul târgului".

[24] *Cizmarule, nu mai sus de sandală!* (lat.) (Nu te băga într-un domeniu în care nu te pricepi)

[25] *Timpul înseamnă bani*

– Cred că vă înşelaţi, doamnă; aici e de comentat. Vechiul *cherchez la femme!*[26] poate fi înlocuit cu *Întreabă-i pe americani*. Oare n-aţi vrea să ne întoarcem la dramaturgia americană? Robert Emmet Sherwood[27] spre exemplu... ori, mult mai adecvat situaţiei noastre, Richard Nash[28], că tot plouă rar în Texas.

– Credeţi că va ploua imediat ce plecaţi?

– Poate chiar înainte de-a pleca, aşa este în piesă – i-am răspuns pe un ton cald, plin de afecţiune, că-i văzusem deja mâna ridicându-se încet; voia să i-o sărut.

Am făcut-o cu eleganţa învăţată pe vremea când eram tânăr armăsar nărăvaş; acum mă simţeam cal bătrân, dar de rasă, în arena unui circ.

Fiica mea s-a întors greu de jos, de la intrare, după ce şi-a condus şefa; parcă nu-i mai venea să urce – o văzusem pe fereastră cum stătea pe peluză, privind în gol în urma maşinii blindate.

– Doamne, tăticule, cu ce-oi fi greşit eu în faţa lui Dumnezeu?!... – s-a lăsat să cadă în fotoliu, cu tâmplele între palme. La despărţire, m-a sărutat pe obraz: „Spune-i tatălui tău că-i mulţumesc. După discuţiile aprinse avute la guvernator, aveam nevoie de o cădere în..., de acest duş rece-cald" şi m-a rugat să te conving să mergem în Ajun la ea.

– Putem refuza? Este şefa ta...

– Tăticule... – s-a uitat Cristina lung în ochii mei – Rita nu poate ierta ofensa adusă de tine procurorilor – crede-mă! Am văzut cum a ieşit atunci din birou.

– Ascultase tot fragmentul?

– Da.

---

[26] *Căutaţi femeia!* (fr.) – replică aparţinând unui poiţist francez care susţinea că mobilul oricărei crime dar şi cheia vreunui mister trebuiau căutate la vreo femeie.

[27] Scriitor american, autorul piesei *Pădurea împietrită.*

[28] Scriitor american, autorul piesei *Omul care aduce ploaie.*

– Bine, prinţeso – mi-am impus eu să fiu jovial. Voi drege iar busuiocul.

– După cum a evoluat discuţia aici, mă îndoiesc. Ce-au însemnat toate aluziile acelea la piese de teatru... autori…?...

– Aluzii! – am replicat nervos. Vrei să-ţi fac o listă de lecturi obligatorii? Începem cu *Neghiniţă,* trecem la *Isprăvile lui Păcală*... Nu, asta mai târziu, că-s şi acolo lucruri greu de înţeles.

– Acum mă iei peste picior şi nu-mi place. Să-ţi ţii gura dacă mergem în Ajun la ea, te rog! Ce era greu de înţeles în venirea ei aici?! *Femeia-cu-faţa-de-piatră,* cum i se zice pe şoptite, a încercat o glumă, ca să ne poată invita la ea, să facă pe plac fetiţelor – ce-i aşa greu de înţeles?

– Mai greu e de suportat. Bine. O să-mi pun lacăt gurii – îţi promit! Şi nu trebuia să-mi spui tu ce-a fost cu venirea ei aici; am înţeles şi singur; eu, ca ea, am *fumat*; ea, ca mine, mă îndoiesc. O fi ea mare procuror în Texas, dar să nu cădem în fund în faţa oricui.

– Te-ai aprins, Vlădene?

Întrebarea asta mă liniştea întotdeauna. Cristina mi-o punea adesea. Îi povestisem că mama i-o punea tatii când îl vedea că-şi iese din fire. Toată viaţa l-a ţinut în frâu, ca pe un cal nărăvaş – „un frâu aurit!" cică s-ar fi exprimat tata odată, la beţie, în faţa naşului Ion, „altfel cum crezi, cumătre, că n-am încercat să rup hăţul?! Una era Maria mea!..."

M-am culcat mofluz. Întrevedeam o sărbătoare de Crăciun mai urâtă ca aceea din copilărie, când mama plecase pe furiş, cu noaptea în cap, la Roman, iar de acolo, cu trenul, la Bucureşti, să aştepte la uşa Comitetului Central ori la poarta Ministerului Agriculturii, să se plângă „unui om mare" că Toma, preşedintele Sfatului Popular, ne trecuse la chiaburi şi, dările fiind mult prea mari, tata abia îi ţinea departe de poartă pe *zapcii* regimului Dej, Pauker şi alţi monştri născuţi de adormirea naţiunii sub zgomotul şenilelor tancurilor sovietice,

care veneau să ne ia totul de prin curte şi să tragă aşternuturile de pe pat, în contul cotelor de cereale şi a impozitelor duble ce nu le achitasem încă. Mâncam turte din făină de orz şi cartofi fierţi. Porcul nu-l tăiasem – stătea ascuns la o rudă săracă, de care nu se agăţa nimeni, că nu muncise niciodată să-şi poată ridica o casă şi să cumpere pământ. Într-o seară cu ceaţă grea, ca plumbul, mama a intrat în casă – venise printre sălcii, să n-o afle satul că fusese plecată. „M-a primit un domn bine, care s-a cam uitat lung la mine, aşa cum se uită bărbaţii la horă. Dar m-a ascultat. Mai era cu unul chel în birou şi i-a spus ăluia să telefoneze la comună. Mie mi-a zis să mă întorc liniştită acasă." (Mai târziu, am aflat c-o primise în audienţă Petru Groza.) A doua zi a venit secretarul Sfatului Popular să ne anunţe că am fost scoşi de la chiaburi. „Ce-aţi plătit în plus, bun plătit!" Măcar ne rămăsese porcul. L-am adus şi l-am tăiat. Am adunat de prin sat şi sacii cu porumb ascunşi pe la prietenii tatălui meu. Grâu n-am avut, că rămăsese tot pe arie, la treierat, cântărit şi depus într-o magazie unde se aduna cota de cereale. Un miliţian controla prin buzunarele bărbaţilor şi prin şorţul prins în brâu al femeilor, să nu ducă cineva acasă vreun pumn de grâu. Colacii pentru urători i-am făcut cu făină „mâna doua" (tot *second hand*!), împrumutată de la naşul Ion. ...Iar fiică-mea se lăudase la colegi c-am fost preşedintele CPUN-ului municipal Valea Brânduşelor, aruncându-mă în oala comună a foştilor comunişti din linia a doua; mulţi dintre ei activişti veroşi ai colectivizării forţate a agriculturii... Degeaba trecusem marea! – cerul angoaselor mele rămăsese acelaşi. „Ce caut eu aici, într-o lume străină?!" Îmi era ciudă pe fiica mea – poate ar fi fost mai bine să mă fi oprit la New York („aş fi căutat-o şi pe Teona"), să mă satur de vizitat oraşul, iar pe 29 ori 30 să-mi aştept fiica. Nu-mi trecuse ciuda nici a doua zi, dar trebuia să pozez! Fericirea Cristinei era mai importantă decât umilirea mea într-un birou ca un buncăr. Mă frământa ideea că retrăiam drama personajelor mele scrise cândva; acum mă

scriau ele pe mine, aceeaşi melodie, dar în altă gamă; de dincolo de mormânt, unde o trimisesem în finalul romanului *Întroienirea*, Maria Săteanu se răzbuna: mă pusese în faţa uneia mai puternice decât ea, pe care o dominam greu prin cuvânt – amândoi vorbeam o limbă străină; ea, mult mai bine ca mine; salvarea stătea în inteligenţa ei sclipitoare şi cultura vastă. Mi-a dat de înţeles clar că nu-s decât un *om care aduce ploaie*; odată cu venirea ploii, va trebui să dispar. Până atunci – voi mai fi violat; la propriu sau la figurat. Dar nu puteam să refuz; prea mă chemau ochii aceia mari a micuţei Sara, să le fiu câteva ore tatăl *second hand*. În plus, îmi plăcea şi provocarea – venea de la o femeie cum visasem toată viaţa; doar Doamna Ana ce-ar mai fi putut s-o depăşească. Numai că acum, eu eram cel mai în vârstă, „voinic tânăr, cal bătrân", voinicul era frumoasa mulatră căreia i se pusese pata pe mine. Cu Doamna Ana fusese invers; ea, la vârsta mea de acum; eu, la anii armăsarului tânăr şi sălbatic, pe care femeia aceea atât de frumoasă, de pătimaşă dar şi de severă totodată reuşise să-l îmblânzească; „n-oi face din tine un inorog, că nu prea ai stofă, dar un cal de rasă tot scot eu!"

– *Pusti silnee greanet burea!* – am exclamat intrând ca un somnambul într-un magazin împodobit feeric.

– Ce-i, tăticule?

– Să vedem ce cadouri ar trebui să-i cumpărăm Ritei. Altceva decât un flacon cu cianură.

– Tăticule, ceva nu-ţi convine. Tu ai venit aici pentru mine, nu pentru Rita. Hai să renunţăm.

– Şi copilele?

– *Je m'en fische*![29] Le-a făcut, să şi le crească.

– Iaca prusacul din tine.

[29)] Cu înţeles de *mi se fâlfâie*! (fr.)

– Atunci fii gentleman şi onorează invitaţia, clar? În urmă cu câteva zile ai făcut-o *con brio*. Ştiu că vei reuşi şi poimâine.

„În fond... numai să nu mă bage în spital. Dacă-şi închipuie că mă umileşte avându-mă cum vrea ea, se înşeală – mă pot adapta foarte repede. Abia aştept să mă cheme iar în biroul-buncăr, să-i arăt cum poate asculta o melodie. O melodie pe care am să i-o *cânt* eu! Pe covorul din mijlocul camerei; dacă nu i-o plăcea, atunci chiar că merit să cheme salvarea şi pentru mine…"

– De ce zâmbeşti, tăticule?

Ne plimbam pe la etajul cu lenjerie de damă. Am răspuns Cristinei că admiram panourile mult prea stridente, cu tinere superbe, purtând costume de baie ori vreo cămăşuţă transparentă, anume să se vadă părul pubian, „că se poartă; doar prostituatele ori actriţele porno se mai epilează" – citisem pe internet.

– Ce zici de asta? – m-am oprit în faţa unui manechin feminin din plastic purtând un costum de interior – pantaloni, pantofi cu toc mediu şi o jachetă.

Gândul îmi fugise la vestimentaţia Taniei; „s-o îmbraci în pantaloni, jachetă şi pantofi bleu, în ton cu ochii ei albaştri – mă rugase Cătălin. Aşa s-o găsească el (Cristian) dimineaţa; femeia discută deja cu Dirk, tovarăşul de călătorie al lui Cristian, trezit, ca orice neamţ, la oră fixă; Cristian s-a lăsat legănat de somnul dulce cu fereastra dinspre Nipru deschisă"; „iar Nipru?!" – am făcut eu pe supăratul. Cătălin a roşit. Cât era el de vicepremier al României, se pierdea în faţa adevărului ghicit de mine, tot aşa cum Nick Preston se grăbise să părăsească biroul.

– Tăticule... – făceau ochii Cristinei naveta între ai mei şi costumul superb de pe manechin. Cum să-i dau aşa ceva?!

– Doar nu-i cumpărăm chiloţi – am replicat grav, făcând semn vânzătoarei să se apropie.

Ne-a arătat mai multe mărimi, cu diferite motive florale pe jachetă.

– Ăsta – am arătat şi am întins vânzătoarei cartea de credit.

Până spre seară, am bătut toate magazinele mari, asaltaţi de Moşi Căciuni hilari, îmbrăcaţi ca la Polul Nord, într-un oraş în care se umbla în tricou, cel mult, în sacou. Epuizasem lista de cumpărături; „evident, trebuie să-i iau şi eu un cadou Ritei – mi-a şoptit Cristina. Un parfum din acela care-i place. Şi alte nimicuri – văd eu. Ştii de ce am bursa mai mare, aproape dublă? Rita m-a întrebat dacă vreau să fac voluntariat – tot felul de munci de birou, de plimbat dosare ori de adus acte în plicuri sigilate de la Poliţie. La sfârşitul lunii m-am trezit cu bani mai mulţi pe card. Mi s-a spus că aşa m-a încadrat ea, la maxim: 12 dolari ora de voluntariat.” „Voluntariat?! – am glumit eu. La noi nici orele de serviciu nu se mai plătesc, uneori; ştiu de la prieteni, care au copiii prin diferite instituţii. De când politicienii se ceartă pentru ciolan, am intrat cu toţii în rahat; nu-s bani nici pentru pensii; Fondul Monetar Internaţional a pus cizma pe grumazul României.” Uitasem de cofetăria mea, de actul trei – de toate! Doar cu o seară înainte de a merge la şefa ei, târziu, la culcare, Cristina mi-a spus: „La noi este deja Ajunul Crăciunului. Ia ia-ţi telefonul şi fugi pe hol...” Am vorbit cu Cristinica; grupul de excursionişti cu care plecase, ajunsese deja în Lisabona. „Mai înainte am închis telefonul; tocmai m-a sunat fiica ta; pe unde umbli hoinar? Nu eşti cu ea?” „Ba da. Ea e înăuntru, în cameră; eu am ieşit pe hol.” Ina mi s-a lăudat că „vandalii” au golit ligheanul cu turte cu julfă. Şi m-a sărutat duuuulce din nou – intrase mama ei în cameră să aducă lenjerie curată. Georgiana îşi schimbase de mult telefonul; apucasem să-i scriu de dimineaţă un e-mail. Olguţa s-a scuzat că n-are timp de vorbă, „tocmai am terminat de fiert răcitura; o pun împreună cu Irinuca mea în farfurii. A, să nu uit: Ştefan m-a rugat să-ţi

mulţumesc şi să-ţi transmit sărbători fericite! Lăsaţi, domnule Vlădeanu, – a schimbat brusc tonul – asta să fie paguba! O să-mi înapoiaţi la anul restul de la banii ce vi i-am dat. Important e că aţi pierdut atâta timp prin Germania până aţi găsit flautul cel mai bun." Am vrut s-o întreb ce-a apucat-o, dar mi-am dat seama imediat: probabil copiii erau prin casă şi trebuia să justifice cum a găsit un aşa instrument. „Pe cine să mai sun?" – m-am întrebat stând pe balconaşul etajului de la clădirea de pe *Lavaca street*. Dacă aş fi avut telefonul Ritei, aş fi întrebat-o dacă nu s-a otrăvit cu vinul meu – „măcar s-o fac lată. Chit că va veni ploaie ori nu, eu tot voi pleca!" În clipa aceea nu-mi era indiferent ce lăsam în urmă. Dacă voia să nu aibă de-a face cu dracul („s-o fi crezând ea o Draculla, iar eu o biată victimă?!"), trebuia să-şi fi retras mâna când ni s-au atins degetele pe balustrada de lângă tobogan. A doua zi, în Ajun, aproape de prânz, lipit cu nasul de geamul portierei, să pot admira frumuseţea caselor împodobite în aşteptarea Crăciunului, mergeam către cartierul Ritei; „nu pot, tăticule, mai încet, că mă amendează poliţia; zice că încurc traficul; admiră şi tu cât poţi zări..." Cred că, de fapt, voiam să trag de timp.

– La război, ca la război – am oftat.

– La ce te referi, tăticule? Uite, promit că ne grăbim cât putem: vom sta doar cât să se bucure fetiţele şi ne întoarcem, să serbăm la noi acasă, ori plimbându-ne prin oraş. Poate chiar mergem la un restaurant; aş vrea să dansez cu tine. I-am data gata pe colegi când am fost la o petrecere. Toată seara s-a cântat *La comparsita* şi *Valurile Dunării* – fiecare coleg voia să danseze cu mine. M-au întrebat unde am învăţat. „Acasă, cu tata." „E balerin?" „Ca toţi românii" – am răspuns. N-au înţeles gluma. Spre sfârşitul serii le-am explicat: viaţa ca un balet, cum zici tu. „Nimic nu explică mai bine situaţia din ţara mea" – le-am spus.

Până să ajungem la casa doamnei procuror, ne-a oprit de două ori poliţia. Cristina le-a spus ceva arătându-le paşaportul, ei au privit un tabel cu numele celor anunţaţi că pot trece de filtru şi ne-au făcut semn să ne continuăm drumul. Rita ne aştepta în uşa garajului. Lângă coapsele ei, de o parte şi de alta, se vedeau doar obrăjorii celor două fetiţe – se ruşinau că au ieşit şi ele să ne întâmpine. Am rugat-o pe Cristina, cât parchează, să-mi repete de câteva ori în engleză întrebarea: „Dar Sara şi Jeane unde sunt?" Am sărit din scaun lăsând portiera deschisă şi am rostit întrebarea contrariat. Le-am văzut fugind spre mine. M-am lăsat pe călcâie şi s-au agăţat de gâtul meu.

– Ei, cam câte minute vrei să stăm? – şi-a şoptit Cristina întrebarea în timp ce luam împreună pungile mari cu cadouri.

Obrajii umezi de sărutări mă topiseră. Sara trăgea de fiecare cutie, să vadă ce-i în interior. Doamna Margherita i-a spus ceva în engleză şi fetiţa a înţeles că nu are voie să vadă, încă, ce ascund darurile lui Moş Crăciun. Salonul parcă era mai mare – pianul fusese scos iar canapeaua şi fotoliile fuseseră împinse către pereţi. Privirea mi-a rămas pe tabloul din mijloc; data trecută nu-l luasem în seamă: un cowboy cu *lasso*-ul prins de gâtul calului ce se ridicase cu picioarele de dinainte în aer, nărăvaş foc.

– Vă place? – am auzit întrebarea Ritei.

– Sincer? – i-am aruncat o privire.

– Chiar vă rog!

– Ochiul calului, în situaţii din acestea, se uită spre cel ce l-a prins cu *lasso*-ul şi-l trage din putere spre el. Oricum, este un tablou de valoare; nu chiar un Géricault, dar pe aproape. Mai mult decât în celelalte două, – am arătat cu mâna întinsă tablourile vecine – aici se vede şcoala franceză de pe la 1800. Restul picturilor sunt mai degrabă post-impresioniste, mai puţin cele două: în prima, Texas-ul este văzut cu multă căldură, dacă n-ar fi colţul din dreapta-sus, care mă duce cu

gândul la *Câmpie sub un cer zbuciumat* a lui Van Gogh; portretul de alături este superb – sigur i-aţi pozat, că femeia de acolo vă seamănă în trăsăturile esenţiale; poziţia, ochii pierduţi în visare, mâna dusă la faţă, chiar şi şuviţa din părul lăsat pe spate vă onorează; vă apropiaţi de *Arleziana* aceluiaşi Van Gogh.

Ochii femeii m-au măsurat o clipă:

– Aţi bătut muzeele lumii, nu glumă!

– Da, doamnă. Am peste o sută de albume cu reproduceri ale capodoperelor.

Doamna Margherita s-a întors prompt, că fetiţele o trăgeau de mână. În mijlocul camerei aştepta bradul aşa cum îl aduseseră comisionarii magazinului. Alături, câteva cutii de carton pline cu ornamente. Politicoasă, fără vreo efuziune, doamna Margherita ne-a întrebat cu ce preferăm să ne servească.

– Un scaun pe care să mă pot urca – i-am arătat bradul înalt până în tavan.

Mi-a adus o scăriţă din aluminiu; o ducea în mână ca pe o carte. „Asta mă face bucăţi, dacă-şi pune mintea...” Am mulţumit respectuos, ocolindu-i privirea. N-o văzusem bine decât prin parbrizul maşinii, când ne aştepta; acum remarcam că îmbrăcase o rochie de interior, care îi punea de minune în evidenţă pielea de abanos decolorat, atât cât i se vedea – capul, mâinile şi picioarele de la genunchi în jos. Purta pantofi cu toc, poate aceiaşi ale căror tocuri le mai simţeam încă între omoplaţi şi pe şira spinării, la şale. Am început împodobirea din vârf. Steluţa a pus-o Sara, ţinută în braţe de mine, iar Cristina şi Rita propteau scara să nu mă dezechilibrez. Pe următoarele steluţe mai mici le-a pus Jeane, la fel. Eu spuneam ce vreau, Cristina traducea, iar fetiţele alergau ca două furnicuţe. M-am aşezat pe scară şi am arătat spre fetiţe, făcându-i semn Cristinei să traducă:

– *O furnică ducea-n spate/ Un grăunte jumătate./ Und' te duci tu, surioară?/ Ia, mă duc şi eu la moară;/ Şi-s grăbită, şi-s grăbită,/ Că mi-i casa ne-ngrijită* şi aşa mai departe, că măcar atât mai ştii şi tu din literatura română... Le traduci poezia cât descâlcesc eu ghirlandele de becuri.

M-am aşezat lângă o ladă mare de carton să dau de capătul unor fire. În colţul cu fotolii, se repeta scena de data trecută: fetiţele pe un fotoliu, Cristina pe altul, iar doamna Margherita adusese deja câteva platouri. Când povestea furnicii harnice a fost tradusă, fetiţele au început să râdă zgomotos. Atunci am observat că Jeane era ştirbă – îi căzuse primul dinte din faţă.

– Tăticule, vrei să guşti ceva?

– Tu ce bei acolo?

– Puţină vodcă.

– Eşti întreagă la...?! – mi-am dus degetul la tâmplă.

– Tăticule, doar gust. Până plecăm, îşi pierde efectul.

– Poate te pierd eu pe tine printr-un arest.

Cristina s-a simţit obligată să traducă doamnei Margherita cele discutate în româneşte – aşa era elegant.

– În caz că bea mai mult – am auzit vocea doamnei Margherita –, vă duc eu cu maşina mea. Abia îmi plimb fetiţele prin oraş.

– A, da. Mulţumim! Dumneavoastră obişnuiţi să beţi apa cu paharul de vodcă? – am făcut un semn spre mâna doamnei Margherita.

S-a uitat la mine, la pahar, apoi din nou la mine; privirea ei se voia calmă, dar luminiţele din ochi o dădeau de gol; începusem s-o domin. *Cucoană, necucoană…* – îmi veniseră iar în minte vorbele lui Petre Petre, din *Răscoala* lui Rebreanu, adresate Nadinei după ce a violat-o, lăsând-o răvăşită pe marginea patului. „Până la urmă, eşti tot femeie…" – am conchis blând, impresionat de gingăşia celor două fetiţe, care îşi făcuseră de treabă pe lângă brad, agăţând ornamentele.

– Voi vorbi cu unul dintre poliţiştii care patrulează în zonă să urce la volanul *Mazdei*, să vă ducă pe *Lavaca street* – am auzit-o pe gazdă.

– Poate în arest, că n-am cunoscut nici unul – am bombănit eu încercând să fac o glumă pentru că deja tonul femeii avea o altă inflexiune.

– Cu plăcere. Cât vreţi să staţi? O noapte întreagă? Un an? O viaţă?

M-am uitat lung în ochii ei. Zâmbea.

– Prefer să dorm pe stradă. V-o las pe fetiţa mea până „se arde" vodca.

Privirea femeii a rămas gânditoare, aţintită undeva în gol, pe lângă umărul meu.

„Asta-i dusă rău! – mi-am zis în timp ce desfăşuram ghirlanda de becuşoare multicolore. Doar n-are de gând să ne ţină la ea!" M-am urcat pe scară să încep spirala de becuri. M-am trezit surâzând, gata să slobozesc râsul.

– Tăticule, ce-i?

– Mi-am amintit cum mă ajutai tu să fac bradul şi cum, întotdeauna o luam de la capăt cu becurile, că măcar unul era stricat.

A început să-i traducă Ritei. Femeia a lungit discuţia. Cristina povestea cu plăcere.

– I-am vorbit de turtele cu julfă. Mi-a spus că pentru aşa ceva aici ai face închisoare.

– Şi la noi în comună doi tâmpiţi de la judeţ au distrus câteva hectare de cânepă românească, fără să-i facă analize, doar pe baza supoziţiei c-ar fi „cânepă nebună".

– Tăticule, se spune *cannabis sativa indica*. Îmi dau seama numai după miros care-i cea toxică, pentru haşiş. A fost unul dintre primele cursuri când am venit aici.

– Lămureşte-o pe doamna că nu suntem o ţară de toxicomani. Nici de droguri nu se auzea la noi înainte de '89.

– Trebuia să vă păstraţi regimul – am auzit vocea doamnei Margherita adresându-mi-se când fiica mea a tradus cele spuse de mine. Cum v-am spus de curând: toate relele vin din Statele Unite...

„Ia mai scuteşte-mă!” – am încercat eu să mă abţin, muşcându-mi buza de jos. Terminasem de aranjat luminile; urma doar să le cuplez la o priză. Fetiţele alergau în jurul bradului şi agăţau ultimele ornamente. Nu m-am putut abţine.

– Credeţi că va ploua până răspoimâine? – am întrebat.

– De ce?

– Am bilet de tren pe 27.

Cristina mea era plecată la baie condusă de Jeane. Sara se grăbea să-şi termine creanga care voia să fie ornată doar de ea. Rita şi cu mine schimbam privi calme, parcă ne-am fi uitat prin sticlă.

– Să înţeleg că mă deteşti? – i-am auzit glasul aproape şoptit.

– *Mon Dieu*![30] Dacă există vreun sentiment între noi, vă asigur că-i reciproc. Aşa-mi spune intuiţia de scriitor.

– Oare nu confunzi inspiraţia, fantasmele proprii... cu intuiţia?

Cristina mea a revenit dusă de mână de Jeane.

– Cristinel, parcă la noi în casă, cum e astăzi măcar, se auzeau colinde la aparatul meu rusesc hârâit... Dacă ştiam, îl puneam şi pe ăla în geamantan.

– O, da... – a dat din cap şi s-a întors către Rita, căznindu-se să-i atragă atenţia, pe ocolite, că lipseşte fundalul sonor.

Pentru întâia oară am observat-o pe Rita că-şi dă seama că a fost prinsă pe picior greşit. Mi-a aruncat o privire vinovată şi a ieşit. Când s-a întors, purta în mână un CD-player şi mai multe CD-uri. Odată cu primele acorduri ale unei colindei, le-

30) *Dumnezeule!* (fr.)

am chemat pe Jeane şi Sara şi le-am arătat unde să pună degetul şoptindu-le: *push*! Fetiţele au apăsat. Salonul vast părea neîncăpător pentru atâta lumină. Cele două fetiţe au început să sară în sus de bucurie şi să aplaude, fugind ca doi iepuraşi în jurul pomului de Crăciun, sub care încă nu apăruse vreun cadou. N-am fost atent dacă mama lor a şoptit *kiss*, dar m-am pomenit cu ele agăţate de gâtul meu, să mă sărute. Cum stăteam lăsat pe călcâie lângă comutator, m-am dezechilibrat şi am căzut pe spate. Fetiţele s-au lăsat în genunchi, cu mâinile sprijinite de pieptul meu, să mă poată săruta. Am repetat gestul făcut cu ani mulţi în urmă altor două fetiţe, înţepându-le uşor între coaste. Sara a izbucnit în râs când a simţit înţepătura degetelor mele. S-a ridicat şi a fugit la mămica ei, să-i arate ce i-am făcut. N-am văzut, că Jeane se căznea să-mi facă acelaşi lucru şi mie, dar am auzit un *Oo*!, urmat de o explozie de râs. Nu-mi venea să cred – era râsul Ritei. Apoi am văzut fluturând pe deasupra obrazului meu poala unei rochii, pe sub care n-am putut zări decât puţin din coapsele ei. S-a oprit lângă mine şi mi-a întins mâna, să mă ajute să mă ridic, şoptindu-i totodată fetiţei mai mari să mă lase în pace. Dacă n-ar fi fost prezentă Cristina mea, „s-ar fi îngroşat gluma”: aş fi tras-o puţin de mână, să cadă alături. Poate aş fi făcut semn fetiţelor s-o imobilizeze pe covor, jucându-se cu ea. Şi aş fi găsit un prilej când s-o alint puţin, fie să-i ating sânii, ca din întâmplare, ori coapsele, prefăcându-mă că-i aranjez poala rochiei. Ajutat de mâna ei, m-am ridicat.

– Mulţumesc, Mihai Vlădeanu! – a rostit ea cu naturaleţe numele meu întreg, apropiindu-se cu două pahare pline cu vodcă.

Am luat un pahar şi am înclinat privirea în faţa ei, apoi în faţa fiicei mele; celor două fetiţe le-am făcut cu ochiul, iar ele au început să fugă în jurul pomului împodobit. Doamna Margherita a început şi ea să-i dea ocol.

– Mulţumesc! N-aş fi reuşit să-l fac atât de luminos – a constatat ea, păstrându-şi aerul distant.

– Nici eu, Margot – i-am şoptit atât cât să audă doar ea, că fiica mea şi cele două fetiţe vorbeau despre ceva dincolo de pom. M-am uitat în ochii tăi, am furat din ei puţină lumină şi am aprins bradul.

A întors privirea spre mine.

– Fiţi liniştită, *chère madame Margot,* v-a rămas toată lumina în ochi. Lumina ochilor tăi se distribuie, nu se împarte.

N-am înţeles dacă *tăi*, ori asigurarea mea că nu şi-a pierdut nimic din strălucirea privirii (deşi eu mizasem pe amândouă) au făcut-o să mă privească plină de calm, clătinând capul.

– Eşti mai rău decât grecii; ar trebui să mă tem de tine şi când spui un cuvânt gentil, nu numai când faci daruri[31].

– Strămoşul meu, şcolit la curţile suveranilor europeni, întors în ţărişoara mea, s-a îndrăgostit de toate cele cinci fete ale unui mare grec. Eu sunt urmaşul uneia dintre cele cinci fete, cea mai aprigă la mânie.

– Nu s-ar zice. La voi, prin vremea aceea, se practica haremul?

– Iubirea, doamnă. Care-i cu totul altceva decât haremul. Haremul este forma instituţionalizată de sclavie sexuală. Iubirea... Nu ştiu. Cel mai potrivit ar fi să-l întrebăm pe Dante. Am văzut că aveţi în biblioteca din birou cele trei cărţi ale trilogiei. Deschideţi oricare dintre ele şi citiţi ultimul vers.

– Mă îndoiesc, dragă domnule scriitor. Din *Infern* se iese „către lumini şi stele”, *Purgatoriul* se termină cu dorinţa de-a „urca spre stele”. Doar în *Paradis,* cel ce l-a parcurs, cunoaşte „*iubirea ce roteşte sori şi stele*”. Dar unde-i Paradisul, *cher monsieur Michel?*

---

31) Aluzie la *Mă tem de greci chiar şi când fac daruri.*

Fără să scot un cuvânt, agăţat cu obstinaţie de ghearele gândacilor ei negri, am întins arătătorul în direcţia în care cele două fetiţe nu-şi mai dădeau rând să spună ceva fiicei mele.

– Priveşte Paradisul, *chère madame Margueritte*.

– Şi-atunci, noi de ce stăm de cealaltă parte a însemnului celei mai mari sărbători creştine?

– Pentru că aveţi din nou buza de jos umedă; de data asta, cu vodcă – i-am răspuns, neslăbindu-i ochii.

– N-am apucat, încă, să spargem paharele din care am băut – m-a privit cu aerul că a dat deja sentinţa.

– Le avem în mână, *ma reine Margot*[32]. Să-l arunc eu primul?

– Inutil. Covoru-i prea gros. Cel mult, va trebui să te apleci, să-l recuperezi. Mergem în Paradis?

Am continuat ocolul pomului de Crăciun şi am ajuns unde cele trei copile ale noastre discutau de zor.

– Fetiţele vor să ne arate ce pictură frumoasă au făcut cu *dulcele negru* – mi-a tradus Cristina.

Jeane şi Sara spuneau ceva de zor mamei lor.

– Vă rog! – a făcut doamna Margherita un semn ospitalier spre mine şi Cristina.

Fetiţele au pornit înaintea noastră. Pe hol, în faţa unei uşi, Jeane a pus arătătorul pe ochiul de sticlă, uşa s-a deschis şi am intrat în dormitorul fetiţelor. Eu mergeam ca beat. „Pe asta n-o pui jos nici cu tunul – mă obsedau vorbele lui Lie. Să nu uit să-i dau telefon; ar fi primul an când nu primeşte vreun semn de la mine de Crăciun.” Sara şi Jeane arătau victorioase cele două urme ale palmelor lor pe perete, între cele două paturi elegante, cu lenjerie scumpă şi cu vulpiţa pe o pernă, iar ursul posac pe cealaltă. Copilele au văzut că mă uit la cadourile noastre şi s-au grăbit să le aranjeze mai bine, acoperindu-le grijulii cu cearşaful până sub bărbie. M-am apropiat şi le-am

[32] *Regina mea Margot* (fr.)

sărutat pe amândouă pe frunte. Am vrut să mă retrag, să ies pe sală – eram sigur că doamna Margherita se va supăra dacă stăm prea mult în camera fetiţelor.

– Tăticule, vino – am auzit vocea fiicei mele şi m-am întors din drum.

Sara stătea cu nasul lipit de fereastră şi spunea ceva, arătând mereu cu degetul.

– Întreabă de ce nu are şi casa ei lumini care se aprind seara, cum are a Juliei. Julia este colega ei de grădiniţă şi stă peste drum, cu bunicii şi părinţii.

– Familia O'Brien; bătrânul, judecător Curtea Supremă; fiul, consilier juridic – am auzit vocea doamnei Margherita în spatele nostru. Am desfăcut instalaţia veche, când am pus sistemul de alarmă şi n-am mai avut timp, nici anul trecut, nici anul acesta să cumpăr şi să pun alte lumini.

Doamna Margherita a mai rămas cu fetiţele, să le schimbe hainele, că se umpluseră cu ace de la crengile de brad scuturate prea tare când au agăţat ornamentele.

– Păi dacă tot am venit la bal... – am şoptit eu, zâmbind unui gând.

M-am uitat la ceas – abia trecuse de prânz.

– Las' că te fac eu să spargem paharele!

– Ce pahare, tăticule?

– E-o replică dintr-un roman al meu – i-am zâmbit fiicei mele. Roag-o pe doamna să ne deschidă, să privim casa din faţă.

– De ce?

– Tu de ce mă întrebi?

Doamna Margherita a părut surprinsă, dar nu s-a opus.

– Voiam să vă invit la masă... – a spus încet, în timp ce ne conducea spre ieşire.

– Prânzul a trecut; pentru cină este prea devreme – i-am răspuns şi nu am mai aşteptat reacţia ei.

Am ieşit cu pas sigur în stradă, cum făceam când eram diriginte de şantier la instalaţia inventată de mine la *Valea Brânduşelor,* şi am măsurat cu privirea faţada. Am dus mâna la buzunarul din spate al pantalonilor, unde ţineam tot timpul o coală albă împăturită în patru, am scos-o şi am început să notez cu pixul ce-l purtam în buzunarul din interior, la piept, al sacoului. Cu tot cu ferestre, uşă, streaşină şi cei doi copaci din faţa casei îmi ieşiseră cam 400 de metri.

– Roag-o pe doamna să ne deschidă garajul.

– Tăticule, te simţi în stare? – şi-a şoptit Cristina întrebarea.

– Măcar fetiţele vor şti că am încercat.

Doamna Margherita a venit cu paşi fermi către mine:

– Care-i problema, domnule Vlădeanu?

– Am primit un ordin de la Moş Crăciun.

– Ce ordin?

– Aţi spus vreodată celor dragi ce-i în cutiile de sub brad înainte de-a şi le deschide fiecare?

Înghiţind în sec, doamna Margherita i-a făcut un semn scurt Cristinei şi au intrat amândouă în casă. Uşa s-a închis cu zgomot de celulă în urma lor; eu rămăsesem afară. La o fereastră, fetiţele stăteau cu nasul lipit de sticlă şi mă priveau. M-am dus chiar în faţa lor şi mi-am pus vârful arătătoarelor în direcţia nasurilor turtite pe sticlă. Au început să râdă. Le-am făcut un semn prietenesc, să stea liniştite, şi m-am grăbit să urc în maşină, lângă Cristina.

– Dincolo de pod, este un magazin mare.

Înăuntru, am văzut colacii cu şirul de becuri multicolore în tubul de plastic.

– Întreabă câţi metri are un colac.

Fiica mea s-a întors cu un bileţel pe care scria lungimea în unităţile lor americane; într-o paranteză era semnul *aproximativ* înaintea cifrei care exprima lungimea în metri, iar mai jos, preţul în dolari. Am cerut 4 colaci, cu ştecher la un

capăt şi priză izolată prin protecţie totală pe celălalt. Am mai solicitat câteva prelungitoare cu protecţie totală, o trusă mică de scule pentru orice eventualitate, câteva startere pe care să le leg în serie, să obţin o varietate mai mare de jocuri de lumini, şi am făcut semn să fie încărcate pe un cărucior. M-am dus printre rafturi, am ales o salopetă mărimea mea, „îmi va fi utilă la primăvară, când voi lega via sau voi curăţa pomii" – am şoptit Cristinei şi am căutat o frânghie. Am plătit cu cardul meu bancar şi am mers împreună cu tânărul care ducea căruţul, să ni le încarce în portbagaj. Când i-am pus 5 dolari în palmă, a întrebat ceva.

– Spune să luăm şi cleme de prindere – mi-a tradus Cristina.

Am luat câte un săculeţ din cele trei feluri – pentru margini mai groase, mai subţiri şi prindere cu ventuze pentru tocul uşii sau la ferestre. Acasă, în garaj, fetiţele n-au mai ascultat de mămica lor şi au venit să vadă ce am adus în portbagaj. Ştiam că, încă din prima zi, pusesem acolo o sacoşă cu un pulover şi o haină de ploaie – precauţie pentru când ne-ar fi prins vremea rea prin oraş. Am luat doar puloverul.

– Îmi permiteţi să mă retrag undeva, să mă schimb? – am întrebat-o pe doamna Margherita, arătându-i salopeta şi puloverul.

M-a condus într-un dormitor. Fetiţele se ţineau scai după mine. Mama lor le-a explicat ce trebuie să fac şi le-a scos din cameră. În faţa aerului ei rece, de stăpână a casei care a solicitat o lucrare, eu trăiam orgoliul meseriaşului venit să scape pe proprietar de necaz, „mai puţin dezordinea pe care o lăsau, la plecare, meseriaşii chemaţi la vreo reparaţie în apartamentul meu din Valea Brânduşelor". Am dat jos de pe mine hainele elegante în care venisem şi am îmbrăcat puloverul direct pe piele, să nu răcesc, apoi salopeta. Ieşit în spatele casei, am găsit un loc pe unde m-aş fi putut urca pe acoperiş dacă foloseam masa şi un scaun de pe veranda din spate. Am

aruncat pantofii, apoi şosetele. Desculţ, aveam mai multă stabilitate pe acoperişul casei. Mi-am legat frânghia de mijloc, apoi am agăţat-o de colţul acoperişului, „mai bine în spital bătut de Rita, decât să cad ca prostul”. Nu mai ştiam dacă lucram ca s-o epatez pe *perla mulatră*, ori de dragul celor două copile, în care mi se părea că le văd pe Cristina şi Cristinica pe vremea când eram „tânăr şi voinic”. Băiatul de la magazin îşi meritase cei 5 dolari – clemele fixau tubul de plastic de orice margine ori colţ. Mai greu mi-a fost la streaşina casei, că a trebuit să stau cu capul în jos, întins pe acoperiş, pe burtă. Ameţeam uneori, dar mă ştiam în siguranţă, legat de mijloc. Peste vreo oră, am coborât şi am început munca la ferestre. Ventuzele de jos le lăsam în grija fetiţelor, apoi eu le controlam, să fie prinse bine. Odată casa terminată, am folosit ultimul colac pentru cei doi pomi, în care m-am urcat folosind scara de aluminiu. Alimentarea am făcut-o la priza ascunsă în perete, afară, lângă uşă, proiectată anume pentru instalaţiile de Crăciun. Deja soarele apusese, iar lumina zilei scădea treptat. Pe casa de peste drum se aprinsese conturul dat de şirul de lumini multicolore, care clipeau rar. Am înseriat starterele şi le-am găsit un loc pe o etajeră, în locul ghiveciului cu flori. Am făcut un semn de atenţionare cu degetul, să nu atingă cineva instalaţia şi m-am dus în dormitor să mă schimb. Am observat cu atenţie luxul întregii camere; un dormitor modern, cu pat mare şi şifonier înalt. Dar nu m-a impresionat. Nici baia, cu faianţa ei scumpă şi pardoseala din gresie de cea mai bună calitate. Îmi scrisesem singur un rol şi voiam să-l sfârşesc în aplauze. M-am întors în baie, mi-am dat cu apă pe ochi să mă înviorez, mi-am pus puţină pastă de dinţi pe deget, să-mi clătesc gura, că simţeam gustul sălciu al paharului cu vodcă şi m-am privit în oglindă. „Chiar dacă n-oi aduce ploaie, m-oi mulţumi cu bucuria fetiţelor.” Am revenit la intrare, le-am chemat pe fetiţe, pe doamna Margherita şi pe Cristina

arătându-le să-şi pună arătătoarele mâinii drepte unul peste altul pe butonul de start. Eu am băgat instalaţia în priză.

– *Push*! – le-am spus.

Credeam că leşin – tuburile de plastic rămăseseră moarte. Apoi, după câteva secunde, a apărut o pâlpâire slabă, grupuri de becuri s-au aprins şi stins alternativ, altele au început să clipească, stabilind un joc de lumini dat de înserierea starterelor.

– *Mary Christmas*! – m-am adresat celor prezenţi.

Prima m-a sărutat scurt şi apăsat fiica mea, apoi s-au repezit la mine fetiţele, în faţa cărora m-am lăsat pe călcâie, să se poată agăţa de gâtul meu. Doamna Margherita şi-a înclinat privirea şi mi-a mulţumit. S-a apropiat de mine, m-a luat de braţ şi mi-a şoptit:

– Aş aprecia dacă gestul şi truda sunt cadou de la Moş Crăciun. Costurile sunt problema mea. Cât vă datorez?

– Nu mai aveţi cum plăti – i-am şoptit, să nu audă Cristina, care ieşise în stradă cu fetiţele de mână să admire jocul luminilor. V-aţi şters stropul de vodcă de pe buza de jos – am făcut un semn spre locul unde se umezise în salon.

– Continuaţi să mă hărţuiţi? – s-a uitat fix în ochii mei doamna care nu voia să-i scape nici un zâmbet.

– Eu i-aş zice altfel, *chère madame Margueritte*.

– Cum?

– Răspunsul îl găsiţi în cărţile din biblioteca dumneavoastră.

– Sunt prea multe. Vreţi să-mi arătaţi măcar una?

Deja eram în al nouălea cer – ochii femeii se aprinseseră, iar buzele se strângeau cu îndârjire, să nu lase zâmbetul să le invadeze.

– Daţi drumul zâmbetului pe buze mai întâi – ar putea înlocui stropul de vodcă.

Fetiţele deja îşi chemau de zor mămica, să admire şi ea casa luminată. M-am alăturat şi eu lor. Poate că m-aş fi aşezat

lângă doamna Margherita, să-i ating mâna, dar n-am mai putut-o face – fiica mea s-a agăţat cu ambele mâini de braţul meu, lăsându-şi tâmpla rezemată de a mea.

– Cred că eu, tăticule, mă bucur mai mult ca fetiţele. Te rog! Nu mai sta de vorbă cu doamna. Las-o... n-ai s-o schimbi tu. Am văzut că te tratează cu ostilitate. Sper că nu încerci să-i faci curte! Nu ştiu ce tot aveţi de împărţit, doar nu vrei să ajungi la spital?

– Poate la cel de nebuni – am replicat eu râzând. Începuse să mă întrebe cât a costat toate materialele.

– N-o refuza să-ţi plătească; aşa ceva nu se face în America. Ar crede că vrei să-i intri în graţii, să-i ceri un compromis, o intervenţie pentru vreun caz ce-l instrumentează ea...

După ce am intrat în casă, iar zăvoarele au pocnit în urma noastră, doamna Margherita s-a oprit şi ni s-a adresat, mie şi Cristinei deopotrivă:

– M-aş simţi mai în largul meu să achit măcar costul materialelor.

– Bine – am acceptat. Cristina, stai un minut-două cu fetiţele, că eu merg cu doamna în birou să-i prezint bonurile pentru materiale.

Odată intrat în birou, m-am oprit în centru, s-o aştept să ajungă în faţa mea. Remarcasem deja că nu s-au auzit zăvoarele – chiar voia să-mi achite costurile.

– Ascultă, Margot – i-am spus pe un ton calm, dar hotărât. N-o amesteca pe fiica mea. A plătit deja Moş Crăciun; cadou pentru fetiţe. Şi te rog să-mi ierţi hărţuirea sexuală! În Europa, îi zicem flirt. Recunosc: am greşit. Am uitat unde sunt şi cu cine discut. Deformaţie profesională. Am ajuns să văd în persoana din faţa mea un personaj creat de mine, care are reacţiile cu care l-aş fi înzestrat eu. Încă o dată, *chère madame Margueritte*, îmi prezint respectuoase scuze. Să mergem. Voi spune Cristinei că s-a rezolvat.

Am ajuns la uşă şi am vrut să ies înaintea ei – deja câştigasem teren şi ţineam să plec cu fruntea sus; atitudine de puşti orgolios. Degetul doamnei Margherita s-a atins de ochiul de sticlă, iar zăvoarele s-au retras. „Imbecilule! Puteai măcar s-o săruţi, că închisese uşa!" Era prea târziu. Mai încercasem o dată o criză de personalitate; cu ani mulţi în urmă, în faţa Doamnei Ana – cred că mă agasase cu sfaturile ei – şi fusesem pălmuit; „s-o crezi tu, Vlădean necioplit, că ieşi de aici aşa, că s-a umflat orzu-n tine..." – avusesem norocul unei prietenii cu o doamnă care a ştiut ce şi cum să scoată dintr-un fiu de ţărani, ajuns student în Bucureşti. Fiicele noastre erau în salon, aşezau cutiile cu cadouri sub brad. „Aş fi avut timp să-mi iau revanşa... – m-a fulgerat un gând, apoi m-am certat: Obsedat sexual ce sunt! Nici când eram tânăr n-am agreat comportamentul *muşcă şi fugi*." Doamna Margherita a întârziat mult. Când a intrat, ducea în braţe câteva cutii frumos ambalate. Am remarcat că-şi schimbase şi rochia – purta una frez, anume pentru ocazii, care făcea să-i lucească pielea ei de abanos decolorat. La gât şi de la urechi în jos sclipeau bijuterii din aur, cu pietre de culoarea pielii. A lăsat cutiile sub pomul împodobit, apoi a luat o poziţie dreaptă în faţa noastră, privindu-ne pe amândoi deodată – pe mine şi pe fiica mea.

– Aţi fost invitaţii fetiţelor să împodobim bradul împreună. Vă mulţumesc că aţi acceptat! Acum, eu vă invit respectuos să luăm cina cu toţii, ca un omagiu adus acestui pom de Crăciun superb, într-o casă îmbrăcată în lumini. Sper că răspunsul este *da*. Şi pentru ca cina să-şi atingă scopul, vă mai cer un efort... colegial: să mă ajutaţi să aduc masa din sufragerie aici, în prezenţa pomului de Crăciun.

Am cărat masa şi scaunele. Doamna Margherita a adus o faţă de masă brodată mecanic pe margine cu crengi de brad, clopoţei şi lumânări aprinse. Primele au fost aduse pe masă cele trei sfeşnice din alabastru, cu câte o lumânare în fiecare. Eu începusem să fiu inutil. Fiica mea şi gazda aranjau masa.

Fetiţele aşezau şi reaşezau cutiile sub brad, certându-se uneori în şoaptă, să nu tulbure muzica în surdină a colindelor de pe CD-ul din aparatul aşezat pe măsuţa dintre fotolii.

– Tăticule, – s-a oprit o clipă din agitaţia ei fiica mea – doamna m-a rugat să-ţi spun că poţi merge în baia din dormitorul unde te-ai schimbat de salopetă, să te speli pe mâini, pe faţă... mă rog! – suntem de-atâtea ore aici...

Când am revenit, masa era încărcată cu bunătăţi.

– N-am găsit magazin cu specific românesc, aşa că m-am dus la cel rusesc – a arătat doamna Margherita, plimbându-se în jurul mesei, explicând care din bucatele de pe masă provin de la magazinul rusesc. Mi-au spus că acestea se aseamănă cu cele româneşti – a arătat ea spre cârnaţi, tobă şi chişcă. De la magazinul unguresc, am luat acestea: sunt condimentate; mie îmi plac.

Fetiţele stăteau cuminţi pe scăunelele cam înalte pentru ele. În faţa lor, de partea cealaltă a mesei, fiica mea îşi aşezase braţele cu eleganţă pe marginea mesei, aşa cum o învăţasem când era adolescentă; „am scăpat de instrucţia prusacă şi-am dat de tine?! – se alinta ea – unde-o să-mi folosească atâtea tabieturi?!” Doamna Margherita s-a strecurat printre colţul mesei şi creanga bradului întinsă către bucate ca un al şaselea musafir. O urmărisem tot timpul cu privirea – mă îmbătau gesturile ei; „ce tâmpit! Puştan orgolios... Ea închisese uşa biroului în urma noastră...” A luat cutia cu chibrituri adusă anume lângă suportul de condimente şi a aprins cele trei lumânări. Când s-a îndreptat spre scaunul ei, să se aşeze, deja eram cu mâinile pe spătarul scaunului, să i-l ţin. Mi-a şoptit un „mersi” completat de înclinarea capului. M-am îndreptat spre singurul scaun neocupat – cel din capătul celălalt al mesei. Între mine şi doamna Margherita erau flăcările celor trei lumânări; îmi părea rău că nu-i pot vedea ochii. Doar mâinile ei şocolatii, ieşite graţios din mânecile rochiei frez, baletau pe deasupra jumătăţii de masă de dincolo de lumânarea centrală,

care avea o flacără roşie, vie, spre deosebire de celelalte două, ale căror flăcări, mai mici, erau de un galben stins. Luase în mâna dreaptă sticla de *Bourbon* şi privea pieziş, neştiind cum să înceapă – îi vedeam doar un ochi şi colţul gurii, în care se cuibărise un surâs.

– Oare tăticul tău, singurul bărbat din această încăpere, se supără dacă îl rog să facă oficiile de gazdă, în privinţa băuturii? – s-a adresat în franceză fiicei mele. Cum spunea că se cheamă acel om de încredere care gustă din paharul suveranului? – s-a grăbit să întrebe.

– Paharnic, doamnă Margueritte – a răspuns fiica mea, apoi i-a explicat ceva în engleză, din care am înţeles doar cuvântul *pahar*; probabil îi explica formarea termenului de *paharnic*. Tăticule – s-a întors ea către mine, arătând discret în direcţia sticlei din mâna gazdei.

M-am ridicat şi m-am apropiat de doamna Margherita, oprindu-mă chiar lângă scaunul ei. Mă înşelasem în privinţa parfumului – nu mai era cel aspru, cum îi cumpărasem şi noi; pentru ţinuta de gală folosise unul feminin, uşor răscolitor, cu accente de mosc. Am desfăcut dopul şi am luat paharul ei în mână.

– Oaspeţii, mai întâi – mi-a şoptit, ca o dojană, privind către paharul fiicei mele.

– Ba nu – i-am răspuns. Regina, mai întâi – am precizat, umplându-i paharul. Doriţi să fiu paharnic până la capăt? – am întrebat-o, ridicând foarte puţin paharul, gata să gust din el.

– Am încredere în producător; este cel mai bun şi mai serios, iar sticla era sigilată.

Am umplut şi paharul fiicei mele, apoi pe al meu. Fetiţele băuseră deja paharele cu suc, aşa că le-am luat paharele şi le-am umplut din nou. Am ridicat cu toţii paharul şi ne-am urat sărbători fericite. Profitasem de faptul că a trebuit să mă ridic, să fac pe paharnicul şi, la reîntoarcere, am mişcat puţin scaunul meu – vedeam obrazul doamnei Margherita în

întregime. „Poate c-ar fi trebuit să gust fără s-o întreb. <<Maiestate, puteţi bea fără nici o frică>> aş fi spus, arătându-i paharul, dar nu l-aş fi pus pe masă; l-aş fi adus unde stau eu şi i l-aş fi umplut pe al meu – sigur mi-ar fi reuşit gluma!” Dar pierdusem ocazia. Am observat că a sorbit de prima dată jumătate din cât îi pusesem în pahar. A stat un timp gânditoare, mi-a aruncat o privire scurtă, s-a uitat şi spre fiica mea care începuse să se preocupe de mâncare, abia apoi şi-a strâns vizibil colţul stâng al gurii într-un surâs. A ridicat mâna stângă, a ezitat o secundă, cât să se uite spre mine, să fie sigură că o fur cu privirea şi şi-a şters buza de jos. „Fir-ai tu a naibii de frumoasă!” – i-am aruncat eu o privire scurtă, încreţind şi eu colţul gurii într-un surâs şi mi-am băut paharul în întregime. Nu mai simţeam nimic din frustrarea care mă dominase în ultimele zile. Trăiam sentimentul sărbătorii în compania fiicei mele, de dorul căreia sufeream de peste un an şi jumătate, a celor două fetiţe care mâncau cu poftă şi a unei doamne cu care începusem deja să flirtez. Îmi plăcea la nebunie jocul – mult mai mult decât finalul lui, dorit de orice bărbat. Gustam pe rând bucatele de pe masă, apreciind prin mimică savoarea fiecărui nou fel – ştiam că asta face plăcere gazdei; chiar am surprins-o urmărindu-ne, pe mine şi pe fiica mea, sfârşind de fiecare dată cu un zâmbet lăsat să-i fie ghicit doar în privirea mult mai vie şi buzele uşor deformate.

– Cristina, tu ştii în Austin vreun magazin cu muzică românească?

– Nu, doamnă. Doar câteva casete şi CD-uri cu melodii de excepţie, cântate la nai de un mare muzician al nostru.

– Am căutat colinde româneşti. Mi-ar fi făcut plăcere să le ascultaţi şi pe ale voastre. A! – i-am văzut degetul întins graţios către mine, parcă şi-ar fi amintit ceva ce trebuia să-mi spună. Scuzaţi-mă un minut, vă rog!

S-a ridicat de la masă. Am făcut-o şi eu, dar nu ca s-o însoţesc – ştiam că aşa cere protocolul. Doamna Margherita mi-a aruncat o privire, exclamând: „Europa!...”

– Tăticul tău – s-a adresat Cristinei – mă face să mă simt din nou la Paris. Mulţumesc! Revin imediat – şi a ieşit.

– Tăticule, – am auzit şoapta fiicei mele, care s-a aplecat puţin, s-o pot auzi – m-a întrebat cine ţi-a făcut costumul, „că-i nou şi nu are vreo etichetă”, mi-a spus, „este foarte elegant şi stă ca turnat pe el”, a continuat. I-am zis că-i opera artistei plastice, autoarea albumului. „L-a răsplătit pe tăticul meu pentru că a ajutat-o să facă albumul”, i-am spus şi a părut încântată.

Uşa s-a deschis, iar doamna Margherita a intrat cu laptop-ul deschis purtat pe palme ca o tavă. Am observat că avea deja instalat dispozitivul de conexiune la internet *wireless*, unul mic, de ultimă generaţie, nu ca al meu, mare cât un telefon mobil vechi.

– Sunt sigur că *monsieur Mihai Vlădeanu* poate găsi pe internet ceva care să vă amintească de sărbătoarea când tu erai de vârsta fetiţelor mele – s-a adresat ea Cristinei, oferindu-i laptop-ul.

– Tăticule, mă ajuţi?

Ştiam un videoclip găsit şi ascultat cu mult drag anul trecut după ce venisem din Valea Mare, unde luasem masa de Crăciun în casa familiei Răzeşu-Zugravu. Toţi au făcut cerc în jurul meu. Pe ecran a început deja să se deruleze imaginile fascinante ale unei ierni bucovinene, cu coline încărcate de zăpadă şi o cărare îngustă făcută de paşii proaspeţi ai unui grup de trecători. În acordurile orchestraţiei unui colind românesc, cineva atinge creanga unui brad, iar zăpada se scutură de pe ramuri în capul unei cete de copii înfofoliţi în cojocele frumos ornamentate; băieţii, cu căciuli negre şi brumării, iar fetiţele, cu broboade înflorate. Zăpada este reavănă în faţa opincilor mici, din care pornesc în cruce cureluşele peste obielele groase din

şiac. Ceata înaintează către o poartă din lemn sculptat, lăsată larg deschisă. În cerdacul casei ţărăneşti, gospodarii îi aşteaptă pe colindători cu un coş din nuiele albe plin cu colăcei şi un altul, cu fructe. Degeţelul Sarei s-a întins către căţelul – un ciobănesc carpatin – care stă cuminte la picioarele stăpânului.

– Cristina, propun să-l cuplăm la televizor – a arătat doamna Margherita în direcţia ecranului mare, de măcar doi metri pătraţi, extraplat, agăţat pe perete.

Înainte de a relua videoclipul, am observat manevra doamnei Margherita de a-şi salva site-ul în *Favorites*. Fetiţele i-au făcut loc Cristinei între ele, să poată sta cu faţa la televizor. Salonul se umpluse de glasurile cristaline ale copiilor din ţara mea.

– Cu Jeane am fost la munte, ştie ce-i aceea zăpadă; Sara, doar de la televizor – ne-a explicat doamna Margherita.

M-am ridicat, am ocolit masa şi am luat din mâna gazdei sticla cu vin şi tirbuşonul. Am înfăşurat-o în prosopul ce-mi stătuse mai înainte pe braţe şi i-am scos dopul de plută, apoi am umplut paharul gazdei.

– Mărită regină, – m-am adresat doamnei Margherita – nu pot să vă las să riscaţi; prinţesele sunt încă prea tinere, să vă urmeze la tron. Trebuie să-mi fac datoria! – am precizat şi, ridicând uşor paharul, dar fără să renunţ la poziţia unui supus, am băut o gură de vin.

Gazda rămăsese cu privirea ridicată către mine. Fiica mea făcuse ochii mari.

– Am glumit – mi-am menţinut eu tonul jovial şi am dus paharul în faţa scaunului meu, luând paharul gol în care ar fi trebuit să-mi torn mie.

Ocolind pomul de Crăciun, să nu treacă prin faţa ecranului pe care grupul de colindători primeau colaci, doamna Margherita a venit şi a luat paharul băut pe jumătate.

– Domnule paharnic, – s-a uitat ea la mine „de sus”, arborând un aer princiar – îmi închipui că oamenilor aceia atât

de curaţi şi frumoşi – a arătat cu privirea către ecranul de pe perete – le face plăcere să bea mai mulţi din acelaşi pahar. Gustând din el – mi-a arătat paharul din mâna sa –, ai verificat şi paharul, nu numai vinul.

Deja era o alta: obrazul i se umpluse de zâmbet, iar ochii ei s-au oprit spre Cristina, zâmbindu-i complice. Fiica mea a început să râdă – un râs domol, fericit, semn că trecuse printr-un moment de spaimă. Doamna Margherita a aşteptat până au fost umplute şi celelalte pahare, a ciocnit cu noi, apoi a întins mâna spre prosopul meu:

– Îl pot folosi?

Şi-a tamponat uşor buza de jos.

– Nu-i chiar un vin de valoare – a spus privind-o pe Cristina, dar ştiam că replica îmi era adresată. Puteam cumpăra un vin de California, dar am optat pentru unul spaniol, să fim pe teren neutru...

Sara a spus ceva mamei sale, arătând cu degeţelul ei, cât un capăt de creion, către televizor. Doamna a mers la calculator şi a dat înapoi videoclipul, ascultând vocea Sarei, ca un fel de reproş, când pe ecran, copilul cel mai mic, un băieţel cu o căciulă brumărie înaltă care îi lumina obrazul, primea de la stăpâna casei, coborâtă în mijlocul lor, colacul cel mai mare.

– Îi atrage atenţia mamei sale că cel mai mic trebuie să primească mai mult, să crească şi el – mi-a tradus Cristina vorbele fetiţei.

Am râs cu toţii – un râs care dezgheţase definitiv obrazul doamnei Margherita şi, odată cu asta, atmosfera din salon părea mult mai caldă.

– Copiii ca voi, mai ales fetiţele – am spus în româneşte, aruncând o privire ca un ordin fiicei mele, să traducă, să fiu înţeles exact – trebuie sărutaţi aici – am atins fruntea Sarei, apoi i-am dat capul pe spate şi am sărutat-o pe frunte; imediat am făcut acelaşi lucru şi cu Jeane. Sărutul celor dragi face să crească aici un corn de inorog.

După ce a terminat traducerea, Cristina le-a explicat ce înseamnă inorog. Jeane şi-a amintit că văzuse la grădiniţă un film cu un desen animat în care apărea un cal alb, cu un corn mare în frunte.

– Fiica ta de ce nu are? – mi-a tradus Cristina întrebarea Jeanei.

– Are, c-am sărutat-o mult. Dar la oameni cornul nu se vede; este un corn fermecat.

Fetiţele s-au uitat spre mămica lor – o privire încărcată de rugă. Doamna Margherita a venit la spatele lor şi le-a sărutat pe rând, pe frunte, de câte două ori. Sara m-a întrebat ceva.

– Creşte şi mamei ei dacă o sărută ea? – mi-a tradus Cristina.

– *Of course*! – am răspuns.

Doamna Margherita s-a lăsat pe călcâie să poată fi sărutată pe frunte. Jeane a făcut-o atentă pe Cristina, arătând spre televizor.

– Jeane este nedumerită – am auzit traducerea. Dacă aceşti copii nu stau acasă, cum îi găseşte Moş Crăciun?

Am explicat că moşul vine doar atunci când copiii dorm şi le umple cutiile cu cadouri. Datoria părinţilor este să cumpere cutiile goale, pentru ca moşul să le poată umple. Abia de Crăciun dimineaţa, când se trezesc, copiii pot deschide cutiile să vadă ce a pus moşul acolo.

Sara făcuse ochii şi mai mari; îmi amintise de păpuşa din cauciuc – un copil negru – de 25 de lei, pe care mi-o adusese într-o seară Teona, „să-ţi ţină companie când eu dorm”. După căsătorie, Ana a aruncat-o la gunoi, „ce mai ţii urâtania asta?!”

– Tăticule, Sara a întrebat dacă toate cutiile sunt goale – mi-a tradus Cristina.

– *Of course*! – am răspuns mult prea sigur pe mine.

Fetiţele s-au privit speriate. Sara a sărit de pe scaun şi a intrat sub brad, rupând colţul unei cutii plate. S-a uitat cu atenţie în interior şi a exclamat:

– *Mami, is here!*[33]

Doamna Margherita i-a spus ceva, iar fetiţa a pus cutia la loc.

– Cadourile care sunt deja puse sub pom trebuie controlate de moş – mi-a tradus Cristina vorbele gazdei adresate Sarei.

Doamna Margherita şi Cristina au schimbat priviri pline de zâmbet. Mie nu mi-a dat nici o atenţie. Doar când s-a ridicat de pe scaun, s-a oprit întâi lângă mine, să-mi umple paharul cu vin; apoi i-a turnat Cristinei şi s-a îndreptat spre locul ei. Mergea dumnezeieşte! Credeam că-mi ies din minţi.

– Îmi pare rău, *chére madame Margheritte*, dar nu v-aţi îndeplinit corect datoria de paharnic – am arătat spre paharul plin.

– Pentru că este aceeaşi sticlă – mi-a răspuns.

Privirea aruncată scurt către mine a avut ceva din sclipirea ochilor ei când ne-am contopit pe biroul plin cu dosare. Fetiţele au început să şuşotească.

– Au dreptate – s-a uitat doamna Margherita spre fiica mea.

Cristina mi-a tradus nedumerirea fetiţelor: „cum va veni moşul la noi dacă nu vom fi aici la noapte şi nici mâine dimineaţă să deschidem cadourile?” Am strâns colţul stâng al gurii într-un surâs mai degrabă trist decât amuzat. Tocmai voiam să-i spun fiicei mele să le liniştească pe fetiţe, că vom trece mâine dimineaţă pentru câteva momente, cât să ne deschidem cadourile, dar doamna Margherita a început să spună ceva Cristinei. Fetiţele au făcut ochii mari – întâi spre mama lor, apoi spre Cristina, aşteptând să mi se traducă.

---

[33] *Mămico, e aici!* (engl.)

– Doamna Margherita m-a întrebat dacă ar fi o impoliteţe invitaţia de a rămâne aici până deschidem cadourile.

În romanul meu, Cristian rămâne la Tania peste noapte, pentru că Dirk, cel ce ducea autotrenul cu ajutoare în Siberia, adormise deja pe fotoliul din camera vecină, răpus de oboseală. Tania îl convinge pe Cristian să se odihnească şi el în altă cameră; <<eu, de obicei, dorm la etaj, pot vedea mai bine frumuseţea lacului când mă trezesc dimineaţa>>. „Da, iarăşi trăiesc ce-am scris" – mi-am zis, jucându-mă cu vârful arătătorului pe buza paharului cu vin.

– Mă gândesc, *cher monsieur Mihai Vlădeanu*, că, poate, vreodată veţi scrie despre America. N-aş vrea să plecaţi cu impresia falsă că texanii sunt inospitalieri. Primul meu soţ mă tachina mereu: „La voi, când bate cineva la uşă ori strigă la poarta de intrare, întâi trageţi cu arma, apoi întrebaţi cine este."

Şi eu şi fiică-mea am izbucnit în râs. Fetiţele au zâmbit şi ele.

– Camere sunt destule; vedeţi doar cu ce casă mare m-am pricopsit...

Nu am înţeles ce-ar fi vrut să spună cu ultimul cuvânt, dar s-a explicat imediat:

– Eram deja căsătorită cu Jean-Pierre, iar soţul meu vânduse scump câteva tablouri... gen Géricault – m-a privit ironică –, doar că nu mai era vorba de cai în război, ci de scene din fermele Texas-ului. Ni s-a ivit prilejul să cumpărăm această proprietate. Am făcut-o mai mult pentru curte, că-mi place să mă ocup de flori, şi de zonă – tot timpul este supravegheată de poliţie.

– Pentru noi este o onoare să fim oaspeţii dumneavoastră – i-am răspuns.

Mi-a mulţumit printr-o înclinare uşoară a privirii, apoi s-a adresat fetiţelor; cred că le-a spus: „Da, domnul şi fiica sa vor rămâne la noi până mâine". Sara a venit la mine şi a ridicat privirea, şoptindu-mi *thank you!*, apoi a fugit de câteva ori în

jurul bradului, ca un ied scăpat din ţarc primăvara. Jeane s-a uitat spre mama ei, a primit încuviinţarea şi a început şi ea să zburde; îşi prindea sora în braţe, o trântea jos şi se rostogoleau într-o parte şi-n alta. Noi am continuat masa. Doamna Margherita a adus desertul; fetiţele şi l-au mâncat pe al lor aşezate în faţa şemineului, apoi au ieşit în fugă şi s-au întors cu ursuleţul şi vulpiţa aduse de mine. Au flancat-o pe mama lor, una de-o parte, alta, de cealaltă, rugând-o insistent ceva.

– Îi spune că prietenii lor n-au văzut casa luminată – mi-a tradus Cristina.

M-am ridicat de pe scaun şi am pornit spre uşă. Doamna Margherita n-a avut încotro şi a ieşit prima. Înainte de a deschide uşa de la intrare, s-a uitat spre mine şi a şoptit ca un oftat ce-mi dădea de înţeles că n-are încotro:

– Nu obişnuiesc să ies din casă noaptea.

– Eu dorm cu uşile descuiate; uneori, deschise.

– Mersi! Personajele tale, chiar dacă le trimiţi la moarte, nu te ameninţă prin telefon.

– Îmi pare rău! Am uitat unde mă aflu – am şoptit trist. Lăsaţi, doamnă, – am schimbat tonul –, ies eu cu fetiţele –, dar pentru că i-am simţit privirea mult prea rece, am adăugat maliţios: Dumneavoastră întoarceţi-vă să vă luaţi poşeta – am făcut eu aluzie la pistolul pe care îl purta în poşetă.

A strâns din buze şi am auzit un *Good damned* – asta m-a uns pe suflet; ştiam că-i un fel de înjurătură mai degrabă tandră, un fel de *of, Doamne, ce blestem*. Am ieşit înainte până în mijlocul străzii. Fetiţele au venit lângă mine, fiecare spunând ceva păpuşii din braţe, pe care o făcea să dea din cap în semn că a înţeles, apoi au început să se alerge în jurul copacului din dreapta, luminat feeric, până spre vârf, unde reuşisem să ajung din creangă în creangă, înfăşurând cei 200 de metri pe cât mai multe ramuri. Copacul celălalt îl împodobisem cu două resturi de câte 70-80 de metri rămase de la casă. Doamna Margherita şi fiica mea stăteau pe treptele din marmură albă ale intrării în

casă. Obosite, fetiţele au pornit singure înapoi, în casă – mama lor le-ar fi chemat, dar mă fura mereu cu privirea, mă vedea îngăduitor, poate chiar fericit de fericirea lor, şi-şi continua discuţia cu Cristina.

– M-a întrebat dacă suntem obosiţi şi i-am răspuns că astăzi am dormit până târziu. Mi-a propus să mai stăm în salon, să bem un ceai, ori o cafea, după ce-şi trimite fetiţele la culcare.

Întâi a venit Sara să-şi ia rămas bun printr-un sărut umed pe obraz. Jeane a făcut la fel. Doamna Margherita a descris cu braţul drept un arc de cerc, invitându-ne să ne simţim în largul nostru.

– Nu voi lua de pe masă decât la culcare mâncărurile care trebuie puse la frigider – ne-a spus înainte de a ieşi pe uşă. Sigur vom dori să mai gustăm ceva.

Cristina s-a apropiat de laptop, făcându-mi semn să o urmez:

– Caută, te rog, cântecul despre decembrie, acela pe care tu îl ascultai în toate serile când munceai la turtele cu julfă.

Am găsit uşor varianta iniţială, aşa cum era transmisă de pe caseta cu melodiile ce le ascultam în fiecare an când munceam singur în bucătărie să pregătesc prăjitura pentru Ajunul Crăciunului. Vocea lui Alifantis şi acordurile chitarei sale păreau că umplu salonul cu nămeţi întregi.

– ...”zăpada-i cât gardul,/ Şi-a prins promoroacă şi clanţa” – a repetat Cristina, stând pe braţul fotoliului meu, să mă poată îmbrăţişa strâns. Mă bucur aşa mult, tăticule, că eşti aici!...

Doamna Margherita a intrat cu aceeaşi tavă din cristal încastrată în argint, pe care stăteau ceşcuţe de cafea, de ceai şi două căni din sticlă – una se cunoştea că-i de la aparatul de făcut cafea la filtru.

– Îmi place melodia – a arătat spre laptop-ul de pe braţele mele. Cred că textul este foarte frumos, văd că ai ochii umezi, Cristina; înţeleg, ţi-e dor de acasă.

Am găsit pe internet poezia lui Bacovia, *Decembre*; am afişat-o pe ecran, lăsând melodia să se repete.

– Cristina, uite textul – i-am trecut laptop-ul. Tradu-i, te rog, doamnei versurile care îţi plac mai mult.

Doamna Margherita a adus sticla cu *Bourbon* şi trei pahare curate, turnând în ele. Am ciocnit toţi trei, am rostit iarăşi *Mary Christmas!* şi am băut. Cristina a început să-i traducă, uneori înainte de-a rosti cântăreţul versul, alteori, după. Se instalase în salon o atmosferă calmă, de casă în plină sărbătoare şi aveam impresia că dincolo de zidurile ei se înalţă zăpada pufoasă, ca-n copilărie.

– Mmm... *yes*... – a clătinat capul îndelung doamna Margherita când fiica mea a terminat de povestit pe îndelete fiecare vers bacovian. Ştiu cum sunt iernile cu zăpadă multă, le-am cunoscut în Paris; am stat câţiva ani acolo...

Se părea că nu mai avem ce ne spune. Doar melodia lui Alifantis curgea lin în salonul iluminat feeric de mulţimea ornamentelor din brad şi, când şi când, ciocneam paharele, să mai gustăm din *Bourbon*. Ca să poată privi textul de pe ecran, deşi n-ar fi înţeles nimic, doamna Margherita se apropiase cu fotoliul de al Cristinei – ieşise din raza mea vizuală; nu-i mai puteam admira în voie ţinuta degajată, trupul lăsat adânc în fotoliu, picior peste picior, aşteptând clipe în şir cu paharul în mână până să se hotărască să mai guste puţin coniac. Băusem deja două cești de cafea când fiica mea a răspuns ”da, cred că da” întrebării doamnei Margherita „ţi-e somn?” Din partea mea, aş fi stat până în zori şi chiar voiam să intervin, să le propun să mai stăm, dar gazda se ridicase deja. Cristina a închis laptop-ul iar doamna Margherita a făcut un semn către masă:

– Cristina, ajută-mă să duc aceste platouri în frigider. Mihai, vino şi tu, să vezi unde este bucătăria, poate vrei să bei ceva la noapte... apă... un suc...

A lăsat pomul aprins; „nimeni nu-l stinge noaptea, că nu mai vine Moş Crăciun" – a spus doamna Margherita zâmbind, invitându-ne să ieşim înaintea ei din salon.

– Domnule Vlădeanu, veţi dormi în camera aceasta – mi-a arătat dormitorul în care îmi schimbasem salopeta.

M-a rugat să pun arătătorul pe ochiul de sticlă de lângă uşă, iar ea a tastat câteva cifre pe o telecomandă cu care venise din altă cameră.

– Când vreţi să mergeţi în bucătărie, puneţi degetul şi se va deschide uşa. V-am lăsat pe pat un halat de baie cu care puteţi dormi. Este nou.

– Somn uşor, tăticule! Dacă eşti cuminte, poate Moş Crăciun va lăsa un cadou şi în locuinţa mea de pe *Lavaca street*.

– Vise plăcute! – am răspuns, uitându-mă fix în ochii doamnei Margherita; mai fix şi mai lung ca de obicei.

Am simţit că întrecusem măsura, dar nu mi-a părut rău – femeia care pleca spre altă încăpere, să-i arate fiicei mele unde va dormi, era o alta, nicidecum *faţă-de-piatră*, cum o cunoscusem; bucuria fetiţelor îi descreţise fruntea. M-am dezbrăcat, am intrat sub duş, apoi am îmbrăcat halatul de baie, să absoarbă umezeala. Nu credeam c-o să dorm cu el, că era cam gros. Am stins lumina din butonul de pe noptieră şi am rămas cu privirea în gol, spre pata luminoasă a ferestrei acoperite cu draperii groase. Lunecasem deja în somn, cu capul golit de orice gând – parcă pluteam; *Bourbon*-ul fusese atât cât trebuie – îmi dăduse aripi şi-mi luase balastul oricărui fel de gând: şi rău şi bun; şi negru şi alb – nu mă mai interesa decât plutirea lină pe apa unei linişti străjuite de bucuria fiicei mele că-i sunt alături şi fericirea acelor două copile care se bucuraseră atât de mult de prezenţa unui tată *second hand*.

Uitasem de Rita, cea din zilele precedente. Seara aceasta, doamna Margherita, *chère madame Margueritte ou la reine Margot*, plecase din salon ducând cu ea spiritul sărbătorii în suflet – începusem să cred că femeia aceea îmi era cu adevărat dragă; o iubeam pentru că ştiuse să renunţe la faţa ei de piatră, doar ca să aducă un strop de fericire în sufletul fetiţelor. Aproape adormisem când am auzit pocnetul zăvorului de la uşă. Până să deschid ochii, lumina din dormitor fusese aprinsă. Speriat, mi-am frecat ochii cu dosul pumnilor – nu credeam în stafii, aşa că voiam să ştiu unde mă aflu şi ce-i cu mine.

– Cred c-am venit să aduc sabia; de pace nici nu poate fi vorba.

Vocea era a doamnei Margherita – rostea cuvintele frumos franţuzeşte, cu inflexiuni plăcute urechii. Stătea lângă patul meu într-un halat alb, lung, până în pământ, garnisit cu blană maron, aproape cât pielea ei, la guler şi pe poală. Ţinea în mână ceva, ca un pachet micuţ.

– Ce sabie?! – am clătinat eu capul, să mă trezesc de-a binelea, dar şi să nu mă pierd cu firea.

– Nu aduc pacea, ci sabia – a precizat ea, făcând un gest către mine cu mâna stângă în care ţinea pacheţelul.

– Nu... Mă iertaţi! Nu înţeleg...

– Credeam că eşti unul dintre fanaticii religioşi care ştie Biblia pe de rost.

– Zău că nu înţeleg! Vă rog! – am schiţat un gest de retragere spre mijlocul patului, iar doamna Margherita s-a aşezat cu oarecare grijă, să nu i se desfacă părţile capotului.

– Evanghelia după Matei, zece cu treizeci şi patru...

M-am dumirit; ştiam citatul, că-l folosisem într-o piesă de teatru. Am zâmbit.

– „Nu socotiţi că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie” – m-am bucurat eu că am putut să-mi amintesc citatul în întregime. Prin Capitolul 5 se zice altceva, că trebuie să întoarcem şi celălalt obraz, iar celui ce

vrea „să-ţi ia haina, lasă-i şi cămaşa” – am continuat pe acelaşi ton.

– Eu mă rezum la pace şi sabie – m-a privit doamna Margherita la fel de calmă, punând mâna dreaptă pe stânga mea care stătea cuminte pe lângă corp.

Mi-a strâns pumnul, apoi a desfăcut doar arătătorul. Atunci am văzut că ţine în mâna stângă un borcan fără capac. L-a apropiat de mâna mea şi a înmuiat arătătorul meu în dulceaţă:

– Am reţinut că-ţi place acru. Ce facem? Chemăm şi pe fiica ta, să vadă cum este obligat tăticul ei să guste? Sau te supui de bunăvoie?

Am dus degetul pe buze: era o dulceaţă acrişoară. Am deschis gura şi mi-am supt degetul. Mâna femeii l-a înmuiat din nou în borcan. De data aceasta am prelungit plăcerea degustării. În ochii femeii citeam puţin din explozia care o luminase în birou, în clipa în care ne îngemănam dorinţele cele mai intime, dar şi cele mai mistuitoare în clipa aceea. A treia oară, am înmuiat singur degetul şi am rămas cu el în aer.

– Cinstit este să împărţim frăţeşte această dulceaţă mult prea valoroasă.

A primit degetul meu cu voluptate, înghiţindu-l aproape tot, fără să-şi dezlipească privirea din ochii mei. Când l-am simţit liber, am atins din nou dulceaţa cu vârful arătătorului. Cu mâna dreaptă am desfăcut halatul ei la piept şi am început să-i acopăr cu dulceaţă mamelonul sânului stâng. Am încercat s-o trag spre mine, să pot săruta unde îndulcisem locul, dar nu m-a lăsat. M-am ridicat în capul oaselor şi mi-am lipit buzele de sânul ei. Apoi am cuprins mamelonul cu ele. Nu ştiu cât l-am supt, că nu voiam să mă dezlipesc până nu aş fi avut o reacţie din partea ei, care a venit încet, mutându-mi gura pe celălalt sân.

– O, nu, nu-i cinstit! – m-a îndepărtat ea cu un gest ferm de respingere, aruncându-mă la loc pe pernă. Ca toate lucrurile bune, şi dulceaţa asta este puţină.

A tras cordonul halatului şi m-a dezgolit. Cu vârful unui deget a picurat dulceaţă pe trupul meu, de la piept în jos. Fără să lase borcanul din mână, a început să soarbă fiecare picătură. Când a ajuns la falus, a înmuiat din nou degetul şi a pus borcanul pe noptieră. M-a uns încet, minuţios, pentru ca apoi să înceapă degustarea. Îmi încleştasem amândouă mâinile în părul ei bogat şi negru, ca o apă învolburată revărsată peste mijlocul meu. N-am făcut decât să-mi frământ degetele în părul ei, altfel aş fi ţipat ori, măcar, aş fi exclamat când şi când.

– Crezi că numai tu ştii să agresezi?

Deja se ridicase; ţinea o palmă pe pieptul meu şi mă privea în ochi – ai ei erau aprinşi, poate mai tare ca zilele trecute. Am schiţat un gest pe care l-a înţeles şi s-a aplecat mult peste mine. De data aceasta sărutul a fost altfel: doar ne-am atins buzele, într-o căutare ce părea eternă, până s-au împreunat într-un sărut tandru, devenit cu fiecare minut mai violent. Se făcuse una cu trupul meu; pierduse halatul şi-i simţeam căldura de la atingerea buzelor, până la vârful picioarelor care păreau să se caute şi ele, să se atingă mai bine. Îmi apăsa mijlocul cu mijlocul ei şi-şi băgase un genunchi între ai mei. O ţineam cu un braţ peste mijloc, iar celălalt pe după umeri. Când am simţit că se opreşte o clipă din sărut, să poată respira în voie, am rotit-o cu faţa în sus, proptindu-mi genunchii în pat, între coapsele ei.

– Nu! Asta nu!! – a ţipat şi m-a împins cu atâta violenţă că am picat pe spate, aproape de marginea patului. Iartă-mă! – a şoptit apropiindu-se de mine. Detest poziţia asta!

Am rămas liniştiţi amândoi. Lumea începuse să se învârtă cu mine. Cred că am clipit des, parcă să mă trezesc, dovadă că palma ei mi-a alintat ochii.

– Îmi plac foarte mult. Mi-au plăcut din prima clipă – şi mi-a fost ciudă! Uneori o chemam pe Cristina la mine, doar ca să-i văd ochii. Ai tăi sunt mai senini, mai... bărbăteşti. Mi-a fost ciudă că i-am dorit de prima dată. Lasă-mă, te rog, să fac ce şi cum vreau eu...

– N-ar trebui să mă plăteşti de la început?

N-a înţeles întrebarea. Mă crispasem deja; în alte condiţii, ori îi dădeam palme, ori o pofteam să iasă din cameră. De violat – nici vorbă!

– Cum adică?! – s-a ridicat într-un cot, să mă privească; aruncase privirea în jos, către picioare şi văzuse că n-o mai doream; erecţia dispăruse brusc. *Michel,* ce-i cu vorbele acestea? – m-a întrebat, făcându-mă să tremur scurt, ca lovit de un vânt rece – rostise mult prea frumos numele meu în franceză: *Michel*. Îmi spui? – deja începea să se enerveze.

– Păi... data trecută... banii strecuraţi în buzunar...

S-a uitat la mine, aşteptând, probabil, să-i spun că am făcut o glumă, dar eu rămăsesem calm; ştiam că obrazul meu exprimă o stare de nemulţumire. Rita s-a ridicat mai bine, să ne putem privi clar, de la distanţă.

– Cei 500 de dolari?...

– Da.

– Cum?! Ţi-ai închipuit că ţi i-am dat pentru... Că te-am plătit?!

Nu-i puteam răspunde. Nici n-a mai aşteptat, că s-a dezlănţuit într-un râs nestăvilit. Mă temeam să nu facă vreo criză.

– Margot, te rog!... – am prins-o de umeri s-o scutur puţin.

S-a prăbuşit pe pat, lângă mine, continuând să râdă – mai potolit, acoperindu-şi ochii cu braţul, parcă s-ar fi apărat de lumina din tavan. M-am ridicat într-un cot şi am început să-mi plimb palma pe fruntea ei, pe obraz, apoi iar pe frunte,

continuând peste părul răvăşit pe pernă, speriat că s-ar putea îneca de atâta râs:

– Margot...

S-a oprit din râs şi mi-a înfruntat privirea.

– *Michel*, ori tu eşti prost, dar prost!, un mare prost... ori eu am făcut o gafă cât mine de mare, pentru care un alt bărbat mi-ar fi întors definitiv spatele.

Mi-a reţinut mâna, să n-o mai alint.

– Ştiam că a doua zi urma să mergeţi la Dallas, la Fort Worth... Aveam informaţii despre Cristina – doar nu-ţi închipui că-mi iau alături pe oricine? Ştiam că tu eşti scriitor, că ai trecut printr-un partaj de divorţ şi a trebuit să vinzi locuinţa... Când ai venit prima dată în vizită la mine şi te-am văzut în jachetă *Versace,* sacou *Yves Saintes Laurent*, cravată scumpă, *Lord John*, şi pantaloni *Big Raman Paris*, iar fiica ta, cu blană *Fendi*, primul gând a fost că prietenii din Interpol m-au minţit – voi doi afişaţi un lux prea mare. În minutele următoare, însă, mi-ai dat lovitura de graţie, aşa cum numai un scriitor răzvrătit, gata să exclame un *je m'en fiche!* ori *je m'en fous!* oricând şi oriunde, o poate face. Mi-ai spus şi mi-ai demonstrat că eraţi îmbrăcaţi de la *second hand*. Cât v-am lăsat în salon cu fiicele mele, am cercetat blana *Fendi* – se cunoaşte că a mai fost purtată; pe poală, în stânga, printre fire, se mai văd urme de la vopseaua cu care a fost stropită de militanţii pentru protecţia animalelor. La jacheta ta *Versace,* în interior, sub braţ, se vede clar cum au fost acoperite găurile de glonte; una mai mare, una mai mică. Pe poală, dosul jachetei a fost descusut, pentru ca meseriaşul să poată scoate un fir din acelaşi material să acopere găurile, şi a cusut dosul la loc, de mână. Tot timpul cât am stat de vorbă în salon, am oscilat între ciuda că-mi făcuseşi avansuri din prima clipă şi dragostea care se declanşase în sufletul meu odată cu sinceritatea ta. Mă bucurase şi dragostea ta pentru copii, dar de unde să ştiu că nu-i poza celui venit în vizită?! Cinismul tău, când tu, un străin, m-ai obligat să-mi sug

de două ori degetul în faţa fetiţelor nu cred că l-am iertat nici acum. Tu nu aveai habar de lumea în care trăiesc – un scriitor boem, venit de aiurea, din Europa, în Texas... Probabil cunoşteai statul acesta din filmele cu cowboys. Cu o zi-două înainte, ascultasem traducerea unui fragment din romanul tău. Mă regăsisem în doctoriţa aceea severă, intransigentă, dar mă răvăşise finalul – prea se dăruise într-o uitare de sine ca într-o beţie totală. Iar gluma cu stropul de lichior din biroul meu pusese capac; îmi venea să te omor – şi-am făcut-o! Recuperasem în câteva minute, mototolind dosarele muncii mele de luni de zile, toţi anii de abstinenţă – mă regăsisem izbucnind din infernul meu spre stele... Cum să te las să pleci să vizitezi două oraşe emblematice ale Texasului fără să ai bani destui?! Şi nici nu mi-ar fi plăcut să ştiu că plăteşte Cristina ori prietenul ei. Fuseseră singurii bani *cash* pe care îi aveam, să-i las a doua zi Clarei să înceapă cumpărăturile pentru Crăciun; Clara este doamna care mă ajută, o fostă poliţistă în Miami, de origine cubaneză. Restul îl ştii... Trebuia să te mai aduc o dată în casa mea. *Eu* mi-am încurajat fetiţele să se deghizeze, apoi le-am fotografiat. De dimineaţă, de când eşti în casa mea, caut un prilej... să mă conving că n-a fost vis, că n-am luat-o razna... Îmi venea să te omor când am văzut că nu faci nici un gest, deşi te dusesem din nou în biroul meu, sub pretext să-ţi plătesc materialele pentru iluminat. Te rog!!... Nu te opri. E-aşa plăcut cum te joci cu degetul în părul meu şi-mi place să stau cu tâmpla pe umărul tău. Hm!... Ce-i viaţa!... Cea mai temută femeie-procuror din tot ţinutul topită sub privirea şi avalanşa de vorbe rostite stâlcit în franceză ale unui bărbat venit din necunoscut înaintea Crăciunului... pe care l-am simţit că ştie să pună un diagnostic corect situaţiei: omul care aduce ploaie şi fata bătrână a unor fermieri uitaţi de Dumnezeu...

Încet-încet, capul Ritei a lunecat până pe pieptul meu. Continuam să-mi plimb degetul prin părul superb, ca nişte fire fine de abanos. Îi simţeam sânii pe burta mea. I-am căutat cu

mâna liberă şi i-am atins. Apoi i-am strâns uşor-uşor, până am simţit-o pe Rita cum se ridică şi mi-i oferă pe rând, ca o mamă grijulie pruncului. Apoi ne-am sărutat – din ce în ce mai cu patimă. Se contopise deja cu mine când am înţeles ce mi se întâmplă. Stătea în genunchi, peste mine şi se zbătea exasperată, lăsând să-i scape ţipete scurte, ori mişcându-se lent, când îmi şoptea vorbele cele mai tandre din limba franceză. Sânii ei – poate cei mai frumoşi pe care i-am văzut vreodată – erau prea departe ca să-i mai pot săruta. Nu riscam să mă îndoi de mijloc, să n-o tulbur – trebuia să înteţesc patima cu care mă iubea. Mi-am umezit în gură degetele ambelor mâini şi i-am prins între arătător, mijlociu şi cel mare fiecare mamelon, strângându-l ritmic. A reacţionat brusc printr-un scâncet, urmat de un gest nervos al braţului, să-şi arunce peste cap bogăţia părului care-i acoperea faţa. Devenise de nestăvilit. Şi, brusc, şi-a înfipt degetele în pieptul meu, ca două gheare de vultur ce înşfacă peştele din râul de munte, şi s-a lăsat peste mine, să mă sărute. Am crezut că-mi taie limba cu dinţii în cele câteva secunde cât degetele i-au stat agăţate cu disperare de pieptul meu, tresărind într-un crescendo de câteva zvâcniri, urmat de o descreştere lentă, până la liniştea deplină. Într-un târziu, gura ei încleştată în pernă, lângă urechea mea, a şoptit:

– Dragule, ajută-mă să te ajut să termini şi tu; ţine-mă de braţe, să pot sta deasupra ta...

– Margot, eşti mai mult moartă decât vie – am alintat-o cu palmele pe spate, rostogolind-o încet lângă mine.

– Iar ai să fii frustrat – ştiu c-ai fost. Poate de-aceea şi jocul tău nebun de-a mă scoate din sărite. Ce zici, mă laşi să...?...

– Vrei să fugi la culcare *după*?

A izbucnit în râs:

– Vrei să rămân cu tine până la ziuă?

– Sigur. Îl vom aştepta împreună pe Moş Crăciun; poate ne aduce ceva, doar am fost amândoi cuminţi...

– Îmi place aşa mult să te ascult vorbind franţuzeşte!... Primul meu soţ a fost francez – o mare iubire! Eah! – a fost. Bagă mâna în noptieră, te rog!

Am scos sticla cu *Grasă de Cotnari* dată de mine; băuse foarte puţin din ea.

– Stai că, pentru aşa minunăţie, am pahare în baie.

S-a întors cu două pahare. Umbla dezinvolt, cu aceeaşi măreţie, fără să-i pese că-i goală.

– Vezi că astăzi am pus pe etajera de sub oglindă un aparat electric de ras nou-nouţ, cu tot cu acumulator. După ce te razi mâine, pune-l, te rog, în buzunar, e-al tău.

I-am mulţumit şi am împărţit vinul frăţeşte. Următoarele 2-3 ore au fost un joc continuu, sfârşit de ea, reluat mereu de mine. Iar când s-a sfârşit şi pentru mine şi am lăsat-o să cadă alături, cu ochi măriţi de plăcerea gândului că m-a făcut să-mi pierd capul o clipă, topindu-mi focul patimii în adâncul trupului său, a lăsat să treacă minute în şir fără să se mişte, apoi mi-a cerut sticla, pe fundul căreia mai rămăsese o dungă din vinul vechi, uleios aproape.

– Pe ăsta nu-l mai împart; îl beau singură c-am muncit mai mult.

A băut cu sete şi mi-a înapoiat sticla, s-o ascund în noptieră.

– Ştii că-n camera aceasta a fost ucisă o femeie? Înaintea actorilor de la care am cumpărat noi casa, eu şi soţul meu Jean-Pierre, a locuit un jucător de baschet, mare vedetă. Obişnuia să dea petreceri – salon mare, grădină, destule camere... Una dintre femei a făcut stop cardiac deasupra partenerului. Nici măcar nu consumaseră droguri în seara aceea. S-a întâmplat! Cazul a fost clasat. Am citit despre el în arhivă. Ştii că mi-a fost teamă la un moment dat c-aş putea muri? De-aceea am şi sărit din pat şi-am fugit în baie să fac un duş rece...

A mai tăcut un timp. Doar mâna ei dreaptă, întinsă peste pieptul meu, îşi plimba un deget de pe umărul stâng în jos, pe braţ, până la cot.

– *Michel,* – a tresărit ea, săltându-se puţin – în ce dată...? Azi e 24, ba 25, că-i aproape ziuă... În ce dată ne-am iubit în birou? Era în 17 sau 18 – *anyway*![34] De ce nu te-oi fi lăsat să finalizezi?!... Sigur aş fi rămas gravidă, dar nu ţi-aş fi spus. Îmi doresc şi un băiat. Aş fi lăsat să se înţeleagă că am făcut inseminare...

– Mai rămân o lună – am replicat cu calm.

– Eşti nebun?! – a tresărit Rita, săltând capul, să mă poată vedea.

– Am viză pentru şase luni. O scoatem noi la capăt cumva – am continuat pe acelaşi ton.

– Nu eşti sănătos! – şi-a rotit degetul la tâmplă. N-ai înţeles că nu ţi-aş fi spus niciodată? Ce?, de complicaţii am eu chef?!

– Margot, oricum, până nu văd că plouă, nu plec.

– O-la-la! S-o crezi tu! Pe 27, la ora 9 şi 31, urci în *Amtrak*! O.K.? Nu mă face să-mi pierd capul şi mai mult, că devin vulnerabilă şi nu vreau. Dacă nu mă înşel, Seneca spunea că orice tragedie trebuie să fie scurtă.

– Margot, dar n-ai murit. Şi-ţi promit că nu te las să mori, decât câte puţin...

S-a ridicat în genunchi şi m-a obligat să-i înfrunt privirea:

– *Michel*, când am ieşit din camera asta, ai şi uitat. Tot! Nu mă face să... că mă vezi tu aşa gravă, colegii mă ştiu de intransigentă – dar sunt răzbunătoare. Uneori mi-e teamă că trăiesc doar pentru aşa ceva... Îmi pare rău că ţi-am spus-o! Dar ştiu că tu ai să pleci. N-o să ne mai vedem, n-o să ne scriem – nimic! O.K.? Seneca... Remember!

---

[34] *în orice caz, oricum* (engl.)

– Margot, abia acum împingi *tu* întâlnirea noastră către dramă. De-acolo, mai este încă un pas până la tragedie.

– Greşeşti! Până la tragi-comedie. Las-o aşa: dramă. Nimic nu stăruie mai mult în suflet decât drama iubirii. Nici nu pot spune c-a fost iubire.

– Tu n-ai iubit niciodată?

– O, da! La Paris, unde altundeva? Eram mai tânără, plină de vise... de iubire... de răzbunare... – vise!

– Şi?

– M-am întors în Texas. Ajunsesem ce-mi dorisem: procuror. Cu Jean-Pierre am continuat să corespondez – fusese prima mea iubire; cel mai mult îl doream pentru sărutul lui, cu toată gura, tipic franţuzesc. L-am chemat – a venit pe aici. I-a plăcut – îl fascinau câmpiile nesfârşite; visa să-l întreacă pe Van Gogh. Tablourile din salon şi cel din biroul meu, sunt ale lui. După încă un an, a fost de acord să ne căsătorim. Îmi era foarte drag. Dar nu-i mai plăcea America; insista să-l urmez în Franţa. „Aici nu mă pot realiza ca pictor! Inima picturii bate acolo, în bătrâna Europă.” Şi l-am lăsat să plece. Nici măcar nu i-am spus că am născut o fetiţă – eram în luna a doua cu Jeane când a plecat.

– Şi? – am repetat eu întrebarea.

– Şi. Viaţa şi-a urmat cursul. Acum, în preajma sărbătorilor, a apărut alt bărbat în viaţa mea. N-ai intrat brutal – o, asta-i exclus! –, dar nici tiptil, delicat, clădind în fiecare zi o treaptă, ca Jean-Pierre. Pur şi simplu, m-ai provocat la duel. Din prima clipă. Finalul? Hm… Finalul a început în clipa în care ne-am sărutat – un altul care săruta cu toată gura, parcă să mă devoreze. Dar nu… Nu! Exclus să rămânem împreună… Ştiu că vom părăsi amândoi câmpul de luptă răniţi, dar trebuie să mă asculţi! O.K.? – s-a uitat iarăşi în ochii mei.

– Păstrează-ţi elocinţa pentru când pledezi, OK? – m-am uitat fix în ochii ei.

Apoi am tras-o încet peste mine. I-am dat drumul înapoi, alături, când am simţit că-i topită de tot. Şi-a căutat iarăşi locul cu tâmpla pe umărul meu, s-o pot mângâia. Somnul ne-a furat pe amândoi. Când a sunat telefonul meu, m-am speriat.

– Tăticule, ar trebui să te scoli. Fetiţele au băgat de două ori capul în salon, apoi au fugit în vârful picioarelor în dormitor; le-am văzut din bucătărie, că am băut din cafeaua făcută aseară. Doamna încă mai doarme. E bine să fim pregătiţi când se va trezi şi ea.

– Unde eşti?

– M-am întors din bucătărie.

– Te rog nu mai umbla pe hol; stai în dormitor; suntem în casă străină.

I-am povestit Ritei. Arăta răvăşită de tot. Abia a reuşit să se dea jos din pat.

– Nici o grabă, dragule. Cât e ceasul?

– Opt şi jumătate.

– Mda... Pregăteşte-te în voie. Pe la nouă şi jumătate, zece, ne revedem în salon. Am să trec pe la Cristina s-o salut şi pe la fetiţele mele să le spun că le anunţ eu când deschidem cadourile.

Cu ochii aproape prinşi de somn, şi-a trecut braţul drept pe după gâtul meu, m-a strâns la pieptul ei, sărutându-mă pe obraz, aproape de ureche şi a ieşit. A văzut că nu-i nimeni pe sală şi s-a întors să ia borcanul cu dulceaţă, „corpul delict” – mi-a surâs, apoi a ieşit pe uşă clătinând capul într-o parte şi-n alta, parcă ar fi vrut să spună: ce pacoste!

Când am intrat în salon, înviorat şi îmbrăcat ca în ajun, în costumul cu care mă înnoiseră Ina şi Georgiana de Paşte, Cristina se agita să mute masa mai spre perete, cu tot cu platourile care mai erau pe ea, să facă loc în jurul bradului.

– *Bonjour, cher monsieur Vlădeanu*! – m-a întâmpinat doamna Margherita jovială.

Era de nerecunoscut: îmbrăcase o rochie de zi foarte elegantă şi-şi pusese iarăşi întregul set de bijuterii. Tocmai adusese frapiera cu sticla de şampanie şi-i făcea loc pe masă.

– Aţi dormit bine? Sper că nu credeţi în prostii cu fantome – văd că arătaţi ca de obicei; să mulţumiţi muzei că nu v-a deranjat, să dormiţi iar pe apucate. Apropo: bine că nu v-am spus aseară că-n camera aceea a murit o femeie. Cazul Brenda Roberts; l-aţi studiat în primăvară – s-a adresat Cristinei. O cafea, mai întâi, – mi-a arătat ceaşca plină –, iar eu o să-mi chem fetiţele.

– Cam şifonat, tăticule – s-a uitat Crisitna lung la mine când am rămas doar noi doi.

– Fierea. Nu trebuia să mai beau ultimul pahar cu *Bourbon*. Îmi trece! – am devenit eu mai vesel, sorbind întreaga ceaşcă de cafea. Asta-i a ta? – am arătat spre ceaşca de alături, începută. O beau şi pe asta.

Doamna Margherita s-a întors cu câte o fetiţă de mână.

– *Good morning!* – m-au salutat ele într-un glas.

M-am lăsat pe călcâie, le-am luat pe rând mâna dreaptă şi am sărutat-o.

– Spune-le că aşa sunt întâmpinate prinţesele – m-am adresat fiicei mele, să traducă în engleză.

Fetiţele au râs. Dar ochii lor erau la pachetele de sub brad.

– Să vedem cine a fost cel mai cuminte copil – mi-a şoptit Cristina traducerea vorbelor doamnei Margherita, care se lăsase pe călcâie şi răscolea pachetele. Sara şi Jeane – a citit Rita pe câteva cutii.

Fetiţele şi-au luat cadourile şi au fugit pe canapea, începând să rupă ambalajul. Mămica lor le luase hăinuţe pentru vară şi nişte jucării, la vederea cărora salonul s-a umplut de chiote de bucurie. Apoi au desfăcut cele două cutii dăruite de noi. Au privit pălăriile cu interes, au ieşit în fugă din cameră şi s-au întors triumfătoare, cu pălăriile legate sub bărbie – arătau

elegante, ca într-o pictură de epocă. Au rămas în picioare, aşteptând să deschidem şi noi cadourile. Cristina a primit un pulover bleu, asemeni ochilor, şi o broşă de ametist încrustat în argint aurit. S-a dus la fetiţe, le-a sărutat, apoi a sărutat-o şi pe doamna Margherita, spunând ceva în engleză.

– Dacă n-aş fi înnoptat aici, Moş Crăciun nu mi-ar fi adus un cadou atât de frumos şi util – mi-a tradus ea.

Fetiţele trăgeau cu ochiul spre pachetul ca un dosar ambalat, căruia Sara îi rupsese un colţ în timpul cinei. Acum era ambalat din nou. Am înţeles că trebuie să-l desfac. Înăuntru, era un desen: un bărbat ţinut de fiecare mână de câte o fetiţă. Cea mai mică avea rotundul capului creionat în negru; doar ochii rămăseseră albi. Peste capul bărbatului scria în engleză *Domnul cu negrul dulce*, iar sub fetiţa mai înaltă, *Jeane*; sub cea cu capul negru, *Sara*. În partea Sarei, hârtia avea marginea ruptă.

– Desenul e-al Sarei; scrisul, al Jeanei – mi-a şoptit doamna Margherita.

M-am dus la fetiţe şi le-am sărutat apăsat şi lung pe frunte. Ele m-au luat pe după gât şi şi-au lipit buzele de tâmplele mele.

– Mai sunt două cadouri – a spus în franceză doamna Margherita. Pentru cine or fi, că nu mai văd în încăperea aceasta nici un copil cuminte. A, *monsieur Vlădeanu* – a arătat spre cutia mai mare, făcându-mi semn s-o iau. Şi... ăsta-i numele meu, deşi n-am fost cuminte...

Apoi a spus aceleaşi vorbe în engleză, spre hazul fetiţelor care au contrazis-o vehement: „mami este cuminte şi bună, cea mai bună mami” – mi-a şoptit Cristina traducerea. Femeia a desfăcut întâi plicul în care erau desenate trei inimi; cea din mijloc, mult mai mare. Sub inimi scria *Jeane, mami şi Sara*. Şi-a îmbrăţişat lung şi patetic fetiţele. Apoi a desfăcut cadoul adus de noi. I-a reţinut atenţia costumul de interior de culoarea violetei. A scos bluza şi şi-a aşezat-o în faţă peste

piept. Marginile toate erau tivite cu fir auriu, acelaşi fir care se regăsea în cele câteva flori de pe poală, iar pe piept, în dreptul sânilor, doi crini stilizaţi, ca vechile semne heraldice franţuzeşti.

– *Mami, wonderful*! *Wonderful*![35] – au strigat fetiţele repezindu-se să-şi îndese obrăjorii în bluza ţinută de mama lor, să fie admirată.

– Cineva chiar vrea să mă cred regina Margot – s-a uitat către mine şi fiica mea, stânjenită că trebuie să-şi manifeste public bucuria.

S-a apropiat de Cristina şi a sărutat-o pe amândoi obrajii. Mie a vrut să-mi întindă mâna, să i-o sărut, dar s-a răzgândit; m-a prins de umeri şi m-a sărutat pe obraz. Între noi, ca un paravan de protecţie, stătea bluza costumului de interior. Obrazul doamnei Margherita emana din nou parfumul acela scump, dar mult prea feminin pentru ţinuta ei sobră.

– Acum, să vedem ce a adus Moş Crăciun celui mai harnic dintre noi, care a luminat casa şi pomii, să vadă moşul unde să oprească sania – îmi şoptea Cristina vorbele doamnei spuse în engleză, să se bucure fetiţele. Nu-i aşa că fără el moşul ar fi căutat mult căsuţa noastră?

Fetiţele au dat afirmativ din cap. Eu am rupt cu grijă ambalajul. Cutia era destul de mare. Înăuntru, o cravată, o cămaşă bleu, dintr-un material scump, cu gulerul stând întins perfect; urma un pantalon gri deschis şi, tocmai la fundul cutiei, un sacou de culoare gri închis, cu slabă nuanţă de bleumarin.

– Tăticule, numai firme celebre! – a exclamat Cristina în româneşte, arătându-mi etichetele cusute în interiorul hainelor.

Eu continuam să privesc prostit în cutie, ca într-o fântână. Îmi era imposibil să fac vreo mişcare.

---

[35] *Minunat!* (engl.)

– Tăticule... – m-a atenţionat Cristina.

– Pentru cât mi-a adus Moş Crăciun, – am spus în franceză – ar trebui să vin în următorii douăzeci de ani să luminez casa aceasta.

Cristina a tradus ceva fetiţelor. Eu m-am dus şi le-am sărutat din nou mâna, dar, din figura lor tristă, am înţeles că aşteptau altceva. Le-am sărutat pe frunte. Asta le-a făcut să râdă fericite, pipăindu-şi locul sărutat.

– Doamnă, vă mulţumesc foarte mult! – m-am înclinat în faţa Ritei.

– A fost plăcerea mea, *cher monsieur Vlădeanu*. Realizarea cea mai importantă a dumneavoastră este că mi-aţi dat o colegă cu totul deosebită.

– Să-mi restituiţi un procuror bine pregătit, doamnă, că se simte nevoia în ţara mea. Altfel, vin şi vă fur becurile de la casă.

Am zâmbit amândoi. Femeia şi-a oferit mâna, iar eu i-am sărutat-o.

– Aş vrea să le încercaţi – mi-a arătat spre cutie. Cristina, eu îi deschid dormitorul tăticului tău, să-şi încerce hainele; tu începe să pregăteşti masa. Domnule Vlădeanu, sper că nu ne refuzaţi să luaţi cu noi masa de Crăciun?

– Mulţumesc, doamnă! Sigur că accept cu plăcere.

A pornit înaintea mea şi mi-a deschis uşa dormitorului. Am aşteptat să intre, dar n-a vrut.

– Nu, *Michel*. În următorii douăzeci de ani, fiecare îşi va vedea de viaţa lui.

– De ce-ai făcut asta? – am arătat cu privirea spre cutia din braţele mele.

– Te rog, încearcă-le; mă întorc să văd cum îţi vin.

„Ca turnate!” – mi-am surâs singur în oglinda mare de pe uşa şifonierului. Parcă eram alt om în ţinuta aceea. Culoarea cămăşii îmi lumina faţa. Sacoul avea o notă de eleganţă, fără să fie sobru. Doar pantalonii mai trebuiau scurtaţi 1-2 centimetri,

ca să cadă perfect, să nu fiu nevoit să ridic prea sus cureaua. În spatele meu s-a auzit clicul zăvorului de la uşă, acţionat electronic, apoi a intrat Rita. Îşi pusese la gât, înnodată spre umăr, eşarfa aleasă de Cristina dintr-un mare magazin din centru.

– Îmi dai voie? – m-a întrebat, începând să se rotească în jurul meu. Nu ţi-am răspuns la întrebare, *Michel* – mi s-a adresat, oprindu-se în faţa mea. Ţi-am cunoscut sufletul *first hand* în ambalaj *second hand*. A fost ambiţia mea să fie totul *first hand* astăzi, de Crăciun. Ia să ne vedem – mi-a prins ea braţul şi ne-am întors amândoi spre oglindă. Priveam fascinat perechea din faţa noastră: o femeie mândră, cu o ţinută maiestuoasă, mult prea impunătoare ca să lase o fisură măcar pentru a fi abordată în vreun fel – ar fi trecut imperial printr-o mulţime dezlănţuită, care s-ar fi potolit brusc, să-i lase ei cale liberă, la fel de bine ca şi printre o familie de lei înfometaţi, de pe tărâmurile strămoşilor ei aduşi în lanţuri pe plantaţiile de bumbac din *lumea nouă*. Tenul ei cafeniu închis părea acoperit cu un strat invizibil de praf din aurul cel mai fin, iar gândacii ochilor îi stăteau cuminţi, lăsând să zboare în jur scântei asemeni prafului de diamant ce-şi împrăştia lumina. Lângă ea, un bărbat uşor derutat de o asemenea companie. Puţin a lipsit ca bărbatul să-şi frece îndelung ochii cu dosul pumnilor, să se trezească din vis, dar el, încurajat de mâna princiară ce i se odihnea pe braţul stâng a luminat în jur cu căldura zâmbetului, rostind cu glasul abia auzit de emoţie:

– O imagine frumoasă rămâne fără valoare dacă nu bucură ochii celor dragi; pentru noi poate fi o plăcere de moment; pentru cei dragi, o amintire de neşters.

– Oare nu-i de ajuns că ne încarcă sufletele, să avem din ce ne hrăni mult timp?

– Cât timp, Margot? – am întrebat-o, întorcând-o încet, ca într-o mişcare de vals, cu faţa către mine.

– Tu spuneai că o clipă poate fi mai valoroasă decât o eternitate.

Zâmbea. Zâmbea cu întreaga ei fiinţă.

– Margot, eşti atât de frumoasă când vrei să zâmbeşti!... Păcat că nu vrei s-o faci mai des.

– Uneori nu vrem, alteori nu putem.

Am ridicat mâna şi i-am alintat obrazul.

– Chiar dacă afară este ziuă, becurile festive ar trebui să mai lumineze. Sufletul tău, evident. Şi să te apere mai mult decât senzorii instalaţi. Să te apere de duşmanii de aici, Margot – am întins arătătorul drept spre inima ei, rămânând cu vârful pe sânul stâng, încercuindu-i mamelonul într-o apăsare tandră.

– Ce bine că nu mai rămâi în Statele Unite, dragule! Ai sfârşi acuzat de hărţuire.

– Ce păcat că nu mergi cu mine, în ţara mea, Margot! Ai primi zilnic flori şi ai auzi, măcar seara, la culcare, o vorbă frumoasă, care să-ţi alunge încruntarea de peste zi. Un prieten de-al meu, spunea, ca o replică la ce-am scris eu în album, că *esenţa sexului poate fi şi numai plăcerea, dacă aceasta alungă diavolii din noi şi ne descătuşează energiile pozitive, pe care le credeam pierdute definitiv*.

Ochii femeii au tresărit. Razele gândacilor negri au fulgerat în jur, accentuându-i zâmbetul trist din colţul gurii. Am plusat:

– Ştiu, scumpa mea Margot, că fără ploaie sau cu ploaie, va trebui să plec pe 27, ora 9 şi 31 – aparţin altei lumi, care nu cred că-mi simte lipsa – important este că i-o simt eu. Dar nu voi închide uşa în urma mea – n-am făcut-o niciodată. Am lăsat întotdeauna posibilitatea să fiu ajuns din urmă ori de blestem, ori de binecuvântare.

– *Good damned!* – a scuturat Rita capul cu îndârjire, închizând ochii pentru câteva secunde.

Ne-am apropiat atât cât să ne atingem buzele. Nici unul dintre noi nu s-a îndurat să facă pasul de retragere. Buzele ni s-

au deschis domol, sorbindu-se. Apoi, sărutul a crescut pe măsură ce palmele unuia alinta spatele celuilalt. *Good damned!* am auzit-o din nou pe Rita când credeam că renunţă la sărut. M-a strâns cu braţul pe după gât şi m-a sărutat cu toată gura, mai pătimaş ca prima dată. Am simţit cum i se înmoaie genunchii şi am sprijinit-o cu braţele mele să nu cadă prea tare pe covorul gros de sub picioarele noastre. Nu mai reţin decât ochii ei blânzi şi palma alintându-mi fruntea, pe care izvora continuu transpiraţia.

– M-am temut o clipă să nu moară şi un bărbat în camera aceasta – mi-a şoptit .

– Nu-s prea greu?

– Nu. Şi nici n-am refuzat poziţia. Doar în pat mi-e groază de ea. Stai! Mai vreau să-ţi simt greutatea. Totuşi, farmecul nu-i deplin dacă nu simţi greutatea bărbatului; aşa a lăsat Creatorul să fie – mi-a spus plină de farmec, poate mai mult decât noaptea precedentă.

Când am ajutat-o să se ridice, după ce şi-a aranjat ţinuta, privindu-se îndelung în oglindă, m-a rugat să-i cercetez rochia la spate, să nu fie pătată.

– Dragule, rămâi şi te răcoreşte – eşti transpirat tot. Când masa va fi pusă, vin să te iau. În ţinuta asta, te rog! Ai dreptate: să bucurăm şi ochii celor dragi. Dar cel mai mult, tot ai mei au fost; hrană pentru multe clipe de tăcere, când nu mai am lacrimi. Revin să te iau, infractorul meu drag – mi-a şoptit înainte de-a părăsi încăperea.

Am făcut repede un duş, să scap de transpiraţia care nu se mai termina, apoi am îmbrăcat hainele noi. Îmi dădeau un sentiment aparte – mă simţeam zeu. Rita a intrat, lăsând uşa deschisă.

– Gata? Ia să văd...

S-a rotit iarăşi în jurul meu.

– Te rog! – mi-a făcut semn s-o urmez.

În salon, masa era pusă cu acelaşi fast ca ieri.

– Cred că Moş Crăciun a socotit bine dimensiunile – s-a adresat în franceză fiicei mele, care mă sorbea din priviri.

– Mami, mami! – a strigat Jeane şi a venit până în faţa Ritei, fără să-i pese că a răsturnat scaunul pe care stătuse. *Stop here*! *Stop, please!*[36] – a făcut ea semn să rămânem locului şi a ieşit în fugă pe uşă.

S-a întors cu un aparat digital, începând să ne fotografieze.

– Scumpa mamei... – a încercat Rita să protesteze, dar fetiţa continua să declanşeze aparatul.

– *Ma reine Margot*[37], o fotografie oficială – i-am spus pe un ton grav şi i-am oferit braţul.

În prima secundă, am simţit cum mi-l strânge cu putere, ca o pedeapsă, apoi, aruncându-ne reciproc o privire prin care nu ne-am spus nimic, doar ne-am convins că suntem pregătiţi, am luat un aer degajat, de pereche regală intrând în sala balului. Jeane a mai declanşat aparatul de câteva ori. Apoi, doamna Margherita ne-a pus să stăm împreună; „regele şi prinţesele sale" – a spus zâmbind, făcându-ne câteva poze. Fetiţele n-au vrut să se aşeze la masă până ce nu ne-am fotografiat în jurul bradului, „vrea să le arate colegilor de clasă, după sărbători, când va merge la şcoală; dimineaţa pleacă din faţa casei cu microbuzul, împreună cu nepoata magistratului de vizavi, care o necăjeşte lăudându-se că ea are şi tătic şi bunic" – mi-a şoptit Cristina când Rita s-a dus în bucătărie, că uitase platoul cu prăjituri.

Abia după prânz, am plecat. Doamna Margherita a rugat-o pe Cristina să ducă bagajul la maşină „şi vino cu maşina în faţa casei; aşa se cuvine; să conduc invitatul de onoare prin intrarea principală". Fetiţele s-au agăţat de gâtul nostru, sărutându-ne. Cristina a urcat la volan. Doamna

---

[36] *Stai aici! Stai, te rog!* (engl.)
[37] *Regina mea Margot* (fr.)

Margherita, devenită brusc sobră şi distantă, m-a condus cu deferenţă până lângă portiera din dreapta.

– Vă urez călătorie plăcută, domnule Mihai Vlădeanu! – rostea foarte frumos numele meu, semn că se străduise să-l pronunţe corect.

– Este prea senin în Texas. Nu cred că va ploua aşa curând – am spus eu aruncând o privire cerului.

– Călătorie plăcută, domnule Vlădeanu: 27, ora 9 şi 31! – mi-a ordonat.

Am luat mâna întinsă către mine şi am sărutat-o. Cristina a aşteptat-o pe Rita să treacă prin faţa maşinii până a văzut-o ajunsă pe treptele de marmură de la intrare. Becurile mai ardeau încă – uitasem să cumpăr şi celulă fotoelectică, ce le-ar fi stins când se lumina de ziuă. Pe trepte, fetiţele făceau din mână. Doamna Margherita stătea mândră, încercând să recapete aerul sever de dinainte de sărbători.

– Vrei direct acasă, tăticule, sau te mai plimb prin oraş?

Eram prea absorbit de gândurile mele. „Calul m-a părăsit, fetele mă alungă" – am surâs eu trist.

– Cred că nu te-a jignit gestul doamnei de-aţi cumpăra haine. Arăţi superb! Costumul făcut de Ina este pentru ocazii speciale, cu oameni străini. Ţinuta aceasta te face mai... Erai ca un cap de familie venit îmbrăcat elegant la masa de Crăciun.

– Cap de familie... – am murmurat eu.

– Dacă faci botic, tăiem nasul! – a continuat fiica mea să fie veselă. Chiar, tăticule, te-a jignit gestul doamnei?

– Mă gândeam că am greşit, totuşi. N-am pus celulă fotoelectrică pe alimentare. Becurile stau aprinse şi ziua.

Cristina a început să râdă.

– Ţi-am spus eu că mi-am dat seama cui semăn, perfecţionistule!...

M-a plimbat până seara prin oraş. Nu-mi ieşea din cap întrebarea: „De ce?!" Priveam abătut oraşul mult prea modern, îmbrăcat fastuos în hainele de lumină. „De ce nu mă pot

plimba cu ea?! Să ne fi oprit în parc, să-mi pară rău că florile sunt ofilite şi să mă recompensez oferindu-i cea mai frumoasă frunză ruginie... ...Să stăm pe o bancă, nu chiar lipiţi, să nu dea de înţeles cuiva, şi să privim cum copilele noastre – cele trei prinţese – se joacă. Aş fi avut atâtea să-i spun!...” Mi-o aminteam rămasă pe treptele din marmură albă – îi lipsea legătura peste ochi, sabia în stânga şi balanţa în dreapta. Îmi doream să rememorez clipele de după căderea ei pe covorul din faţa oglinzii, vorbele ce mi le spunea şi puterea cătuşelor braţelor şi picioarelor ei din care nu speram să mai scap vreodată.

– Mai bine muream atunci!

– Ai spus ceva, tăticule?

„Oricum, viaţa mea nu va mai fi niciodată ca până acum...”

– Opreşte la bancomatul acela – i-am făcut fiicei mele un semn, în loc de răspuns. Du-te şi-ţi citeşte cardul, să vedem dacă ai fost cuminte.

Cristina s-a întors extaziată:

– Tăticule, cinci mii de euro?!

– Meriţi mai mult, dar, cu ce mai am, vreau să-ţi cumpăr o garsonieră în Bucureşti. Păsările se întorc mai cu drag când ştiu că le aşteaptă un cuib.

M-a sărutat lung pe amândoi obrajii. Apoi mi-a luat mâna dreaptă şi şi-a lipit buzele de ea.

– Îţi mulţumesc, tăticule! Sunt aşa de fericită!...

Acasă mă aştepta şi pe mine cadoul de Moş Crăciun: mănuşi foarte elegante, care să se asorteze la jacheta *Versace* şi un aparat cât un telefon mobil – „are de toate, tăticule; mai întâi, este telefon criptat, să nu-ţi poată fi interceptate convorbirile uşor; are două cartele, în două reţele; apoi, tragi aşa, iar ecranul se face dublu, să intri pe net ori să-ţi citeşti poşta electronică la timp, să poţi săruta şi dulce, nu numai aspru – eşti tânăr, tăticule! – nu te ruşina... dacă te-ai fi văzut

ce grozav erai când ai luat-o pe Rita de braţ la revenirea ta în salon; vă stătea aşa bine împreună... – abia aştept să-mi dea o fotografie! Aici, – mi-a arătat Cristina în continuare funcţiile aparatului – treci pe *sound-player*, poţi asculta muzică; îţi va fi mai uşor când vei curăţa pomii sau via în grădină... Îl pui în buzunar şi vei avea şi telefon, şi muzică, şi aparat de fotografiat digital – poate mai sunt şi alţi morcovi de scos din pământ... Nu ştiu cât te bucuri tu de prietenia mea cu Giuseppe, dar eu sunt în al nouălea cer când mă gândesc la Ina. Toţi colegii spun despre album că pozele au fost făcute cu pasiune, iar poza aceea când scoateţi morcovi!... – a şoptit extaziată, lipindu-se strâns de braţul meu, să-şi poată îndesa obrazul în locul de sub ureche, să mă sărute lung, cum o făcea în copilărie, când îi aduceam ceva bun.

Toată noaptea m-am foit în pat. Credeam că înnebunesc. Îmi aminteam noaptea trecută şi nu-mi venea să cred. „Gata, m-a cuprins paranoia!... Încep să iau drept realitate fanteziile mele...” Spre ziuă, am adormit, dar numai după ce am sfârâmat între măsele un tranchilizant întreg. M-am trezit buimac.

– Tăticule, de la şase dimineaţa şi până acum – sunt două ore, tăticule! – stau şi te veghez. Ai dormit profund, că te-am zgâlţâit de câteva ori, să te scol, dar tu începeai să râzi prin somn. Uneori întrebai „de ce”? – şi adormeai mult mai profund.

– Aseară, înainte de a adormi, m-am gândit la nopţile Revoluţiei – am minţit eu. N-am fost în stare să scriu nimic despre nopţile acelea de groază şi de speranţă, terminate în dezgust; abia aştept să ajung acasă! Voi scrie dintr-o suflare o piesă de teatru, *Cofetăria speranţelor*.

Cât am sorbit cafeaua aburindă, servită la pat, i-am povestit subiectul. Am văzut o urmă de tristeţe pe chipul ei.

– Să dea Dumnezeu să ţi-o pună cineva în scenă! Dacă vei scrie un pamflet, ceva caricatural, cu tuşă groasă, chit că

vei spune mai multe adevăruri şi mai crude, vei avea, cu siguranţă, trecere. Arta, însă, atinge alt nerv, mult mai dureros. Dar, te rog! Eu doar te-am pus în gardă. Ceea ce Rita, câteodată, nu poate scoate de la inculpat cu violenţa, o fac eu cu vorbe meşteşugite, cu care îl răscolesc; „fiică de scriitor" – concluzionează ea după fiecare succes al meu. Niciodată însă nu mi-a zâmbit cum a făcut-o zilele acestea. Hai, sus, scularea!, că mergem la plimbare, uite ce zi superbă.

– Mai bine ploua – mi-a scăpat un surâs trist.

Încă un tur al oraşului, cu poze făcute peste tot. Aparatul adus de Moş Crăciun era fascinant. Am pus în el cartela telefonului meu şi am sunat-o pe Ina: tocmai se culcase, „c-am lucrat toată seara – mi-au ieşit nişte schiţe superbe!..." S-a întreţinut câteva minute cu fiica mea – parcă se ştiau de când lumea. Pe altcineva n-am mai avut curaj să sun, că era trecut de miezul nopţii în România. Cristina mi-a propus să mergem să vedem frumuseţile suburbiilor şi o parte din împrejurimi. Am stat mult la un restaurant pe malul râului Colorado – şi eu şi Cristina am băut bere fără alcool; ea, să poată şofa; eu, de teamă că luasem noaptea trecută un tranchilizant întreg, dar şi să fiu treaz, cu simţurile la maxim, să savurez frumuseţile din jur şi să-mi pot controla gândurile.

– Vezi ce după-amiază însorită, tăticule? Cum să nu te îndrăgosteşti de Texas?! De-ai şti ce mulţi români sunt aici...

Am întors către fiica mea o privire speriată:

– Hoţii peştişorilor copilăriei tale şi-ai Cristinicăi sunt acolo, în ţară; ai promis că vei învăţa să-i prinzi. Violeta, aruncată sub roţile trenului, Margareta, femeia de serviciu la liceu, desfigurată; singurul politician care încearcă să fie vertical, gata să fie linşat mediatic de cei ce conduc ţara din umbră… – trebuie să te întorci!

– Glumeam, tăticule. Nici n-aş suporta să stau departe de Sânzieni – o dată pe an dacă mă plimb prin grădină, îmi ajunge. Ştii... – a chicotit ea uşor – anul trecut, când mi-ai

trimis albumul, îmi venea să-l arunc la gunoi. Mi-a fost tare greu să mă împac cu gândul că pe salcia mea şi a Cristinicăi stătea o mândreţe de femeie, îmbrăcată atât de sumar. Mi-e ruşine să-ţi spun, dar aşa săracă cum eram, am făcut praf două sute de dolari pentru două şedinţe la un psiholog. Nu mi-a folosit la nimic. M-am vindecat în ziua de Crăciun, când mi-ai spus că ai fost la masă la familia Inei. Apoi m-am bucurat că urma să faci revelionul cu ea – scăpasem de-o grijă! Iartă-mă! Şi-o cerşitoare dacă îmi spuneai că stă cu tine şi te simţi confortabil, că nu intri în depresie din cauza partajului, a grijii că eu sunt departe, dar mai ales a singurătăţii care picură în sufletul tău lacrimile cele mai amare, m-ar fi bucurat – dar mai ales când te ştiam cu o viitoare mare artistă plastică!... Mi-a plăcut aşa mult să stau de vorbă cu ea la telefon!...

– Deocamdată, „artista plastică" face ţoale.

– Tăticule! – m-a certat Cristina. Uiţi fotografiile celor câteva picturi făcute de ea şi trimise prin internet? Am văzut cum ai disecat tablourile din casa Ritei – te pricepi să pui diagnostice. Am siguranţa că ai văzut filonul aurifer din Ina – să faci pentru ea tot ceea ce poţi, te rog!; fata asta trebuie să dea lumii caratele pe care le are. Mi-ar fi ciudă şi poate te-aş iubi mai puţin dacă mi-aş da seama cândva că Ina, această tânără mai mică decât mine, dar talentată, cum, poate, vei fi dorit să ai un copil, n-a progresat lângă tine: te-aş dispreţui să descopăr că i-ai fost ca o ghiulea legată de picior. Esenţa relaţiei voastre a început bine: are deja un copil – albumul! Restul, tăticule, dacă te porţi ca un domn cu ea, este prea puţin important.

– Restul nici nu există; Ina este lesbiană – am îndrăznit eu să spun; mă simţeam bătrân şi-mi era ciudă că fiica mea ar putea să-mi strige: „ţap bătrân! Te-ai legat de-o copilă".

Mâna Cristinei m-a prins cu violenţă, întorcându-mă către ea, să-mi poată vedea ochii.

– Nu te mint – i-am înfruntat privirea. Întreab-o; nu se sfiieşte s-o recunoască.

– Şi-aceea pe care o săruţi aspru?

– Georgiana. Tot lesbiană. A fost prietena Inei; acum a părăsit-o; a fugit din Londra şi s-a angajat la filarmonica din Oslo. Ina a avut o cădere nervoasă; a trebuit s-o aduc la Sânzieni, să stea un timp cu mine, până şi-a schimbat preferinţa, pentru şefa ei din Londra, o tânără arhitectă cam durdulie, uşor introvertită. Părinţilor, *artista mea plastică* nici n-a îndrăznit să le spună că-i lesbiană; m-a rugat să las să se înţeleagă c-ar fi ceva între noi doi; crede că-i mai onorant în atmosfera de intoleranţă a satului…

– *Sorry!* – a şoptit mai mult pentru sine fiica mea.

Eu am răsuflat uşurat – minciuna mea, chiar numai pe jumătate, îmi uşurase sufletul; în fond, eram şi eu un cabotin; trebuia să pozez în tatăl plin de demnitatea vârstei, care nu atentează la favorurile unei copile – chiar mă simţeam cu sufletul mai uşor; puteam s-o pun pe Ina pe acelaşi plan cu fiica mea, care devenise stingheră – sigur că se acuza că m-a nedreptăţit, bănuind că ar fi fost ceva între mine şi Ina. Continuam să ne plimbăm alene printr-un parc imens, răscolind frunzele de pe jos cu pantofii, aruncând cu pietricele în undele unui braţ al râului Colorado adus anume să mărginească parcul. Doar ici-colo, perechi răzleţe – în special tineri care se sărutau. Adulţii, obosiţi de masa de ieri, încă se mai bucurau în sânul familiei. Când ne-am văzut prea singuri, m-a cam prins frica – nu eram în ţara mea.

– Te simt puţin speriat, tăticule...

– Foarte frumos aici, dar cam pustiu; am putea fi atacaţi...

Lângă mine, Cristina a pufnit uşor în râs. Mă ţinea graţios cu mâna stângă şi, de câte ori ne-am oprit să admirăm frunzele de pe jos ori să vedem cine face mai multe salturi cu piatra aruncată pe suprafaţa apei, fiica mea îşi relua locul în

partea dreaptă, deşi o învăţasem că „locul unei fete ori doamne ieşite cu cel drag la plimbare este în partea stângă a bărbatului, să-şi poată trece mâna dreaptă pe sub braţul lui stâng, şi nu ca să se sprijine, ci ca un semn al iubirii dintre ei”.

– Tăticule, pune mâna – au arătat ochii ei spre buzunarul drept al hainei de blană *Fendi* în care ţinea tot timpul mâna, cu dezinvoltura tinerei ieşite la plimbare.

– Pistol?! – m-am speriat eu.

– Rita mi-a obţinut permis de port-armă. Nu trag la fel de bine ca ea, dar îmi dau silinţa, tăticule. Romanii, din care suntem mândri că ne tragem, ne-a învăţat că *Si vis pacem, para bellum*[38]. Şi apropo de citate celebre, tăticule: de prima dată când ai atras-o pe Rita într-un duel pe un teren unde tu eşti mai antrenat – citate, referiri la Biblie, replici tăioase ori prea dulci, uneori frizând un soi de hărţuire sexuală –, am crezut că Rita îţi va replica dur, punându-te la punct; ai văzut doar cum ţi-a strigat să nu te întinzi mai sus de sandală când, zicând ceva de Offenbach, ai exprimat o răutate al cărei sens mi-a scăpat; dar uite că şi-a dezgolit şi o latură mult mai umană. O credeam în stare doar să-i dea pe infractori cu faţa de tăblia mesei, ori să-i împuşte pe cei ce trag fără milă. Sunt mândră de ea!

După un timp, lipindu-se strâns de braţul meu, Cristina mi-a şoptit:

– Şi de tine sunt mândră – mai mult!

– Eu nu...

– Poftim?!

– Uite un alt restaurant. Vrei să mâncăm ceva?

Am rugat fata care servea să ne aducă mâncarea afară, pe terasă. Fiica mea îmi stricase plimbarea la braţul ei. Vorbindu-mi de Rita, o adusese violent între noi. Nu mai trăiam bucuria că-s alături de copilul meu, de dorul căruia mă mistuisem adesea în timpul scurs de când o urcasem în avion.

---

[38] *Dacă vrei pace, pregăteşte-te de război* (lat.)

Căzusem urgent într-o tăcere ale cărei lacrimi le simţeam otrăvindu-mi sufletul: de ce nu fusesem în stare să smulg mai mult de la femeia aceea?! – măcar promisiunea că vom schimba mesaje pe e-mail, ori ne vom adresa urările cuvenite la sărbătorile mari ale anului. Momentele de iubire – cum le spusese atât de frumos prietenul meu Cătălin – fuseseră mult prea sincere şi pline de dăruire ca să rămână doar atât – nu mi se mai întâmplase vreodată. „Şi Doamna Ana?!" Pe malul râului Colorado, retrăiam cu o durere de nedescris *momentele* de la mansarda blocului *Yanis*, din studenţie – amestec ciudat de dresaj al unui cal tânăr şi nărăvaş, urmat de descoperirea farmecului iubirii depline, în care *momentele* erau trepte mai mici ori mai mari spre un Paradis devenit Purgatoriu imediat ce am fost trimis înapoi în stradă. Atunci însă, eram câştigat – devenisem un altul. Cu Rita, femeia acoperită cu pulbere de aur pe obrazul ei şocolatiu şi purtând cioburi de diamant în privirea mult prea tăioasă uneori, nu făcusem decât doi-trei paşi pe nişte trepte mult prea fragile. Imaginea noastră din oglindă, când ne-am privit ţinându-ne de braţ, îmi ardea ochii – „o voi pune undeva în *Viaţa la second hand!*" Cristian şi Tania trebuie să aibă o scenă ca aceea – iar ochii blânzi şi trupul mult prea primitor de pe covorul din salon treziseră în mine curajul de a-i ignora hotărârea decretată de ea: asta a fost tot! „Va mai fi, frumoasă doamnă! Crezi că scapi aşa uşor de mine?"

– Te văd că surâzi, tăticule.

– Nu, nu poate rămâne aşa...

– Ce, tăticule?

Fiica mea se aşezase cu spatele lângă zidul restaurantului şi ţinea sub control tot parcul din faţa ei. „Oare asta am vrut când am urcat-o în avion spre America – s-o sacrific?!" Luam aminte la liniştea cu care ea se preocupa de mâncare. „Da, are dreptate – *para bellum*!"

– Tăticule, ce ai pe suflet? Poate că nu trebuia să-ţi spun că umblu înarmată. Suntem, în Texas, tăticule! – a încercat ea o glumă, să-mi descreţească fruntea.

Mi s-a făcut milă de ea. Desigur că i-ar fi stat mai bine într-un birou de notar sau jurist-consult la vreo instituţie, dar, la vremea aceea, de unde bani să-i cumpăr intrarea pe un astfel de post?! Şi-apoi, hotărârea ei fusese mult prea fermă, şi venea în întâmpinarea orgoliului meu, dublat de vanitatea că-s ultimul bărbat din seminţia haiducului Vlad. Visasem ca fiica mea, odată şcolită în Texas şi reîntoarsă în România, să dea măsura sângelui ce-i curge în vene, într-un timp şi o ţară mult prea plină de *fanarioţi*. Trebuia să-i spun ce am pe suflet – dar cât mai voalat.

– Ţi-am răspuns că eu nu-s mândru de mine. Am un mare gol în suflet. Nu, nu-i vorba că-s perfecţionist, dar nici nu vreau să creadă că nu mi-am dat seama.

– Despre ce-i vorba, tăticule?

– De doamna procuror Margherita Donbario. Ce va crede când îşi va da seama că lumina ei nu se stinge ziua?

– Tăticule!... – a explodat fiica mea într-un râs nestăvilit, până la urmă molipsitor, că nici eu nu m-am putut abţine. Bine! – a conchis ea când ne-am mai liniştit. Mâine, la serviciu, ori poimâine, când merg cu ea la *acţiunea* care mă ţine în Austin şi n-am putut planifica să călătorim amândoi cu *Amtrak*-ul, îi voi spune, cu scuzele de rigoare.

– Mai elegant ar fi s-o fac eu.

Ajunsesem unde voiam.

– Dă-mi, te rog, numărul ei de telefon; se va bucura să audă că mai adresez câteva cuvinte frumoase prinţeselor. Chiar aşa: ce se ştie de primul soţ? Că al doilea... trei săptămâni în spital... – am zâmbit eu.

– Nu-ţi pot spune, că n-am aflat. Lucrurile acestea nu se discută la noi în departament – lăsăm la intrare viaţa privată.

– Mă rog... – am devenit eu conciliant. Fiecare meserie cu *bucătăria* ei. La noi, scriitorii, viaţa privată ne invadează mai ales la masa de scris. Gide spunea...

– Ştiu, tăticule! Ţin minte cum ai încercat să-i explici mămicii că cei mai prolifici scriitori au scris doar o singură carte – cartea vieţii lor.

– N-ai înţeles, procurorule! – am făcut eu un semn categoric, dar imediat i-am surâs: *Viaţa lor* însemnând universul infinit al sufletului, nu autobiografia anostă, din dosarul de Cadre. Doar nu-ţi închipui c-am trăit atâta iubire cât am pus în romanele mele. Hai, dă-mi numărul Ritei.

– Nu-l ştiu.

– Uită-te în telefon.

– Inutil. Este secret. Mi-a fost luat telefonul şi introdus numărul ei într-un sistem criptat: când mă sună, i se afişează doar numele; când vreau s-o sun, accesez numele ei.

– Accesează-l, te rog!

– N-am voie, decât în cazuri de urgenţă.

– Ce am eu a-i spune este grav. Te asigur că se va bucura. Îţi garantez eu că-i va face plăcere să mai audă o dată mulţumirile mele pentru ospitalitate şi va zâmbi, desigur, când îi voi vorbi de greşeala mea la alimentarea becurilor cu care i-am împodobit casa.

– Bine, tăticule. Dacă se supără, este problema ta. S-o rezolvi! Nu ştiu cum, dar s-o rezolvi, că eu rămân aici, cu ea...

Cristina a scos cu greu telefonul, a ezitat un timp uitându-se la mine, poate renunţ, apoi a apăsat tasta de apel, vorbind franţuzeşte:

– Hello, Margherita Donbario! Sunt eu, Cristina Vlădeanu... Aaa… suntem în parcul din vest, pe malul râului... Da, este foarte frumos... Acum stau cu tăticul la restaurantul *Calul sălbatic* şi luăm masa... Ce fac fetiţele?... Îmbrăţişaţi-le din partea mea. Cred că nu v-a deranjat prea mult telefonul

meu, dar tăticul spune că vrea să vă comunice un lucru important... Şi eu vă îmbrăţişez, doamnă...

Mâna fiicei mele s-a întins, oferindu-mi telefonul.

– Descurcă-te! – i-am auzit şoapta maliţioasă. Eu mă duc la toaletă. Nu, nu! Nu te deranja, că-mi iau blana cu mine – mi-a făcut semn să rămân locului, pipăind buzunarul în care ţinea pistolul.

– Bună ziua, domnule Vlădeanu! – am auzit în telefon vocea severă a Ritei. Doreaţi să-mi spuneţi că aţi făcut o greşeală la iluminatul casei?

– Desigur, doamnă; dar intenţionat. Respect tradiţia marilor constructori europeni. Doar creatorul suprem a făcut totul perfect. Nu trebuie să-l mâniem.

– Nu-i nici o greutate să scot în fiecare dimineaţă alimentarea din priză. Deşi fetiţele nu mă lasă s-o fac – Jeane vrea să se laude că la ea au ars becurile toată ziua. Şi mai vreau să-ţi spun ceva; nu ca să te supăr, ci să nu crezi c-aş fi lăsat şi anul acesta casa neluminată. Când ai plecat cu fiica ta la magazin, am telefonat companiei de iluminat să nu-mi mai trimită meseriaşii. Mai voiaţi să-mi spuneţi ceva?

„Meseriaşi în seara de Ajun?!" – aş fi vrut să-i replic, dar m-am abţinut.

– Da, cerul este mult prea senin – am răspuns.

– V-am avertizat că la noi predomină vremea bună.

– Atunci, să aşteptăm ploaia.

– Să nu îndrăzneşti! – a strigat la mine autoritară, apoi a adăugat încet, pe un ton blând: Ce-o să creadă Cristina din jocul nostru de cuvinte despre ploaie? Sper că nu i-ai vorbit de piesa de teatru.

– Fiica mea nu mă aude; a plecat la toaletă. Vă pot cere un favor?

– Depinde.

– Mi-ar plăcea să mă joc cu fetiţele prin parc; am putea veni să le luăm cu maşina noastră...

– Exclus!

– ...ori să ne dăm întâlnire într-un parc, unde vreţi dumneavoastră.

– Ne-am plimbat de dimineaţă; acum fetiţele dorm profund.

– Când se vor trezi, mi-ar plăcea să fiu în camera lor, să le sărut pe frunte.

– Seneca, *Michel*. Aminteşte-ţi ce-a spus despre tragedie.

– Atunci, te mai rog ceva...

– Ai spus „un favor”.

– Acum îmi cer un drept: fotografiile făcute ieri.

– Îmi pare rău! Sincer îmi pare rău, *Michel*. Jeane a uitat să pună cardul de memorie în aparat înainte de-a face fotografiile. Călătorie plăcută mâine, *Michel*!

– Nu va fi deloc plăcută, Margot. Îmi va lipsi o bucată din inimă.

– Nu cred. Poate va sângera, dar nu-ţi va lipsi. Ca şi lumina, inima se distribuie, nu se împarte. Mâine, ora 9 şi 31, poate şi 35. La revedere, *Michel!*

Pronunţase mult prea sever ultimele vorbe – începuse deja să mă strângă în spate. Am rămas cu telefonul în mână. Se închisese deja singur, că Rita sfârşise convorbirea. Nu puteam să înţeleg ce-i cu mine. La vederea Cristinei, dragostea de tată învinsese totuşi; am pozat!, continuând să mă bucur de prezenţa ei şi să-i dau de înţeles cât apreciez străduania sa de a-mi arăta din nou oraşul. Ne-am plimbat mult prin faţa *Capitoliului*, însemn al puterii statale. Cardul de memorie al aparatului meu mai avea loc doar pentru câteva fotografii când am ajuns acasă; făcuserăm peste 500; le-am descărcat pe un stick, apoi mi-am verificat bagajul. Geamantanul uriaş cu care venisem l-am lăsat Cristinei, pentru când se va întoarce în România. Tot ce aveam eu de luat mi-a încăput într-o geantă de-a ei de voiaj. La culcare, s-a strecurat lângă mine în pat.

– Tataaa... *pune cu usu*... ori *cu capa*...

– Ce *capă*, tăticule?

– Aceea cu *tei iezisori*... sau *dăilă pepeiac*...

Am izbucnit amândoi în râs. După ce a adormit, m-am dus pe fotoliu. Dimineaţă, cât i-am făcut cafeaua, s-a grăbit să încarce memoria *player*-ului din aparatul adus mie de Moş Crăciun cu melodii din toate genurile.

– Vezi că ai şi *Lacrimile tăcerii* de Ren Chang; o ascultai tu seara, înaintea plecării mele spre State. Şi eu o ascult când mi-e dor de tine. Adesea îmi dau lacrimile.

Până la gară, am mers în tăcere. Peste câteva zile urma să ne reîntâlnim în New York; oraşul îmi era deja familiar, aşa de mult mă şcoliseră ea şi Giuseppe, care ne asigurase, când ne-a telefonat să ne adreseze din nou un frumos *Buono Natale,* că va veni înaintea mea la gară. Şi tot despre New York îmi vorbise şi Grigore, prieten din copilărie, retras la pensie în vila sa cu etaj, foişor şi lift interior din Sânzieni – de fapt, avea interdicţie să părăsească ţara, până la terminarea procesului (care nu se mai termina) deschis unor privatizări pe când el era ministru; „bă fraiere, (aşa ne zicea la toţi colegii de pe când eram copii şi stăteam toată ziua în drum sau mergeam împreună la scăldat în iazul familiei mele, *Broscoi*) mai am şase luni şi se prescrie; scap de Sânzieni şi de drumurile la Iaşi, la fetele de la motel, că doar n-oi sta ca tine, plin de icre... Cum scap, mă şi duc la Edith, fosta nevastă, că şi-a tras în străinătate o clinică de fertilizări în vitro!... Păi ce? Doar mare parte din bani au ajuns la partid, în campanie, iar mulţi dintre cei ce sunt acum pe sus au urcat pe banii făcuţi de mine; cum vrea să mă lege unul, cum încep să cadă toţi ca piesele de domino – am probe, doar n-oi fi fost prost să nu-mi iau măsuri de siguranţă; ăla, scriitorul vostru, Alecsandri[39] parcă, ăla cu *Scrisoarea pierdută*, să trăiască! Ciripeşte cineva?! *Pac la Războiu'!"* Într-

[39] Corect, I. L. Caragiale

o duminică pe la prânz, pe când ne întorceam de la biserică, l-am invitat să bea o ţuică la mine, „tu eşti nebun, fraiere! – s-a crucit când mi-a vizitat casa. Eşti ca cei care-şi sacrifică apartamentul să crească mâţe ori vreun maidanez jigărit. Ţi-ai făcut aici, la ţară, două camere numai pentru cărţi... Acum, când nu mai citeşte nici dracu'!... Hai să-ţi povestesc eu cum e în New York…" – s-a oferit *dom' ministru* Grigore Dănion, singurul cu care mai puteam schimba o vorbă în Sânzieni, că-n rest, satul era plin doar de bătrâni, dedulciţi la lăzile de bere aduse la *Minimarket*-ul sătesc. Uneori, mai făceam câte o vizită bătrânului preot Mihai Constantin, să-mi vorbească de închisoarea de la Aiud, dar nu puteam să-l obosesc prea tare, că se odihnea toată ziua, să poată sluji duminica.

Pe peron, braţele Cristinei s-au întins lung pe după gâtul meu, strângându-mă cu putere:

– Drum bun, tăticule!

Am ezitat o clipă, gata să renunţ, „la dracu'!, doar am bani să cumpăr alt bilet pentru mâine, ori pentru mai târziu – sunt atâtea trenuri. Măcar cu plăcerea asta să mă aleg dacă tot mi-am vândut *Viaţa la second hand* – trebuie s-o mai văd odată pe Margot! – parcă-s într-un roman neterminat."

– Tăticule! – mi-a arătat Cristina spre scara vagonului unde conductorul deschisese uşa, ştiind de pe diagramă că are de luat un pasager.

– La naiba! – am murmurat, lăsându-mă învins, dar imediat mi-am privit fiica şi i-am surâs trist: *Pusti silnee greanet burea!* Aş fi vrut să văd cum e o ploaie în Texas… Eah! Altădată, cu prilejul altei ploi sau altei secete… – am oftat eu, încercând să citez ultima replică din *Omul care aduce ploaie,* dar nu mai aeram sigur c-o ştiu; esenţial era că *omul* pleca…

…Şi m-am întors brusc spre scara vagonului. Am prezentat biletul însoţitorului de vagon, iar acesta, după ce a închis uşa în urma mea, a făcut un semn curtenitor să-l urmez.

Mi-a descuiat cuşeta numărul 4, mi-a dat cheia şi m-a poftit să intru, informându-mă că restaurantul este în vagonul vecin, iar barul stă deschis non-stop, mai puţin jumătate de oră la miezul nopţii, când se face curăţenie. M-am repezit la fereastră şi am făcut semn de rămas bun Cristinei. Trenul plecase deja. Cunoşteam luxul cuşetei din paginile de prezentare de pe internet – o adevărată cameră de hotel de lux! Am pus jacheta *Versace* pe umeraş, admirându-mi ţinuta *first hand* – optasem în ultima clipă să mă îmbrac aşa, în hainele dăruite de Rita, să-mi fie mai uşor să suport singurătatea drumului. Dar, deja, mă copleşise tăcerea, acompaniată de zgomotul roţilor de tren. Mi-am pus aparatul adus de Moş Crăciun pe măsuţa de la fereastră şi am deschis, pe repetiţie continuă, *Lacrimile tăcerii* – melodia aceasta mă surprinsese de prima dată când am ascultat-o iar acum îmi odihnea gândurile. Priveam întinderea Texas-ului şi nu visam la nimic. Aşa se întâmplase cu vreun sfert de secol în urmă, şi la plecarea mea din gara Beijing. Viorica mă rugase s-o las să plece ea întâi, „altfel aş crede că am mai pierdut un tren”. Şi a plecat!... Tovarăşul meu de călătorie, Victor Săveanu, controla ceva în bagaj, să ambaleze mai bine în hârtie cele câteva statuete din jad cumpărate în piaţa agro-alimentară din Hongzhou. Eu, răvăşit de amintirea Vioricăi, priveam în neştire ariditatea podişului Mongoliei Interioare. Acum, ochii mei se pierdeau pe întinderea Texas-ului, fără să vadă ceva. Notele pianului îmi picurau în suflet lacrimi izvorâte dintr-o tăcere al cărei rost nu-l înţelegeam. …Şi-mi pusesem atâtea speranţe în această călătorie!... Gândisem că voi retrăi plăcerea de-a sta la fereastră, ca în transsiberian, cu un sfert de secol în urmă, şi voi admira ţinuturile pe unde trec, umplându-mi sufletul de fericirea contactului cu altă lume. Texas-ul îl ratasem pe jumătate – admirasem mai puţin decât îmi închipuisem c-o voi face, în schimb, cunoscusem o femeie care-şi înfipsese colţii nevăzuţi ai tăcerii în care se claustrase în inima mea de bărbat în pragul senectuţii, lăsându-mă

sângerând. O uram, dar o şi iubeam – deopotrivă! Clipele de intimitate cu ea fuseseră chintesenţa iubirilor mele; felul în care îmi ordonase să urc în tren, mă făcuse s-o urăsc – o ură care m-ar fi întors din drum să-i sun la uşă, să dau la o parte servitoarea care mi-ar fi deschis şi să intru peste ea în birou: „Ţi-am spus că nu plec până nu plouă! Dacă tot vezi în mine un vântură-lume, atunci să respectăm convenţia din piesa lui Richard Nash!" S-o fi văzut eu dacă mă acuză de hărţuire sexuală!... „Încearcă numai şi voi spune că m-ai dus în biroul tău să mă violezi; dacă n-o faci din nou, e vai de tine!" – i-aş fi şoptit înainte de-a o săruta. Dar toate erau fantasme – în plină zi! Şi nici măcar nu-mi mai păsa pe unde trece trenul. Ştiam că trebuie să mă bucur pentru tot ce fusese „şi să las fantezia, ori fantasmele!, să nască un nou roman... Ce altceva rămâne unui scriitor?!" M-am aşezat în fotoliul de la fereastră picior peste picior, ascultând *Lacrimile tăcerii*, încercând să mă bucur de peisajele Texas-ului, distinse cu greu prin pânza groasă de lacrimi – şi ele, tot *ale tăcerii*; sufletul meu nu mai comunica; prăbuşit în fotoliu, îl simţeam cum tace. Era tăcerea unei dureri pricinuită de o boală pe care ştiam că n-o voi putea învinge decât într-un singur fel – „o boală învinsă ţi se pare orice carte", spunea Blaga. Avea dreptate, mai ales cu acel „ţi se pare"; chiar şi scriind, nu garantam că o voi putea uita aşa de uşor pe Margherita Donbario…

– La prima staţie cobor şi iau un taxi! – mi-am ordonat cu glas tare.

„ …Că bani mai fac eu; doar Păduraru a zis că-mi mai dă, numai să-şi vadă romanul tipărit." Aşteptam să mă apropii de următoarea gară, să-mi smulg *Versace*-le de pe umeraş, să-mi iau geanta de voiaj şi să cobor. Aveam o oră de aşteptat; următoarea staţie era Taylor. „Şi dacă mă răzgândesc?! De ce naiba n-oi fi rămas pe peron?! Am urcat ca somnambulul în tren…" Nu-mi rămăsese decât să aştept – tăceam şi ascultam cum picură lacrimile pe clapele unui pian; pluteam în alte sfere,

unde tăcerea mă rănea adânc, iar fiecare notă era un strop mare din rana inimii mele; degetele Ritei, aşezate violent pe pieptul meu, le simţeam dureroase, cu unghiile înfipte adânc, până la inimă… Voiam să închid ochii, să rememorez totul, în speranţa parşivă că aş putea găsi ceva care să mă facă s-o urăsc pe femeia aceea a cărei amintire mă obseda. „Am să încerc să dorm" – mi-am zis, dar liniştea punctată de melodia transmisă obsesiv de aparatul micuţ, a fost spartă de două bătăi ferme în uşă. „Ce-o mai fi vrând controlorul?!" M-am ridicat alene şi am deschis uşa. N-am văzut decât o pereche de ochelari fumurii şi pălăria elegantă. Mâna femeii a făcut un gest ferm, împingându-mă un pas înapoi, să poată intra.

– Am spus *şi 35*, dar cred c-am întârziat câteva minute.

Ne-am îmbrăţişat strâns, parcă nu ne văzusem de-o veşnicie.

– Pot să-mi aduc bagajul? Am loc la cuşeta din capăt.

– Nu te-am văzut pe peron.

– Eram în tren. Am mers cu maşina la San Antonio şi am urcat de acolo.

Se înseninase totul – Margot călătorea împreună cu mine!

– Îţi dai seama, *Michel?* Numai noi doi, 27 de ore! – s-a bucurat când a revenit cu geanta ei de voiaj.

– 28 – am corectat-o eu.

– Nu, că eu voi coborî la Joliet, de unde voi lua avionul spre San Antonio. Mâine seară voi fi iar acasă.

Nu-mi venea să cred – în faţa mea era cu totul altă femeie.

– Am îmbătrânit cu câţiva ani de la San Antonio la Austin. Am întinerit dublu când te-am zărit pe peron – puţine au fost clipele de fericire ca aceea când am văzut-o pe Cristina îmbrăţişându-te de rămas bun. Mi s-a părut că mai mult te-a împins în tren – parcă voiai să-l scapi. Dar ce-i cu tine, *Michel?* Ai ochii roşii...

– Oare de ce? – am încercat eu să surâd.

S-a repezit la mine şi m-a sărutat scurt pe gură, apoi pe obraji, sfârşind prin a-mi săruta lung ochii:

– Mereu mi-am dorit s-o fac; este arma voastră, a ta şi a Cristinei, cea mai redutabilă. Mi-aş fi dorit să am un copil... De ce nu te-oi fi lăsat eu prima dată...?! – a privit în gol, apoi a explodat într-un râs puternic, de femeie fericită. Deci, dragul meu *Michel*, pardesiul meu cam vechi poate sta lângă *Versace*-le tău *second hand*?

– Să rămânem amândoi *first hand* – i-am şoptit în timp ce-i luam pardesiul.

– De data asta, iubitule, am lăsat sabia; am venit să aduc pacea – mi-a spus aşezându-şi palmele pe umerii mei, să mă ţină la distanţă, ochi în ochi. Nu 20 de ani, cât ai zis că eşti dator să iluminezi casa mea de Crăciun, iubitule. Vom trăi 27! – o viaţă de om. Am crezut că înnebunesc ast' noapte; eram gata îmbrăcată când a sunat ceasul deşteptător. Dacă n-ai fi urcat în *Amtrak*, aş fi coborât la prima staţie şi m-aş fi întors acasă urgent, să vă pot chema, pe tine şi pe fiica ta, la mine, sub un motiv oarecare – indiferent! Cred că te-aş fi dus iar în birou şi te-aş fi pălmuit.

– Frumos! – am intrat eu în joc. Şi reversul?

– Ce revers?

– N-am rămas în Austin. Am urcat în *Amtrak* – trebuie să fie un revers la palmele pregătite.

– Tot palme.. – a şoptit şi am simţit cum palmele ei încep să mă alinte.

Nici ale mele nu s-au lăsat mai prejos. Am luat-o în braţe şi ne-am aşezat pe canapeaua de lângă fereastră, admirând peisajul.

– Îţi place, *Michel*?

– Nu mi-am închipuit că Texas-ul poate fi atât de frumos.

Trenul gonea pe un câmp vast, cu turme de vite şi ferme pitoreşti, pregătite pentru o toamnă mult prea lungă, din care ştiam că se trece adesea direct în primăvară.

– Mă eliberezi pe cauţiune un minut? – s-a uitat în ochii mei.

– Plăteşte cauţiunea întâi.

S-a aplecat şi m-a sărutat scurt. A mers la geanta ei de voiaj şi a adus pe măsuţa din faţa noastră o sticlă de *Bourbon* şi câteva pachete frumos ambalate în staniol.

– N-am gustat nimic dimineaţă. Te invit la micul dejun. Cum e replica aceea din *Hamlet?* – s-a uitat o clipă către mine. Ieri şi-n zilele de mai înainte, am îngropat câte puţin din *femeia-cu-faţă-de-piatră*. Aşa că, spirit economic ce sunt, am luat din ce-a rămas de la praznic.

– Aaa! – i-am luat mâna să i-o sărut, arătându-i cu privirea spre bucate: *Thrift, thrift, Horatio! the funeral baked meats/ Did coldly furnish forth the marriage tables*[40]– am declamat eu citatul din Shakespeare

Margot a avut un moment de perplexitate. A înţepenit cu mâinile pe bucatele de pe măsuţa dintre fotolii. Cu greu, ca într-o mişcare cu încetinitorul, a întors privirea către mine, spunându-mi ceva în engleză, pe care eu am tradus ca o acuză: „Deci ştii engleza!"

– Nu, Margot – am răspuns în franceză – doar acest citat şi alte câteva, necesare oricărui scriitor.

– Ia ridică-te în picioare – mi-a făcut semn.

Am înţeles că trebuie să-mi scot sacoul, apoi cravata. Margot mi-a descheiat mânecile cămăşii, răsfrângându-le de două ori.

– Acum, dă-mi voie să mă simt şi eu lejer – a spus şi m-a rugat din privire să mă uit pe fereastră.

---

[40] *Economii,economii, Horaţio!/ Din praznic s-au gătit mâncări de nuntă.* (engl.) Traducere : Leon Leviţchi şi Dan Duţescu

Am înţeles că-şi schimbă ţinuta.

– *Monsieur Michel*... – am auzit-o rugându-mă să fiu atent.

Cred că rămăsesem perplex; altfel, nu înţeleg de ce mâna femeii s-a fluturat prin faţa ochilor mei, să mă readucă la realitate. Arăta cum nu mi-aş fi putut-o închipui. Se îmbrăcase în costumul de interior făcut cadou de mine şi Cristina. Violetul celor două piese vestimentare părea să irizeze atmosfera interiorului strâmt, dar atât de luxos. Pe pieptul ei, semnele heraldice erau arcuite de sânii rotunzi cât două fructe exotice ascunse cu grijă. Tivul auriu separa trupul ei de interiorul încăperii, parcă cineva l-ar fi decupat, să mi-l poată oferi. M-am ridicat din fotoliu s-o ating, să mă conving că-i reală.

– Îţi place costumul meu de nuntă? – m-a întrebat zâmbind. Este cadoul făcut de mire.

I-am luat mâna să i-o sărut.

– Mirii sunt invitaţi la masă...

Ne-am retras către fotolii, faţă în faţă. Am turnat coniac în paharele de unică folosinţă aduse de Margot. Am ciocnit, rămânând în picioare până am sorbit paharul întreg – încet, tot mai încet, anume să savurăm gustul şi tăria coniacului. I-am ţinut mâna până s-a aşezat pe fotoliu, i-am sărutat-o, apoi m-am aşezat pe locul meu. Nu ştiu cât de flămânzi eram, dar mâncam amândoi cu poftă.

– Am luat toate acestea cu mine – a început Margot la un moment dat –, anume să nu trebuiască să te însoţesc la restaurant. N-aş vrea să fiu recunoscută. *Fuck!*...[41] – a dat nervoasă din mână. Am făcut o gafă. *Anyway*[42]... – trebuie să mă înţelegi, *Michel* – timpul vreau să fie numai al nostru. Să nu-l împărţim cu nimeni.

---

[41] Înjurătură universală în limbajul american

[42] *Oricum* (engl.)

– Îţi promit, *ma reine Margot*, să oblig timpul să fie *un zeu blând*, vorba lui Sofocle.

– Mulţumesc! – mi-a şoptit. Pentru asta am şi urcat în tren.

„Uitare şi alinare” – am gândit eu, amintindu-mi *Electra* lui Sofocle. În faţa mea stătea, mai degrabă, o tânără doamnă îmbătată de plăcerea petrecerii timpului în doi, decât fiica răzbunătoare din tragedia lui Sofocle; prea era plină de zâmbet doamnă Margherita, parcă să recompenseze zilele trecute, când fusese, mai tot timpul, rece şi distantă. Venise pregătită cu tot dichisul pentru o masă festivă doar pentru noi doi – adusese chiar şi o lumânare-ornament, ca un brad de Crăciun în miniatură, pe care o aprinsese în mijlocul mesei. Muzica aparatului meu fusese oprită de mult de Margot; „este păcat să nu ascultăm tema principală din simfonia unei astfel de călătorii: zgomotul roţilor de tren, punctat de trecerea peste vreun pod ori de oprirea în câte o gară”. Mă îmbătam doar privind-o cu câtă voluptate vorbea. M-a rugat s-o ajut „să strângem masa”. Am lăsat la îndemână doar sticla cu *Bourbon*. Spaţiul strâmt al cuşetei ne obliga să ne atingem mereu cât am făcut ordine; uneori o făceam anume, să ne putem zâmbi.

– Mulţumesc pentru companie, *Michel!* Chiar îmi era foame... Te superi că ţi-am refuzat invitaţia ieri?

– Ai sporit farmecul întâlnirii de astăzi.

– Dacă nu ne-am fi întâlnit astăzi, aş fi riscat să te mai chem o dată în Texas, să-mi iau rămas bun cum trebuie.

– Avem înaintea noastră măcar 27 de ani, Margot.

Râdea. Îi plăcea jocul de cuvinte, să luăm fiecare oră un an de căsnicie. Râdea fericită pregătindu-se să-mi dea o replică, dar aparatul meu cu funcţii multiple, adus de Moş Crăciun, începuse să sune. Era Cristina. Mâna Ritei m-a apăsat domol pe umăr, să mă aşez în fotoliu, să stau de vorbă pe îndelete.

– În sfârşit, mi se întâmplă şi ceva bun, tăticule, astăzi; te aud vorbind cu sufletul, ca-n zilele când te găseam la masa

de scris şi simţeam că muza îţi stă alături. Sunt aşa fericită! Crede-mă, ziua începuse prost: tu, îngândurat; trăgeai de timp, parcă n-ai fi vrut să prinzi trenul... apoi, la serviciu...

Am lăsat-o să-şi verse oful. M-am străduit s-o conving că nu are dreptate; „vei vedea, prinţeso, că iei drept realitate propriile temeri; cred, dimpotrivă, că, doamnă cum este, Rita a vrut să te menajeze astăzi". Ne-am despărţit adresându-ne îmbrăţişări. M-am uitat lung spre Margot, rugând-o să fie atentă.

– Cristina se teme că te-a supărat ieri telefonându-ţi. „Azi, tăticule, – mi-a spus fiica mea – doamna Donbario a plecat pe teren fără să-mi lase vreun mesaj; este prima oară când nu mă ia cu ea sau nu-mi dă ceva anume de făcut."

Margot a început să râdă:

– Vezi? Degeaba ne amăgim că suntem singuri. Singurătatea este vulnerabilă când o dorim şi ne copleşeşte, rănindu-ne profund când îndurăm greu trecerea timpului în tăcere. Trebuie să liniştesc pe fiica soţului meu; să fie pace din nou în familia noastră – a hotărât ea plină de zâmbet.

Şi-a scos telefonul şi a sunat-o pe Cristina. Au discutat câteva minute în engleză. Vocea Ritei se străduia să fie severă – aceeaşi din zilele precedente –, dar ochii ei mă învăluiau în căldura lor.

– Am întrebat-o dacă aţi prins trenul dimineaţă. Mi-a răspuns că tocmai a vorbit cu tine şi era nespus de bucuroasă. „Tăticul a fost tare abătut ieri. Şi dimineaţă era abătut; acum însă, la telefon, l-am simţit iradiind fericire..." Chiar aşa? – m-a întrebat Margot, privindu-mă lung.

– Credeam că undele fericirii se simt – i-am răspuns. O fi din cauza sticlei cu coniac dintre noi...

M-am apropiat de fotoliul ei şi m-am lăsat pe călcâie, sprijinindu-mi palmele pe genunchii ei. Am sărutat mâna care mi-a atins obrazul. Când mi-a prins braţele, am înţeles că trebuie să mă ridic puţin. M-a tras pe genunchii ei. Au trecut

minute în şir fără să ne pese – trăiam doar pentru noi doi. Îmi lăsase mâna să-i deschei jacheta la piept.

– Ştiu ceva mai bun pentru a-ţi acoperi sânii decât cele două semne heraldice – i-am spus, începând s-o acopăr cu sărutări.

Când n-am mai rezistat, ne-am ridicat şi am acţionat comanda pentru patul de jos. Fotoliile s-au unit într-un pat lat, iar un sertar ne-a oferit cearşafuri şi două perne. Patul de deasupra l-am lăsat la locul lui, ridicat spre tavan. Mi-am trecut un braţ pe sub genunchii Ritei şi celălalt pe după umeri. S-a prins de gâtul meu râzând. M-am rotit cu ea în braţe, apoi am depus-o ceremonios pe pat.

– Cam lat patul acesta pentru doi care abia s-au ridicat de la ospăţul de nuntă.

Râdea, lăsându-se în voia braţelor mele.

…Era o după-amiază frumoasă, cu soare mult şi trenul gonind încă prin statul Texas. Lângă mine, abia trăgându-şi sufletul de ostenită ce era, Margot închisese ochii şi zâmbea...

– Am vrut să-ţi fur zâmbetul – i-am spus când m-am desprins din sărut.

– Ia cât vrei – nu se împarte...

– Cum să se împartă?! E-al meu tot, doar abia ne-am căsătorit.

– Şi dacă-ţi fac o fetiţă?

– E bine venită. Cât va dormi, legănată de mine ori obosită de plâns, vom mai face unul; vom face până vom avea şi un băiat.

– Oricum, de fetiţe te vei ocupa tu, că ştii să le dai în leagăn şi să le spui poveşti.

– Pe băiat îl voi învăţa să tragă cu praştia. Geamurile judecătorului de peste drum sunt o ţintă bună.

– La asta te ajut şi eu!

– Sunteţi certaţi?

– O, nu!

Am apropiat-o, îmbrăţişând-o strâns, mai mult s-o ţin alături, să ne acoperim cu cearşaful, că mai eram încă înfierbântaţi. Margot s-a insinuat sub trupul meu, ţinându-mi mijlocul încins cu braţele; îmi dădea de înţeles că n-are rost să mă sprijin în coate – voia să-mi simtă greutatea. Continuam s-o necăjesc:

– De ce i-ai sparge geamurile vecinului?

– Chestiuni profesionale.

– Secrete? Scuză-mă dacă... – am vrut eu să alung momentul de tristeţe al Ritei.

– A, nu! Sunt supărată că ultimul caz instrumentat de mine a primit, totuşi, pedeapsa capitală, dar nu scaunul, ci injecţia. Merita ceva mai... să simtă şi el ce înseamnă să mori ucis, nu adormit. Mă aşteptam să aibă parte de scaunul electric.

– De ce nu de reşou? – am întrebat pe un ton grav.

– Cum adică?!

Părea contrariată. Luase aerul unei persoane interesată de ceea ce aude. M-am lăsat într-o parte, sprijinindu-mă într-un cot şi am început să povestesc:

– Ştii, Margot, Nixon al vostru a fost în vizită la dictatorul nostru, Ceauşescu. Fiecare s-a lăudat cu progresele din ţara lui. „Da, dar noi, pentru marii criminali, avem scaunul electric” – s-a mândrit Nixon. „Avem şi noi!” – i-a răspuns Ceauşescu. „N-am fost informat că aveţi aşa ceva; am oameni de încredere, care mă informează corect” – a răspuns categoric Nixon. „Poftiţi să vedeţi” – i-a răspuns Ceauşescu şi au coborât la subsolul Comitetului Central, de unde se auzeau ţipete de vreo două zile. „Chiar voiam să te întreb ce-i cu ţipetele acestea” – s-a arătat interesat Nixon.

Mi-am făcut de lucru cu cearşaful de pe pat, să nu izbucnesc în râs. Rita m-a îndemnat să continuu.

– „După cum v-am spus, domnule Nixon, – l-a luat de braţ Ceauşescu – ţara întreagă economiseşte la maxim energia electrică, să ne plătim datoria către băncile voastre. Noi nu

putem face excepţie. Un scaun electric consumă foarte multă electricitate. Aşa că noi am legat condamnatul la moarte cu fundul pe un reşou electric. Până la urmă, va muri, fiţi sigur."

Ochii Ritei mă fixau stăruitori în nedumerirea ce-o treziseră vorbele mele – era de-a dreptul contrariată de cele auzite; simţeam că o încearcă un sentiment de oroare. N-am mai putut răbda şi am schiţat un zâmbet. Rita a izbucnit într-un râs gâlgâitor, ca o cascadă.

– Fir-ai tu! – m-a lovit cu degetul în piept. Chiar am crezut că vorbeşti serios. Doamne! Ce-o fi fost cu mine?! – s-a mirat când a putut să-şi mai stăpânească râsul. M-a luat prin surprindere gluma ta. Cu prima ocazie, i-o spun guvernatorului. Şi-aşa, vrea să comute pedeapsa capitală a unui criminal în închisoare pe viaţă. Cred că-i voi spune gluma şi vecinului – ne mai salutăm uneori; nepoata lui şi fiica mea mai mare merg cu acelaşi autobuz la şcoală.

Am început să-mi plimb palma peste sânii ei – o atingere care descoperisem că o face să se înfioare, devenind moale, dar plină de o tensiune care urma să explodeze din clipă în clipă. Asta şi doream; s-o scot din tristeţea ce-o copleşise brusc – avea căderi inexplicabile, parcă evada de lângă mine, smulsă rapace de o mână invizibilă, venită din universul ei, în care era *femeia-cu-faţă-de-piatră*.

– O să cultiv prietenia vecinului tău; poate îl invit la o bere odată. Voi fi sigur că scap mai uşor dacă mă vei acuza de hărţuire sexuală – i-am şoptit când am simţit-o abandonată, din nou, total, mângâierilor mele.

– S-o crezi tu! – a prins viaţă Rita. Ţi-ar da maximum. I-a murit soţia şi s-a recăsătorit cu una tânără. Mereu este ceartă în casa lor. Crezi c-ar privi cu ochi buni pe unul care mă *omoară* atât de des? Se spune că noua lui soţie trăieşte cu şoferul.

– Se bârfeşte şi la voi?

– Noi nu suntem oameni?

– Tu nu. Tu eşti o regină.

– Aşa te porţi tu cu o regină?! – s-a înfuriat, cuprinzându-mă cu braţele pe după gât.

Când ne-am mai liniştit, a şoptit acuzator:

– Ucigaş de regine ce eşti! Au! – a exclamat, amintindu-şi ceva. Şi doar îmi trecuse prin gând să-l iau...

– Ce?

Şi-a îndesat obrazul în pieptul meu râzând. A refuzat să spună, oricât am încercat.

– Borcanul cu dulceaţă – a răspuns într-un târziu.

– Avem *Bourbon*...

– Bună idee!

Parcă era un copil – nu se mai sătura de joacă. Înserarea a prins-o dormind cu un braţ peste pieptul meu.

– Ştii că eşti primul bărbat din viaţa mea mai în vârstă decât mine?

Credeam că doarme, dar ea avea chef de vorbă. Mi-a cerut sticla şi a băut direct din ea, făcându-mi semn să beau la fel.

– Nu ţi-am spus-o ca un afront. E o constatare. Jean-Pierre a fost mult mai tânăr. Când l-am cunoscut, era student. Nu ştiu cum m-a cucerit. Tu ai iubit vreodată?

– O fac şi acum.

– Când erai mai tânăr...

– Da.

– Şi tot aşa stângaci erai?

– Dacă zici tu...

– O, nu... – a început Margot să râdă. Atunci, când erai tânăr... Jean-Pierre era ca un puşti. Cred că de-aceea m-am şi îndrăgostit de el. Când a venit după mine în Texas, deja era un bărbat tânăr; avusese expoziţii, succese, tablourile i se vindeau bine. Păcat...

– Păcat... ce? – am insistat să-şi împărtăşească gândul; simţeam că are nevoie de un duhovnic.

– Nu-ţi mai spun decât după ce-mi vorbeşti de autoarea albumului. Deja ţi-am împărtăşit un secret. Vreau şi de la tine unul.

– Secret contra secret – am râs eu. Parcă suntem în Kafka, romanul *Castelul*.

– Pardon! *Procesul*.

– A, da! Cei doi inculpaţi, Josef K. şi domnul Block, provocaţi mereu de frumoasa Leni. Vrei să intrăm într-un teritoriu kafkian?

– Cred că suntem deja, *Michel;* lumea toată, mai mult ca oricând, este kafkiană – mi-a răspuns Rita simplu, cu seninătate.

N-am ştiut cum să mai reacţionez – răspunsul ei mi-a dat fiori de gheaţă. M-am stăpânit cu greu. Simpla atingere a ei m-a îmbătat din nou. Eram prizonierul acelei femei de care nu mă mai săturam – parcă eram drogat. Dacă în noaptea de Crăciun mă aruncase cu violenţă de pe ea, „detest poziţia asta!", acum se insinua mereu sub mine, şi numai pentru a-mi simţi greutatea trupului.

– Nu te sustrage secretului ce mi-l datorezi! – i-am auzit reproşul. Vorbeşte-mi de minunăţia aceea de fată din album.

– Este lesbiană.

Răspunsul meu a căzut ca un trăsnet. Câteva minute, Margot a stat înţepenită sub mine.

– Imposibil! – s-a înfuriat ea brusc, rostogolindu-mă cu violenţă către marginea patului. Mă minţi! Te omor, mincinosule! În fotografia cu cartea veche pe braţe, fata emană atâta poftă de viaţă! De ce crezi că a avut succes albumul? – diferenţa dintre o copie perfectă şi un original de Rembrandt. Originalul are ceva în plus, imposibil de falsificat – amprenta geniului! În albumul vostru, amprenta este dată de patima dintre voi doi. Pe salcie, o doreai tu; ea te juca pe degete – se observă de la o poştă. În fotoliu, cu cartea aceea veche pe braţe,

simţeam că-i gata să-ţi strige: isprăveşte odată, că te vreau!... Jocul iubirii dintre voi dă splendoare albumului – asta-i cert!

Mă speriase vehemenţa cu care îmi vorbea Margot. De fapt, mă speriasem că ştia adevărul. Era la prânz când am fotografiat-o pe Ina stând pe salcie; cred c-aş fi iubit-o acolo, dacă n-ar fi fost respingerile ei tandre, ca o promisiune pentru mai târziu. Fotografia cu ediţia princeps din *Ţiganiada* (în fapt, o copie comandată de una dintre fiicele boierului Caraiorgu, pentru care s-a vândut o moşie şi câteva perechi de boi buni de jug) ţinută de Ina în poala fustei am făcut-o seara, după ce am improvizat o ghirlandă de becuri acoperite cu polietilenă subţire, să lumineze difuz încăperea de ţară, cu mobilă veche. „Mă omori, Mihai!" – mi-a strigat la un moment dat Ina, punând cu grijă cartea pe masă. M-a luat de mână şi m-a tras peste ea pe pat – era toată numai dorinţă; credeam că mă sfâşie; „dă-o naibii de fustă! Să se strice! – din cauza ei mă chinuieşti de câteva ore." I-am povestit doamnei de lângă mine.

– Credeai că mă poţi înşela? Fiecare cu meseria lui, *Michel*. Şi nu te superi că te vrea doar noaptea, „după ora strogoilor", cum spui tu?

– Margot, acum, de când are prietenă, nu mă mai vrea deloc – am răspuns calm. Pentru mine, Ina este un copil; o altă fiică a mea. Niciodată n-am insistat; am necăjit-o doar cu vorba, şi-aceea între anumite limite, mai degrabă ca...

– ...o provocare. Mi-am dat seama. Ai ceva de masochist în tine – îţi place să aduci partenera în situaţia de-a te domina. Poate de-aceea m-am şi îndrăgostit de tine – şi uite, sunt soţia ta de câţiva ani – a completat aruncând o privire ceasului de voiaj pus pe noptieră –; s-a consumat ospăţul de nuntă, prima noapte a fost ca o nebunie ce-o continuăm acum, mult după luna de miere...

– Ţi-am vorbit de Ina, Margot – am încercat să-i captez atenţia. N-am mai făcut-o niciodată; iubirile mele sunt sfinte, sunt icoane ascunse în suflet...

– ...sau date lumii în mii şi mii de exemplare, prin cărţile ce le scrii. Este foarte bine că am ajuns cu discuţia aici – a devenit ea gravă. Şi eu am fost o Ina pentru cineva… În câteva nopţi, i-am pozat lui Jean-Pierre. Tabloul, un nud, stă încuiat în dormitorul meu. M-a implorat să i-l dau – zice că-i cea mai bună operă a sa. Tu ce mă sfătuieşti? – eşti soţul meu.

– Cu prima ocazie, îi trimiţi tabloul.

– A, eşti gelos deja!

– Nu, Margot. Aceea din tablou nu eşti tu – este imaginea ta în ochii celui care te iubea atunci. Iubirea i-a insuflat stropul de geniu care dă valoare tabloului. Nu-l ţine încuiat, este un mare păcat. Ca şi cărţile, şi tablourile îşi au soarta lor. O fărâmă din tine este în acel tablou. Pariez că emani fericire, de-aceea îl ţii încuiat – te temi că te-ar putea vedea şi alţii fericită. Sunt sigur că-i aşa; ţineai zăvorât chiar şi zâmbetul – zilele trecute, consideram fiecare surâs al tău o mare victorie.

Doamna de lângă mine s-a întristat.

– Oare nu era mai bine să te las să pleci încărcat de victorii? – am auzit-o şoptind.

– Victoriile acelea au fost breşe în poarta spre sufletul tău. Nu puteai sta încuiată la nesfârşit. Când ai hotărât să urci în *Amtrak*, ţi-ai dat seama că ai nevoie de aceste ore-ani, să-ţi încălzeşti sufletul.

– Pentru asta, am dragostea fetiţelor, *Michel*; am satisfacţiile profesionale.

– Nu-i acelaşi lucru, Margot. Dragostea fetiţelor este sublimă, îţi dă dimensiunea reală de mamă. Satisfacţiile profesionale sunt din alt univers: al datoriei, al răzbunării, al urii pentru infractori, dintr-o pricină ştiută doar de tine.

Trupul femeii s-a cutremurat vizibil, parcă aş fi aruncat-o goală în viscol. M-am aplecat asupra ei cu aceeaşi grijă cu care îmi alintam fetiţa când se trezea din somn plângând – era

imediat după plecarea Anei la Viena; acum alintam o doamnă cu un rictus ciudat în colţul gurii.

– De ce-ai tresărit?... – am întrebat-o mai mult în şoaptă după ce i-am acoperit pieptul cu sărutări timide, ca o atingere de puşti îndrăgostit întâia oară. Voiam să-ţi spun că dincolo de patima cărnii, atât de violent manifestată în biroul tău, când nu ţi-a păsat de dosarele cazurilor grele ce le ai spre rezolvare şi pe care ai vrut să le îngropi sub momentul tău astral, ca o ieşire din Infern către stele, tu ţi-ai dorit, astăzi, să guşti din Paradis din nou. Acum ştiu că aşa a fost şi prima oară cu Jean-Pierre. Nu cred că i-ai uitat gustul. Ai urcat în *Amtrak* pentru că simţeai nevoia altor clipe-ore-ani în Paradis; doar acolo şi numai acolo este ceva „ce roteşte sori şi stele".

– Cred că romanele tale sunt pline de iubire – m-a privit calm şi pătrunzător femeia care stătea lângă mine, ridicată într-un cot, să mă poată vedea mai bine – mă captivaseră ochii ei negri; gândacii deveniseră găuri negre ale Universului, gata să mă absoarbă.

– În absenţa iubirii, orice operă de artă este cu totul altceva, nu artă – am înfruntat-o eu. Ai sesizat foarte bine vorbindu-mi de albumul tinerei mele copile aflate la început de drum; ar fi fost sec, dacă n-ar fi fost explozia unui mare moment de iubire.

– Pe viitor, ce ai de gând cu ea?

– I-au crescut aripile, Margot; trebuie s-o las să zboare.

– Păcat... – a repetat femeia cuvântul cu aceeaşi amărăciune de mai devreme.

– Îmi eşti datoare cu secretul acestui *păcat*.

S-a uitat fix în ochii mei – deja cădeam vertiginos în găurile negre ale universului kafkian. M-am salvat la timp, răsturnându-mă pe spate, cu braţul drept acoperindu-mi ochii. Lângă mine, am auzit şoapta femeii:

– Mă simt vinovată, *Michel*. Involuntar, dar cu o siguranţă, rod al intuiţiei tale de romancier, ai răspuns întrebării

mele cu două piese de teatru ce ne definesc: *Pădurea împietrită*, pe mine; *Omul care aduce ploaie*, pe tine.

– Am plecat înainte de-a veni ploaia, Margot – mi-am revenit eu şi m-am întors către ea s-o alint, revărsând întreaga tandreţe de care eram în stare, să mă fac înţeles că-i mult prea importantă pentru mine; poate chiar totul, în clipele acelea, să-i dau încrederea că eu sunt duhovnicul de care are nevoie ca să scape de tăcerea în care se claustrase. Ce ai tu cu *Pădurea împietrită?* – mi-am continuat mângâierea.

– Sunt femeia bogată care am distrus un creator.

Am tăcut. Doar palma mea îşi continua plimbarea pe trupul ei, să-mi simtă sufletul cald şi primitor destăinuirii ce voia să mi-o facă; o simţeam înecată de vorbele ce nu mai rezistau să zacă în tăcere.

– Când a apărut Jean-Pierre în viaţa mea, duceam în sufletul meu, vizavi de momentele de iubire, pe care le numeam simplu, americăneşte, partide de sex, duceam, zic, un balast infam. Jean-Pierre, asemeni miticului Midas, a transformat noroiul în aur, iar eu, atât de încărcată cu aur, am făcut din el un bărbat tânăr care să ştie să ofere unei femei tocmai ceea ce-i trebuie mai mult. Iubirea pentru mine, l-a adus în Texas. Dragostea de arta adevărată, aflată în competiţie cu capodopera, l-a rechemat în Paris. Am refuzat să-l însoţesc în Franţa, „unde bate inima picturii adevărate şi a recunoaşterii în competiţia cu marii maeştri ai timpului tău". N-am putut să părăsesc America. Ar fi însemnat să renunţ la ţelul meu. Şi-odată reîntors în Paris, venit bogat din America, tânărul meu fost soţ Jean-Pierre a fost imediat *apreciat* de o mare artistă de cinema tocmai pentru ceea ce-i dăruisem eu: aurul pe care alchimia sufletului meu îl obţinuse din balastul pentru care n-am avut niciodată aripi destul de mari ca să zbor liberă – a trebuit să vii tu, pe timp de secetă, să promiţi ploaie, să-mi crească aripi cu care să zbor până aici, în *Amtrak*. Pe Jean-Pierre, cel învăţat deja cu libertatea unui Texas nesfârşit,

ocrotit de iubirea mea mai mult maternă decât carnală, dragostea actriţei posesive şi ahtiată după notorietatea efemeră l-a sufocat – îl ia cu ea peste tot, să se sature de el, să fie numai al ei, să nu-l piardă. Au deja doi copii, al treilea va veni la iarnă, stau într-un castel pe valea Loirei, dar el, ca pictor, este mort. Femeia aceea nu l-ar fi apreciat pe Jean-Pierre dacă tânărul pictor n-ar fi avut în banca sufletului său aurul luat de la mine. În contul acelui aur, generos din fire, la divorţul de mine, Jean-Pierre mi-a lăsat casa pe care ai văzut-o, cumpărată cu două-trei tablouri – poate şi rod al focului ce ştiam să-l menţin, la căldura căruia îşi călea opera dându-i splendoarea săbiilor de Toledo. Aici, însă, în Texas, marele pictor Jean-Pierre câştiga orice duel; nu prea avea cu cine să se măsoare. „Vreau în Montmartre!" – îl auzeam adesea. Era asaltat de comenzi bizare; un mare petrolist i-a cerut să-i imortalizeze calul favorit, aflat pe moarte. O doamnă s-a vrut pictată înconjurată de cele douăsprezece pisici ale ei. „Jeanne-Pierre iubitule, îi spuneam uneori, să-l încurajez, chiar şi marele Rembrandt a pictat la comandă *Rondul de noapte*, de exemplu." „Dar şi-a compus tabloul şi şi-a dozat lumina după cum i-a şoptit geniul său, nu după cheful celor cu bani. Caii pe moarte, ori păscând liniştiţi, ceruţi să-i pictez petroliştilor voştri bogaţi n-or să ajungă să mărturisească niciodată privitorului nervul şi cutezanţa lui Géricault, dacă mai trăiesc în liniştea şi confortul de aici. Oricâte câmpii aş picta, nu voi egala vreodată *Peisajul nocturn,* ori *Câmp sub un cer zbuciumat* de Van Gogh…" Când am simţit că-l pierd de tot dacă-l mai ţin, am hotărât divorţul. Nu l-am lăsat să plece oricum. Cu de la mine putere, mi-am luat tributul; am tras de timp, amânându-i întoarcerea în Europa, până am fost sigură că am făcut un partaj echitabil: el pleca bogat şi „celebru în Texas"; eu – purtam copilul, pe Jeane, rodul unei mari iubiri. Jeane este numai şi numai a mea!

– Te-nşeli, Margot! Cât am fost cu voi, Jeane era doar pe jumătate a ta. Nu m-oi pricepe eu să scot adevărul din gura infractorilor, dar la sufletul copiilor am fler. Şi acum mă mai ard obrajii unde m-au sărutat Jeane şi Sara. Măcar în ziua de Crăciun, jumătate din sufletul fetiţelor tale a fost al meu. Iartă-mă că ţi-am spus-o – m-am apropiat de ea şi am sărutat-o pe braţ. Cineva trebuia să-ţi spună ceea ce tu ştiai deja, altfel nu ne invitai să împodobim bradul de Crăciun împreună – uneori, şi-un tată *second hand* este mai bun decât nimic.

Doamna de lângă mine a închis brusc ochii. Eu am răsuflat uşurat, altfel aş fi crezut că mă pierd în cele două găuri negre. Când m-a privit din nou, am simţit cioburile de diamant crestându-mi pupilele. Avea un zâmbet straniu – amestec de dragoste şi vină. A trecut peste mine, a căutat în bagajul său şi a scos un plic.

– Priveşte!

Era desenată o femeie, cu mâna dreaptă întinsă lateral, spre marginea ruptă a colii albe. Obrazul femeii nu mai era schematic – un simplu oval –; avea creionate trăsăturile Ritei.

– Dă-mi desenul făcut cadou de fetiţe! – mi-a ordonat.

Am căutat în buzunarul lateral al genţii mele de voiaj şi am scos dosarul cu coperţi tari, din plastic, între care pusesem desenul Sarei – un bărbat ţinând de mâini două fetiţe. Rita a luat coala de desen şi a alăturat fâşia scoasă de ea din bagaj.

– Abia acum cadoul fetiţelor mele este complet.

Mă uitam trist la exprimarea gândurilor intime al copilelor: ţineau de mână pe omul care a adus „dulcele negru”, dar o voiau şi pe mama lor, al cărei chip era clar şi senin, desenat de mâna înzestrată cu talent a Jeanei. Simţeam că-mi dăduseră lacrimile.

– Şi-atunci, de ce mă alungi, Margot?

– Mai devreme sau mai târziu, ar fi venit o ploaie şi-n Texas. La noi ploile sunt ca un potop... Dacă ai păstrat cu atâta

grijă desenul micuţei Sara – a arătat spre dosarul plic cu coperţi foarte tari –, întregeşte-l, te rog, cu talentul micuţei Jeane.

– Jean-Pierre ştie de Jeane?

– Încă nu. Când am rămas gravidă, eram mult prea egoistă.

– Cunosc. Am scris şi despre asta.

– Nu cred. Este secretul meu; acum îl spun cuiva întâia oară.

I-am povestit de Simona, femeia pradă depresiei, cunoscută în tinereţe la Sinaia, reîntâlnită anul următor pe litoral, unde am adus Paradisul pe malul mării noaptea, cât am stat împreună vegheaţi de stele, adormiţi de valurile sparte molcom la ţărm, treziţi de pescăruşii plecaţi după hrană pentru puii lor în zori.

– Peste câţiva ani, Simona era căsătorită cu un mare tenor – am continuat eu. Fiica noastră era aproape adolescentă. Ca şi tine, Simona considerase că este numai a ei fetiţa, a cărei venire pe lume o scosese din depresia pricinuită de faptul că fusese sedusă de un profesor universitar şi abandonată pentru alta mai tânără şi „de familie”. La un moment dat, când plănuise deja să fugă din ţară, Simona a recunoscut ceea ce eu bănuiam deja: adolescenta aceea înaltă, frumoasă, cu ochi albaştri, pătrunzători, ca ai întregului neam Vlădeanu, foarte talentată la pian, este şi fiica mea. Şi eu şi Simona am convenit că, pentru fetiţă, era mai bine să ştie că marele tenor Tiberiu Poenaru este tatăl ei. Înainte de ’89, când situaţia din ţara mea devenise insuportabilă, toată familia Poenaru a putut părăsi România. N-o condamn. A fost opţiunea şi şansa lor.

– Deci... – a surâs trist femeia de lângă mine – Cristina mai are o soră. Ştie?

– Da. Când va reveni în ţară, cu tot ce va învăţa aici, o voi ruga s-o caute, că eu nu i-am dat de urmă.

– Ce-i aşa greu?! – s-a uitat doamna Margherita mirată spre mine. Dă-mi numele doamnei şi ţi-o găsesc eu.

– La vremea când a fugit din ţară, Simona era mare savantă în institutul condus de soţia lui Ceauşescu; rămânerea ei în străinătate după congresul la care participase a însemnat o palmă dată regimului. Peste un an, a fost călcată de o maşină în Viena; mergea să asiste la repetiţia generală a unui concert pregătit de soţul ei. După înmormântarea soţiei, marele tenor şi cei doi copii şi-au pierdut urma în lume. Este şi acesta un motiv pentru care am fost de acord cu pasiunea fiicei mele, de-a prinde „toţi hoţii care fură peştişorii copiilor" – aşa şi-a jurat în copilărie, în dimineaţa când nu şi-a mai găsit peştişorii prinşi ziua precedentă de ea în iazul de lângă sat, pentru că noaptea, o pisică răsturnase borcanul cu apă şi-i mâncase. Am încredere că, după două sute de ani, spiritul strămoşului meu Vlad, a reînviat în fiica mea; altfel, n-aş fi cheltuit tot ce aveam, s-o trimit aici, la specializare.

– Mda, *Michel* – am auzit vocea molcomă a Ritei – cred că frumoasa ta fiică va avea mult de lucru când se va întoarce în România. Altcineva, din afara sistemului, ar crede că o va face doar ca să-ţi răzbune cele pătimite de tine – eu ştiu că-i altceva!, doar sunt... – cine sunt!

Nu mi-a plăcut ultima expresie, „cine sunt!"; o simţisem spusă în locul unor vorbe ce şi le-a reprimat la timp, dovadă că privirea ei s-a preocupat de altceva, parcă ar fi căutat un lucru anume prin interiorul cuşetei, speriată că ar trebui să completeze acel „doar sunt…"

– Îmi mai ascunzi ceva? – mi-am reluat eu mângâierea, s-o oblig să-mi înfrunte privirea.

– Crezi c-ai să-l poţi descoperi vreodată pe cel care a telefonat în timpul interviului televizat dat de vicepremierul României?

Ochii Ritei mă sfârtecau cu întunericul lor, care scânteia, rănindu-mi vederea.

– Da, *Michel*, mi s-a trimis şi o copie subtitrată în engleză după emisiunea TV în care tu ai intrat în direct,

telefonic, nu să-ţi aperi fostul coleg, ci să se ştie adevărul. Cine crezi c-a intervenit la guvernator, să dea telefon la ambasada noastră din Bucureşti, să primeşti viza imediat? Voiam să-l cunosc pe bărbatul care, în numele adevărului, nu s-a sfiit să-şi mărturisească public o întâmplare atât de intimă, din vremea când abia împlinise 18 ani.

Ochii Ritei se uitau cu blândeţe în ai mei:

– Pariez că între tine şi vicepremier nu mai era nici o relaţie când ai dat telefon. Chiar ieri am revăzut emisiunea. Reporterul îl întreabă pe acel... *anyway*! Nu mai reţin cum îl cheamă.

– Păduraru – am precizat eu.

– *Sorry!* E greu de pronunţat. Îmi ajunge că am învăţat să pronunţ corect numele tău: Vlădeanu – a zâmbit Rita, iar eu am simţit că ameţesc de plăcere privind-o. Reporterul l-a întrebat dacă te cunoaşte; vicepremierul a răspuns că da, cu un anume tremur în glas. Bun meseriaş, reporterul a atacat: „V-a cerut să-i sponsorizaţi editarea vreunui roman?" „Nu, nu cred." „Şi dacă v-ar fi cerut?" – a insistat reporterul. „Trebuia s-o facă şi ar fi aflat răspunsul." Vorbele acestea şi, mai ales, ochii speriaţi ai vicepremierului mi-au confirmat că-n clipa aceea se temea de tine. Sincer îţi spun, *Michel:* văzând emisiunea prima dată, am fost mândră că fiica ta îmi este asistentă. Apoi, Cristina m-a surprins în Dallas, când a scos adevărul de la trei puştani ce-şi acuzaseră patronul că i-a agresat sexual. Bietul om bătrân ar fi putut intra pentru ani mulţi la închisoare – erau trei contra unul.

Ne-am privit lung, surâzând – fiecare, desigur, altui gând intim. Eu – mulţumeam cerului că a fost emisiunea aceea şi am putut convinge pe cei de la televiziune să mă lase să intru în direct. Altfel, fosta mea prietenie cu Păduraru ar fi stat ruptă, de-atunci, de peste un deceniu în urmă, când i-am spus că marile averi se fac din PPD – prostituţie, petrol, droguri. „Fără

emisiunea aceea, azi nu eram aici, alături de doamna Margherita" – m-a fulgerat un gând.

– Te văd zâmbind mult prea fericit, *Michel*...

– Îţi mulţumesc pentru cealaltă jumătate a desenului! – am fluturat eu bucata de hârtie dată de Rita. Va rămâne cel mai frumos gând cu care am fost răsplătit în Texas – m-am aplecat şi i-am sărutat umărul stâng, pentru că stătea pe o parte, sprijinită cu tâmpla în podul palmei drepte; imediat însă, întorcându-mă să pun desenele în buzunarul genţii de voiaj, am adăugat trist: ...de unde am fost obligat să plec înainte de a fi plouat măcar...

– *Michel!* – am auzit glasul încărcat de dragoste al Ritei şi i-am simţit palmele aşezate apăsat pe umerii mei, ca să nu mă pot mişca, şi sărutul fierbinte plimbat pe şira spinării, înfiorându-mă. *Michel* dragule, dacă ar fi numai după mine, care sunt soţia ta în acest moment, aş propune să coborâm la prima staţie, să închiriem un taxi, iar mâine dimineaţă te-aş instala în casa mea. Dar nu în camera în care ai dormit. Acolo a murit o femeie.

– A murit făcând dragoste.

– Mai degrabă sex, *Michel*. Din dragoste se moare altfel.

– Ştiu, Margot: încet şi sigur, ca într-o închisoare pe viaţă.

Îi simţeam obrazul lipit de spatele meu. Răsuflarea îi era fierbinte, iar buzele, umede, şi le plimba cu voluptate în jos, până spre şale, unde aveam impresia că mai simţeam durerea tocului pantofului ei, înfipt în prima zi, când ne-am iubit pe birou.

– *Michel*, cum era citatul acela despre esenţa sexului? Nu acela cu copiii care fac să ne simţim eterni; celălalt, despre demoni.

I l-am repetat. Margot a întins mâna, a luat poşeta şi a căutat ceva; i-am zărit pentru o clipă tocul pistolului, dar ea nu

s-a ferit, ci a căutat până a găsit un reportofon cât o brichetă. M-a rugat să repet citatul în româneşte, apoi să-i fac o traducere cât mai fidelă în franceză; era citatul pe care Cătălin mă rugase să-l inserez în textura romanului *Viaţa la second hand*.

– Şi vrei să spui că citatul acesta este al altui scriitor, iar cel cu copii, al tău?

– Da. De ce te miri?

– Dar voi, românii, altă treabă nu aveţi decât să făuriţi cuvinte de duh?

– Uneori mai hărţuim şi femeile. Aşa de rău şi cu atâta perseverenţă că, mai întotdeauna, suntem închişi pe viaţă.

Mâna femeii m-a întors violent cu faţa spre ea – avea ochii măriţi, nu-i venea să creadă:

– Nu se poate! Ce judecător poate pronunţa o asemenea pedeapsă?!

– La noi i se spune *ofiţer al Stării Civile*. După pronunţarea sentinţei, se bea chiar şi şampanie.

– *Good damned!* – a explodat Margot, începând să mă lovească încet cu pumnii, ca o mângâiere încărcată de ciudă. Îmi vine să te omor! De câteva zile mă înnebuneşti cu jocul tău de cuvinte...

– Putem trata nebunia. Coborâm la prima staţie şi luăm un taxi ori trenul retur până la Austin. Fiicele noastre vor fi domnişoare de onoare. Îţi promit că anul viitor, de Crăciun, vom fi mai mulţi în casă. Şi zgomot – cât încape! Mama îmi spunea că, în primele luni, plângeam toată noaptea. Noi, Vlădenii, suntem răi de mici. La maturitate, devenim şi mai răi: le facem pe femei să plângă – i-am şoptit ţinând-o culcată pe braţul meu stâng, în vreme ce cu palma dreaptă îi alintam obrazul, încercând să-i şterg discret lacrima prelinsă la coada ochiului.

– Eşti sămânţă de om rău, *Michel*. Strămoşul tău era un cowboy singuratic, hoţ la drumul mare.

– Nu, Margot, n-ai înţeles.

I-am explicat ce însemna în ţara mea un haiduc.

– Tot ce lua de la cei răi şi bogaţi dădea oamenilor săraci – mi-am sfârşit povestirea.

– Mai puţin cele cinci fete ale grecului foarte bogat – a chicotit Margot, îndesându-şi faţa în locul dintre braţul stâng şi trupul meu. Pe acestea le-a ţinut pentru el. Până ce una dintre ele l-a trădat.

– Nu, Margot. Am citit cu atenţie, şi de mai mult ori, *Spovedania* scrisă de una dintre fete, retrasă între zidurile unei mănăstiri. Sunt acolo vorbe în doi peri. Ceva despre galbeni mulţi şi o promisiune a lui Vodă că va da firman de iertăciune şi de numire a *fătului din flori* într-o dregătorie mare. Dar în loc de firman cu iertăciune şi chemare la Curte, Vodă a trimis arnăuţii să-l căsăpească pe Vlad, „să piară sămânţa întemeietorilor de ţară, că ne strică nouă planurile cu care am plătit de-am luat domnia acestei ţări”.

– Eu sunt mulatră, *Michel;* tata era alb, mama negresă. Ce fel de băiat crezi c-o să avem?

– Unul cu ochii scânteietori ca ai tăi, când eşti severă, şi blânzi ca ai mei, când spun vorbe frumoase unei doamne; cu ochi irizaţi de plăcere, ca ai tăi, când va fi iubit, şi iute la mânie ca tot neamul meu, când va fi nedreptăţit...

Şi-a culcat obrazul pe pieptul meu, lăsându-se mângâiată pe păr. Ştiam că s-a topit deja – mai trăia doar pentru plăcerea de-a simţi degetul meu plimbându-se prin părul ei într-un alint continuu.

– E-aşa de plăcut să visăm frumos, *Michel!*...

– Suntem de Crăciun, Margot...

– Zici c-o să plângă. Îţi place să legeni?

– Uită-te la asistenta ta şi-ai să-ţi dai seama.

– Eu sunt catolică. În ce religie îl botezăm?

– Întâi, în religia mamei. Apoi, când vom merge în Sânzieni, bătrânul preot Mihai Constantin, care m-a botezat şi

pe mine, îl va creştina şi ortodox. Oricum, secolul acesta se îndreaptă spre ecumenism.

– Care va fi primul lucru pe care mi-l vei cere după ce ne căsătorim?

– Primul îl ştii. Al doilea nu mai contează; îl vei stabili tu.

– Chiar ai fi de acord să înapoiez lui Jean-Pierre portretul meu?

– Aş fi mândru să te ştiu în compania marilor maeştri în vreun muzeu celebru.

– Mulţumesc! Şi n-ai fi gelos că l-am iubit pe Jean-Pierre?

– Ba da. L-aş căuta şi i-aş spune că are o fetiţă talentată la desen. Sigur ar aprecia gestul meu; face parte din eleganţa unei convieţuiri senine – un tribut plătit sărbătorii de Crăciun, când ne-am cunoscut.

Am simţit-o pe Margot stând nemişcată minute în şir – doar răsuflarea ei, împrăştiind aroma *Bourbon*-ului băut, se simţea în universul atât de înstelat al cuşetei trenului care gonea în noapte.

– Dar nu pot să te iau înapoi! – am auzit vocea ei gravă.

– De ce? – am întrebat eu în şoaptă, să împrăştii aerul solemn care alungase stelele de pe cerul cuşetei.

– Aş fi mai rea decât soţia ta.

– Niciodată!

– Ba da, *Michel*, ba da. Anna ta de Viena ţi-a luat totul – ştiu din ceea ce m-au informat sursele mele – îmi pare rău! Cu siguranţă este un punct dureros al vieţii tale.

– Ana, soţia mea, mi-a lăsat-o pe Cristina.

– Cred că ţi-ai oprit-o. Ce mamă îşi lasă fetiţa, la vârsta la care o copilă are cea mai mare nevoie de mamă?! În schimb, ţi-a luat ceea ce-i era ei de folos, ca s-o ducă bine.

– La noi au venit toţi să ia, fără, măcar, să ne întrebe. De-aceea ţi-o las pe fiica mea; nicidecum s-o înveţi un *Pax*

Romana[43] de care suntem sătui de două mii de ani; vreau să deprindă intransigenţa actului de justiţie, care la voi guvernează ţara mai mult decât o face Casa Albă.

– Mă flatezi, *Michel* – îţi mulţumesc!

– Nu-mi mulţumi, Margot. Noi, românii, simţim pe pielea noastră de peste două mii de ani *Pax Romana*, fie că s-a numit *Pax Otomana*, *Pax Habsburgica* ori *Pax Sovietica*. Mai nou – *Pacea Banului*. Toate imperiile fac la fel: de ce-ar face excepţie Imperiul Finanţelor, cu capitala la voi, pe Wall Street?! Soţia mea, cu viţa ei de Viena, a acţionat în virtutea acelei *păci*. Nu-ţi jignesc sentimentele de texană. Eu nu scot pistolul, trag, apoi întreb. Mă uit în jur de mult timp – un scriitor este mort dacă nu întreabă şi se întreabă: oare, acum, nu asistăm la un *Pax Americana*?

– Sunt procuror al Statelor Unite! Explică-te înainte de a-ţi striga că mi-ai insultat ţara!

– Ce-i cu toate companiile multinaţionale care ne invadează?

– Multe nu-s ale noastre.

– Dar sângele lor trece prin pompa numită Wall Street.

– Şi de ce nu sunteţi în stare să folosiţi mătura şi făraşul, ca bătrânii care-şi plimbă câinele seara? Cine îi aduce în ţara voastră pe cei pe care noi îi alungăm? La începutul carierei mele, am închis patru fabrici care ne otrăveau apele. De curând, am făcut parte din comisia care a închis un mare concern specializat în medicamente şi vaccinuri noi, multe insuficient testate. De ce crezi că umblu într-o maşină blindată? Criminalii pe care îi pun sub acuzare, dacă nu sfârşesc pe scaun ori injectaţi, vor ieşi din închisoare doar morţi. Firma pe care am închis-o de curând se cheamă *InterMed Company*. Acum

---

[43] *Pacea romană* (lat.) – Maxima se referă la organizarea în spiritul administrativ-politic roman (al cuceritorului) a ţării cucerite.

caută ţări unde să-şi dezvolte producţia. Cei de pe Wall Street se bat pentru acţiunile ei, mereu în creştere.

– Iar tu ai reuşit să-i dai afară din Statele Unite...

– Eu am adus probe. Curtea Supremă a hotărât.

– De Protocolul de la Kyoto, din 2005, ai auzit?

– Sigur, dragule. L-am studiat în amănunt când am început lupta cu *InterMed Company*.

– Şi dacă tot ai intrare la guvernator, de ce nu-l sfătuieşti să facă lobby la Casa Albă, să semnaţi Protocolul de la Kyoto, să respectaţi şi voi mediul Planetei?

Rita a făcut ochii mari – părea că vrea să mă sfâşie cu cioburile de diamant adunate în pupilele ei. Am continuat să atac:

– Îţi vorbesc ca unul care am fost inginer tehnolog într-o instalaţie de fosgenare a gazului metan; erau zile când găseam zeci de păsărele pe lângă instalaţie, moarte pentru că trecuseră prin norul de gaz eşapat prin supapa de siguranţă. Câţiva ani, am fabricat şi clorură de cianuril – ne găsiseră pe noi de fraieri să acceptăm o asemenea instalaţie. Jur-împrejur, pe o rază de două-trei sute de metri, nu mai creştea un fir de iarbă. Şi acum, la peste două decenii de la închiderea acelei instalaţii, pământul este mort.

– Fac ce pot, Mihai! – mi-a strigat Rita, pronunţând clar şi apăsat numele meu. *InterMed Company* trebuia alungată şi-am fost găsită eu să adun dovezi suficiente, să-i oblige legea să închidă fabricile de pe teritoriul Statelor Unite. Ai mare dreptate, *cher Michel*. Mai rea decât toate *păcile* este *Pacea Banului*, iar eu am reuşit să anulez puterea banului în faţa legii, dar m-am slujit de un compromis făcut cândva: un mare trust de presă a fost prins de mine că scosese calendare pentru adulţi în care pozau copile mult prea minore, dar care o făcuseră din propria lor plăcere, ba chiar unele au devenit depresive că nu fuseseră selectate. Ce reuşeam dacă trimiteam trustul de presă în instanţă? S-ar fi clătinat; n-aveam probe să-l dărâm. Am

închis ochii. În războiul pornit cu *InterMed Company*, am sugerat trustului că aş avea nevoie de ajutorul presei. Banii lui *InterMed* le-ar fi plăcut mai mult celor din conducerea trustului, dar un scandal cu minore, la noi, în Statele Unite, atârnă greu... Ţine minte: sunt lucruri rele de care trebuie să te foloseşti, când vrei să scapi de răul cel mai mare, generator continuu de tot felul de rele.

– Noi, scriitorii, exploatăm doar lucrurile rele – i-am surâs uşor trist, să nu schimb tonul discuţiei.

– Acum, dragul meu, după ce-am dat afară din ţară *InterMed*, cred că înţelegi de ce port vestă antiglonţ şi umblu cu maşină blindată.

– Puteai refuza cazul.

– Şi copiii mei să fie cobai pentru vaccinurile lor?!

– Mai bine copiii altora!

Palma Ritei s-a ridicat ameninţătoare:

– Să nu îndrăzneşti să crezi că nu-mi pasă de soarta copiilor din toată lumea! Toţi pe care i-am băgat la închisoare ori i-am trimis la moarte au agresat şi ucis copii; mulţi dintre aceşti copii fuseseră aduşi ca sclavii, din alte ţări. Ai înţeles?

– Te înţeleg dacă mă înţelegi şi tu – i-am răspuns pe un ton ferm; imediat însă i-am luat mâna şi i-am sărutat-o îndelung. Învaţ-o pe fiica mea intoleranţa.

– Poate intransigenţa, *Michel* – m-a corectat Rita pe un ton scăzut, semn că voia să ieşim din aerul plin de vorbe grele ce domnea în cuşeta cât o celulă. Cristina, ca şi mine, va avea drept călăuză Legea. Eu am s-o învăţ cum să ofere Curţii dovezi pentru aplicarea legii în mod intransigent. Că legea din România este proastă – e treaba voastră.

S-a oprit, a inspirat profund, parcă ar fi ieşit la suprafaţă din adâncimea unei ape adânci şi a oftat, schiţând un zâmbet:

– Eşti tăios la vorbă.

– Aşa-i neamul nostru, al Vlădenilor: ne aprindem repede la mânie. Poate prea repede.

– Hm! – a clătinat îndelung din cap Rita, privindu-mă cu un aer sever amestecat cu dragoste, că deja îi înflorise zâmbetul pe buze. Trebuia să-mi fi dat seama: vii dintr-un loc unde Traian a învins, dar nu şi cucerit. Nici turcii, nici habsburgii n-au făcut-o. Îţi înţeleg durerea. Ştiu mai bine şi decât tine ce-a fost în ’89, când tu îţi riscai pielea pe baricade. Iar ceea ce este după... Cristina va avea mult de luptat; abia acum, cunoscându-te, am înţeles deplin de ce o fată frumoasă ca ea şi-a dorit să se specializeze în crima organizată. Era şi normal, când ai un tată care preferă să se îmbrace de la *second hand*, păstrându-şi sufletul *first*. Ştiu, *Michel:* să fi putut eu să te reţin în Texas, n-ai fi stat – să nu ne amăgim! Nu pentru că te-ai fi întors în ţară să scrii – o puteai face foarte bine aici şi-ţi publicai cărţile în ţară; te-aş fi lăsat să stai cât vrei în casa copilăriei, aş fi venit şi eu cu drag să simt ceva din ceea ce te-a format pe tine ca om, pe copii i-aş fi îndemnat să stea vara cu tine, să se joace printre sălcii, să pescuiască ori să mănânce cireşe – să trăiască un crâmpei din farmecul exprimat de pozele din album, dar tu – m-a lovit ea cu degetul în piept –, tu, *mon impossible amour Michel,* ai fi fost mai tragic decât Jean-Pierre. Iar tragedia ta, vorba lui Seneca, ar fi fost mult mai scurtă. Nu te compar cu Jean-Pierre; el a trăit şi trăieşte o dramă; se va sfârşi cândva, la finele vreunei secete când va începe să plouă, sau niciodată; el nici măcar nu-i conştient că se ratează în fiecare zi. Tu, însă, ţi-ai sacrificat tot ce aveai: ştiu că te-ai retras la ţară, într-o casă veche, construită demult, de părinţii tăi, ca să poţi plăti studiile fiicei tale, pe care o aştepţi să revină în ţară după ce va fi învăţat intransigenţa. Locul tău este acolo, s-o vezi lucrând, să nu-ţi înşele aşteptările. Nu poţi sta aici, că ne-am pierde amândoi.

– Ar fi cea mai frumoasă *pierdere* – i-am răspuns dând s-o cuprind în braţe, dar mâinile ei m-au oprit la timp.

– Am spus că ne-am pierde amândoi! Şi eu nu vreau! Înţelegi?

– Şi-atunci, de ce-ai urcat în *Amtrak?* Să mă violezi din nou?

– *Fuck you*! – m-a lovit cu palma peste obraz. Nu-mi aminti şi tu de gestul meu din birou. Îmi ajunge c-am să-l regret toată viaţa... – a sfârşit coborând vocea până la şoaptă.

S-a întins către mine şi mi-a sărutat obrazul lovit. A luat sticla de *Bourbon* şi a băut mai mult ca de obicei.

– Te rog! – mi-a făcut semn să beau şi eu.

– Nu, că mă doare – am mimat eu supărarea.

S-a aplecat şi m-a sărutat din nou unde m-a lovit.

– Mă doare tot corpul... – i-am precizat.

Şi-a lipit buzele de urechea mea şi mi-a şoptit cu vocea încărcată de dorinţă:

– *Fuck you*...

– *Moi aussi*[44]... – i-am răspuns.

Cât coniac mai rămăsese în sticlă a început să-l picure pe trupul meu, ca să-l poată sorbi. I-am smuls sticla înainte de-a o termina, să-i pot face la fel. Şi, beţi de atâta iubire, ne-am regăsit alături mult prea obosiţi, gata să picăm într-un somn profund. Am întins mâna şi am tras cearşaful peste noi, lăsându-mi palma pe trupul ei. Rita stătea nemişcată. Observasem că priveşte în gol, înnegrind şi mai mult întunericul cu ochii ei larg deschişi. Nu m-am putut abţine şi i-am mângâiat protector pântecele. Mi s-a părut că a oftat, vorbind de departe, din alt univers, în care am simţit că mă trage şi pe mine:

– Ştii, *Michel*, astăzi, doctorul mi-a spus că vom avea un băiat.

– Îl vom numi Vlad, ca pe strămoşul meu.

– Cel cu patru mândre odată?

– Au fost cinci; doar patru au prins rod.

---

[44] *Eu, de asemenea* (fr.)

Palmele Ritei s-au aşezat peste mâna mea, să mi-o reţină să-i apăs mijlocul. Ochii mi se închideau de somn şi-mi îndesam fruntea în coasta ei, în atingerea sânului drept.

– Să nu încerci să te joci cu el – mi-a şoptit Rita. Acum e-al lui Vlad. Când va începe să plângă, mi-l aduci aici, să-i dau să sugă.

Avea glasul voalat de grija maternă. Când m-am depărtat puţin, să adorm cu faţa în sus, i-am auzit reproşul:

– De ce-l înveţi să le tragă pe fetiţe de codiţe?

– Ele de ce nu-l iau alături în leagăn?

– Am s-o rog pe Jeane; ea va înţelege.

S-a apropiat de mine, să-i pot cuprinde umerii cu braţul stâng.

– Ce-ai vorbit aşa mult cu judecătorul de peste drum? A chemat poliţia?

– A scos nişte bere de la rece.

– Şi geamurile?

– M-a rugat să-i arăt ce înseamnă o praştie, că el nu ştie.

La un moment dat, Rita s-a ridicat într-un cot:

– Ai auzit? Cât o fi ceasul?

– De ce? E-abia nouă post-meridian.

– A, bine. I-am spus Jeanei c-o las la plimbare dacă vine înainte de nouă şi jumătate. Acum a venit, c-am auzit uşa.

– Are 17 ani, Margot. Te-am rugat să stai mai mult de vorbă cu ea.

– Am făcut-o deja. Cred că ştie mai multe decât mine – am simţit-o chicotind. Cristina ta de ce nu vrea un copil? Ai fi un bunic minunat.

– Şi tu ai câteva fire albe.

– Tu n-ai deloc.

– Mi le-ai smuls tu. Ai uitat cum îţi încleştai degetele în părul meu?

– Acum îmi place mai mult să te sugrum cu braţele...

Îi simţeam respiraţia sub braţul meu şi mă răscolea palma ei plimbată pe trup.

– Te-am trezit? Uitasem ce era mai important. România are un nou procuror general: Cristina Vlădeanu.

– Zău?!

– Sunt mândră! Măcar ea... Că eu o să mor procuror general adjunct.

– Să-i telefonez, s-o felicit.

– Spune-i să fie atentă la *InterMed Company*... Produsele lor alimentare ieftine şi gustoase sunt toate sintetice – o mare capcană.

– Este firma la care prietenul meu, Cătălin Andrei Păduraru, Preşedinte al României, este acţionar majoritar.

– Mâine te urci în avion şi pleci în ţară. Dacă zici că ţi-a fost prieten, – acum, nu! că oameni ca el au prieten doar banul – poate îl vei întâlni şi te va asculta...

După o clipă, am oftat, să-mi maschez un căscat:

– Am stat de vorbă între patru ochi cu Cătălin.

– Ăsta cine-i?

– Prietenul meu, Preşedintele. Este mult prea plin de sine şi extrem de mândru că *InterMed* vrea terenuri să-şi poată extinde fabricile de medicamente şi hrană sintetică în contul împrumutului acordat României; Banca Internaţională este a lor acum; deţin controlul şi pe Wall Street; vor asimila şi Bursa din Tokyo.

– Proştilor! …Şi-aveaţi atâta verdeaţă în ţară...

M-am simţit mult prea obosit. Somnul părea că mă doboară – nu mai puteam nici să gândesc.

– Jeane mi-a telefonat astăzi. Insistă să rămână în Franţa, la tatăl ei. Din cauza aerului prea poluat în Paris, pictorii se adună acum dincolo de Fontainebleu; stau în corturi; îi place.

– Să dormim, că mâine avem drum lung de făcut, să fim la timp când Sara îşi va începe recitalul de pian. Dimineaţă, să

nu uităm să-l luăm şi pe amicul meu, judecătorul, că mi-i tovarăş de pescuit; încă ne mai amăgim că râul Colorado mai are peşte. Mi-a promis că merge s-o aplaude pe Sara; şi-o aminteşte cum venea la uşa lui de Halloween deghizată în vulpe iar Jeane în urs mofturos, fără coadă...

– Sper c-o să spuneţi glume cu perdea, că m-am săturat de voi. Doi bătrâni zăpăciţi. Judecătorul spune glume vechi şi râdeţi cu poftă.

– Cea mai relaxantă e tot aceea cu reşoul. „Uite, vezi, dacă eu aveam intrate la guvernator, ca soţia ta, introduceam şi reşoul alături de scaunul electric şi de injecţia letală. Poate că reşoul i-ar fi speriat pe cei care-s de neoprit acum..."

– Bătrâni scrântiţi!

– Dar nu aserviţi Puterii.

– Să nu încerci să...! Ştii cât ţin cu dinţii de respectarea legii.

– *Pax Romana*, Margot. Ţara mea e-o colonie acum.

– Corect, *protectorat*. S-au dezvoltat sute de uzine, oamenii au unde lucra şi hrană din belşug.

– Partea de sud, până la Carpaţi, e un deşert. Oamenii nu-şi scot masca de oxigen nici când se sărută. Procreează ca animalele.

– Exagerezi.

– După discuţia cu Păduraru, am fost la Iaşi, să-l văd pe Vlăduţ – e-un tânăr tare frumos; roiesc fetele în jurul lui.

– Mi-ai promis că-mi faci azi pe hârtie câteva fotografii ale lui Vlăduţ, să le port cu mine.

– N-am avut hârtie, trebuia să cumpăr. Mi s-a terminat oxigenul şi n-am riscat să ies din casă, pe arşiţa asta, fără mască; ştii doar că mă sufoc...

– Dragul meu, *Michel!*...

Îi simţeam palmele amândouă strângându-mi cu putere braţul. Tăcea, semn că adormise.

– Mă simt tare singur, Margot.

– Mai am până mă vor lăsa să ies şi eu la pensie; au nevoie de priceperea şi experienţa mea. Cât mai sunt adjuncta procurorului general, avem raţie dublă la energia electrică; putem ţine în funcţiune toată ziua aparatul de purificare a aerului. Stai în casă şi uită-te la televizor, sau vizionează filme vechi.

– Ochii... Abia mai văd. Când trăia judecătorul, jucam table. Îl băteam şi eu uneori. Dar la ţintar – întotdeauna! Săracul! Se ramolise; n-a putut înţelege un joc aşa simplu ca ţintarul.

– Ai deschis azi radioul?

– Ce să mai aud?!

– Cum se cheamă Institutul Politehnic din Iaşi, unde studiază Vlăduţ?

– Gheorghe Asachi, dacă nu i-or fi schimbat numele în Smith, John ori Mc Conney.

– Astăzi a avut loc o manifestare spontană. Cineva a îndrăznit să cânte fostul vostru imn: *Deşteaptă-te, române!* Imediat, toţi studenţii l-au cântat în cor. I-au împrăştiat cu tunurile cu oxid de carbon. Copiii aceia nici măcar nu aveau măşti, că oraşul mai are ceva copaci şi câteva păduri în jur.

– Până o face o fabrică şi acolo *InterMed Company*. Mă ierţi, dar mi se închid ochii. Poate din cauza pastilelor pentru inimă.

– De-aceea nici nu-ţi mai dau vestea proastă.

– Mersi! Cele de până acum au fost foarte bune.

– Fiul nostru, Vlad, a fost cel care a cântat primul *Deşteaptă-te, române!*

– Ştie că-i os domnesc. S-a aflat că Vlad-haiducul nu era chiar un oarecare.

– Am să vorbesc mâine cu generalul pentru protectoratele din Europa de Est. Dacă-l arestează, măcar să-l trimită aici, să-i ducem măşti de oxigen la închisoare.

Am căscat din nou, de data asta fără jenă, aşa cum fac bătrânii lângă nevestele lor.

...Şi-a mai trecut un timp. Lângă mine, Rita a murmurat:

– De azi, va trebui să pornim când şi când staţia de purificare şi să respirăm cât mai încet şi rar; vom avea mai puţină energie electrică. M-au pensionat.

– Dar... ziceai că au nevoie de tine, că eşti ultima care mai ştie să-i ţină în frâu pe criminali...

– Au aflat că Vlad este fiul nostru. La manifestarea aceea s-a strigat şi *libertate, război Păcii Banului!* Cristina ta nu mai este de mult procuror general al României; mi-a fost teamă să-ţi spun; să nu faci iar o criză de inimă... Şi doar am învăţat-o să nu-şi ridice în cap concernul *InterMed*, că voi nu mai aveţi presă liberă. I-a pus sub acuzare c-au pârjolit România. Au lipsit cinci voturi în Consiliul Suprem al Protectoratului ca să închidă concernul. Acum, fiica ta stă fugară. Cică ea conduce războiul de guerilă a formaţiunii subversive şi antiprotectorat *Ţară verde, ape curate*.

– S-a ajuns la aşa ceva?! Eu nu înţeleg nimic la radio; urechile...

– Mai la nord de City of Suceava au fost prinşi nişte oameni ciudaţi, ziceau că-s ţărani, care creşteau prin păduri vaci şi oi. Periclitau producţia de lactate sintetice a lui *InterMed*.

– Mi-e poftă de lapte proaspăt... Sau de... Chiar aşa! Acasă, în beci, aveam nişte damigene cu... cum îi zicea?... A, da... *Grasă de Cotnari*... – s-o fi învechit; îţi dai seama? Bei un păhărel şi simţi că întinereşti. Mai am şi nişte borcane cu miere de albine – ştiai că mierea naturală nu se învecheşte niciodată? Cred că-ntr-unul sunt şi faguri... Borcanele cu dulceaţă de cireşe amare s-or fi zaharisit; ar trebui aruncate, dacă n-o fi ordonat Păduraru confiscarea casei mele, să facă din ea Centru

de Reeducare pentru cei ce încalcă normele Noii Ordini Mondiale.

– Termină cu amintirile! – sunt subversive. Noul procuror general adjunct le-a declarat infracţiuni împotriva Noii Ordini. Să vorbim cât mai puţin; abia nu consumăm oxigenul.

– Ce păcat! Dacă zici că nu mai ai serviciu, n-o să-mi mai poţi face rost de câteva butelii de oxigen în plus. Unul dintre poliţiştii care ne păzesc locuinţa a zis că-mi poate face rost de un minisubmarin. Îl are ancorat undeva în Colorado. Cu o doză de uraniu, aş putea ajunge în Marea Neagră; apoi, pe Dunăre, la Galaţi; poate intru şi pe Siret, că mai are apă, murdară, dar mai are; şi apoi, câţiva kilometri pe jos, peste dealuri, până în Sânzieni.

– *Michel iubitule*, cip-ul din braţul tău te-ar da de gol c-ai ieşit din casă.

– Te-nşeli, Margot! Am făcut rost de tot ce-mi trebuie ca să-mi amputez mâna stângă. Cip-ul va rămâne aici.

– Dar ai peste 90 de ani, *Michel!*

– Când o s-ajung în Sânzieni, voi găsi eu un cuţăr pe care să-l deschid, să iasă din el moartea să-mi dea o palmă, să mă facă ţărână, peste ţărâna tuturor Vlădenilor. Blestematul de Cătălin! Dacă eram în ţară, nu l-aş fi lăsat să ne îndatorăm prostește şi i-aş fi interzis să se asocieze cu *InterMed Company*. Ce le pasă lor, patronilor? Stau în Pacific, pe o insulă acoperită cu un glob de sticlă...

– Dac-ar fi plouat atunci, *Michel*...

– Cu sau fără ploaie, tot rămâneam – de dragul tău! Mai ţii minte cum ne-am dat jos din tren şi am luat un taxi până aici, acasă? Luna următoare ai rămas grea cu Vlăduţ.

– Apoi n-am mai putut rămâne. Vârsta...

De data aceasta căsca Rita. Mi s-a părut că părul ei, cândva fire fine de abanos, devenise aspru şi încâlcit – probabil era alb, dar ochii mei nu mai vedeau bine...

– Dragule, am făcut rost de şase butelii de oxigen. Tu voiai cinci. Una va fi a ta, de rezervă... Am să te conduc eu până la minisubmarin. Aşa e bine, să mori lângă ai tăi...

– Dragă Margot, e inutil. Abia pot merge până la baie. Astăzi am căzut de trei ori... Vezi că-n sertarul acela e-o lumânare – s-o aprinzi noaptea asta.

– Consumăm oxigenul, *Michel*.

– Doar câteva clipe, iubito, cât închid ochii. Să nu uit: dacă primeşti viză de ieşire din ţară şi te duci în Sânzieni, te rog s-o cauţi pe o anume doamnă Olguţa, e-o doamnă cam de vârsta ta. Îi spui că ai fost soţia mea. Ea o să-ţi arate unde se ascund Cristina, Vlad şi ceilalţi rebeli, că are şi ea trei copii printre cei care luptă.

– Mi-e somn, dragule; somn uşor...

– Cum era replica aceea din *Hamlet*?

– Ce *Hamlet*?!

– Piesa lui Shakespeare...

– Care Shakespeare?

– Cum care? Scriitorul.

– A, scriitor... Când te-am cunoscut erai şi tu aşa ceva. Cine-a mai putut citi ceva în ultimii 40 de ani?!

– La Sânzieni, aveam o bibliotecă mare...

– Sigur n-o mai ai; celuloza este un aditiv important pentru alimentele sintetice produse de *InterMed Company*.

– Păcat! Generaţiile viitoare n-or să mai aibă memorie.

– Cu cip-ul personal vor avea acces la orice informaţie...

– ...aprobată de Noua Ordine.

– Taci. Vreau să dorm. Mâine va trebui să mă ocup de înmormântarea ta...

– ...aici, în pământ străin. *Good night sweet prince*[45]...

---

[45] *Noapte bună, dulce prinţ*, Hamlet

Rita adormise deja. Adormise înaintea mea. La lumina venită de afară prin fereastra mare, i-am zărit zâmbetul trist – s-o fi bucurat că i-am zis *dulce prinţ*. Dar odată lumina pierdută în noapte, am *murit* şi eu.

Când m-am trezit, trenul trecea peste un viaduct lung. Am sărit la fereastră. Ţinutul întreg, de jur-împrejur, era alb – zăpadă înaltă, brazi încărcaţi, o casă din coşul căreia se înălţa un firicel de fum alb. În gara în care tocmai oprisem, oamenii umblau fără măşti – oi fi visat! Am ieşit pe hol îmbrăcat doar în halatul găsit în baie, să telefonez Cristinei.

– Tăticule, ce-i cu tine?! – s-a speriat fiica mea de glasul meu de om înfricoşat. Eu sunt bine. Am ajuns deja la serviciu. Rita a lăsat vorbă secretarei că va lipsi şi astăzi. Te sărut! Ne revedem în New York. În gară, să fii atent: Giuseppe a promis şi astăzi, când am vorbit cu el la telefon, că te aşteaptă să te conducă la hotel. Diseară, va scăpa de-o parte din clanul familiei, care se duce la căldură, în Florida.

Am reintrat în cuşetă. Frumoasa mea doamnă Margot dormea profund, cu obrazul îndesat în pernă. Sub cearşaful pătat cu coniac pe alocuri, se ghicea trupul ei gol. M-am încuiat în baie, m-am bărbierit, am făcut duş, apoi m-am îmbrăcat. I-am lăsat Ritei un petec de hârtie pe noptieră, „vin imediat”, şi am ieşit. În restaurant, călătorii luau micul dejun. Am comandat o tavă încărcată cu bunătăţi. Peste toate, am rugat să-mi pună unul dintre trandafirii din vaza de pe raftul cu băuturi. Chelnerul mi-a dus tava până la intrarea în cuşetă; i-am strecurat 5 dolari în buzunar şi am luat tava. Am intrat şi am aşezat-o cu grijă pe noptieră. Trandafirul l-am pus pe pernă, chiar lângă nasul Ritei. Prin somn, a simţit atingerea, apoi mirosul puternic şi s-a trezit. A făcut ochii mari către mine. S-a repezit la fereastră şi a oftat profund privind peisajul îmbrăcat în zăpadă. Vederea trandafirului a înmuiat-o complet, parcă s-ar fi topit. L-a luat, l-a privit cu atenţie, a inspirat parfumul discret, iar l-a privit, apoi a rupt o petală şi a dus-o la buze.

– Da, e natural... – a oftat din nou, ca o ultimă eliberare. Bună dimineaţa, *Michel!*

– Bună dimineaţa, *ma reine Margot!*

– *Michel*... – s-a uitat galeş în ochii mei. Doamne, ce bine-i că nu-i adevărat!...

– Ştiu, Margot. Am avut amândoi acelaşi coşmar...

– La început n-a fost coşmar – m-a corectat sorbind imediat o ceaşcă plină cu cafea. Mi-a plăcut că judecătorul a scos berea de la rece în loc să cheme poliţia.

– Mie mi-a plăcut cel mai mult când îl alăptai pe Vlad. Parcă nu se mai sătura. Cui o fi semănând?

Rita s-a uitat la mine şi a început să râdă. Şi-a înnodat cearşaful mai sus de piept şi a rămas în capul oaselor, sprijinită de pernele puse la spate. A vrut să mănânce, dar n-a rezistat tentaţiei de-a admira peisajul de iarnă – văi întinse cufundate în zăpadă şi fulgi mari coborând încet din cer. Spatele Ritei s-a îndesat puternic în umărul meu, cerând ocrotire. Am cuprins-o cu braţul.

– *Michel,* cum erau versurile acelui cântec tradus de Cristina în Ajun? Ceva cu ceai, cu zăpada care să ne acopere...

– „Mai spune s-aducă şi ceaiul,/ Şi vino şi tu mai aproape, –/ Citeşte-mi ceva de la poluri,/ Şi ningă... zăpada ne-ngroape” – i-am declamat eu aproape cântând strofa din Bacovia.

– Îmi place limba ta; îmi aminteşte de orele de Latină de la mănăstire.

I-am tradus pe îndelete versurile. O simţeam pe Rita pradă visării; ţinea reportofonul în palmă şi privea în neştire pe geam. Terminasem deja de tradus şi nu mai ştiam ce să fac – nici nu voiam s-o rup din visare pe femeia ce-şi subţiase privirea, îmbătată de peisajul halucinant de alb. I-am mai recitat o dată strofa în româneşte.

– Ceai ai adus, – i-am auzit şoapta, fără să-şi dezlipească privirea de pe fereastra mare a cuşetei – tu eşti

chiar lângă mine, zăpada, precum vezi, ne îngroapă... Ce-ar fi să-mi citeşti ceva de la poluri?

– Vino cu mine şi-am să-ţi citesc în fiecare seară. Pentru fetiţe am doi metri de rafturi de bibliotecă pline cu cărţi de poveşti...

Am stat aşa, alături, mai mult de o oră. Când şi când, mâna fiecăruia se întindea spre tavă şi mai lua ceva bun de mâncare. Braţul meu stâng cu care o cuprinsesem îşi lăsase palma făcută cupă să se odihnească pe sânul ei, parcă să nu-l lase să fugă. La un moment dat, când fereastra cuşetei a fost lovită de viscol, Rita a oftat:

– Ai văzut, *Michel?* Până la urmă, a venit ploaia.

– Aceea este ninsoare, Margot.

– Tot un drac!

– Mai mănânci?

– Nu. Sigur nu! Mulţumesc, dragule!

– Am promis celor din restaurant că le înapoiez eu tava, să nu le treacă prin gând să bată la uşa noastră.

În restaurant, m-am rotit cam mult, încântat de perechile care luau micul dejun la mesele aşezate lângă ferestre. Lumea petrecea – ar fi trebuit să mă bucure priveliştea: femei frumoase – chiar şi cele două bătrâne ce-şi beau cafeaua de dimineaţă în compania soţilor mai bătrâni ca ele –, bărbaţi eleganţi, afişând aere de tineri îndrăgostiţi, mai puţin stângăciile acestora... O lume cu totul aparte, ca un festin într-un tren regal. Se discuta cu glas domol, se izbucnea în râs, doamnele tinere păreau că roşesc ascultându-şi partenerii şi numai câţiva erau absorbiţi de peisajul hibernal prin care gonea trenul. Eu însumi căzusem în visare. Solicitasem o cafea mare şi mă rezemasem cu cotul stâng de bar, sorbind din cafeaua dusă încet cu mâna dreaptă până în atingerea buzei de jos, mai degrabă să trag de timp, decât să beau. „Ce-mi lipseşte?!” – am oftat.

– Mda... – m-am trezit şoptindu-mi speriat că vorbesc singur, dar nimeni nu-mi avea grija – fiecare, cu fericirea lui.

„În transsiberian, eram cu un sfert de secol mai tânăr... Orizontul meu de aşteptare, de român închis în lagărul socialist, era un altul: incert, dar mult mai luminos, iluminat de sufletul meu plin de speranţe...” Lăsasem în cuşetă o perlă neagră, ba chiar „mulatră”, neasemuit de scumpă, şi-mi era teamă să mă întorc, să nu descopăr că fusesem victima unui vis frumos de Crăciun... Abia când am sorbit şi ultima picătură de cafea din ceaşca atât de elegantă, cu însemnele trenului pe ea, m-am desprins de bar şi am pornit înapoi, să mă conving de realitatea *cadoului* adus de Moş Crăciun – singurul important cu adevărat pentru mine; mi-a trebuit o viaţă întreagă să pescuiesc printre sutele de mii de cuvinte aşternute pe paginile albe ca, în final, în pragul senectuţii, să mă descopăr că ţin în palmă o adevărată perlă, de pe care dădusem încet-încet la o parte straturile de piatră, să mă pot bucura de strălucirea ei adevărată. În cuşetă, perla mea mulatră stătea pe unul dintre cele două fotolii de la fereastră, care formaseră jumătate de pat. Lenjeria fusese pusă în punga de plastic din sertar. Mirosea a parfum, acelaşi din prima zi – feminin, puţin aspru – când doamna Margherita Donbario a intrat în biroul fiicei mele. Acum avea aceeaşi ţinută sobră, dar mult mai elegantă.

– Mi-am sunat fetiţele; au ieşit cu Clara la cumpărături. Am vorbit la telefon şi cu Cristina – m-a informat Rita, făcându-mi semn să iau loc pe fotoliul din faţa ei. M-am scuzat că nu pot ajunge nici astăzi. *Acţiunea* am amânat-o pe mâine. Fiica ta era fericită: „Am vorbit cu tăticul. Mi-a spus că-i place foarte mult călătoria cu *Amtrak*”. „Mai mult decât cu transsiberianul?” – am fost curioasă. „N-am îndrăznit să-l întreb.” S-o fac eu, *Michel?* – s-a uitat fix în ochii mei Rita.

– Răspunsul îl ştii.

– Pot să-ţi spun că l-am simţit pe pielea mea – a chicotit doamna de dincolo de măsuţă, făcându-mă să ajung din nou

lângă ea, stând pe călcâie cu palmele puse una peste alta pe genunchii ei şi cu bărbia rezemată de palme.

– Zici că prima jumătate a visului ţi-a plăcut. Ce-ar fi să luăm amândoi un taxi? – m-am uitat cu seninătate în ochii ei.

– Nu! Crede-mă! Ştiu ce spun. Stai pe locul tău, te rog! Vezi doar că-s îmbrăcată... Dacă îndrăzneşti să-mi săruţi genunchii...!...

Nu şi-a mai terminat ameninţarea, că sărutările mele o făcuseră să-şi înfigă degetele în părul meu la ceafă. Când am luat-o în braţe, a întins mâna liberă şi a acţionat maneta, care a comandat glisarea lentă a fotoliilor, formând iarăşi patul.

– Nu ştiu care dintre noi doi este mai nebun – a clătinat capul într-o parte şi-n alta frumoasa doamnă Margherita, acoperindu-şi ochii cu braţul.

Peste un timp lung de tăcere, când inimile noastre şi-au reluat ritmul normal, iar noi doi păream singurii naufragiaţi scăpaţi de pe corabia făcută ţăndări de furtuna de mai înainte, când n-a mai contat decât încleştarea noastră de-a ajunge la liman, fiecare grijuliu cu celălalt să-l ajute, sufocându-l totodată, am convenit să ne ridicăm şi să strângem patul la loc, să ne putem relua locurile în fotolii, „că mai avem atâtea să ne spunem!...” – am auzit şoapta Ritei când s-a lăsat ajutată de mine să-şi aranjeze ţinuta. Atunci am descoperit cu stupoare că, sub bluza atât de frumoasă, îmbrăcase vesta antiglonţ.

– Vezi, *Michel?* – m-a chemat să-mi arate. Stăpânul jachetei tale *Versace* purta aşa ceva. Cel care l-a lichidat cred că-i era prieten; poate chiar stăteau împreună în maşină pe bancheta din spate. Victima l-o fi luat cu braţul pe după umeri, numai bine să-şi expună locul neacoperit de aici, de sub braţ. Lovitura a fost precisă; glonţul a trecut prin plămâni şi inimă şi a ieşit prin partea cealaltă. În secunda următoare, din gura victimei a izbucnit un şuvoi de sânge. M-am uitat cu atenţie la jachetă: deşi a fost curăţată chimic, în textura materialului sunt urme de la sângele victimei.

– Nu se poate! – m-am înfuriat eu şi am smuls jacheta din cui. Uită-te ce curată este.

– Acasă, de Crăciun, m-am uitat cu lupa. Scoate tot ce ai prin buzunare, te rog!

Am cedat ordinului primit. Rita a luat jacheta, a mai controlat-o o dată, să nu fi uitat eu ceva prin vreun buzunar, apoi a aruncat-o pe fereastră.

– În New York, la raionul *Versace* din *Manhattan Mall*, te aşteaptă una identică. Vei prezenta doar paşaportul, s-o poţi primi. Şi totodată, îţi vor da şi restul…

– Ce rest?

– Am plătit mai mult…

– Stai… Ce vrei să spui?

– *Michel*… – s-a uitat fix în ochii mei doamna Margherita, iar eu m-am văzut nevoit să-i dau ascultare. N-am vrut să risc să mă refuzi. Vei începe cu turul oraşului, o vedere de sus, din elicopter, o plimbare în Central Parck; neapărat toate locurile mai importante consemnate în orice pliant găsit la intrarea în hotel şi vei sfârşi cu muzeele – neapărat *Guggenheim Museum*, să admiri câteva dintre operele lui Brâncuşi. Or, toate acestea, costă… Am terminat discuţia aici! N-o fac pentru tine, cel cu care am petrecut Crăciunul. O fac pentru scriitorul român, tatăl asistentei mele, care a venit prima oară în Statele Unite, clar?

Am rămas cu privirea ţintuindu-i ochii – găurile ei negre erau ca două perle ce mă ardeau cu sclipirea lor – emanau bucuria celui care face un cadou cuiva drag.

– Cât despre *Versace*, am oroare de *second hand*, *Michel!* De Crăciun, te-aş fi dat afară dacă aş fi simţit că eşti un tată *second hand* pentru fetiţele mele. Îmi era greu s-o recunosc, dar sufletul îmi spunea că eşti soţul pe care nu l-am avut – altfel cum îţi închipui c-aş fi venit în dormitorul tău în cea mai sfântă noapte a anului?! – când toţi copiii Domnului

stau cuminţi, aşteptându-şi cadoul – mi-a zâmbit ea. Aşa că, nu uita! *Manhattan Mall* e la câteva străzi de hotelul unde vei sta.

– Nu, Margot! Dacă sunt soţul tău, mai lasă-mă să iau şi eu decizii; nu mă ţine sub papuc: vom solicita să ne trimită jacheta acasă la tine, în Austin.

– Îmi pare rău, *Michel!* Stăm faţă în faţă în aceste două fotolii, într-un tren care pe mine mă depărtează de casă, pe tine te apropie... Te anunţ că ai o problemă: eşti liber. Am divorţat.

Acel „ai o problemă", care mă agasase de atâtea ori în timp ce urmăream vreun film american, m-a strâns în spate. Doamna din faţa mea mă privea blând, cu ochii pâlpâind abia şi cu buzele, al cărui contur zdrobit atât de mult de sărutul meu mai păstra încă, în colţul stâng, ca un rictus, un zâmbet discret, radiind tristeţe.

– N-ai cale de întoarcere, Mihai – am auzit glasul ei chiar în momentul când, mizând pe puterea mea de convingere, încercasem un gest încărcat de tandreţe, însoţit de şoapta:

– Margot...

– Sunt Margherita Donbario, *Michel*. Măcar acum, după ce am *divorţat*, vreau să ştii, corect, cine sunt: fac parte din corpul de procurori federali de pe lângă Curtea Federală de Apel a statului Texas, mai corect, sunt adjuncta corpului de *prosecutors*, acei procurori ce eliberează mandatele de arestare, dar, totodată, asigură şi garantează protecţia magistraţilor şi juraţilor. Ţi-am spus-o, ca să ştii cine este *maestrul* fiicei tale şi nicidecum să mă laud. Mă pot, însă, mândri că, în numai câteva zile, m-am lăsat smulsă acestui mecanism de către cel ce m-a ridicat la rangul sublim de femeie – şi-ţi mulţumesc!

– Şi-atunci, de ce mă alungi, *ma reine Margot?*

– Pentru că a existat în viaţa ta şi o altă Margot – regina unui puşti abia ieşit din adolescenţă; o femeie care, într-o noapte geroasă de iarnă, ţi-a pus palma pe gură să nu te sperii când vei gusta prima oară din fructul esenţial al Paradisului, punctul din care pleacă bucuria că ne vom putea simţi eterni. Şi

mai trebuie să te întorci să o găseşti pe cealaltă fiică a ta. Când se va întoarce din Statele Unite, Cristina va şti să te ajute să-l găseşti pe ucigaşul acelei savante.

– ...Şi să-l aflu pe cel care a intrat atunci în emisiunea TV, unul şi acelaşi cu cel care a făcut o epavă din prima mea regină Margot. Va trebui să-şi primească pedeapsa aici, pe pământ. Bănui că este unul dintre cei ce conduc astăzi România din umbră.

– *Michel*, omul acela trebuie să aibă peste 70 de ani acum!...

– Omul acela a pus la cale lovitura care ar fi trebuit să-l discrediteze pe Păduraru – fostul meu coleg, care a adus un suflu nou în Guvern. Anul viitor sunt alegeri parlamentare la noi. Îl voi convinge pe prietenul meu să candideze pentru Senat. Peste încă un an, vor fi alegeri prezidenţiale...

– Nu crezi că-i prea bogat pentru politică?

– N-am alt candidat cu şanse reale, care să asculte de mine.

– Până la ce punct va asculta de tine?

– Nu de mine, ci de cei din spatele meu – biblioteca imensă ce-o am la Sânzieni. În absenţa ei, omul politic ne duce spre dezastru. Şi nu pledez pentru un om de cultură în fruntea statului, ci pentru unul care să aibă simţul Culturii – iar Păduraru îl are! –, altfel, vom fi conduşi la nesfârşit de *fanarioţi* puşi pe căpătuială, mânaţi de orgolii de grobian-ajuns. N-om fi noi, românii, o putere mondială, dar ne ştim de popor mândru, care meritäm mai mult decât ne hotărăsc alţii să avem.

– De-aceea şi vreau s-o pregătesc bine pe fiica ta – a acceptat doamna din faţa mea, iar eu am citit în ochii ei fermitatea. Ştii că zilele trecute, prietenul tău, vicepremierul, a fost la tine acasă, în absenţa ta?

– Da – am confirmat eu calm, fără să mai fiu surprins că-i atât de bine informată. L-am rugat să-mi ia de pe birou

CD-ul cu textul unui scenariu de film, să mi-l pună pe e-mail; în New York, poate voi trece pe la vreun agent literar.

– Şi vrei să te cred? Toţi agenţii literari sunt liberi în această perioadă.

Ochii femeii stăteau aţintiţi asupra mea – era imposibil să-i rezist. M-am eschivat:

– Te-ai abătut de la convenţia kafkiană, Margot: secret contra secret.

– Eşti periculos de abil.

– Că-s abil nu-i un secret. Este părerea ta.

– Ce secret să-ţi spun? Poate... că te-am minţit: n-am contramandat nici o echipă ce-ar fi venit să-mi lumineze casa; prinsă în mecanismul de care ţi-am vorbit, uitasem să mă ocup de aşa ceva – iar fetiţele sufereau în tăcere.

– Nu-i un secret ce-mi spui; mi-am închipuit. Echipele de instalatori sunt libere în Ajun.

– Pentru a lua un CD, prietenul tău, vicepremierul, nu trebuia să stea o noapte întreagă în casa ta – mi-a întors Rita vorba.

– Bine! – am surâs eu, hotărât s-o liniştesc pe doamna din faţa mea. Te informez că-mi rămâi datoare cu un secret. Uneori, Păduraru vine şi stă câte o noapte întreagă la mine; se retrage singur într-o cameră şi scrie; vrea să termine un roman început demult. Acasă n-o poate face – soţia lui i-ar da cu manuscrisul în cap; e mult prea ahtiată după afaceri, să-şi înmulţească banii.

– El nu?

– Nu în mod deosebit, dovadă că şi-a făcut ordine în toate datoriile faţă de stat.

– Oricum, spune-i să fie mai atent. Ce-i trebuie GPS pe maşină?! I se cunoaşte orice mişcare. Doar în Rusia şi Ucraina, unde merge adesea, nu se ştie ce face, pentru că nu-şi ia bagaj şi călătoreşte cu avionul. Totuşi, ai idee cum a făcut o aşa avere în câţiva ani?

– De ce mă întrebi?

– Să te pun în gardă, *Michel*.

– A făcut-o ca toţi bogaţii vremurilor noastre; PPD – petrol, prostituţie, droguri. Aşa se fac averile. El a avut noroc şi a prins un contract cu petrol şi gaze naturale ruseşti.

– Adaugă la PPD şi un F – finanţele. Anchetez acum un caz de criminalitate financiară; oameni foarte deştepţi şi inventivi, care manevrează banii, creând impresia că-i înmulţesc. Eu numesc asta *ubicuitate financiară*; aceeaşi sumă de bani este în acelaşi timp în mai multe locuri; uneori, în fapt, ea nici nu există. *Pacea Banului*, dragul meu, a început deja să se instaureze. Ea include PPD-ul definit de tine, plus un F, de data aceasta de la *foame*. Nimic nu dresează fiinţa umană mai bine ca foamea.

– O spui cu mare tristeţe, Margot – am încercat eu să-i captez privirea.

– O spun cu durere – ştiu ce înseamnă! – a venit răspunsul rostit pe un ton mult prea sigur, ca o sentinţă dată cu ură.

Ochii femeii îi ocoleau cu obstinaţie pe ai mei.

– Întoarce-te în ţară, dragul meu! – i-am auzit ordinul. Fă din prietenul tău bogat un politician puternic, cinstit şi drept. La capitolul *drept* voi avea grijă să ţi-o restitui pe Cristina foarte bine pregătită – ţi-o promit! Este tot ce-ţi pot promite; tot ce mai pot face pentru tine.

Mă uitam la femeia din faţa mea: era mult prea gravă; doar când arunca ochii afară şi vedea viscolul venit în rafale puternice spre fereastra mare a cuşetei, respira adânc, parcă ar fi oftat.

– Mai ai ceva pe suflet, Margot; ceva care te obligă să te întorci la *femeia-cu...*

Mi-am înghiţit vorbele. Ochii mei au căzut aţintiţi aiurea, în mocheta de sub picioarele noastre, stânjenit de vorbele ce-mi scăpaseră.

– ...*cu-faţă-de-piatră* – ştiu! Ei bine, dragul meu, n-am să-ţi rămân datoare, – i-am auzit glasul blând, iar când am îndrăznit s-o privesc, am văzut-o surâzând amar. Ce ştii de tatăl Sarei?

– Nimic – am minţit cu seninătate. Ar fi trebuit să ştiu ceva?

– Ţi-am spus că se bârfeşte şi la noi. Nu ţi s-a părut bizar că ţi-am vorbit doar de Jean-Pierre?

– Pentru că l-ai iubit.

– Nu mai puţin ca pe tatăl Sarei: un negru frumos, mult mai tânăr, profesor de sport, el însuşi mare baschetbalist. Când eram în spital, că tocmai o născusem pe Sara, au ajuns la urechile mele nişte zvonuri: tatăl Sarei fusese acuzat că a violat o elevă minoră. Am mers urgent acasă la victimă; părinţii copilei se jurau că nu-i adevărat; fata le susţinea afirmaţia – o copilă frumuşică, dar neconvingătoare când vorbea. Am stat de vorbă cu ea între patru ochi. Mi-a recunoscut că tatăl Sarei o violase de mult, dinainte de-a intra eu în spital. Continua să abuzeze de ea, dar îi făcea şi favoruri din ce în ce mai mari. Ea – minte de copil! – ar fi păstrat tăcerea, dar mama fetiţei a descoperit pete pe rochia cu care fusese la antrenament, că era în echipa de baschet a şcolii... Imediat ce familia a venit la el să-l pună faţă în faţă cu fiica, soţul meu le-a cumpărat tăcerea. Când am ajuns acasă şi i-am spus soţului că ştiu, m-a insultat, făcându-mă babă – eu aveam 40; el, trecuse de 34 de ani. „Habar n-ai ce gustoase-s trufandalele astea minore!...” – mi-a râs batjocoritor, cu aerul masculului puternic, adevărat stăpân de sclavi. Peste jumătate de oră a trebuit să chem salvarea, să-l ducă la spital. Peste trei săptămâni, când a putut merge din nou, divorţul era pronunţat. A plecat la Detroit, cu interdicţie de-a se apropia de Sara.

– Îmi pare rău, Margot! – am întins eu mâna stângă să-i alint dosul palmei drepte ce se odihnea pe măsuţa dintre noi.

Mă luase prin surprindere tot ceea ce auzisem, dar mai ales nu-mi venea a crede că femeia din faţa mea ar fi trebuit să aibă în jur de 43 de ani – îi dădeam cel mult 35. Doamna Margherita şi-a privit ceasul-brăţară.

– Nu te las să pleci, Margot – i-am spus.

Ochii ei s-au aruncat speriaţi către mine.

– Am glumit... – i-am surâs, aplecându-mă mult spre măsuţa dintre noi, să-i pot săruta mâna.

Femeia nu şi-a retras-o. Continua doar să mă fixeze cu privirea – una stranie, revărsând un amestec de ură, tristeţe şi milă.

– Poate că n-ar fi trebuit să-l rog pe guvernator să intervină la ambasadă, să primeşti viză... Curiozitatea a fost prea mare – vom plăti amândoi!

– Vom plăti amândoi! – am exclamat, făcând un gest ferm de respingere. Tu, Margot, eşti doar procuror; cu ce drept dai sentinţe? Lasă-i pe alţii s-o facă.

Ochii ei s-au încruntat, privindu-mă nedumeriţi. M-am ridicat şi m-am apropiat de ea. Până să mă poată opri, eu mă lăsasem deja pe călcâie şi-i cuprinsesem genunchii între palme, sărutându-i.

– Propun să apelăm la cineva imparţial, *ma reine Margot*; unul care are dreptul să dea sentinţe: ofiţerul Stării Civile.

Sărutările mele n-au mai trezit nici o reacţie în femeia care stătea ca de piatră în fotoliu – doar ochii ei îmi urmăreau mişcările. Am înţeles că n-o mai puteam înfrânge; devenise inflexibilă. M-am retras dezorientat la locul meu.

– Încă nu ţi-am spus secretul cu care îţi sunt datoare.

Vorbea calm, ponderat, privindu-mă cu seninătate.

– Regret că nu ţi-am dat, şi nici nu-ţi voi da!, vreuna dintre fotografiile făcute de Jeane. Vreau să mă uiţi cât mai repede. În ţara ta ai destule probleme – eu vreau să rămân visul tău de Crăciun.

– Pe mine nu mă întrebi ce vreau?

– Deocamdată, se impune să-ţi primeşti datoria: secretul. Nu vreau să plec cu el în mormânt. Mama era o negresă pură, din viţa unui trib războinic şi respectat în tot ţinutul; trib adus din Africa în întregime, în lanţuri, înainte de 1800; aversiunea pentru sclavie o purtam în sânge de mică, tot aşa cum fiica ta Cristina trăieşte doar pentru a învăţa cum să-i prindă şi să-i trimită în faţa legii pe marii infractori ai neamului tău. Mămica s-a îndrăgostit de un poliţist alb. Eram cel mai fericit copil. Dar mămica a murit de cancer când eu aveam opt ani. Tăticul s-a îngrijit de mine în mod exemplar. Visa să mă dea la şcoli mari, să am de toate. La un moment dat, începuse să fie vizitat de nişte indivizi dubioşi, pe care îi refuza mereu. Auzeam cum se certau adesea. Cred că oamenii aceia îl împrumutaseră cu nişte bani – tocmai ne mutasem într-o casă nouă – şi voiau, în schimb, colaborarea tatii la acţiunile lor ilegale. Într-o zi am plecat de la şcoală mai repede, că mă durea îngrozitor burta – era prima oară când îmi venea ciclul, unul foarte dureros; am fugit speriată acasă. Uşa noastră era deschisă larg. În salonul de la parter, doi bărbaţi tocmai îl împuşcaseră pe tata. Unul a îndreptat pistolul către mine, dar celălalt i-a lovit braţul, iar glonţul a zburat aiurea. „Nu vezi ce frumuşică-i?, asta face o avere" – a spus salvatorul meu şi, până să fug, m-a lovit cu tocul pistolului în cap. M-am trezit într-o cameră luxoasă, fără ferestre, cu baie, cu bucătărie, dar cu uşa încuiată. Un bărbat de vreo 50 de ani mi-a adus mâncare – numai bunătăţi. Apoi, după câteva zile, m-a violat cu brutalitate. Şi continuam să stau încuiată. Înţelesesem că m-am întors la condiţia strămoşilor dinspre mamă: eram sclava lui. Când mi-a adus primul client, m-am zbătut, am spart ce-am nimerit şi l-am zgâriat pe cel care plătise să se delecteze cu mine. A urmat o perioadă lungă de linişte. Linişte totală. Doar uneori, desluşeam alte voci de fete prin pereţi. Când stăpânul a revenit, eram ca un animal ţinut în cuşcă flămând şi însetat –

mă dresase deja. Foamea, *Michel!* – am văzut degetul femeii făcând un gest categoric. Devenisem docilă; acceptam orice client adus de stăpânul meu: toţi, bărbaţi trecuţi de 50 de ani şi foarte eleganţi; pedofili dornici să deguste o trufanda. Stăpânul îmi impusese o singură regulă: să nu-i las fără prezervativ; îl obseda teama c-aş putea rămâne gravidă şi nu i-aş mai aduce profit. Într-o zi, a venit un bărbat bonom, aşa, ca tine. Nu s-a repezit asupra mea, să mă lungească pe pat; de-atunci am rămas cu oroarea de-a simţi bărbatul deasupra mea. Tipul bonom insista să facem sex fără prezervativ. L-am informat că am un buton prin care îmi anunţ stăpânul, care va descuia uşa şi-l va lua la bătaie. M-a întrebat ce vreau, ca să-i fac plăcerea. „Să mă ajuţi să scap de aici" – i-am răspuns. Mi-a jurat c-o va face şi l-am lăsat. A doua oară când a venit, l-am lăsat din nou. S-a jurat iarăşi că mă va ajuta. A treia oară, am înţeles că mă minte, să-şi poată satisface poftele. Mângâindu-l, să-i trezesc interesul, am simţit că are pistol în buzunarul jachetei. Am propus un joc mai plăcut, cum mă instruise stăpânul, şi l-am rugat să se dezbrace complet. Derutat că nu urc în pat lângă el, s-a uitat întrebător spre mine; eu îl fixasem deja cu pistolul – o puştoaică ce-i putea fi nepoată îl ameninţa cu propriul lui pistol. Începând să râdă, tipul bonom a vrut să se ridice, să-mi ia pistolul – crezuse că nu ştiu să-l armez. Tăticul mă învăţase s-o fac. Fără să ezit, am apăsat pe trăgaci. Am văzut sângele izbucnind din pieptul lui grăsuţ ca vinul roşu dintr-un butoi găurit. „Idiot bătrân, mi-ai omorât copila!" – s-a auzit urletul stăpânului şi imediat a fost răsucită cheia în uşă – pentru că stăteam încuiată chiar şi când aveam clienţi – şi l-am văzut pe stăpân intrând vijelios în încăperea din care nu ieşisem vreodată. La vederea mortului căzut pe marginea patului, stăpânul a făcut ochii mari şi a ridicat mâna dreaptă încet – m-am gândit c-o duce la piept, să scoată pistolul, că şi el purta aşa ceva; îl punea întotdeauna într-un sertar încuiat când avea chef să se distreze cu mine. L-am ochit în burtă. A căzut pe spate. Îl

auzeam cum mă implora să-l ajut, în timp ce, din gura lui deschisă larg, se prelingea pe covor un firicel de sânge. Am stat minute în şir cu pistolul îndreptat spre gura lui; mă fascina să-l văd trăindu-şi pedeapsa. În final, am apăsat pe trăgaci. Am mai rămas locului un timp, ca hipnotizată, privind ţeasta făcută cioburi; parcă regretam că n-a trăit mai mult; o zi, ori un an, să *plece* după ce-ar fi cunoscut şi el puţin din ceea ce au trăit victimele lui – de-aceea nu-s de acord cu injecţia letală. De câteva ori am fost pe punctul de a fi dată afară din serviciu pentru violenţă, dar palmaresul *acţiunilor* rezolvate corect de mine a fost mai tare. *No mercy!*[46] este adevărata mea deviză când am certitudini că anchetez un vinovat; ţie pot să ţi-o spun acum; asistenţilor nu – îi învăţ că trebuie să fie intransigenţi, nu violenţi. Eu nu mă pot rezuma doar la atât, crede-mă! După ce i-am făcut ţăndări ţeasta fostului meu stăpân, m-a cuprins frica. Am îmbrăcat o rochie de interior, pe care trebuia s-o port pentru anumiţi clienţi, mi-am pus pistolul în buzunar şi am ieşit în grabă din încăpere. Era un hol luminos, cu câteva uşi elegante, de o parte şi de alta. Şi toate aveau cheia pe dinafară. Am început să fug. Un culoar lung dădea spre lumină, dar eu am fugit înainte, în întuneric. M-am târât printr-un canal, pe nişte scări printre şobolani, pe un tunel de aerisire şi am ajuns într-o hală imensă unde cineva încărca într-un camion cutii goale de carton. Am prins un moment de neatenţie a muncitorului şi m-am ascuns între cutiile din camion. După vreo oră de mers, încărcătura a fost basculată pe o rampă de cale ferată, lângă alte cartoane. Am urcat la întâmplare într-un tren de marfă. La o staţionare mai lungă, am văzut alt teren care tocmai pornise; m-am urcat în el. Apoi, în altul. Câteva zile am umblat din gară în gară, hrănindu-mă cu ceea ce găseam prin coşurile de gunoi. Eram doar în rochia de interior. Pistolul îl pierdusem pe undeva. Începuse să-mi placă să

[46] *Fără îndurare!* (engl.)

hoinăresc – eram liberă! Când am zărit o mănăstire, am sărit din tren. Acasă, citisem cărţi de aventuri în care apăreau mănăstiri. Măicuţelor le-am spus că nu mai ţin minte cine sunt, din cauza accidentului de maşină în care mi-au murit părinţii şi că, de durere, am umblat aiurea din oraş în oraş. Nu cred că fusesem convingătoare, dar maica stareţă a acceptat tot ce i-am spus şi m-a luat în grija ei, alături de alţi copii orfani. Restul – un nou nume, un pat, hrană, şcoală, colegiu, bursă de merit la o universitate prestigioasă... Puteam să mă fac altceva decât procuror?! Acum ai înţeles de ce-s aşa de bună în meseria mea? Pe Jean-Pierre, dar şi pe tatăl Sarei i-am iubit – erau copii faţă de mine, total diferiţi de bărbaţii aceia în pragul senectuţii, care voiau trufandale minore. În birou, imediat ce tu mi-ai potolit foamea ce-o înduram de peste trei ani, am realizat că stă peste mine un bărbat asemeni celor din urmă cu peste 30 de ani – mă mir că n-am avut o criză de violenţă, să chem şi pentru tine salvarea. După plecarea voastră, m-am încuiat în dormitorul meu şi am plâns toată noaptea – plângeam pentru prima oară în ultimii 30 de ani. Am sfârşit prin a-mi fi ciudă. Te uram! Hotărâsem chiar s-o transfer pe Cristina altui procuror. Dar fetiţele mele, dimineaţa, la micul dejun, mi-au vorbit numai de tine şi mă tachinau cu gestul acela al tău de-a mă obliga să-mi sug degetul înmuiat în dulceaţă. Pentru fetiţele mele, nu mai eram mama lor serioasă, austeră adesea. Devenisem prietena lor, cu care se distrau – m-au obligat, fiecare pe rând, să repet gestul cu degetul. Casa răsuna de râsetele fetiţelor. A fost cel mai fericit mic dejun. Toată sâmbăta şi duminica n-am mai fost bună de nimic – îmi dăduseşi viaţa peste cap; puţin a lipsit să-mi iau fetiţele, să le urc în maşină şi să vin în Fort Worth, în speranţa că ne vom întâlni – aşa ceva nu mi se mai întâmplase!... Restul... nu-i tăcere, ca-n *Hamlet, cher ami Michel* – dimpotrivă, a fost o furtună mai aprigă decât toate furtunile trăite de mine în Texas. Nu-ţi cer să păstrezi acest secret – ar fi absurd să facă aşa ceva un romancier, care, de

obicei, se hrăneşte cu nefericirile altora, mai ales dacă-s nefericiri singulare; vorba lui Tolstoi: „Toate familiile fericite se aseamănă între ele. Fiecare familie nefericită, însă, este nefericită în felul ei.[47]" Eu nu am cum te împiedica şi sunt sigură că nici tu nu vei putea ordona la nesfârşit muzei tale să nu folosească în vreun roman măcar ceva din cele aflate acum; tocmai acest *în felul ei* dă unicitate operei.

Ne priveam cu calm, aşteptând ca vreunul dintre noi doi să spună ceva. Obrazul femeii de dincolo de măsuţa dintre fotolii rămăsese la fel de inexpresiv.

– Margot, dacă zici că ai crescut într-o mănăstire, m-aş bucura să dai tributul cuvenit Bibliei: *Dixi et salvavi animam meam.*[48] Sufletul tău fiind salvat acum, l-ai putea lăsa să se bucure... De ce te uiţi mereu la ceas? Ţi-am spus că nu te las să pleci – am încercat eu o glumă.

– Tocmai ţi-am povestit că port deja povara unui an de sclavie. Crezi că mai poate dispune cineva de mine?

– Iartă-mă! – am murmurat, simţind că se topeşte fotoliul sub mine de ruşine.

– Nu te iert. Deja sunt captiva ta.

Îi scăpase un zâmbet trist în colţul stâng al gurii:

– Ai reuşit în câteva zile ceea ce maica stareţă, care mi-a fost ca o mamă, n-a reuşit în peste 20 de ani. Mereu m-a suspectat că am un secret. Poate că i l-aş fi mărturisit când era pe patul de moarte, dar am ajuns când o puneau în sicriu.

– Au trecut peste 30 de ani, Margot...

– Au trecut peste 200 şi, noaptea, mi se pare că aud lanţurile zornăind iarăşi, mai feroce, şi, de data aceasta, pentru orice culoare a pielii, nu numai a celei negre, aduse din Africa. Tu însuţi ai cheltuit totul pentru ca fiica ta, asemeni celui din urmă cu 200 de ani, să lupte cu cei mult prea hapsâni, dominaţi

---

47) *Anna Karenina*

48 *Am spus şi mi-am izbăvit sufletul* (lat.)

de pofte bolnăvicioase – tot stăpâni de sclavi şi aceia. Te rog, *Michel*, să nu povesteşti nimic fiicei tale; m-aş simţi stingheră în faţa ei. Şi nici nu-i da de înţeles vreodată că între noi ar fi existat vreo relaţie. Sunt întâmplări mult prea intime, poleite cu aur, uneori cu pulbere de diamant; odată divulgate, ajunse la auzul altora, coclesc şi devin toxice.

Ne priveam cu atâta seninătate, c-aş fi rămas aşa, nemişcat, o veşnicie – doar să mă oglindesc în ochii aceia adânci şi negri, ca fântâna de la poarta casei mele din Sânzieni, pe lângă care se strecurase prima dată în curtea mea Olguţa, apoi… restul a fost viaţă; la *first* ori la *second hand* – lumea în care trăiam la Sânzieni. Un lucru îmi era clar: secretul lui Păduraru, păcatul în care căzuse cu Olena lui, trebuia să-l uit, dacă voiam să-l împing spre demnităţi de unde ar fi putut face lucruri mai importante, cu adevărat esenţiale; un sacrificiu asemenea celui făcut de mine când am renunţat la atâtea, s-o pot trimite pe Cristina la specializare. Cătălin Andrei Păduraru poate fi o speranţă pentru ţara mea – voi avea eu grijă să-l ţin în frâu; deja tot ce i-am sugerat s-a concretizat în ordonanţe de urgenţă pe care a ştiut să le promoveze în Guvern: fonduri pentru revistele literare, buget pentru o nouă editură a Uniunii Scriitorilor, care va publica opere literare selectate prin concurs; pensii minime garantate pentru scriitorii săraci; depozite comunale pentru cerealele ţăranilor; o reţea bine pusă la punct de mori şi brutării săteşti; colectarea organizată, cu mulgători moderne mobile, a laptelui vacilor din curtea ţăranilor; o Bancă a Agriculturii cu filiale în fiecare comună, de unde ţăranii pot lua credite garantate cu producţia agricolă – deja numele Păduraru era pe buzele tuturor în satele din şapte judeţe ale Moldovei; eram sigur că anul viitor va ajunge senator; apoi, îl voi pregăti să se prezinte mândru şi demn în campania pentru prezidenţiale; un Preşedinte care să mă reprezinte.

– Deocamdată, fantezii de scriitor – m-am trezit oftând în românește.

– Ai spus ceva, *Michel?*

Vocea Ritei m-a readus la realitate. Eram în *Amtrak*, celebrul tren transamerican, și stăteam față în față cu cel mai temut procuror din Texas.

– Margot, – m-am uitat în ochii femeii cu privirea mea încărcată deja cu rugăminte – încep să cred că șansele mele de-a te reține sunt tot mai mici...

– ...inexistente, *Michel!*

– ...de-aceea, măcar rugămintea ascultă-mi-o: să ai grijă de fiica mea!

– Crezi că până acum n-am făcut-o? Eu am trimis-o în misiunea aceea în New Mexico, împreună cu alt stagiar, unul pe măsura ei, Giuseppe Montealbo, altfel...

– Altfel ce, Margot? – am tresărit eu.

– N-aș fi suportat s-o știu în brațele unui bătrân...

– Margot, despre cine-i vorba, că-l omor! – m-am prefăcut că-mi ies din fire, să maschez durerea pricinuită de vorbele femeii.

– Ușor, cowboy, ușor! – m-a temperat Rita, schițând un zâmbet, să fie mai convingătoare. Scuză-mă! Am uitat cum era numit strămoșul tău, iute la mânie ca și tine...

– Margot, nu mi-ai răspuns la întrebare.

– Mi s-a părut, la început, că șeful departamentului, Nick Preston, o protejează cam mult. Odată, pe culoar, l-am surprins zâmbindu-i, roșind chiar, apoi a întors capul, să-i admire picioarele...

– Mă întorc și-l împușc! – am arătat spre poșeta în care știam că stă pistolul.

– *Michel*, calm... Dacă aș fi avut probe, ori bănuieli serioase, îl dădeam eu în gât, îți jur! Acum, de când Cristina este prietenă cu italianul ăsta dat naibii, protecția mea va fi de formă.

Rita şi-a cercetat din nou ceasul-brăţară:

– Următoarea oprire este la Joliet.

– Dă-mi pistolul! – am sărit în picioare, arătând spre poşetă.

– *Michel?!* Dumnezeule, ce-i cu tine?!

Sărise şi ea în picioare, gata să mă înfrunte.

– Merg la mecanicul trenului şi-l oblig să nu mai oprească...

Rita a izbucnit în râs, un râs nestăvilit – ultimul pe care mi l-a mai adresat.

– Ajută-mă, te rog!

Scosese din geanta de voiaj un guler de blană care trebuia ataşat pardesiului. Pălăria o înlocuise cu o căciulă din acelaşi fel de blană, probabil vulpe argintie, care-i punea în evidenţă frumuseţea obrazului de abanos. A scos pistolul din poşetă, l-a strecurat în buzunarul pardesiului, iar poşeta a îngrămădit-o în geanta de voiaj.

– Drum bun, Mihai! Când îmi va fi dor de tine, voi asculta cântecul acela de iarnă, cu ceai, zăpadă şi lecturi de la poluri. N-am suportat niciodată *Lacrimile tăcerii*, e prea trist.

În faţa mea stătea o adevărată regină, venită de undeva „de la poluri”, dintr-o lume cu pielea de abanos şi ochi de diamant, pe care mă temeam să-i mai înfrunt.

– Adevărul cel mai trist, secretul care mă terorizează, ţi-l spun abia acum, Mihai Vlădeanu – i-am auzit glasul uşor tremurat de emoţie. Când am fugit din camera în care lăsasem doi morţi, mi s-a părut că aud ţipete de ajutor de dincolo de uşile încuiate pe dinafară. Noaptea, uneori, am coşmaruri; visez că mă întorc şi descui uşile. Cu fiecare caz pe care îl rezolv, mă amăgesc – iar şi iar! – că mai deschid una din uşile acelea şi eliberez vreun alt copil... Nu te supăra că mă întorc la ale mele! Dacă vreodată voi auzi că România are un Preşedinte mândru, demn şi cinstit, în spatele căruia stă un scriitor şi biblioteca lui

imensă, poate-ţi voi da un semn, măcar să te felicit. Până atunci – drum bun!

Braţul ei s-a întins cu aceeaşi precizie cu care a făcut-o prima dată în biroul-buncăr, despre care, acum, gândeam cu pioşenie, ca despre un altar creştin, unde mi-am început împărtăşania dintr-o taină la care n-aş fi visat vreodată. Nu şi-a atins gura de a mea; doar ne-am lipit obrajii şi ne-am strâns în braţe, ca doi prieteni buni.

– Mulţumesc, *Michel!* – i-am auzit şoapta chiar la ureche. A fost cel mai frumos mariaj al meu. Şi cel mai lung: 27 de ani! Drum bun!

„Te rog, nu închide uşa în urma ta!" – aş fi vrut să-i şoptesc, poate chiar aş fi adăugat: „Dă-ţi şansa ca vreodată, pe secetă ori pe ploaie, să te ajungă din urmă binecuvântarea; că blestemele, oricum, nu ne ocolesc..." Dar n-am fost în stare – înţelesesem că mă părăsea o femeie reală, emanând un parfum scump, uşor aspru, nicidecum vreun personaj literar din cărţile mele. Am deschis ochii când uşa cuşetei se închisese cu zgomot. Simţeam cum cade cerul pe mine. „Poate c-ar fi trebuit să fug după ea; ar fi cedat – ne-am fi *pierdut* amândoi" – am oftat, amăgindu-mă c-aş mai fi avut o şansă, dacă aş fi fost puternic – puternic şi inconştient! –, dar ştiam că-i o amăgire. „În romanul pe care îl voi scrie, personajul meu va primi, poate, o şansă" – m-am consolat eu.

Trenul se pusese deja în mişcare. M-am repezit la fereastră: afară, în universul mult prea alb, silueta unei femei cu mers de regină tocmai se pierdea printre fulgii mari şi pufoşi, care cădeau alene din cer, ca într-un basm de Crăciun…

DE ACELAŞI AUTOR:

Zaruri de cretă, roman, Ed. Junimea, 1976;
Ziua magnoliilor viscolite, roman, ediţia I-a, Ed. Cartea Românească, 1979; ediţia II-a, Ed. Junimea, 2008;
Cursa rapidă, roman, Ed. Junimea, 1982; ediţia II-a, Ed. Junimea, 2008;
Vremea brânduşelor, Ed. Cartea Românească, 1984;
Sezonul pescăruşilor, film despre furtul tezelor de doctorat în Chimie, realizat în 1984 după scenariul lui Constantin Munteanu, interzis la vizionare, ieşit pe ecrane în 1990, distins cu Marele Premiu al Cinematografiei; regia: Nicolae Opriţescu;
Teona, roman, Ed. Junimea, 1989; ediţia II-a, Ed. Junimea, 2008;
Sfârşitul înserării, roman, Ed. Cartea Românească, 1989; ediţia II-a, Ed. Junimea, 2008;
Zodia bâlciului, roman, Ed. Plumb, 1995,
Maria, prinţesă de Place Pigalle, roman, Ed. Plumb, 1995;
A fluierat în timpul Evangheliei, teatru, Ed. Universal Dalsi, 2003;
Valea Râsului, piesă de teatru, Teatrul Tinetetului, Piatra Neamţ, 1974;
Nimic despre sânziene, piesă de teatru, Teatrul Dramatic, Braşov, 1982, publicată în revista Teatrul nr. 1/1978;
Numeroase scenarii de teatru pentru Radio şi TV.

În pregătire pentru tipar, romanul:

CRISTINA, sau viaţa la second hand, în 3 volume:

- vol. 1 – partea întâi: **Drăcuşorul cu ochi verzi;**
  – partea a doua: **Pe unde trece un scriitor…**
- vol. 2 – partea a treia: **Doamna în hermină albă;**
  – partea a patra: **La Parcul cu Ciori;**
- vol. 3 – partea a cincea: **Un senator, doi scriitori…**

Redactor de carte:

Culegere computerizată: Mariana Blaga

Editura

PRINTED IN ROMANIA